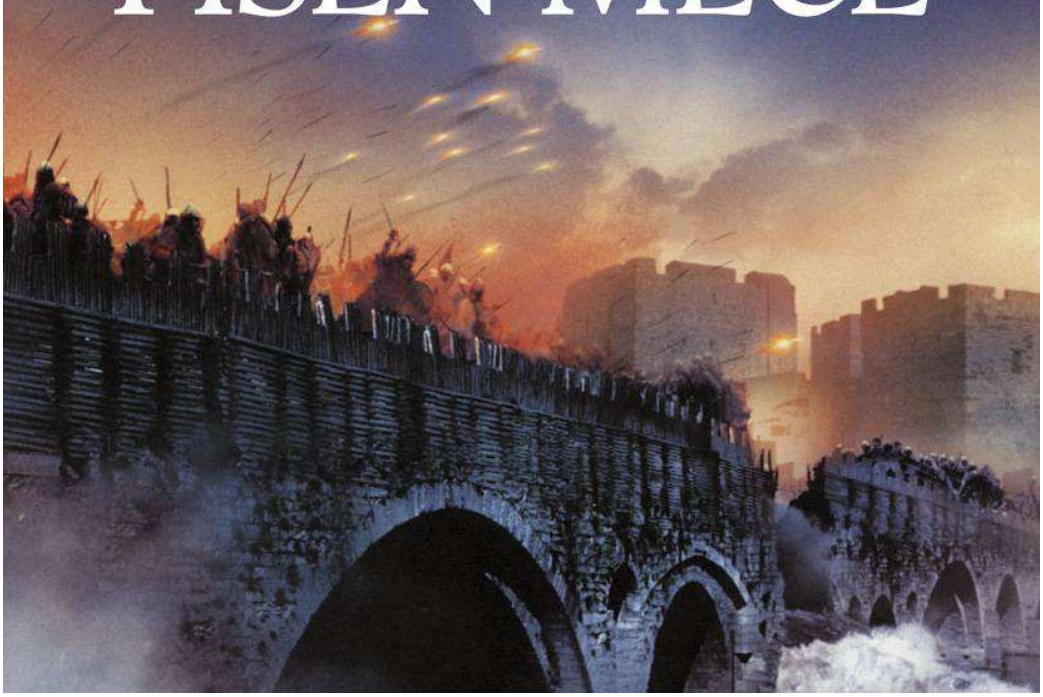
Bernard Cornwell

Hrozba pro krále Alfreda, později zvaného Velikého

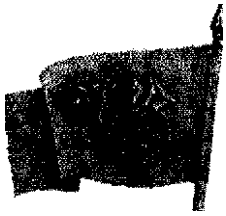
PÍSEŇ MEČE

Bernard Cornwell

PÍSEŇ MEČE

Království Alfreda Velikého

Přeložil Jiří Beneš

Vydalo nakladatelství BB/art s.r.o.
ve spolupráci s nakladatelstvím Jiří Buchal-BB/art v roce 2008
Bořivojova 75, Praha 3
Copyright © 2007 Bernard Cornwell
Map © 2007 John Gilkes
All rights reserved.

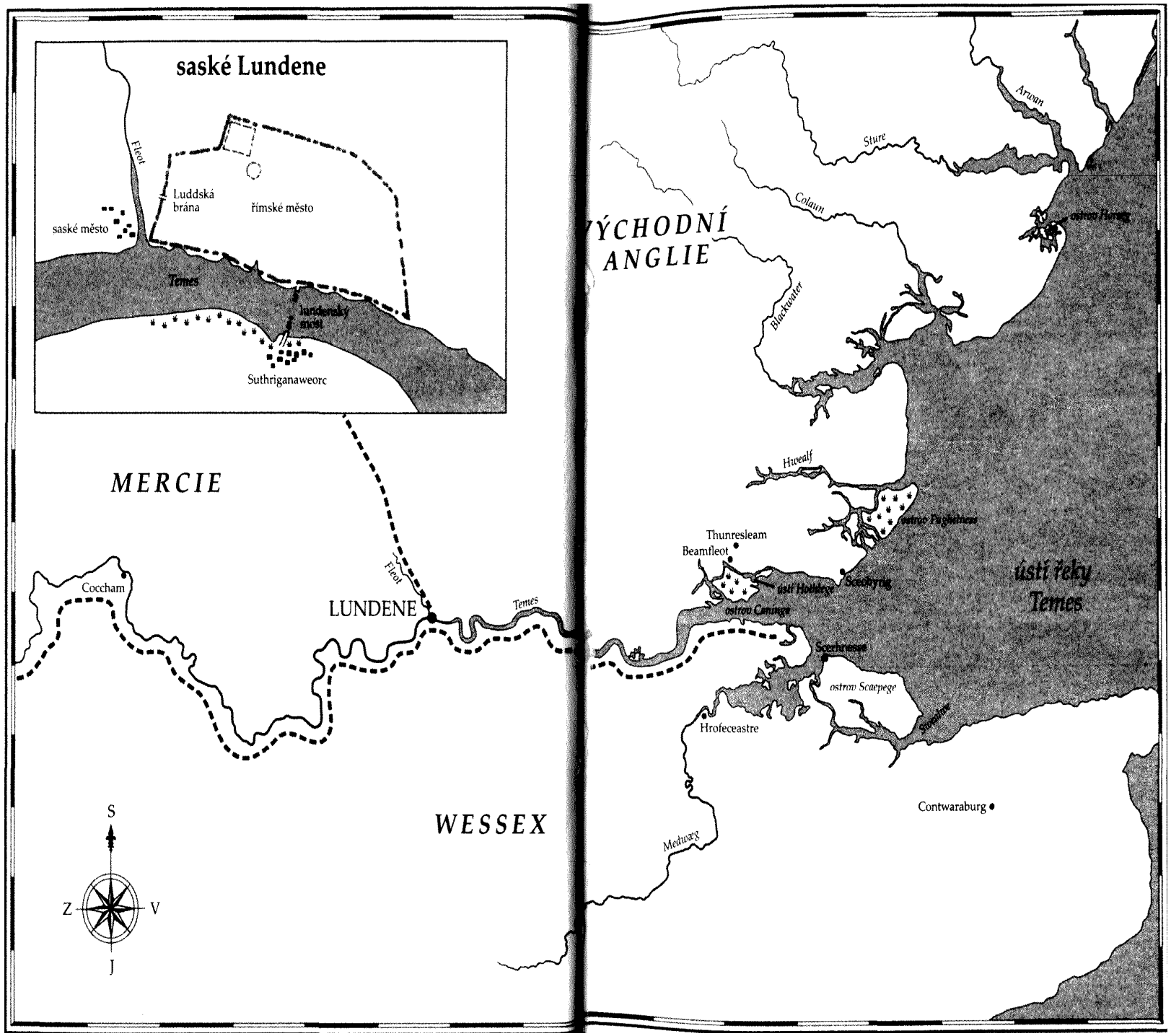
Z anglického originálu Sword Song
(Published by HarperCollins/*Publishers* 2007)
přeložil © 2008 Jiří Beneš
Redakce textu: Růžena Steklačová
Jazyková korektura: Jan Řehoř

Tisk: CENTA, spol. s r. o., Vídeňská 113, Brno

První vydání v českém jazyce

ISBN 978-80-7381-4144

Píseň meče je voor Aukje,
Mit liefde:
Er was eens…

saské Lundene
Fleot
Luddská brána
římské město
saské město
Temes
lundenský most
Suthriganaweorc
MERCIE
LUNDENE
Fleot
Temes
Coccham
WESSEX
S
Z
V
J
VÝCHODNÍ ANGLIE
Arwan
Sture
Colaun
ostrov Horsey
Blackwater
Hwealf
ostrov Pyleshees
Thunresleam
Beamfleot
ústí Hothrye
Sceobyrig
ostrov Canuge
ústí řeky Temes
Scerhnesse
ostrov Scaepege
Hrofeceastre
Contwaraburg
Medwæg

MÍSTNÍ NÁZVY

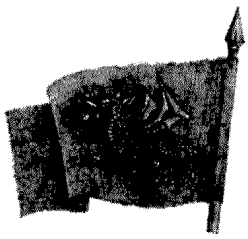
Způsob psaní jmen v anglosaské Anglii byl kolísavý, proměnlivý a nejistý, bez důsledností a zásadovostí, i pokud šlo o názvy samy. Londýn byl tedy uváděn a zaznamenáván jako Lundonia, Lundenberg, Lundenne, Lundene, Lundewic, Lundenceaster či Lundres. Uvědomuji si, že někteří čtenáři by nepochybně dali přednost jiným názvům, než jaké uvádím v následujícím přehledu i v celé své knize, ale já jsem obvykle využil pravopisných znění, která jsem našel v O*xford Dictionary of English Place-Names (Oxfordském slovníku místopisných názvů)* pro léta nejbližší období 871-899 n. 1. nebo do něho spadající. Ani toto řešení však není zcela spolehlivé. V roce 956 se např. Hayling Island psal dvěma různými způsoby – Heilincingae a Hæglingaiggas. A ani já jsem nebyl vždy důsledný, takže jsem dal přednost moderní Anglii (England) před názvem Englaland a místo Horðhymbratond užívám názvu Northumbrie, abych se vyvaroval dojmu, že hranice či meze starodávného království se shodují s hranicemi dnešního hrabství. Takže i tento seznam, stejně jako způsob psaní názvů samých, je kolísavý a nedůsledný.

Æscengum	Easching, Surrey
Arwan	řeka Orwell, Suffolk
Beamfleot	Benfleet, Essex
Bebbanburg	Bamburgh, Northumbrie
Berrocscire	Berkshire
Cair Ligualid	Carlisle, Cumbrie
Caninga	ostrov Canvey, Essex
Cent	Kent
Cippanhamm	Chippenham, Wiltshire
Cirrenceastre	Cirencester, Gloucestershire
Cisseceastre	Chichester, Sussex
Coccham	Cookham, Berkshire
Colaun	řeka Colne, Essex
Contwaraburg	Canterbury, Kent
Cornwalum	Cornwal

Cracgelad	Cricklade, Wiltshire
Dunastopol	Dunstable (římský název Durocobrivis), Bedfordshire
Dunholm	Durham, hrabství Durham
Eoferwic	York, Yorkshire
Ethandun	Edington, Wiltshire
Exanceaster	Exeter, Devon
Fleot	řeka Fleet, Londýn
Fughelness	ostrov Foulness, Essex
Grantaceaster	Cambridge, Cambridgeshire
Gyruum	Jarrow, hrabství Durham
Hastengas	Hastings, Sussex
Horseg	ostrov Horsey, Essex
Hothlege	řeka Hadleigh, Essex
Hrofeceastre	Rochester, Kent
Hwealf	řeka Crouch, Essex
Lundene	Londýn
Mæides Stana	Maidstone, Kent
Medwæg	řeka Medway, Kent
Oxnaforda	Oxford, Oxfordshire
Padintune	Paddington, Velký Londýn
Pant	řeka Blackwater, Essex
Scaepege	ostrov Sheppey, Kent
Sceaftes Eye	ostrov Sashes (u Cocchamu)
Sceobyrig	Shoebury, Essex
Scerhnesse	Sheerness, Kent
Sture	řeka Stour, Essex
Sutherge	Surrey
Suthriganaweorc	Southwark, Velký Londýn
Swealwe	řeka Swale, Kent
Temes	řeka Temže
Thunresleam	Thundersley, Essex
Wæced	Watchet, Somerset
Wæclingastæt	Watling Street
Welengaford	Wallingford, Oxfordshire
Werham	Wareham, Dorset

Wiltunscir	Wiltshire
Wintanceaster	Winchester, Hampshire
Wocca’s Dun	South Ockenden, Essex
Wodenes Eye	ostrov Odney (u Cocchamu)

PROLOG

Tma. Zima. Mrazivá bezměsíčná noc.

Pluli jsme po řece Temes a já jsem pozoroval, jak se na hladině za vysokou přídí lodi chvěje matný třpyt hvězd. Řeka byla rozvodněná potoky a praménky, které – napájené tajícím sněhem – stékaly z nesčetných okolních kopců wessexské křídové vrchoviny. V létě jejich koryta vysychala, ale nyní se jimi valila z táhlých zelených strání zpěněná voda, plnila řeku a plynula jejím tokem k vzdálenému moři.

Přirazili jsme k wessexskému břehu – na tom protějším, severním, už začínala Mercie – a připoutali loď koženým uvazovacím lanem k jedné ze tří vrb, jejichž větve se skláněly nízko nad hladinu a poskytly nám úkryt.

Byla to obchodní loď, která nenesla žádné jméno, a její majitel ji používal k přepravě zboží na horním toku Temesu. Dnes se však na ni vtěsnalo třicet osm mužů a kapitán jménem Ralla stál vedle mě s jednou rukou na žerdi kormidelního vesla. Ve tmě jsem rozeznával jen temný obrys jeho postavy, ale věděl jsem, že má na sobě kožený kabátec a u boku se mu houpá meč. My zbývající jsme měli koženou vestu nebo drátěnou košili, na hlavě přilbu, v jedné ruce štít a v druhé meč, sekeru či kopí. Byli jsme muži v plné zbroji, připravení bojovat a zabíjet.

Můj sluha Sihtric seděl na bobku vedle mě a přejížděl brusným kamenem čepel krátkého meče. „Řekla, že mě miluje," hlesl v jednu chvíli.

„Samozřejmě, jak jinak?" odpověděl jsem.

Nic na to neřekl, ale po chvíli mlčení se ozval znovu a sebevědoměji, jako by ho má slova povzbudila. „A už mi musí být devatenáct, možná dokonce dvacet."

„Nebo taky osmnáct," poznamenal jsem.

„Mohl jsem se oženit už před čtyřmi roky, pane.“

Hovořili jsme tiše, skoro šeptem, i když ve tmě kolem nás nebylo ticho. Ozývalo se z ní mnoho zvuků – šum řeky, šustot větví ve větru, občas i šplouchnutí vody, jak do ní vklouzl nějaký noční tvor. Z dálky doléhalo skučení lišek podobné lkaní umírajících duší a někde blízko zahoukala sova. Také loď vrzala, Sihtrikův brusný kámen skřípal a sykal po čepeli a do veslařské lavice bouchl něčí štít. Přesto jsem se neodvažoval mluvit hlasitěji, neboť někde dál proti proudu stála nepřátelská loď a ti, co z ní odešli na břeh, jistě nechali na palubě strážce. Možná nás zahlédli, jak jsme propluli po proudu podél mercijského břehu, ale teď si jistě myslí, že už nás řeka zanesla někam daleko směrem k Lundene.

„Proč si chceš brát za ženu děvku?“ zeptal jsem se Sihtrika.

„Ale ona je…“

„Stará,“ dořekl jsem za něj. „Vždyť je jí možná třicet. Navíc je zkažená. Každý ví, že sotva Ealhswith uvidí chlapa, už roztahuje nohy. Kdybys postavil do řady všechny, co s ní obcovali, měl bys vojsko, s kterým bys dobyl celou Británii.“ Ralla vedle mě se uchichtl. „Ty bys v tom vojsku byl taky, Rallo?“ zeptal jsem se.

„Dvacetkrát, pane,“ odpověděl kapitán.

„Miluje mě,“ prohlásil zatvrzele Sihtric.

„Miluje tvoje stříbro,“ řekl jsem. „A kromě toho proč strkat nový meč do staré pochvy?“

Je zvláštní, o čem mluví muži před bojem. Většinou o všem možném, jen ne o tom, co je čeká. Vzpomínám si, že jsem jednou stál ve štítové hradbě a díval se na řadu nepřátel, v níž se to jen blýskalo čepelemi a temnělo hrozbou, přitom se dva muži vedle mě zuřivě přeli, v které krčmě se vaří lepší pivo. Strach se nad námi vznášel jako černý mrak, ale my jsme mluvili o hloupostech a tvářili se, že ho nevidíme.

„Radši se poohlédni po nějaké pěkné mladé,“ radil jsem Sihtrikovi. „Podívej se na hrnčířovu dceru – už jí musí být třináct, to je správný věk na vdávání.“

„Ta je hloupá,“ namítl.

„A co jsi potom ty?“ odsekl jsem. „Dal jsem ti stříbro, a tys ho hodil do klína první cuchtě, která ti zkřížila cestu. Když jsem ji viděl naposledy, měla tvůj náramek.“

Nic na to neřekl, jenom potáhl nosem. Jeho otcem byl Dán Kjartan Krutý a zplodil ho s jednou ze svých saských otrokyň. Přesto byl Sihtric dobrý chlapec, třebaže teď už chlapec nebyl. Byl muž, který stál v štítové hradbě. Muž, který zabíjel a zabíjet bude i dnes. „Najdu ti ženu," slíbil jsem mu.

A pak k nám tmou dolehly výkřiky. Ozvaly se z velké dálky a zaslechli jsme je jen díky noci, přesto k nám donesly zprávu o bolesti a smrti. Slyšel jsem křik a nářek žen a nebylo pochyb, že tam někde na jihu umírají lidé.

„Aby je vzal ďas!" zamumlal Ralla hořce.

„To je náš úkol," řekl jsem.

„Měli bysme…," začal Ralla, ale potom zmlkl. Věděl jsem, co chtěl říct – že bychom měli jít a vesnici bránit, ale vzápětí mu došlo, co bych mu odpověděl.

Řekl bych mu, že nevím, jakou vesnici Dáni přepadli, a i kdybych to věděl, nešel bych ji bránit. Předtím možná, ale teď už bylo pozdě. Kdybych věděl, kam mají nájezdníci namířeno, mohl bych něco udělat. Schoval bych všechny muže své družiny v malých chýších, a až by tam nájezdníci vtrhli, vyrazili bychom na ně s meči, sekerami a kopími a pár jich pobili. Jenže i tak by většina ve tmě unikla, a to jsem nechtěl připustit. Chtěl jsem je dostat všechny, všechny Dány a Nory, ty prokleté severské nájezdníky, a pobít je jako psy. Všechny až na jednoho, kterého bych pak poslal na východ, aby donesl do vikinských táborů na břehu Temesu zprávu o tom, že na ně čeká Uhtred z Bebbanburgu.

„Ubožáci," zamumlal Ralla. Pohlédl jsem k jihu – mezi spletí černých větví se objevila rudá zář hořících chýší a postupně se šířila, až zaplavila celou noční oblohu nad pásem křoví a rudě se zaleskla na přilbách mých mužů. Okamžitě jsem jim poručil, aby si je sundali. Dostal jsem strach, že by nás to mohlo prozradit strážcům na velké lodi před námi.

Také já jsem si sundal přilbu se stříbrnou vlčí hlavou.

Já, Uhtred, pán na Bebbanburgu a v těchto dnech opět válečník. Stál jsem zde v kůži a kroužkové zbroji, v plášti a se zbraní, mladý a silný. Měl jsem na Rallově lodi polovinu své družiny, zatímco druhá polovina čekala pod Finanovým velením na koních kdesi na západ od nás.

Alespoň jsem doufal, že tam někde jsou. My na lodi jsme to měli lehčí, protože nás k nepříteli donesl tiše a nepozorovaně tok řeky,

zatímco Finan musel vést své muže temnou krajinou. Ale já jsem Finanovi věřil. Nepochyboval jsem, že se v pravý čas objeví, jako vždy plný energie a s ústy od ucha k uchu připravený dát volnost svému meči.

Nebylo to poprvé, kdy jsme se v téhle dlouhé deštivé zimě pokusili počíhat si na nepřítele a ztrestat ho, ale poprvé se mi zdálo, že nám kyne naděje na úspěch. Když jsem se ve dvou předchozích případech dozvěděl, že Vikingové propluli mezi pilíři pobořeného lundenského mostu a vtrhli do bezstarostných bohatých vesnic Wessexu, okamžitě jsme se vypravili po řece dolů, ale na žádné nepřátele jsme nenarazili. Až teď jsme dostali vlka do pasti. Dotkl jsem se jílce Hadího dechu a pak Thorova kladiva, svého amuletu, který jsem měl zavěšený na krku.

Zabij je, Thore, modlil jsem se. Zabij je všechny, až na jednoho.

Byla zima, mrzlo. Prolákliny, v nichž zůstala voda po rozvodněné řece, byly potažené ledem, ale já jsem chlad noci nevnímal. Znovu jsem se dotkl Hadího dechu a měl jsem pocit, že se jeho jílec chvěje. Někdy se mi zdálo, že čepel mého meče zpívá. Byla to tichá, sotva slyšitelná píseň, zvuky nedočkavosti, píseň zbraně, která dychtí po krvi – píseň meče.

Čekali jsme a později, když už bylo po všem, mi Ralla řekl, že jsem se celou dobu usmíval.

Bál jsem se, že nám opět uniknou, neboť východní obzor už pomalu jasnil a nájezdníci se stále ke své lodi nevraceli. Začínal jsem si myslet, že nás jejich strážci přece jen spatřili, ale mýlil jsem se. Buď nás svěšené větve vrb opravdu skrývaly, nebo strážce oslnilo vycházející zimní slunce, tak či tak stále o nás nevěděli.

Ale my jsme věděli o nich. A pak jsme je i viděli – muže v drátěných košilích, kteří hnali přes louky rozmáčené deštěm dav žen a dětí. Odhadoval jsem, že nájezdníků je asi padesát a stejně tolik zajatců. Ženy byly mladé, aby si s nimi mohli muži užít rozkoší, a děti čekal trh s otroky v Lundene, odkud je odvezou přes moře do země Franků, nebo ještě dál. I ženy, až se jich muži nabaží, budou prodány. Nebyli jsme tak blízko, abychom mohli slyšet jejich nářek, ale dovedl jsem si ho představit. Na jihu, kde se z roviny kolem řeky zvedaly nízké zelené vrchy, stoupal k jasné zimní obloze mohutný sloup kouře a označoval místo, kde nájezdníci zapálili vesnici.

Ralla se pohnul. „Počkej," řekl jsem tiše a on strnul. Byl o deset let starší než já, měl prošedivělé vlasy a po dlouhých letech plaveb na vodě, rozzářené oslňujícím třpytem slunce, si navykl pozorovat svět přimhouřenýma očima, z nichž byly vidět pouhé štěrbiny. „Ještě ne," zašeptal jsem a znovu se dotkl Hadího dechu. Opět jsem cítil, jak se chvěje.

Muži hulákali, smáli se a strkali zajatce do lodi, kde je naháněli na samé dno plné vody. Věděl jsem proč. Potřebovali, aby byla loď při cestě zpátky stabilní, protože museli proplout mělčinami u ústí řeky, kde se Temes převaluje přes kamenité šelfy. Po zajatcích se vyškrábali na loď i bojovníci. Všichni vlekli nějakou kořist – kotle, háky pluhů, nože…, cokoliv, co se dalo prodat, roztavit nebo použít. Byli spokojeni a nevázaně se chechtali jako ti, co vyplenili vesnici a nyní se těší, že zbohatnou z kořisti a zajatců.

A Hadí dech tiše v pochvě zpíval.

Zaslechl jsem klapání, jak zakládali vesla do vidlic, a za další chvíli se ozval povel. „Odrazit!"

Muži začali odstrkávat loď vesly od břehu, vysoký zobec přídě, korunovaný barevnou hlavou nestvůry, se stočil do středu řeky a pak už loď strhl proud a dala se do pohybu směrem k nám.

Ralla na mě pohlédl.

„Teď," řekl jsem tiše. „Přetnout lano!" křikl jsem vzápětí a Cerdic na přídi přeťal mečem kožené lano, které poutalo loď ke kmeni vrby. Měli jsme jen dvanáct vesel, a ta se teď ponořila do vody. „Pobijeme je!" zvolal jsem a začal se prodírat mezi lavicemi veslařů k přídi. „Všechny je pobijeme!"

„Zaberte!" zařval Ralla a muži se opřeli do vesel a začali bojovat s mocnou silou řeky.

„Pobijeme ty bastardy!" křičel jsem, když jsem lezl na malou plošinu na přídi, kde jsem měl štít. „Všechny! Všechny je pobijeme!" Nasadil jsem si přilbu, prostrčil levou paži smyčkami štítu, zvedl těžké dřevo a vytrhl Hadí dech z pochvy. Teď už nezpíval, teď křičel nedočkavostí.

„Bijte je!" řval jsem. „Bijte! Bijte! Bijte!" a vesla tepala vodu v rytmu mých slov. Nepřátelská loď před námi zpomalila, protože veslaři v panice ztratili rytmus. Muži ve zmatku hledali štíty a přelézali lavice, na

kterých se pár z nich stále ještě snažilo veslovat. Ženy křičely a muži padali jeden přes druhého.

Ralla udával veslařům rytmus rázů. Naše bezejmenná loď se nořila do proudu, který unášel Dány přímo k nám. Hlava obludy na jejich přídi měla červený vyplazený jazyk, bílé oči a zuby jako dýky.

„Teď!“ křikl jsem na Cerdika a mladík vrhl hákovací kotvici uvázanou na řetězu, a když se zachytila na přídi nepřátelské lodi, prudce řetězem trhl, aby se zuby zasekly do dřeva, a pak táhl.

Vyrazil jsem bojový řev a přeskočil mezeru mezi loděmi.

Ach ta radost být mladý, silný a neohrožený, být válečník! To všechno je dnes pryč. Je to minulost, z níž zbyly jen blednoucí vzpomínky, ale opojný pocit radosti z boje mi v paměti zůstává.

Sekl jsem mečem, hned jak jsem doskočil na plošinu nepřátelské přídě. Jeden z Dánů se tam snažil vytrhnout hákovací kotvici a čepel Hadího dechu ho zasáhla do hrdla takovou silou, že mu téměř přeťala krk. Hlava se mu zvrátila dozadu a do mrazivého vzduchu vytryskla první krev tak prudce, že mě její jasně červený proud zasáhl do tváře. Byl jsem smrt, která se zjevila před úsvitem – smrt v drátěné košili, černém plášti a s vlčí hlavou na vrcholu přilby.

Dnes už jsem starý, moc starý. Slábne mi zrak, svaly mám ochablé, bolí mě kosti, a když sedím na slunci, usnu a probudím se unavený. Ale na všechny své boje, ty dávné boje, si pořád vzpomínám. Moje poslední žena – hloupý, pobožný a neustále ukňučený tvor – se vždy odvrátí, když o nich vyprávím, ale co jiného starci zbývá než vyprávět příběh svého života. Jednou se dokonce ozvala, abych přestal, že prý nechce poslouchat o zpola useknutých hlavách zvrácených v proudu stříkající krve dozadu, ale jak jinak bychom připravili naše mladé na války, v nichž budou muset bojovat? Já jsem bojoval celý život. To byl můj osud, osud nás všech. Alfred chtěl mír, přesto mu stále unikal, neboť připlouvali Dáni a ostatní Seveřané a on neměl jinou možnost, než s nimi bojovat. A když Alfred zemřel a jeho království bylo mocné, připlouvali další Dáni a další Seveřané a z Walesu přicházeli Britové a ze severu se hrnuli jako skučící šelmy Skotové, a co zbývá muži jiného než bojovat, aby chránil svou půdu a rodinu, svůj domov a svou zem? Dívám se na své děti a vnuky a pravnuky a vím, že dokud zde bude žít rod jménem Uhtred, budou muset všichni bojovat, a dokud bude na tomto ostrově

ošlehávaném větry království, budou i války. Proto je nesmyslné odvracet se, když se mluví o válkách. Před jejich krutostí, krví, pachem a ohavnostmi nelze utéct ani se skrýt, neboť války přicházejí a zase přijdou, ať chceme či nechceme. Války jsou osud a osud řídí vše. *Wyrd bið ful ãræd*.

Proto vyprávím své příběhy, aby děti mých dětí poznaly, jaký osud je čeká. Moje žena brumlá, ať přestanu, ale já ji nutím, aby poslouchala, a pak vyprávím, jak naše loď vrazila do boku nepřátelské lodi a otočila ji přídí k jižnímu břehu. Toho jsem tehdy chtěl dosáhnout a Ralla to provedl skvěle, neboť do ní narazil šikmo, a když se setrvačností valila dál a lámala přídí dánská přední vesla, přeskakovali mí muži na sousední palubu a meče a sekery začaly konat své dílo. Já sám jsem po první ráně zavrávoral, ale naštěstí další dva muže, kteří po mně šli, srazilo dozadu padající tělo mrtvého Dána a já jsem vykřikl a skočil dolů z plošiny, abych i jim přinesl smrt. K tomu byl Hadí dech určen. Byla to, a stále je skvělá zbraň vykovaná na severu saským kovářem, který znal své řemeslo. Skul ji ze sedmi prutů, tří rovných z tvrdého železa a čtyř zkroucených z železa měkčího, pak ji rozžhavil ve výhni a znovu koval a opět žhavil a koval, a ještě i potom, co se z těch sedmi želez stala jediná lesklá čepel o dvou ostřích s hrotem ve tvaru listu, zůstal na ní patrný zvláštní vzor po zkroucených tyčích, který připomínal svíjivé praménky dechu ďábelského hada. Tak získal můj meč své jméno.

Postřehl jsem, že se na mě rozmáchl vousatý Dán sekerou. Vyrazil jsem proti němu štítem, kryl jeho ránu, když ještě neměla sílu, a tím ho odhodil dozadu. Pak už bylo snadné zabořit mu Hadí dech do břicha. I teď jsem věděl, co mám dělat. Prudce jsem čepelí zakroutil, aby se kolem ní nesevřela tkáň, a okamžitě jsem ji z těla umírajícího vytrhl, abych se mohl otočit a krýt štítem meč dalšího útočníka. Dál jsem se jím zabývat nemusel, neboť ho Sihtric bodl krátkým mečem do slabin.

Muž strašlivě zařval a zhroutil se. Myslím, že i já jsem řval, i když ne bolestí. Cítil jsem, že je za mnou čím dál víc mých mužů, jejichž meče a sekery bily do nepřátel a zabíjely je. Ženy kvílely, děti křičely hrůzou a nájezdníci umírali.

Příď dánské lodi narazila na bahnitý břeh, zatímco záď začal proud strhávat ke středu řeky. Někteří z Dánů poznali, že na lodi je nečeká nic jiného než smrt, a vyskakovali na břeh. To spustilo mezi nepřáteli paniku

a vzápětí skákali na břeh další a další. Netušili, že ani tam svému osudu neujdou, protože v tu chvíli se objevil Finan. Na rozmáčených loukách kolem řeky se vznášely cáry ranní mlhy, a právě mezi nimi se přihnali Finanovi jezdci s meči napřaženými vpřed jako kopí. Finan, zkušený irský bojovník, který znal své válečné řemeslo, vedl první řadu kolem prchajících Dánů, aby jim odřízl možnost návratu. Objel houf nepřátel, a teprve když je začali pobíjet jezdci z druhé řady, obrátil a udeřil na Dány zezadu.

„Pobijte je!“ zvolal jsem na něj. „Všechny je pobijte!“

Ale Finanovým jezdcům nebylo třeba říkat, co mají dělat. Viděl jsem, jak Clapa, můj obrovitý Dán, probodl vousatého nájezdníka ještě v říční mělčině. O kus dál sekal Rypere mečem do jiného muže, který si kryl v zoufalství hlavu holou rukou. Také Sihtric vedle mě se činil a jeho meč byl rudý krví a Cerdic máchal sekerou a řval jako tur, když těžkou čepelí drtil přilby Dánů, až krev stříkala na vyděšené zajatce. Myslím, že jsem zabil další dva muže, třebaže teď už si tím má ochabující paměť není tak jistá. Vzpomínám si však, že jsem srazil jednoho Dána na palubu, a když se otáčel a chtěl znovu vyskočit, bodl jsem ho hrotem Hadího dechu do hrdla a pak jsem ještě stačil zahlédnout, jak zkřivil tvář a mezi zčernalými zuby se mu vyvalila krev. Nalehl jsem na meč a pomohl nájezdníkovi rychleji zemřít, ale pohledem jsem už sledoval Finanovy muže, právě když obraceli koně, aby vpadli obklíčeným Dánům do zad. Jezdci sekali meči a zabíjeli, Vikingové křičeli a někteří z nich se pokoušeli vzdát. Také na lodi jeden mladý Dán poklekl na veslařskou lavici, odhodil sekeru a štít a vztáhl ke mně prosebně ruce. „Zvedni sekeru,“ řekl jsem mu dánsky.

„Pane…“

„Zvedni sekeru,“ opakoval jsem, „a čekej na mě v síni mrtvých.“ Počkal jsem, až se chopil zbraně, a teprve pak jsem ukončil jeho život. Byl jsem k němu milosrdný, prosekl jsem mu jedinou ranou Hadího dechu hrdlo, a když jsem v jeho očích zahlédl, že z něj odešla duše, odstoupil jsem. Ještě chvíli sebou škubal a jeho zkrvavené tělo sklouzlo z veslařské lavice do klína mladé ženy. „Ticho!“ houkl jsem na ni, protože se rozkřičela hrůzou, a zamračil se na všechny ostatní křičící ženy a děti na dně lodi. Přehodil jsem si Hadí dech do levé ruky, na níž jsem měl

navlečený štít, uchopil umírajícího mladíka za límec drátěné košile a zvedl ho na lavici.

Jedno dítě neplakalo. Byl to asi desetiletý chlapec, který na mě civěl s otevřenou pusou, a já jsem si náhle vybavil sebe v tom věku. Co ten chlapec viděl? Muže celého v železné zbroji, neboť mi i tvář kryly sklopené lícní štíty přilby. Když má bojovník tvář zakrytou lícními štíty, vidí toho méně, ale zato je jeho zjev hrozivější. Chlapec tedy viděl vysokého muže v železném odění, s tváří zakrytou železem a zkrvaveným mečem v ruce, jak rozsévá na lodi smrt. Sundal jsem si přilbu, roztřásl vlasy a pak jsem přilbu s vlčí hlavou položil chlapci do klína. „Hlídej mi ji," poručil jsem mu a podal Hadí dech děvčeti, které sedělo vedle a plakalo. „Umyj mi ho ve vodě a utři ho do pláště některého z mrtvých." Potom jsem předal štít Sihtrikovi, vztáhl paže vzhůru a pohlédl k rannímu slunci.

Nájezdníků bylo čtyřiapadesát a šestnáct z nich stále žilo. Teď už to však byli zajatci. Ani jeden Finanovým mužům neunikl. Vytáhl jsem Vosí žihadlo, svůj krátký meč, který mi prokazoval skvělé služby ve štítové hradbě, kde se k sobě bojující tisknou jako milenci, a obrátil se k ženám. „Jestli chcete zabít muže, který vás znásilnil, můžete to udělat teď," řekl jsem.

Dvě ženy našly odvahu k pomstě, a tak jsem jim dal krátký meč a ony jím své trýznitele divoce ubily. Jedna znovu a znovu do nájezdníka bodala a druhá mečem sekala jako šílená a oba muži umírali pomalu a potupně. Ze zbývajících čtrnácti jen jediný neměl drátěnou košili. Byl to kapitán dánské lodi, šedovlasý muž s řídkým vousem, hnědýma očima a vyzývavým pohledem. „Odkud jsi?" zeptal jsem se ho.

Chvíli rozmýšlel, jestli mi má odpovědět. „Z Beamfleotu," řekl potom.

„A co Lundene? Je staré město pořád v dánských rukou?"

„Ano."

„Ano, pane," opravil jsem ho.

„Ano, pane."

„Tak půjdeš do Lundene a pak do Beamfleotu a dál, kam se ti zachce, a všude budeš svým lidem říkat, že Temes střeží Uhtred z Bebbanburgu. A ještě jim řekneš, že se na ně těší a mohou sem přijít, kdykoliv budou chtít."

Tohoto muže jsme nechali naživu, ale dřív než jsme ho pustili, jsem mu usekl pravou ruku. Udělal jsem to, aby už nikdy nemohl uchopit meč. Potom jsme zapálili oheň a já jsem mu strčil zkrvavený pahýl paže do žhavých uhlíků, aby se rána zavřela. Byl to statečný muž. Trhl sebou, když se mu maso na pahýlu škvařilo a krev syčela, ale nevykřikl. Pak jsem mu pahýl ovázal kusem plátna z košile jednoho z mrtvých. „A teď běž," poručil jsem mu a ukázal po proudu řeky. „Po svých." Odešel na východ. Doufal jsem, že bude mít štěstí a cestu přežije, aby mohl všude, kam přijde, vyprávět o mé krutosti.

Všechny ostatní jsme zabili.

„Proč?" zeptala se jednou moje poslední žena se zjevným odporem v hlase. „Proč jste je museli zabít?"

„Aby se naučili mít strach," odpověděl jsem. „Proto."

„Ale mrtví strach nemají," namítla.

Snažím se mít s ní trpělivost. „Jejich loď vyplula z Beamfleotu a už se tam nikdy nevrátila," vysvětloval jsem jí. „Ale všichni, kteří chtěli podniknout loupežný nájezd do Wessexu, se o osudu její posádky doslechli a raději své meče obrátili jinam. Musel jsem je zabít, aby stovky dalších Dánů nezabily mě."

„Pán Ježíš by chtěl, abys projevil víc milosrdenství," řekla s široce otevřenýma očima.

Je to husa.

Finan odvedl několik vesničanů zpátky k jejich spáleným domovům, aby vykopali hroby pro své mrtvé. Zabité nájezdníky jsme svlékli, vzali si jejich drátěné košile, zbraně a náramky a nahé mrtvoly rozvěsili na pruzích plátna z jejich oblečení po stromech kolem řeky, aby se houpaly ve větru a krkavci jim mohli vyklovat oči. Ještě předtím jsme jim ostříhali dlouhé vlasy, protože vlasy zabitých nepřátel jsem s oblibou utěsňoval spáry své lodi.

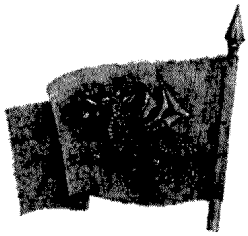
Podél řeky tedy viselo třiapadesát mrtvol jako varování každému, kdo by je chtěl následovat. Třiapadesát výstrah ostatním nájezdníkům, kteří by chtěli plout proti proudu Temesu.

Pak jsme se s ukořistěnou lodí vrátili domů.

A Hadí dech odpočíval v pochvě.

ČÁST PRVNÍ

Nevěsta

Kapitola první

„Mrtvý mluví," řekl mi Æthelwold. Byl výjimečně střízlivý – střízlivý, vážný a plný posvátné bázně. Venku skučel noční vítr a svíce poblikávaly v mrazivých závanech, které vnikaly do domu netěsnými dveřmi, okny a kouřovým otvorem ve střeše.

„Co to znamená?" zeptal jsem se a tázavě na něj pohlédl.

„Mrtvola vystupuje z hrobu a mluví," upřesnil. Zíral na mě vytřeštěnýma očima a potom přikývl, jako by chtěl zdůraznit, že říká pravdu. Nakláněl se ke mně a nervózně si mnul ruce sepnuté mezi koleny. „Viděl jsem to," dodal.

„Mluvící mrtvolu?"

„Ano. Jak vstává z hrobu." Mávl rukou, aby mi ukázal, co tím míní. „A kdo je to?"

„Mrtvý muž. Vstává z hrobu a mluví." Stále na mě civěl a na tváři měl divoký výraz. „Je to pravda," ujišťoval mě, když viděl, že v žádnou jeho mluvící mrtvolu nevěřím.

Přisunul jsem si lavici blíž k ohništi. Bylo to desátý den po tom, co jsem pobil dánské nájezdníky a rozvěsil jejich těla podél řeky, a seděli jsme v domě, do jehož střechy a zavřených okenic bušil ledový déšť. Těsně u ohně leželi mí dva psi, a když jsem zaskřípal lavicí o podlahu, zvedl jeden z nich hlavu, podrážděně si mě změřil a zase položil hlavu na tlapy. Byl to dům postavený Římany, měl tedy dlaždicovou podlahu a stěny z kamene. Střechu jsem však dal pokrýt došky. Kouřovým otvorem

chlístal dovnitř déšť. „A o čem ten mrtvý mluví?“ zeptala se Gisela, má žena a matka mých dvou dětí.

Æthelwold hned neodpověděl. Zřejmě byl přesvědčen, že žena se nemá plést do vážného hovoru o vážných věcech, ale z mého mlčení usoudil, že já si to nemyslím, a protože to byl Giselin dům, neodvážil se mě požádat, abych ji poslal pryč. „Říká, že bych měl být král,“ prohlásil tiše a pohlédl na mě v obavě, co na to odpovím.

„Král čeho?“ zeptal jsem se klidně.

„Wessexu, čeho jiného?“

„Wessexu?“ opakoval jsem, jako bych o takovém místě v životě neslyšel.

„A já bych opravdu měl být král!“ dodal naléhavým tónem. „Jsem přece syn krále.“

„Jenže teď je králem bratr tvého otce,“ opáčil jsem, „a lidé si myslí, že je dobrý král.“

„A ty si to myslíš taky?“ pohlédl na mě vyzývavě.

Neodpověděl jsem. Všichni věděli, že nemám Alfreda rád, ale to neznamenalo, že bych radši viděl na královském stolci jeho synovce Æthelwolda. Stejně jako já byl Æthelwold mladý, ani ne třicetiletý, ale už si stačil vysloužit pověst opilce a smilného hlupáka. Přesto měl na wessexský trůn právo. Jeho otec opravdu byl král, a kdyby měl Alfred za nehet rozumu, nechal by svému synovci podříznout krk. Jenže místo toho se spoléhal na to, že ho od problémů uchrání Æthelwoldova lásku k pivu a lehkým ženám. „A kdes viděl tu mluvící mrtvolu?“ zeptal jsem se místo odpovědi na jeho otázku.

Mávl rukou kamsi k severní části domu. „Tam, na druhé straně,“ řekl. „Kousek odtud.“

„Na druhé straně Wæclingastrætu?“ zeptal jsem se a on přikývl.

Takže to, co mi přišel říct, souviselo nejen s mluvící mrtvolou, ale i s Dány, neboť Wæclingastræt byla cesta, která se táhla z Lundene na severozápad napříč Británií a končila u Irského moře severně od Walesu, přičemž celé území na sever od ní ovládali Dáni. Tak bylo ujednáno v míru, který jsme měli od roku osmistého osmdesátého pátého, i když to byl mír provázený neustálými půtkami a vzájemnou nenávistí. „Ten mrtvý je tedy Dán?“ zeptal jsem se.

Æthelwold přikývl. „Jmenuje se Bjorn," dodal, „a byl to skald na Guthrumově dvoře. Jenže když odmítl přestoupit na křesťanskou víru, dal ho Guthrum zabít. Ale teď ho vyvolávají z hrobu, viděl jsem to."

Podíval jsem se na Giselu. O žádném vyvolávání mrtvých jsem mezi svými saskými druhy nikdy neslyšel a ona byla Dánka. Pokrčila rameny na znamení, že o tom také nic neví. „A kdo toho mrtvého z hrobu vyvolává?" zeptal jsem se.

„Čerstvý mrtvý," odpověděl Æthelwold.

„Jaký čerstvý mrtvý?" nechápal jsem.

„Někdo, koho pošlou do světa mrtvých," prohlásil, jako by to bylo něco běžného. „Pošlou ho, aby Bjorna našel a přivedl zpátky."

„Takže někoho zabijí?" zeptala se Gisela.

„Jak jinak by mohli poslat posla k mrtvému?" odpověděl Æthelwold.

„A ten Bjorn umí anglicky?" zeptal jsem se zase já, neboť jsem věděl, že Æthelwold rozumí dánsky velmi špatně, pokud vůbec.

„Jo, mluví anglicky," přikývl nevrle. Neměl rád, když ho někdo takhle vyslýchal.

„A kdo tě k němu dovedl?" zajímal jsem se dál.

„Nějací Dáni," řekl neurčitě.

Musel jsem se usmát. „Takže za tebou přišli nějací Dáni a řekli ti, že s tebou chce mluvit mrtvý pěvec, a tys s nimi poslušně odjel do Guthrumovy země?"

„Zaplatili mi zlatem," bránil se. Æthelwold nikdy nevybředl z dluhů, takže peníze ho mohly pohnout k čemukoliv.

„A proč jsi přišel sem?" zeptal jsem se. Neodpověděl, jenom si nervózně poposedl a pozoroval Giselu, která spřádala na přeslici vlnu. „Jel jsi do Guthrumovy země, mluvil jsi s mrtvým mužem a pak jsi přišel za mnou. Můžeš mi povědět proč?"

„Protože Bjorn řekl, že i ty budeš král," odpověděl. Nemluvil nijak hlasitě, přesto jsem mu dal znamení, aby ztišil hlas, a neklidně jsem pohlédl ke dveřím, jako bych čekal, že ve tmě vedlejší místnosti někdo poslouchá. Nepochyboval jsem, že Alfred má mezi mým služebnictvem zvědy, dokonce jsem si myslel, že vím, kteří to jsou, ale nebyl jsem si jistý, jestli vím o všech. Zařídil jsem sice, aby byli všichni dostatečně daleko od místnosti, v níž jsem Æthelwolda přijal, ale přesto jsem nepovažoval za vhodné mluvit o takových věcech hlasitě.

Gisela přestala spřádat a pohlédla na Æthelwolda. „Co o mně řekl?“ zeptal jsem se.

„Že ty, Uhtred z Bebbanburgu, budeš korunován za krále Mercie,“ opakoval už mnohem tišeji.

„Tys zase pil?“

„Ne,“ zavrtěl hlavou, „jenom pivo.“ Naklonil se ke mně blíž. „A s tebou by mrtvý Bjorn chtěl taky mluvit, aby ti řekl tvůj osud. Ty a já, Uhtrede, budeme králi a sousedé. Chtějí tak bohové a poslali mrtvého muže, aby mi to řekl.“ Všiml jsem si, že se lehce chvěje a je zpocený, ale opilý nebyl. Něco ho tak vystrašilo, že vystřízlivěl, a z toho jsem usoudil, že mluví pravdu. „Chtějí vědět, jestli jsi ochotný se s mrtvým setkat,“ dodal, „a pokud ano, pošlou i pro tebe.“

Pohlédl jsem na Giselu, ale ta zase hleděla na mě, aniž dala jakkoli najevo, co si o tom myslí. Vlastně jsem se na ni nedíval v očekávání odpovědi, ale protože byla krásná, moc krásná. Moje tmavá Dánka, moje milovaná Gisela, má žena a má láska. Zřejmě poznala, na co myslím, a její dlouhou vážnou tvář pomalu rozjasnil úsměv. „Tak Uhtred má být král?“ zeptala se po chvíli mlčení a pohlédla na našeho hosta.

„Mrtvý Bjorn to říkal,“ odpověděl Æthelwold. „A on to slyšel od tří sester.“ Mínil tím sudičky, Norny, tři sestry, které spřádají naše osudy.

„Že by se Uhtred měl stát králem Mercie?“ řekla Gisela pochybovačně.

„A ty královnou,“ dodal Æthelwold.

Gisela se opět obrátila ke mně. V jejích očích byla otázka, ale já jsem mlčel, i když jsem věděl, jak zní odpověď. Uvažoval jsem. Uvědomil jsem si, že Mercie je dnes bez krále. Bývalý král, saský voříšek na dánském řemínku, zemřel, aniž po sobě zanechal následníka, navíc království bylo nyní rozdělené mezi Dány a Sasy. Bratr mé matky byl mercijský ealdorman, než ho zabili Walesané, takže jsem v sobě měl něco mercijské krve. A Mercie byla bez krále.

„Myslím, že by sis měl poslechnout, co ten mrtvý Bjorn říká,“ promluvila Gisela vážně.

„Pokud pro mě pošlou, půjdu,“ slíbil jsem. A tak jsem také hodlal učinit, neboť mrtvý mluvil a říkal, že se mám stát králem.

* * *

O týden později se objevil Alfred. Byl pěkný den a na světlemodré obloze viselo nízko nad prochladlým krajem polední slunce. Okraje koryt, jimiž Temes obtéká ostrůvky Sceaftes Eye a Wodenes Eye, vroubily krajky ledu, po vodě pluly lysky, vodní slípky a potápky a na roztávajícím břehu Sceaftes Eye se to jen hemžilo hejny drozdů, kosů a dalších ptáků, kteří tam vybírali z bahna žížaly a plže.

To byl nyní můj domov. Už dva roky jsem žil v Cocchamu na okraji Wessexu, ve městě, kolem něhož plyne Temes směrem k Lundene a pak dál k moři. Já, Uhtred, northumbrijský velmož, vyhnanec a válečník, jsem se stal stavitelem, obchodníkem a otcem. Sloužil jsem Alfredovi, králi Wessexu, ne proto, že bych si to přál, ale protože jsem mu přísahal věrnost.

A Alfred mě za to odměnil tím, že mi dal úkol. Měl jsem mu postavit v Cocchamu *burh*. *Burh* je hradiště, město přeměněné v pevnost, a Alfred jimi zpevňoval své wessexské království na mnoha a mnoha místech. Po celé délce hranic Wessexu, ať je vyznačovalo moře, řeky nebo cornwallské pustiny, se stavěly valy. Úkolem *burhů* nebylo zadržet dánské hordy. Mohly vtrhnout dovnitř mezi nimi, ale čím by postupovaly dál, narážely by v srdci Alfredovy země na další a další pevnosti obsazené posádkou. Ve vzácné chvíli povznesené nálady mi král své *burhy* popsal jako vosí hnízda, z nichž se vyrojí muži a budou dánské vetřelce bodat. Stavěly se v Exanceasteru a Werhamu, v Cisseceastru a Hastengasu, v Æscengumu a Oxnafordě, v Cracgeladu a Wæcedu a v tuctech dalších míst mezi nimi. Jejich valy a palisády byly obsazeny bojovníky s kopími a štíty. Wessex se stal zemí pevností a mým úkolem bylo přeměnit malé město Coccham v další *burh*.

Na jejich budování se podíleli všichni západosaští muži a mladíci starší dvanácti let, přičemž polovina z nich pracovala a druhá polovina obdělávala pole. V Cocchamu jsem měl mít v neustálé službě pět set mužů, i když obvykle to bylo méně než tři sta. Kopali příkopy, vršili náspy, káceli dřevo na palisády, a tak jsme na březích Temesu budovali pevnost. Vlastně to byly pevnosti dvě, jedna na jižním břehu a druhá na Sceaftes Eye, ostrově, který rozděloval řeku na dvě ramena. V lednu osmistého osmdesátého pátého roku byly práce téměř hotové a žádná dánská loď nyní nemohla plout proti proudu, aby drancovala vesnice a

osady rozseté podél břehů. Mohli se o to pokusit, ale museli by proplout kolem mých nových valů a bašt a věděli by, že mí muži vyrazí za nimi, nastraží na ně na břehu léčku a pobijí je.

V to ráno připlul dánský obchodník jménem Ulf a připoutal svou loď v přístavišti na ostrově Sceaftes Eye. Zatímco jeden z mých úředníků prohlížel náklad, aby vyměřil výši daně, vyšel Ulf nahoru za mnou, s rozzářeným úsměvem bezzubých úst se se mnou pozdravil a předal mi darem kousek jantaru zabalený v kůzlečí kůži. „Pro paní Giselu, pane," řekl. „Daří se jí dobře?"

„Ano, daří," přikývl jsem a dotkl se Thorova kladiva na krku.

„Slyšel jsem, že tě obdařila druhým potomkem," poznamenal Ulf.

„Ano. Je to děvče," řekl jsem. „A kde ses to doslechl?"

„V Beamfleotu," odpověděl. To vypadalo věrohodně. Ulf byl ze severu a v tuto chladnou zimu nepodnikla cestu z Northumbrie do Wessexu žádná loď. Zřejmě tedy strávil zimní období v jižní části Východní Anglie v dlouhém a členitém ústí Temesu. „Nemám toho moc," mávl rukou ke svému nákladu. „Nakoupil jsem v Grantaceasteru něco kůží a hlavic seker a řekl jsem si, že se vydám po řece, abych se podíval, jestli Sasům zbyly nějaké peníze."

„Vydal ses po řece, aby ses podíval, jestli jsme už dokončili pevnost," řekl jsem. „Jsi zvěd, Ulfe. Myslím, že tě pověsím na nejbližším stromě."

„Nepověsíš," opáčil klidně.

„Nudím se," řekl jsem, když jsem vkládal darovaný kousek jantaru do svého váčku, „a pohled na Dána, který sebou škube na provaze, by mě pobavil. Co ty na to?"

„Tak to ses musel náramně dobře pobavit, když jsi věšel Jarrelovy muže," prohlásil.

„Takhle se tedy jmenoval? Jarrel? Ani jsem se ho na jméno nezeptal."

„Viděl jsem třicet, nebo ještě víc viselců rozvěšených na stromech," řekl Ulf a ukázal hlavou po proudu, „a hned jsem si pomyslel, že to vypadá jako dílo pana Uhtreda."

„Jenom třicet?" podivil jsem se. „Bylo jich třiapadesát. A měl bych k nim přidat i tebe, Ulfe, aby jich byl sudý počet."

„Se mnou by sis moc neužil, pane," řekl obchodník vesele. „Potřebuješ mladého. Mladí se na oprátce škubou déle než my staří." Pohlédl dolů na svou loď a pak plivl směrem k zrzavému chlapci, který

tupě civěl přes řeku. „Tam toho malého bastarda bys měl pověsit. Je to nejstarší syn mé ženy. Největší budižkničemu, jakého jsem kdy viděl. Ten by ti na oprátce pěkně zatancoval.“

„Jak to teď vypadá v Lundene?“ zeptal jsem se.

„Hrabě Haesten je chvíli ve městě a pak zase venku,“ řekl Ulf, „ale častěji to první.“

To mě překvapilo. Znal jsem Haestena. Byl to mladý Dán, kdysi dokonce můj přísežný muž, ale pak ode mě utekl a teď zřejmě usiloval o to, aby se stal velkým vojevůdcem. Pobavilo mě, že si nechává říkat hrabě, ale že odešel do Lundene mě překvapilo. Věděl jsem, že vybudoval na pobřeží Východní Anglie opevněný tábor, ale teď se posunul mnohem blíž k Wessexu, a to naznačovalo, že se k něčemu chystá. „A co tedy dělá?“ zeptal jsem se s nádechem pohrdání. „Krade sousedům kachny?“

Ulf se zhluboka nadechl a zavrtěl hlavou. „Našel si spojence, pane.“

Něco v jeho hlase způsobilo, že jsem zpozorněl. „Jaké spojence?“

„Bratry Thurgilsonovy,“ řekl a dotkl se amuletu na krku.

To jméno mi nic neříkalo. „Žádné bratry Thurgilsonovy neznám.“

„Sigefrida a Erika,“ dodal Ulf stále s prsty na Thorově kladivu. „Norská hrabata, pane.“

To byla opravdová novina. Nebylo obvyklé, že by do Východní Anglie nebo Wessexu přicházeli Norové. Často bylo slyšet zvěsti o jejich vpádech do skotské země či do Irska, ale k Wessexu se jejich vůdci zřídka přibližovali. „A co dělají Norové v Lundene?“ zeptal jsem se.

„Připluli tam před dvěma dny, pane,“ řekl Ulf, „s dvaadvaceti loděmi. A Haesten byl s nimi, ten má devět lodí.“

Tiše jsem hvízdl. Jednatřicet lodí už byla flotila, a to znamenalo, že bratři Thurgilsonové mají spolu s Haestenem k dispozici vojsko nejméně o tisíci mužích. A ti nyní byli v Lundene a Lundene se nacházelo na hranici Wessexu.

Lundene bylo tehdy zvláštní město. Oficiálně patřilo k Mercii, ale protože Mercie neměla krále, panovalo v Lundene bezvládí, takže nebylo ani saské, ani dánské, spíš saské i dánské zároveň. Hlavně to však bylo město, v němž mohl člověk zbohatnout nebo zemřít, nebo s trochou štěstí i smůly obojí. Leželo v místě, kde se stýkaly hranice Mercie, Východní Anglie a Wessexu, a bylo to město obchodníků, kupců a

řemeslníků. A teď, pokud mluvil Ulf pravdu, mělo uvnitř svých valů vikinské vojsko.

„Zatarasili vám cestu k moři, jako když se ucpe krysa v díře, pane," řekl Ulf a uchichtl se.

Uvažoval jsem, jak se mohlo tolik lodí dostat až do Lundene, aniž jsem se o tom dozvěděl dlouho před tím, než vpluly do ústí Temesu. Coccham byl ze všech *burhů* Lundene nejblíž, a když tam k něčemu došlo, obvykle jsem to věděl během jednoho dne. Jenže teď obsadili město Seveřané a já jsem o tom neměl ani tušení. „A ti Thurgilsonové tě poslali, abys mi to řekl?" zeptal jsem se Ulfa. Předpokládal jsem, že Norové spolu s Haestenem obsadili Lundene jen proto, aby z někoho, zřejmě z Alfreda, vyrazili peníze. Pokud jim šlo o tohle, bylo pochopitelně v jejich zájmu, abychom se o jejich příchodu dozvěděli.

Ulf zavrtěl hlavou. „Už jsem byl na cestě, když tam přišli, pane. Je dost zlé, že musím platit clo tobě, takže nemám zájem nechat polovinu zboží ještě jim. Hrabě Sigefrid je tvrdá povaha, pane, s ním se obchody dělat nedají."

„Ale proč jsem se nedozvěděl, že je s nimi Haesten?" zeptal jsem se.

„Ten se k nim přidal až potom. Thurgilsonové připluli přes moře ze země Franků."

„S dvaadvaceti norskými loděmi," poznamenal jsem.

„Mají v posádkách všechnu možnou verbež, pane," pokračoval Ulf. „Dány, Fríse, Sasy, Nory, prostě co kde posbírali – hladovou chátru, lidi bez pána, lotry, sebranku odevšad."

Ti bez pána jsou ze všech nejhorší, pomyslel jsem si. Nejsou k nikomu vázáni, nemají nic než svůj meč, hlad a ctižádost. I já jsem k nim jednu dobu patřil. „Takže Sigefrid a Erik budou dělat problémy?" nadhodil jsem.

„Sigefrid v každém případě," přikývl Ulf. „A Erik? Je z nich mladší a slyšel jsem o něm jen to dobré. Ale Sigefrid se nemůže dočkat, až něco začne."

„Jde mu o výkupné?" zeptal jsem se.

„Možná," pokrčil Ulf rameny. „Všechny posádky musí platit on a ve Frankii nemá nic, z čeho by bral. Jenže kdo by mu to výkupné měl zaplatit? Lundene patří k Mercii, ne?"

„Ano," přikývl jsem.

„A Mercie nemá krále,“ pokračoval. „To není normální, nemyslíš? Co to je, království bez krále?“

Vzpomněl jsem si na Æthelwoldovu návštěvu a dotkl se Thorova kladiva. „Neslyšel jsi o tom, že někde vyvolávají na svět mrtvé?“ zeptal jsem se.

Zděšeně na mě pohlédl a také se dotkl svého amuletu. „Mrtvé je lepší nechat v Niflheimu, pane.“

„Třeba k nějakým starým kouzlům,“ nenechal jsem se odbýt.

„Člověk občas slyší různé zvěsti,“ řekl a teď už amulet pevně sevřel.

„Jaké?“

„V zemi ledu a bříz na severu, tam se dějí divné věci, pane. Říká se, že tam lidé ve tmě létají, a taky jsem slyšel, že po zamrzlém moři chodí mrtví, i když jsem nikdy nic takového neviděl.“ Zvedl amulet ke rtům a políbil ho. „Ale podle mě to jsou historky na strašení dětí v zimních nocích, pane.“

„Možná,“ připustil jsem a pohlédl k úpatí nově navršeného valu, kam přibíhal nějaký chlapec. Přeskočil kmeny, z nichž se měla stavět palisáda, a začal se škrábat do prudkého svahu směrem k nám. Když přiběhl, chvíli jen oddychoval, neschopný vypravit ze sebe slovo. Čekal jsem, až popadne dech. „*Haligast*, pane,“ vyhrkl konečně. „*Haligast*!“

Ulf se na mě tázavě podíval. Jako všichni obchodníci uměl trochu anglicky, ale slovu *haligast* nerozuměl. „Duch svatý,“ řekl jsem mu dánsky.

„Připlouvá, pane,“ vydechl chlapec vzrušeně a ukázal proti proudu řeky. „Tam!“

„Připlouvá Duch svatý?“ opakoval polekaně Ulf. Pochyboval jsem, že ví, co Duch svatý je, ale nějakou představu o tom musel mít, protože to v něm vyvolalo strach z nadpřirozených sil. Zřejmě k tomu přispěla i má zmínka o obživlých mrtvých.

„*Haligast* je Alfrédova loď,“ vysvětlil jsem mu a znovu se otočil k chlapci.

„A je na ní král?“

„Vlajka vlaje, pane.“

„Takže je.“

Ulf si upravil tuniku. „Připlouvá Alfred?“ zeptal se. „Co tady chce?“

„Ujistit se, že jsem mu pořád věrný,“ odpověděl jsem.

Ulf se zazubil. „Takže se na tom provaze možná budeš škubat ty.“

„Potřebuju hlavice seker,“ řekl jsem. „Dej odnést nejlepší, které máš, do mého domu. O ceně si promluvíme později.“

Alfredův příjezd mě nepřekvapil. V těch letech nebylo nic výjimečného, že cestoval od jednoho budovaného *burhu* k druhému, aby se na vlastní oči přesvědčil, jak práce postupují. V Cocchamu už byl v uplynulých měsících třicetkrát, ale něco mi říkalo, že teď se nepřijel podívat na to, jak rostou valy, ale dozvědět se, kvůli čemu mě navštívil Æthelwold. Jeho zvědové odvedli dobrou práci a tak byl zde, aby mě podrobil výslechu.

Jeho loď se blížila rychle, nesena rozvodněným tokem řeky. V chladných zimních měsících bylo rychlejší cestovat lodí a Alfred toho využíval rád, protože mohl během plavby podél severní hranice Wessexu pracovat. *Haligast* měl dvacet vesel a bylo na něm dost místa pro polovinu královych tělesných strážců i nezbytnou hordu kněží, bez nichž by Alfred nevytáhl paty. Na vrcholu stěžně vlála jeho korouhev se zeleným drakem a další dvě vlajky se třepetaly na příčném ráhnu, na které se při plavbě na moři věšela plachta. Na jedné z těch dvou vlajek byl vyobrazen jakýsi svatý a na druhé bílý kříž na zeleném podkladu. Na přídi lodi se nacházela malá kabina, v níž se tísnil kormidelník, ale pro Alfreda byla dost velká na to, aby si do ní dal stolek. Na druhé lodi jménem *Heofonhlaf* se plavil zbytek královych tělesných strážců a ještě větší houf kněží. *Heofonhlaf* prý znamená nebeský chléb. Alfred nikdy neopomněl pojmenovat loď podle svého vkusu.

Heofonhlaf přistál první a hned se z něj vyhrnuly na dvě desítky mužů v drátěných košilích se štíty a kopími a postavili se na dřevěném přístavišti do řady. Teprve potom přirazil k hrázi *Haligast*, i když tak tvrdě, že se Alfred uprostřed lodi zapotácel. Jiný král by dal za takový projev neúcty setnout kormidelníkovi hlavu, avšak Alfred tomu nevěnoval žádnou pozornost a dál zaujatě hovořil s holobradým pobledlým mnichem s úzkou tváří, v němž jsem poznal Assera z Walesu. Už jsem se doslechl, že bratr Asser se stal novým královým oblíbencem, a dávno jsem věděl, že mě mnich nenávidí. To jsem mu těžko mohl mít za zlé, protože já jsem zase nenáviděl jeho. Přesto jsem se na něj usmál, ale on se odvrátil, jako bych mu právě pozvracel kutnu, a naklonil se blíž k Alfredovi. Byli jako dvojčata. Alfred v dlouhém černém plášti a se

zvětšující se lysinou na hlavě, která připomínala tonzuru, opravdu vypadal spíš jako kněz než král. K tomuto dojmu navíc přispívaly ruce věčně potřísněné inkoustem a vážný výraz na bledé protáhlé tváři s vystouplými lícními kostmi. Často míval oholenou bradu, ale teď ji měl porostlou řídkým vousem značně protkaným šedinami.

Posádka uvázala loď a Alfred vzal Assera za loket a vystoupil s ním na břeh. Walesan měl na krku pověšený velký kříž, a než se Alfred obrátil ke mně, krátce se ho dotkl. „Pane Uhtrede!“ zahlaholil král, jako by měl ze setkání se mnou mimořádnou radost, a skutečně se zdálo, že ji má, i když patrně ne proto, že mě vidí, ale z úlevy. Asi mě opravdu podezíral, že proti němu spřádám zradu. Vlastně jsem se mu ani nedivil, protože existovalo málo důvodů k tomu, abych hostil jeho synovce Æthelwolda.

„Můj králi,“ odpověděl jsem a uklonil se mu. Bratra Assera jsem nebral na vědomí. Kdysi mě obvinil z pirátství, vraždy a tuctu dalších smrtelných hříchů a většina toho byla pravda, ale žádný trest mě nestihl a stále jsem žil. Teď na mě vrhl pohrdavý pohled a pustil se blátem pryč, zřejmě aby se přesvědčil, jestli jeptišky v cocchamském ženském kláštеře nejsou těhotné, opilé nebo aspoň příliš rozjařené.

Alfred, následován Egwinem, který nyní velel jeho tělesné stráži, a šesti muži z ní, vykročil podél nově postavených palisád. Krátce pohlédl na Ulfovu loď, avšak ani slovem se na ni nezeptal. Věděl jsem, že mu musím říct o obsazení Lundene, ale rozhodl jsem se, že o tom začnu, až on skončí se svými otázkami. Zatím byl s prohlídkou toho, co jsme udělali, spokojen a nenašel nic, co by si zasloužilo kritiku. Ostatně ani nepředpokládal, že něco takového najde. Práce na cocchamském *burhu* postoupily ve srovnání s ostatními nejdál. Ve Welengafordu, nejbližší pevnosti na řece směrem na západ, teprve začínali kopat a k stavbě palisád měli ještě daleko a v Oxnafordu se valy po týdnu prudkých dešťů před vánočními svátky zbortily do příkopu. „Dozvídám se, že muži z fyrdu nejsou příliš ochotni pracovat,“ řekl Alfred. „Můžeš mi to potvrdit?“

Fyrd byla branná zemská hotovost složená ze svobodných rolníků a muži z fyrdu nejen stavěli *burhy*, ale také tvořili jejich posádky. „Ano, pane,“ odpověděl jsem, „k práci se stavějí velmi neochotně.“

„Přesto jsi téměř hotov.“

Usmál jsem se. „Dal jsem deset mužů pověsit, a to jim dodalo chuti do práce.“

Zastavil se v místě, z něhož se nabízel výhled na řeku, zkrášlený několika plujícími labutěmi. Pozoroval jsem ho. Byl bledší než obvykle a vrásky se mu prohloubily. Vypadal churavě, ale wessexský král Alfred byl odjakživa churavý muž. Stěžoval si na břicho a útroby a často jsem viděl, jak zkřivil tvář, když jím projela prudká bolest. „Slyšel jsem, žes je pověsil bez soudu,“ řekl. „Je to pravda?“

„Ano, pane, je.“

„Ve Wessexu platí zákony,“ prohlásil přísně.

„Ano,“ souhlasil jsem, „ale jestli se nepostaví *burh*, žádný Wessex nebude.“

„Vím, že mi rád vzdoruješ,“ poznamenal mírnějším tónem.

„Ne, pane. Složil jsem ti přísahu a pracuju pro tebe.“

„Už tedy nikoho nevěš bez řádného soudu,“ řekl opět tvrdě, otočil se a hleděl přes řeku na mercijský břeh. „Král musí být zárukou spravedlnosti, pane Uhtrede, to je jeho úkol,“ prohlásil po chvíli. „A jestliže země nemá krále, jaká v ní může být spravedlnost?“ Stále mluvil jako by jen tak nahlas uvažoval, ale já jsem poznal, že zkouší, jak na to budu reagovat, a na okamžik jsem pocítil znepokojení. Předpokládal jsem, že přijel, aby zjistil, co mi řekl Æthelwold, avšak jeho zmínka o Mercii a bezvládí v této zemi naznačovala, že už ví, o čem jsem v tom větrném a deštivém večeru s jeho synovcem mluvil. „Znám muže,“ pokračoval stále s pohledem upřeným na protější břeh, „kteří by se rádi stali králi Mercie.“ Odmlčel se a já jsem nepochyboval, že ví o mém rozhovoru s Æthelwoldem vše. Jenže další jeho slova mi prozradila, že neví nic. „Třeba můj synovec Æthelwold,“ nadhodil.

Vybuchl jsem smíchem, jak se mi ulevilo. „Æthelwold?“ zvolal jsem. „Proč by se ten měl chtít stát králem Mercie, když touží po tvém trůnu, pane?“

„Tohle ti řekl?“ ozval se Alfred ostře.

„Samozřejmě,“ odpověděl jsem. „Říká to každému, koho potká.“

„Proto za tebou přijel?“ zeptal se, neschopen dál potlačovat zvědavost.

„Přijel, aby si koupil koně, pane,“ lhal jsem. „Má zálusk na mého hřebce, na Smoku, ale já jsem ho odmítl.“ Smoca měl zvláštní

šedočernou barvu, která připomínala kouř. Od toho dostal jméno. Nikdy jsem neměl rychlejšího koně, navíc byl skvělý v boji, protože se nebál mužů, štítů, zbraní ani bojové vřavy. Zkrátka byl to kůň, po jakém touží každý bojovník.

„A mluvil s tebou o tom, že se chce stát králem?“ zeptal se Alfred podezíravě.

„Samozřejmě že mluvil.“

„Proč jsi mi o tom neřekl?“ prohlásil vyčítavě.

„Kdybych ti měl říkat o každém Æthelwoldově výroku, v němž si dělá nárok na tvůj trůn, neposlouchal bys nic jiného. Ale teď ti říkám, abys mu dal setnout hlavu.“

„Je to můj synovec,“ odpověděl Alfred odměřeně, „a koluje v něm královská krev.“

„Ale hlava mu sedí na krku stejně vratce jako každému jinému.“

Mávl netrpělivě rukou, jako by můj návrh považoval za absurdní. „Uvažoval jsem, že bych ho udělal králem Mercie, ale on by si trůn nedokázal udržet,“ poznamenal.

„Taky si to myslím,“ souhlasil jsem.

„Je slabý,“ pokračoval Alfred, „a Mercie potřebuje silného vládce, který by si dokázal zjednat u Dánů respekt.“ V tu chvíli bych přísahal, že tím silným vládcem myslí mě, a byl jsem připraven mu poděkovat, dokonce před ním padnout na kolena a políbit mu ruku, ale Alfred mě vzápětí vyvedl z omylu. „Muže, jakým je třeba tvůj bratranec.“

„Æthelred?“ vydechl jsem, jako bych nevěřil svým uším. Můj synovec byl malý, domýšlivý trouba, nafouknutý vlastní důležitostí, ale byl také blízký Alfredovi – tak blízký, že si měl brát jeho starší dceru za manželku.

„Mohl by být ealdormanem Mercie a vládnout s mým požehnáním,“ prohlásil Alfred. Jinak řečeno, můj všivácký bratranec měl vládnout Mercii pod Alfredovou kuratelou. Musel jsem uznat, že pro krále by to bylo mnohem lepší řešení, než kdyby pustil na mercijský trůn někoho takového, jako jsem já. Na Æthelreda, navíc spřízněného sňatkem, se mohl mnohem víc spolehnout a Mercie, nebo aspoň její území na jih od Wæclingastrætu, by se v podstatě změnila v provincii Wessexu.

„Kdyby se můj bratranec stal vládcem Mercie, byl by také pánem Lundene?“ zeptal jsem se.

„Samozřejmě.“

„Pak by, pane myslím, měl na krku problém,“ řekl jsem a přísahám, že jsem pocítil škodolibou radost, když jsem si představil svého nabubřelého bratrance, jak se bude muset vypořádávat s tisícovkou lotrů a hrdlořezů vedených norskými pány. „Před dvěma dny připlulo do Lundene jednatřicet lodí pod velením norských hrabat Sigefrida a Erika Thurgilsonových,“ pokračoval jsem. „Dvaadvacet lodí je jejich a devět Haestena z Beamfleotu, který se k nim přidal. Takže pokud je mi známo, pane, je teď Lundene v moci Norů a Dánů.“

Alfred mlčel a dlouho hleděl na řeku a labutě na ní. Pouze ze zaťatých zubů a ještě větší bledosti, než na jakou jsem byl u něj zvyklý, jsem soudil, že vzal mou zprávu na vědomí. „Říkáš to, jako bys z toho měl radost,“ ozval se konečně.

„Z toho, že Lundene obsadili Thurgilsonové, žádnou radost nemám, pane,“ odpověděl jsem.

„Ale jak se to, proboha, mohlo stát?“ zeptal se a hlas se mu zachvěl hněvem. Otočil se a pohlédl na nově postavené valy. „Vždyť bratři Thurgilsonové byli ve Franku,“ dodal.

Já jsem o žádném Sigefridovi a Erikovi nemusel nikdy slyšet, ale Alfredovou povinností bylo vědět, kde se vikinské lodě právě pohybují.

„Byli, ale teď jsou v Lundene,“ řekl jsem tvrdě.

Znovu se odmlčel. Věděl jsem, co se mu honí hlavou. Uvažoval o tom, že Temes je naše cesta k jiným královstvím, ke zbytku světa, a pokud ji ovládnou Dáni a Norové, zůstane Wessex odříznut od většiny světového obchodu. Samozřejmě by mu zbyly ještě jiné přístavy a jiné řeky, ale Temes je velká řeka, která do sebe vtahuje plavidla z celého širokého moře. „O co jim jde? Chtějí peníze?“ zeptal se trpce.

„To je mercijský problém, pane,“ poznamenal jsem.

„Nedělej ze sebe hlupáka!“ vyštěkl podrážděně. „Lundene může být desetkrát v Mercii, ale řeka patří oběma zemím.“ Znovu se otočil a zahleděl se po proudu, jako by čekal, že se někde v dálce objeví stěžně norských lodí. „Jestli neodtáhnou sami, budeme je muset vyhnat,“ řekl tiše.

„Ano, pane.“

„A to bude svatební dar tvému bratranci,“ prohlásil pevně.

„Lundene?“

„Ano. A ty to zajistíš," dodal. „Vrátíš Lundene pod mercijskou vládu, pane Uhtrede. Do svátku svatého Davida mi dáš vědět, kolik mužů budeš potřebovat, abys to dokázal." Zamračil se a chvíli přemýšlel. „Vojsku bude velet tvůj bratranec, ale ten je teď zaměstnaný něčím jiným a nemá čas plánovat tažení. Zařídíš nezbytné přípravy a poradíš se s ním."

„Já?" zatvářil jsem se kysele.

„Ano, ty," odpověděl.

Nezdržel se, aby se mnou pojedl. Odříkal v kostele pár modliteb, dal klášteru něco stříbra, pak se vrátil na *Haligast* a odplul proti proudu.

A já jsem měl za úkol dobýt Lundene a všechnu slávu za to složit do klína svému bratranci.

O dva týdny později přišla výzva k setkání s mrtvým a zastihla mě nepřipraveného.

Každé ráno, pokud tomu v zimních měsících nebránil sníh, na mě u brány čekal houf stěžovatelů. Byl jsem vládce Cocchamu, ten, kdo vykonává spravedlnost, a tuto moc mi dal Alfred, neboť věděl, že je to nutné, jestliže mu mám postavit *burh*. Dal mi však ještě víc. Měl jsem právo na desetinu veškeré úrody, která se sklidí v severním Berrocsciru, dostával jsem vepře, dobytek a obilí a z výnosu z toho všeho jsem platil dřevo na valy a palisády a zbraně, které je měly střežit. Samozřejmě to zavdávalo příležitost k tomu, abych se obohacoval, a protože mě z toho Alfred podezíral, přidělil mi zlomyslného a prohnaného kněze jménem Wulfstan, který měl dbát na to, abych si nenakradl příliš. Přesto právě on kradl jako straka. Jednou v létě za mnou přišel a s vychytralým úsměvem mi sdělil, že poplatky, které jsme vybírali od obchodníků za plavbu po řece, nelze předem odhadnout, takže Alfred nemá možnost ověřit si, kolik jsme vlastně vybrali. Čekal, že se s ním spřáhnu, ale místo toho se ode mě dočkal pořádného pohlavku přes tonzurovanou hlavu. Poslal jsem ho Alfredovi zpátky v doprovodu stráže a s listem o jeho nepoctivých úmyslech a pak jsem podle jeho návodu ukradl poplatky sám. Ten kněz byl hlupák. Člověk nemá nikdy říkat o svých nepravostech druhým, vyjma zločinů, které jsou tak velké, že je nelze zatajit. Ale pak je třeba o nich mluvit jako o něčem, co bylo nutné udělat pro blaho království nebo národa.

Nepřivlastnil jsem si o nic víc, než by si pro sebe odložil stranou kdokoliv jiný v mém postavení, a práce na budování pevnosti Alfredovi dokazovaly, že svůj úkol plním svědomitě. Vždy jsem rád něco stavěl a z běžných činností každodenního života bylo jen málo těch, které mi poskytovaly větší potěšení než pozorovat zručné muže se sekerami, jak otesávají kmeny, spojují je a staví z nich pevnou palisádu. Také jsem vykonával spravedlnost a dělal jsem to hojně, neboť mě tak učil můj otec, pán na Bebbanburgu v Northumbrii. Poddaní, říkal, jsou ochotni odpouštět svému pánu jeho hříchy, jestliže mají pocit, že je chrání. A tak jsem každý den sledoval problémy a ubohosti běžných životů a vzpomínám si, že asi dva týdny po Alfredově návštěvě klečelo v jedno zachmuřené deštivé ráno v blátě před mou síní na dva tucty lidí. Už si na všechny jejich pře nevzpomínám, ale nepochybně šlo o obvyklé spory kolem posouvání hraničních kamenů nebo nezaplacené ceny za nevěstu. Rozhodoval jsem o nich rychle a nechával se přitom ovlivňovat tím, jak se účastníci sporu chovají. Vždy jsem byl náchylný předpokládat, že člověk plný vzdoru spíš lže, než mluví pravdu, zatímco ten, který neměl daleko k slzám, ve mně zpravidla vyvolával soucit. Jak jsem řekl, rozhodoval jsem rychle a bez dlouhého uvažování, ale lidé byli s mým souzením vcelku spokojení, neboť věděli, že neberu úplatky a nestraním bohatým.

Ale na jednoho stěžovatele z toho rána si vzpomínám. Nikoho s sebou neměl, což bylo neobvyklé, protože většina lidí přicházela s přáteli nebo členy rodiny, aby jim dosvědčili, že jejich stížnost je oprávněná. Tenhle člověk byl sám, navíc neustále pouštěl ostatní před sebe, takže mu šlo zjevně o to, aby se mnou mluvil jako poslední. Podezíral jsem ho, že chce pro sebe získat víc mého času, a měl jsem chuť skončit, aniž bych ho vyslechl, ale pak jsem mu přece jen dal příležitost. Naštěstí byl stručný.

„Klid našeho panství ruší Bjorn, pane," řekl. Klečel přede mnou se skloněnou hlavou, takže jsem viděl pouze chumel jeho zcuchaných špinavých vlasů.

V první chvíli jsem nechápal, o jakém Bjornovi mluví. „Bjorn?" zeptal jsem se. „Jaký Bjorn?"

„Muž, který v noci ruší klid, pane."

„Dán?" snažil jsem se vyzvědět, o co jde.

„Přichází z hrobu, pane," dodal a teprve teď jsem pochopil a dal mu znamení, aby mlčel. Nechtěl jsem, aby se kněz, který má rozhodnutí zapisoval, dozvěděl příliš moc.

Zvedl jsem muži hlavu a pohlédl do jeho hubené tváře. Podle řeči jsem soudil, že je Sas, ale mohl to být i Dán, který se naučil dokonale sasky. Zkusil jsem tedy na něj promluvit dánsky. „Odkud pocházíš?" zeptal jsem se ho.

„Z místa, kde se objevuje Bjorn, pane," odpověděl dánsky, i když ne moc dobře. Dán tedy nebyl.

„Ze země na druhé straně cesty?" zeptal jsem se opět anglicky.

„Ano, pane," přikývl.

„A kdy se ten Bjorn znovu objeví?"

„Pozítří, pane, až vyjde měsíc."

„Poslali tě pro mě?"

„Ano, pane."

Vyjeli jsme následující den. Gisela chtěla jet se mnou, ale já jsem jí to nedovolil, protože jsem si nebyl jistý, jestli to celé není nějaká léčka. Proto jsem s sebou vzal šest mužů, na které jsem se mohl spolehnout: Finana, Clapu, Sihtrika, Rypera, Eadrika a Cenwulfa. Poslední tři byli Sasové, Clapa a Sihtric Dáni a Finan, divoký bojovník, který velel mé družině, byl Ir. Gisela tedy zůstala za cocchamskými valy, střežená fyrdem a zbývajícími členy mé družiny.

Cestovali jsme v zbroji, připraveni bojovat, kdyby to bylo třeba. Vyjeli jsme na severozápad a museli urazit hodný kus cesty, než jsme na rozvodněné řece našli vhodný brod. Bylo to u Welengafordu, dalšího *burhu*, i když jeho hliněné valy ještě čekaly na dokončení a kmeny na stavbu palisády ležely neopracované v blátě a hnily. Velitel posádky, muž jménem Oslac, chtěl vědět, proč se chystáme překročit řeku, a měl na to právo, neboť jeho úkolem bylo střežit přilehlý úsek hranice mezi Wessexem a Mercií, zemí, v níž nevládl král ani zákon. Odpověděl jsem mu, že pronásledujeme uprchlíky, kteří unikli z Cocchamu, a domníváme se, že se jim podařilo dostat na severní břeh Temesu. Oslac tomu uvěřil a já jsem se musel spoléhat, že tomu uvěří i Alfred, až se o tom dozví.

Vedl nás muž, kterého pro mě poslali. Jmenoval se Huda a řekl mi, že slouží Dánu jménem Eilaf, jehož panství hraničilo s východním úsekem

Wæclingastrætu. To znamenalo, že Eilaf byl Východoangličan a poddaný krále Guthruma. „Je Eilaf křesťan?“ zeptal jsem se Hudy.

„Všichni jsme křesťané, pane,“ odpověděl. „Král Guthrum to požaduje.“

„A co má tedy Eilaf zavěšené na krku?“ zajímal jsem se.

„To stejné, co ty, pane,“ řekl Huda. Měl jsem na krku Thorovo kladivo, neboť jsem nebyl křesťan, takže Eilaf pouze předstíral víru v křesťanského boha, aby vyhověl Guthrumovi, ale stejně jako já uctíval staré bohy. Znal jsem Guthruma z dob, kdy vedl obrovské vojsko proti Wessexu, ale nyní stárl. Přijal náboženství svého nepřítele a zdálo se, že se spokojil s širokými úrodnými nížinami Východní Anglie, svým nynějším královstvím, a už netouží ovládnout celou Británii. Přesto se našli v jeho zemi mnozí nespokojenci a Sigefrid, Erik, Haesten, a zřejmě i Eilaf patřili k nim. Byli to Seveřané a Dáni, válečníci oddaní Thorovi a Odinovi, kteří měli meče neustále naostřené a jako všichni Seveřané snili o wessexských nížinách, ještě bohatších než byly ty, jež získali ve Východní Anglii.

Jeli jsme napříč Mercií, zemí bez krále, a viděli jsme, kolik hospodářství a rolnických usedlostí je vypálených, takže po nich zbyla jen zčernalá místa zarostlá býlím. Dalším býlím zarůstala neobdělávaná pole, zatímco na pastvinách vyrážely trsy lískových keřů. A když jsme přece jen na nějaké lidi narazili, utíkali před námi do lesů nebo se zavírali za palisády větších usedlostí. „Kdo tady vládne?“ zeptal jsem se Hudy.

„Dáni,“ odpověděl a ukázal hlavou k západu, „a tam Sasové.“

„Eilaf tuhle půdu nechce?“

„Půdy má dost,“ řekl Huda, „ale ohrožují ho Sasové.“

Podle smlouvy mezi Alfredem a Guthrumem patřila tato země Sasům, avšak Dáni jsou hladoví po půdě a Guthrum nebyl s to všechny své thény kontrolovat. Byla to tedy spíš válečná než orná půda, o niž vedly obě strany nekonečné půtky, a v této zemi mi Dáni nabízeli korunu.

Jsem Sas. Sas ze severu. Jsem Uhtred z Bebbanburgu, ale vychovali mě Dáni, vyrostl jsem mezi nimi a znal jejich způsoby. Mluvil jsem jejich jazykem, uctíval jejich bohy a měl za ženu Dánku. Kdybych se tady stal králem, věděli by Sasové, že jim vládne Sas, zatímco Dáni by

mě přijímali jako syna dánského hraběte Ragnara. Na druhou stranu být v Mercii králem znamenalo obrátit se proti Alfredovi, a jestliže mrtvý muž mluvil pravdu a skutečně chtějí dosadit na wessexský trůn Alfredova opileckého synovce, jak dlouho by na něm Æthelwold vydržel? Počítal jsem, že stěží rok, než by ho Dáni zabili. A pak by se ocitla pod dánskou mocí celá Anglie s výjimkou Mercie, kde bych vládl já, poloviční Dán. A jak dlouho by Dáni trpěli mě?

„Chceš se stát králem?“ zeptala se mě Gisela večer před odjezdem z Cocchumu.

„Nikdy jsem na nic takového nepomýšlel,“ odpověděl jsem rozvážně.

„A proč tam tedy chceš jet?“

Chvíli jsem jen upřeně hleděl do ohně. „Protože mrtvý muž má pro mě zprávu od sudiček.“

Gisela se dotkla amuletu. „Osudu nelze uniknout,“ řekla tiše. *Wyrd bið ful ãræd*.

„Proto tam musím jet,“ řekl jsem, „protože to žádá osud. A protože chci vidět, jak mrtvý muž mluví.“

„A jestli mrtvý muž řekne, že máš být králem?“

„Pak se ty staneš královnou.“

„A budeš bojovat s Alfredem?“ zeptala se.

„Pokud mi to bude přikazovat osud…“

„A co přísaha, kterou jsi mu dal?“

„Na to znají odpověď sudičky, já ne,“ řekl jsem.

A teď jsme tedy jeli mezi vrchy porostlými buky, které se svažovaly k severovýchodu. Ke spánku jsme se uložili v opuštěné usedlosti, ale vždy jeden z nás zůstal na stráži. Noc však uběhla klidně a za úsvitu jsme pod oblohou šedou jako čepel meče pokračovali dál. Huda jel na jednom z mých koní v čele. Po chvíli hovoru s ním jsem se dozvěděl, že je lovec, sloužil u saského pána, kterého zabil Eilaf, a nyní je pod dánským pánem spokojený. Čím víc jsme se však blížili k Wæclingastrætu, tím byly jeho odpovědi skoupější a odměřenější, a tak jsem se znovu zařadil vedle Finana. „Věříš mu?“ zeptal se mě a ukázal na Hudu.

Pokrčil jsem rameny. „Jeho pán plní příkaz, který mu dali Sigefrid a Haesten,“ řekl jsem. „A Haestena znám. Zachránil jsem mu život, a to něco znamená.“

Finan o tom chvíli přemýšlel. „Zachránils mu život? Jak?“

„Vysvobodil jsem ho z rukou Frísů a stal se mým přísežným mužem.“

„A tu přísahu pak porušil?“

Přikývl jsem.

„Takže jemu se věřit nedá,“ prohlásil Finan. Nic jsem na to neřekl. Na vzdáleném konci holé pastviny stáli tři jeleni přichystaní k útěku. Jeli jsme po zarostlé stezce podél živého plotu, u něhož rostly krokusy. „Chtějí Wessex, o to jim jde,“ pokračoval Finan. „A aby ho získali, musí bojovat. Jenže dobře vědí, že jsi Alfredův nejlepší válečník.“

„Podle mě chtějí *burh* v Cocchamu,“ řekl jsem. A aby ho získali, musejí mi nabídnout mercijskou korunu, pomyslel jsem si, i když před Finanem a ostatními jsem o tom mlčel. Řekl jsem to jen Gisele.

Samozřejmě že jim šlo o mnohem víc. Chtěli Lundene, protože by tím získali opevněné město na Temesu, jenže Lundene bylo na mercijském břehu a při vpádu do Wessexu by jim nijak nepomohlo. Ale kdybych jim dal Coccham, dostali by se na jižní břeh a mohli by si zde zřídit základnu pro nájezdy hluboko do Wessexu. A pak by jim Alfred musel přinejmenším zaplatit, aby z Cocchamu odtáhli, takže i kdyby se jim nepodařilo připravit ho o trůn, získali by spoustu stříbra.

Podle mě však Sigefridovi, Erikovi a Haestenovi nešlo pouze o stříbro. Jejich pravým cílem byl Wessex, jak řekl Finan, a k jeho dobytí potřebovali vojsko. S Guthrumovou pomocí počítat nemohli a Mercie se zmítala mezi Dány a Sasy a mohla jim dodat jen málo mužů ochotných nechat své domovy nestřežené. Avšak za Mercií směrem na sever byla Northumbrie, a v té vládl dánský král, který se mohl spolehnout na věrnost jednoho velkého dánského válečníka. Tím králem byl Giselin bratr a válečníkem můj přítel Ragnar. Kdyby tedy dostali na svou stranu mě, mohli by pro svou válku získat celou Northumbrii a dánský sever by si podrobil saský jih. To chtěli, o to Dánům šlo po celý můj život. A abych jim k tomu pomohl, stačilo mi porušit slib věrnosti Alfredovi, souhlasit s tím, že se stanu králem Mercie, a země, kterou někteří nazývali England, by se jmenovala Daneland. Nepochyboval jsem, že to je důvod, proč se mnou chce mrtvý muž mluvit.

Na Wæclingastræt jsme dorazili při západu slunce. Římané zpevnili cestu štěrkovým podložím a kamennými okraji a v jednom místě stál

milník porostlý mechem s vytesaným nápisem Duracobrivis V. „Co je to Duracobrivis?“ zeptal jsem se Hudy.

„My tomu říkáme Dunastopol,“ odpověděl tónem, z něhož jsem usoudil, že je to nedůležité místo, o něž není třeba se zajímat.

Přejeli jsme na druhou stranu cesty. V dobře spravované zemi by člověk čekal, že se občas setká s ozbrojenou hlídkou, která dbá o ochranu cestujících, ale tady nebylo široko daleko ani živáčka, pouze nad korunami stromů blízkého lesa létaly vrány. Na západním obzoru se ještě táhly stříbřité mráčky, ale před námi nad Východní Anglií už oblohu zaplavovala temnota. Na severu, směrem k Dunastopolu, bylo vidět nízké vrchy a Huda nás vedl k nim. Po nějaké době jsme vstoupili do dlouhého mělkého údolí, v němž jsem ještě rozeznával v houstnoucím šeru jabloně, ale než jsme dorazili k Eilafově síni, byla tma.

Eilafovi muži mě zdravili, jako bych už byl král. V bráně palisády čekali sluhové, aby se postarali o naše koně, a další sluha klečel u hlavního vchodu do síně s mísou vody a kusem čistého plátna na umytí a osušení rukou. Pak jsem odevzdal správci oba své meče, Hadí dech s dlouhou čepelí a krátký mečík, kterému jsem říkal Vosí žihadlo. Převzal je s úctou, jako by se tím omlouval za obecně platný a dobrý zvyk, že žádný muž nesmí vstoupit do síně ozbrojen. Meče a pivo se k sobě nikdy nehodily.

Síň byla plná mužů. Bylo jich aspoň čtyřicet, většinou v železném nebo koženém odění, a stáli po obou stranách hlavního ohniště, v němž plápolal oheň. Vysoký trámový strop nebyl pro chuchvalce kouře téměř vidět. Někteří muži se uklonili, když jsem vstoupil, jiní jen sledovali, jak kráčím ke svému hostiteli, abych ho pozdravil. Stál se svou ženou a dvěma syny blízko ohniště a vedle něj jsem poznal usmívajícího se Haestena. Sluha mi podal roh s pivem.

„Pane Uhtrede!“ pozdravil mě Haesten hlasitě, aby všichni přítomní věděli, kdo jsem. Usmíval se spíš šelmovsky než radostně, jako by mezi námi bylo něco, o čem ostatní nemohou nic vědět. Ostatně také to tak bylo. Měl vlasy barvy zlata, hranatou tvář a jasný pohled. Oblečený byl v zelené tunice z jemné vlněné látky a na krku mu visel těžký stříbrný řetěz. Paže měl obtížené mnoha stříbrnými a zlatými náramky a na vysokých botách se mu blýskaly stříbrné přezky. „Jsem rád, že tě zase vidím, pane,“ řekl a pozdravil mě náznakem úklony.

„Takže pořád naživu, Haestene?“ zeptal jsem se, aniž jsem si všímal hostitele.

„Pořád, pane, pořád,“ odpověděl.

„Není divu,“ poznamenal jsem odměřeně. „Naposledy jsem tě viděl u Ethandunu.“

„Deštivý den, pane, pokud si vzpomínám.“

„Ale to ti nebránilo, abys upaloval pryč jako zajíc, Haestene,“ řekl jsem dotčeně.

Jeho úsměv ztuhl. Obvinil jsem ho ze zbabělosti, ale zasloužil si to, neboť mi přísahal věrnost, ale pak mě zradil a utekl ode mě.

Eilaf vytušil problémy a odkašlal si, aby na sebe upozornil. Byl to vysoký silný muž s těmi nejrudějšími vlasy, jaké jsem kdy viděl. Navíc je měl kudrnaté, stejně jako vousy, které mu rovněž zářily barvou plamene. Později jsem se dozvěděl, že se mu říká Eilaf Rudý, a přestože byl vysoký a rozložitý, zdál se vedle sebevědomého Haestena jakoby menší. „Vítám tě, pane Uhtrede,“ řekl Eilaf.

Ani teď jsem se k němu neobrátil. Haesten mě pozoroval jako sok při souboji, ale já jsem se náhle usmál. „Na druhou stranu, ten den utíkalo celé Guthrumovo vojsko,“ dodal jsem, „a kdo neutekl, zůstal ležet mrtvý. Takže jsem byl rád, když jsem tě viděl prchat.“

Také se usmál. „U Ethandunu jsem zabil deset vašich bojovníků,“ řekl, dychtivý přesvědčit své muže, že není žádný zbabělec.

„A taky se mi ulevilo, že nemusím čelit tvému meči,“ dodal jsem, abych předchozí urážku kompenzoval falešnou lichotkou. Teprve pak jsem pohlédl na rudovlasého a rudovousého Eilafa. „Ty jsi byl také u Ethandunu?“ zeptal jsem se ho.

„Ne, pane,“ odpověděl.

„Pak jsi přišel o skvělý boj, nemám pravdu, Haestene? Boj, na který se nezapomíná.“

„Masakr v dešti a blátě,“ poznamenal Haesten.

„A já od té doby kulhám,“ řekl jsem. Byla to pravda, i když jsem napadal na nohu jen zlehka a nijak mě to neomezovalo.

Pak mě Haesten představil dalším třem mužům. Všichni byli Dáni, dobře oblečení, a na důkaz statečnosti měli paže plné náramků. Jejich jména jsem už zapomněl, ale byli tam i se svými stoupenci, aby mě viděli a poznali, kdo jsem. Uvědomil jsem si to, když jsem viděl, že mě

Haesten spíš předvádí než představuje. Snažil se jim dokázat, že jsem se k němu připojil a nic tedy neriskují, když se k němu přidají i oni. Zkrátka k něčemu se chystal, a zřejmě to mělo být namířené proti Guthrumovi. Když se potom naskytla příležitost, vzal jsem ho stranou. „Kdo jsou ti lidé?“ zeptal jsem se.

„Mají muže a vlastní v téhle části Guthrumova království půdu,“ odpověděl.

„A ty jejich muže potřebuješ, co?“

„Musíme dát dohromady vojsko,“ řekl bez vytáček.

Chvíli jsem na něj upřeně hleděl. Pomyslel jsem si, že to, co chystá, není namířeno pouze proti Východní Anglii a Guthrumovi, ale také proti Wessexu a Alfredovi, a aby to bylo úspěšné, bude muset vzbouřit do zbraně celou Británii, všechny její meče, kopí a sekery. „A co když s tebou odmítnu jít?“ zeptal jsem se.

„Půjdeš se mnou, pane,“ prohlásil sebevědomě.

„Myslíš?“

„Vím to, pane, protože dnes v noci s tebou promluví mrtvý muž.“ Usmál se a vzápětí k nám přistoupil Eilaf a oznámil, že je vše připravené. „Teď tedy půjdeme a vyvoláme mrtvého,“ řekl a dotkl se kladiva zavěšeného na krku, „a pak budeme mít hostinu.“ Ukázal ke dveřím v zadní části síně. „Tudy, pane. Tudy.“

A tak jsem šel, abych se setkal s mrtvým.

Haesten nás vedl do tmy a vzpomínám si, že mě napadlo, jak snadné je mluvit o vyvolávání mrtvého, když člověk nevidí na krok. Jak se o něm dozvíme? Možná ho budeme slyšet, ale ne vidět, a už jsem se chystal protestovat, když ze síně vyšli dva Eilafovi muži s hořícími pochodněmi a tmu vlhké noci ozářily jasné plameny. Vedli nás kolem ohrady pro vepře, z níž svítily odlesky očí zvířat. Zatímco jsme byli v síni, dalo se do deště, a i když to byla jen krátká zimní přeháňka, kapala z holých větví stromů ještě teď voda. Finan, celý neklidný z čárů, kterých jsme měli být svědky, se držel těsně po mém boku.

Šli jsme cestou ze svahu, až jsme se ocitli na menší pastvině, vedle níž se černal jakýsi přístřešek, zřejmě stodola. Tam muži s pochodněmi zažehli připravenou hranici a oheň ozářil dřevěnou stěnu a mokrou

doškovou střechu. Teprve teď jsem uviděl, že nejsme na žádné pastvině, ale na hřbitově, neboť všude kolem se zvedaly nízké hromádky hrobů a celé místo bylo obehnané pevným plotem, aby do něj nemohla vniknout zvěř a vyhrabávat mrtvé.

Přitočil se ke mně Huda a ukázal na přístřešek, který jsem považoval za stodolu. „To byl náš kostel," řekl.

„Ty jsi křesťan?" zeptal jsem se ho.

„Ano, pane. Ale už tady nemáme žádného kněze," dodal a pokřižoval se. „Naši mrtví se teď pohřbívají bez rozhřešení."

„Můj syn leží taky na křesťanském hřbitově," řekl jsem, aniž jsem věděl proč. Málokdy jsem si na svého malého synka vzpomněl. S jeho matkou jsem už nežil, a přesto mi přišel na mysl právě v tuto temnou noc na místě neznámých mrtvých. „Ale proč je dánský skald pohřben na křesťanském hřbitově?" zeptal jsem se Hudy. „Říkal jsi přece, že nebyl křesťan."

„Zemřel tady, pane, a pohřbili jsme ho dřív, než jsme se to dozvěděli. Možná proto nenachází klid."

„Možná," souhlasil jsem. Pak jsem za sebou zaslechl zvuky, jako kdyby ve tmě došlo k zápasu, a v tu chvíli jsem zalitoval, že jsem při odchodu z Eilafovy síně nepožádal o meče.

Otočil jsem se a čekal útok, ale místo toho jsem uviděl, že k nám dva muži vlečou někoho třetího. Byl to plavovlasý mladík drobné postavy a z hubené tváře mu ve světle ohně svítily oči vytřeštěné strachem. Oba muži, kteří ho vlekli, byli mnohem větší a silnější a mladíkovy pokusy vzepřít se jim byly pochopitelně marné. Pohlédl jsem tázavě na Haestena.

„Abychom vyvolali mrtvého, musíme za ním vyslat posla," vysvětlil mi.

„Kdo je to?"

„Sas," řekl Haesten lhostejně.

„Zaslouží si zemřít?" zeptal jsem se. Viděl jsem už hodně lidí umírat a nebyl jsem na to přecitlivělý, ale teď se mi zdálo, že se Haesten chystá zabíjet, jako když dítě topí myš, a nechtěl jsem mít na svědomí smrt někoho, kdo si ji nezaslouží. Tohle nebyla bitva, v níž má každý bojovník velkou naději, že se odebere do Odinovy síně věčných radostí.

„Je to zloděj," prohlásil Haesten.

„Dokonce dvojnásobný," dodal Eilaf.

Přistoupil jsem k mladíkovi, vzal ho za bradu, a když jsem mu zvedl hlavu, uviděl jsem na jeho čele vypálené znamení usvědčeného zloděje. „Co jsi ukradl?" zeptal jsem se ho.

„Kabát, pane," odpověděl šeptem. „Byla mi zima."

„To byla tvá první krádež, nebo jsi kradl už předtím?"

„Poprvé ukradl ovci," ozval se za mnou Eilaf.

„Měl jsem hlad, pane," hájil se plačtivě mladý muž, „a moje dítě taky hladovělo."

„Takže jsi kradl dvakrát, a proto musíš zemřít," řekl jsem. Tak velel zákon, dokonce i v zemi bez zákona. Mladý muž vzlykal, ale stále na mě upíral zoufalý pohled. Chytal se naděje, že bych se nad ním mohl slitovat a poručit, aby jeho život ušetřili, ale já jsem se od něj odvrátil. Sám jsem v životě ukradl mnoho věcí a téměř všechny byly cennější než nějaká ovce nebo kabát, ale okrádaný mě přitom vždy viděl a mohl svůj majetek bránit mečem. Avšak zloděj, který krade pod rouškou tmy, si podle mě zaslouží zemřít.

Všiml jsem si, že se Huda znovu a znovu křižuje. Mladý zloděj za mnou cosi nesrozumitelného vykřikl, ale jeden ze strážců ho udeřil a mladík svěsil hlavu a plakal. Všiml jsem si, že Finan a mí tři Sasové svírají v prstech kříže, které měli pověšené na krku.

„Jsi připraven, pane?" zeptal se mě Haesten.

„Ano," přikývl jsem. Snažil jsem se, aby to znělo odhodlaně, ale popravdě řečeno byl jsem stejně nejistý jako Finan. Věděl jsem, že mezi naším světem a říší smrti je jakási dělící opona a něco ve mně mi říkalo, že by měla zůstat zatažená. Moje ruka instinktivně sáhla po jílci Hadího dechu, ale nenašla ho.

„Vložte mu do úst zprávu," poručil Haesten. Jeden ze strážců se pokusil otevřít mladému muži ústa, ale ten se bránil, dokud mu mezi zaťaté zuby nevstrčili čepel nože. Teprve pak je otevřel dokořán a strážce mu něco vložil na jazyk. „Struna z harfy," vysvětlil mi Haesten. „Bjorn bude vědět, co to znamená. A teď ho zabijte," dodal k strážcům.

„Ne!" vykřikl nešťastník a zároveň vyplivl svinutou strunu. Oba strážci se ho však chopili a za zoufalého křiku a vzpouzení ho vlekli k jednomu z hrobů. Zastavili se každý na jedné straně pahorku z hlíny a svého vězně drželi nad ním. Vyšel měsíc a postříbřil okraje průrvy v

mracích. Vzduch páchl vlhkostí a novým deštěm. „Ne, prosím, neee!“ kvílel nešťastník, třásl se po celém těle a vzlykal. „Mám ženu a děti, prosím ne!“

„Zabijte ho,“ poručil Eilaf Rudý.

Jeden ze strážců znovu nacpal strunu do poslových úst, zavřel mu je a držel je, aby ji nemohl vyplivnout. Pak mu zaklonil hlavu dozadu a druhý strážce zkušeným pohybem, jako by to pro něj byl běžný úkon, prořízl mladíkovi obnažené hrdlo. Ozvalo se tlumené zachrčení a zpod nože vytryskl proud temné krve. Krev postříkala oba strážce a zkropila hrob i mokrou trávu kolem. Tělo posla k mrtvému sebou škubalo a ještě chvíli se vzpouzelo, ale postupně ochabovalo, až konečně zůstalo v rukou Dánů bezvládně viset. Ti ho však stále drželi, aby krev crčela na hrob, a teprve když už jen kapala, odtáhli ho pryč a hodili za dřevěný plot. Uvědomil jsem si, že mám zaťaté zuby a zadržuju dech. Nikdo z nás se nepohnul. Nízko nade mnou přeletěla sova. Bezděčně jsem se dotkl Thorova kladiva – nepochyboval jsem, že je to duše zemřelého mladíka, která odlétá do jiného světa.

Haesten přistoupil k zakrvácenému hrobu. „Máš krev, Bjorne!“ zvolal. „Dal jsem ti život! Poslal jsem ti zprávu!“

Nic se nestalo. V doškách starého kostela hvízdal vítr. Někde ve tmě zašustilo noční zvíře a opět nastalo ticho. V plápolající hranici se zbortilo přehořelé poleno a do tmy se rozprskly jiskry.

„Máš krev, Bjorne!“ zvolal znovu Haesten. „Chceš jí snad víc?“

Už jsem myslel, že k ničemu nedojde a že jsem vážil cestu marně.

Ale pak se hrob pohnul.

Kapitola druhá

Aspoň se mi zdálo, že se hlína na pahorku zahýbala.

Vzpomínám si, že se mi sevřelo srdce chladem a zmocnila se mě hrůza. Nebyl jsem s to se pohnout. Stál jsem strnulý jako socha a se zadrženým dechem čekal, co bude následovat.

Hlína na hrobě se nepatrně zvedla, jako když se z hromádky chystá vylézt krtek, a po další chvíli se v ní objevilo cosi šedého. Zprvu se to jen zahýbalo, ale pak se to pozvedlo a hlína kolem se začala rozhrnovat. Plameny ohně za námi vrhaly na hrob naše stíny, ale přesto nebylo pochyb, že se z pahorku něco zvedá – něco, co postupně nabývalo tvaru odporné mrtvoly. Viděl jsem mrtvého muže, který vstával, chvíli kolísal, jako by neměl dost sil, ale pak se znovu pozvedl a konečně se postavil na vratké nohy.

Finan mi křečovitě sevřel paži, jako by u mě hledal pomoc, Huda padl na kolena a tiskl si ke krku kříž a já jsem jen bez dechu hleděl.

Mrtvola, stále ještě skloněná, ze sebe vyrazila zvuk podobný smrtelnému chropotu, cosi jí vylétlo z úst, pak zakašlala a pomalu se napřímila. Mrtvý muž byl v rubáši zmazaném od mokré hlíny a stejně špinavou měl i tvář, kupodivu netknutou hnilobou. Dlouhé bílé vlasy mu zplihle splývaly na ramena. Dýchal, ale ztěžka, jako umírající, a já jsem si uvědomil, že skutečně v takovém stavu teď je, že se vrací z říše mrtvých stejnou cestou, jakou se do ní odebral. Dlouze povzdechl, něco si vytáhl z úst a hodil to směrem k nám. Uskočil jsem o krok dozadu, ale stačil jsem postřehnout, že to, co nám hodil, je svinutá struna k harfě. V

tu chvíli jsem si uvědomil, že ta neskutečná věc, ta mrtvola povstalá z hrobu, je skutečná, neboť jsem jasně viděl, jak strážci vkládají strunu do úst posla, kterého pak zabili, a mrtvý muž nám nyní ukazuje, že poselství přijal. „Nenecháte mě na pokoji," zamumlal mrtvý polohlasně a Finan vedle mě povzdechl hrůzou.

„Vítám tě, Bjorne," řekl Haesten. Zdálo se, že jako jediný z nás si zachoval klid, dokonce jsem v jeho hlase postřehl náznak pobavení.

„Chci odpočívat v klidu," zahuhlal Bjorn.

„Tohle je pan Uhtred," řekl Haesten a ukázal na mě, „muž, který poslal mnoho dobrých Dánů tam, kde teď žiješ ty."

„Já nežiju," odpověděl Bjorn trpce. Znovu začal kuckat a chrchlat a hruď se mu křečovitě škubala, jako by mu noční vzduch zraňoval plíce. „Proklínám tě," řekl Haestenovi, ale tak chabě, že v tom žádná hrozba nebyla.

Haesten se zasmál. „Měl jsem dnes ženu, Bjorne. Vzpomínáš si na ženy, na jejich měkká stehna a hebkou kůži? Nebo na to, jak vzdychají, když si s nimi člověk užívá?"

„Ať tě do konce časů líbá Hel," zabručel Bjorn. Hel je bohyně podsvětí, napůl hnijící mrtvola, napůl žena, a to, co řekl Bjorn, byla děsivá kletba. Opět ji však vyslovil tak chabě, že měla stejný účinek jako ta první. Mrtvý měl zavřené oči, hruď se mu trhaně zachvívala a ruce natahoval před sebe a zatínal prsty, jako by se snažil v chladném vzduchu něco chytit.

Svírala mě hrůza, ale snažil jsem se, aby to na mně nebylo poznat. To, že mrtví odcházejí do svých vzdálených domovů v zemi a zůstávají tam, je jedna z jistot tohoto světa. Křesťané říkají, že se jednoho dne všichni mrtví dočkají vzkříšení a za zvuků andělských trub budou stoupat na oblohu zářící jako tepané zlato, ale já jsem tomu nikdy neuvěřil. Umíráme a pak odcházíme do jiného světa, z něhož není návratu. Jenže Bjorn se vrátil. Bojoval s větry temnoty a proudy smrti, prodral se zpátky na tento svět a nyní stál před námi, vychrtlý a špinavý a já jsem se před ním chvěl strachem. Finan vedle mě padl na koleno. Ostatní mí muži stáli za mnou, ale i tak jsem věděl, že je svírá stejný strach jako mě. Pouze na Haestena blízkost mrtvého nepůsobila, alespoň tak vypadal. „Pověz panu Uhtredovi, co ti řekly Norny," poručil Bjornovi.

Norny jsou tři ženy, sudičky, které spřádají u kořenů stromu života vlákna lidských osudů. Kdykoliv se narodí dítě, začnou spřádat nové vlákno a předem vědí, kam půjde, s kterými jinými vlákny se spojí a jak skončí. Norny vědí všechno. Sedí, předou a smějí se a někdy nám dopřejí štěstí, a jindy zase na nás sešlou zlo provázené bolestí a slzami.

„Tak mu pověz, co o něm řekly Norny," opakoval Haesten netrpělivě.

Bjorn mlčel. Oči měl zavřené, hruď se mu zdvíhala a ruce hmataly do prázdna.

„Pověz mu to a vrátím ti tvou harfu," zkoušel to znovu Haesten.

„Má harfa," povzdechl Bjorn žalostně. „Chci svou harfu."

„Vrátím ti ji do hrobu a budeš moct zpívat mrtvým," sliboval Haesten. „Ale nejdřív musíš promluvit k panu Uhtredovi."

Bjorn otevřel oči a podíval se na mě. V první chvíli jsem před jeho pohledem uhnul, ale pak jsem se přiměl ke statečnosti, kterou jsem v tu chvíli necítil.

„Budeš král, pane Uhtrede," řekl Bjorn a dlouze zaúpěl jako tvor v bolestech. „Budeš král," opakoval a vzlykl.

Závan studeného větru mi chrstl do tváře kapky deště. Mlčel jsem.

„Staneš se králem Mercie," řekl náhle Bjorn překvapivě silným hlasem. „Budeš král Sasů a Dánů, nepřátel Walesanů. Král mezi řekami a pán všech, kterým budeš vládnout. Budeš mocný, pane Uhtrede, protože tě sudičky milují." Upíral na mě temné oči, a třebaže mi předpověděl osud zářivý jako zlato, cítil jsem v jeho mrtvém pohledu zlou vůli. „Budeš král," řekl ještě jednou a to poslední slovo znělo jako jed.

V tu chvíli však ve mně strach vystřídal nával pýchy a opojného pocitu moci. Nepochyboval jsem o Bjornově zprávě, neboť to byla sudba bohů, a ti nemluví do větru. Sudičky znají naše osudy. My Sasové říkáme *wyrd bið ful ãræd*, všechno řídí osud. Osud se nedá změnit. Osudu nelze uniknout. Cesty našich životů jsou předurčeny a mně, zdá se, je souzeno stát se králem Mercie.

V tu chvíli jsem nemyslel na Bebbanburg, své panství, svou pevnost na břehu Severního moře, svůj domov. Dosud jsem byl přesvědčen, že mým životním úkolem je vyrvat Bebbanburg z rukou svého strýce, který mi ho ukradl v době, kdy jsem byl ještě dítě. Snil jsem o Bebbanburgu a ve snech jsem viděl jeho skály, o něž se tříští šedé vlny chladného moře,

a slyšel vichry rvoucí došky na střeše jeho síně, ale ve chvíli, kdy promluvil mrtvý Bjorn, jsem na Bebbanburg zapomněl. Myslel jsem jen na to, že budu král. Král, který vládne zemi. Král, který vede své vojsko, aby rozdrtilo všechny její nepřátele.

A také jsem pomyslel na Alfreda, nebo spíš na povinnost, jíž jsem mu byl zavázán. Uvědomil jsem si, že abych se mohl stát králem, musím Alfreda zradit. Ale komu se skládají přísahy? Králům! Takže králové musí mít zároveň moc těchto přísah muže zprostit. A tak jsem si řekl, že jako král bych mohl uvolnit sám sebe ze závazku vůči Alfredovi, a tohle vše mi proletělo myslí jako prudký závan větru, který zvedne z mlatu plevy a smete je kamsi pryč. Nebyl jsem schopen uvažovat jasně. Byl jsem zmaten jako ty plevy vířící ve vzduchu a v tu chvíli, opojený vidinou královské budoucnosti, jsem přísahu Alfredovi neměl za nic. Viděl jsem jen dvě cesty vpřed – jednu úzkou, kamenitou, jež stoupá do kopců, a druhou, která se vine zeleným údolím ke království. Navíc co jsem mohl dělat proti sudbě? *Wyrd bið ful ãræd*.

Pak přede mnou v nastalém tichu Haesten poklekl. „Králi," řekl a v jeho hlase zazněla úcta, jakou bych od něj nečekal, ani kdybych skutečně byl král.

„Porušil jsi přísahu věrnosti, kterou jsi mi dal," řekl jsem tvrdě. Ale proč? Proč jsem mu to obvinění vmetl do tváře teprve tady, před otevřeným hrobem, a ne už v síni?

„Ano, porušil," řekl, „a lituju toho."

Chvíli jsem mlčel. Na co jsem myslel? Na to, že už jsem král? „Odpouštím ti," odpověděl jsem mu. Cítil jsem, jak mi tluče srdce. Bjorn, jehož mrtvou tvář brázdily hluboké stíny vrhané světlem pochodní, jen stál a díval se na nás.

„Díky, králi," řekl Haesten a vedle něho přede mnou poklekl Eilaf Rudý a po něm všichni ostatní.

„Ještě nejsem král," prohlásil jsem a náhle se mě zmocnil stud za povýšený tón, který jsem byl zvyklý užívat vůči Haestenovi.

„Ale budeš, pane," odpověděl. „Norny tak určily."

Obrátil jsem se k mrtvému. „Co ještě Norny řekly?"

„Že budeš král," zamumlal, „a král jiných králů. Že budeš pán země mezi řekami a postrach svých nepřátel. Budeš král." Náhle se odmlčel, zachvěl se a podivné křeče ho zkroutily dopředu, a i když po chvíli

pominuly, zůstal předkloněný. Pak začal hekat a zvracet, nebo se spíš dávit, protože nic nevyvrhoval, až se nakonec zhroutil do rozhrnuté hlíny na hrobě.

Haesten vstal. „Pohřběte ho," poručil muži, který podřízl mladému Sašovi hrdlo.

„Ještě tu harfu," řekl jsem.

„Vrátím mu ji zítra, pane," slíbil Haesten a ukázal k Eilafově síni. „Tam je přichystaná hostina, králi. A pro tebe i ženy – dvě, jestli si budeš přát."

„Já mám svou ženu," odbyl jsem ho ostře.

„Pak je tam jídlo, pivo a teplo," řekl pokorně. Také ostatní muži vstali. Mí bojovníci na mě pohlíželi zcela zmateni tím, čeho byli svědky a co slyšeli, ale já jsem si jich nevšímal. Král jiných králů. Pán země mezi řekami. Král Uhtred.

Ohlédl jsem se a chvíli se díval, jak dva muži znovu vrší na Bjornův hrob hlínu, ale pak jsem následoval Haestena do Eilafovy síně. Posadil jsem se do čela stolu. Pozoroval jsem muže, kteří byli svědky Bjornova oživnutí, a viděl jsem, že je jeho slova přesvědčila stejně jako mě. A to znamenalo, že přivedou své muže a dají je k dispozici Haestenovi. Vzpouru proti Guthrumovi, která se měla rozšířit do celé Británie a zničit Wessex, vedl mrtvý muž. Podepřel jsem si hlavu dlaněmi a přemýšlel. Myslel jsem na to, že budu král. Že povedu vojsko.

„Slyšel jsem, že tvoje žena je Dánka," vytrhl mě z úvah Haesten.

„Ano, je," potvrdil jsem.

„Pak budou mít mercijští Sasové saského krále a mercijští Dáni dánskou královnu," řekl. „A obojí budou šťastni."

Zvedl jsem hlavu a pohlédl na něj. Znal jsem ho a věděl jsem, že je vychytralý a lstivý, ale ten večer se ke mně choval s úzkostlivou pokorou a projevoval mi upřímnou úctu. Aspoň se mi to zdálo. „O co ti jde, Haestene?" zeptal jsem se ho.

„Sigefrid a jeho bratr si chtějí podrobit Wessex," řekl, aniž odpověděl na mou otázku.

„To už chtěli celé generace před nimi," prohlásil jsem pohrdlivě.

„A aby toho dosáhli," pokračoval bez ohledu na mou poznámku, „potřebujeme muže z celé Northumbrie. A půjde s námi i Ragnar, když ho o to požádáš."

„Ano, půjde," souhlasil jsem.

„A jestli s námi půjde Ragnar, půjdou i další." Rozlomil bochník chleba a větší díl posunul ke mně. Přede mnou už stála mísa s dušeným masem, ale já jsem se jídla ani nedotkl. Místo toho jsem začal drobit chléb a hledat prsty drobná zrnka mlýnského kamene, která zbyla v mouce po mletí. Nemyslel jsem na to, co dělám, jen jsem nějak zaměstnával ruce.

„Neodpověděls mi na mou otázku," řekl jsem po chvíli. „Ptal jsem se tě, o co jde tobě."

„O Východní Anglii," řekl.

„Takže král Haesten?"

„Proč ne?" usmál se.

„Proč ne, králi," opravil jsem ho a jeho úsměv se ještě rozšířil.

„Král Æthelwold ve Wessexu, král Haesten ve Východní Anglii a král Uhtred v Mercii," řekl.

„Æthelwold?" ušklíbl jsem se pohrdlivě.

„Má na wessexský trůn právo," prohlásil Haesten.

„A jak dlouho zůstane naživu?" zeptal jsem se.

„Moc dlouho ne," připustil, „ledaže by byl silnější než Sigefrid."

„Takže po Æthelwoldovi nastoupí Sigefrid?"

Haesten se usmál. „Ano, pane," přikývl. „Nakonec."

„A co jeho bratr Erik?"

„Ten chce zůstat Vikingem," řekl Haesten. „Sigefrid si vezme Wessex a Erik lodě. Erik bude král moře."

Tak tedy Sigefrid, král Wessexu, Uhtred, král Mercie, a Haesten, král Východní Anglie. Tři lišky v jednom pytli, pomyslel jsem si, ale nedal jsem na sobě nic znát. „A kde tenhle sen začal?" zeptal jsem se.

Haesten zvážněl. „Já a Sigefrid máme muže," řekl. „Není jich moc, ale stačí to na základ dobrého vojska. A až přivedeš Ragnara s northumbrijskými Dány, bude jich dost na dobytí Východní Anglie; jsem přesvědčen, že až uvidí Guthrumova hrabata tebe a Ragnara, přejde jich polovina k nám. A až ovládneme Východní Anglii, přibereme její muže do našeho vojska a potáhneme na Mercii."

„A pak přiberete i její muže a potáhnete na Wessex," dokončil jsem za něj.

„Ano. Až začne padat listí a stodoly budou naplněné, potáhneme na Wessex.“

„Ale bez Ragnara nedokážete nic,“ řekl jsem.

Přikývl na souhlas. „A Ragnar s námi nepůjde, pokud s námi nepůjdeš ty.“

To by mohlo vyjít, pomyslel jsem si. Guthrum, dánský král Východní Anglie, se několikrát pokoušel dobýt Wessex, ale nikdy se mu to nepodařilo. Avšak to, že Guthrum přestoupil na křesťanství a stal se Alfredovým spojencem, neznamenalo, že se ostatní Dáni vzdali svého dávného snu zmocnit se bohaté wessexské půdy. Jestliže Sigefrid a Haesten shromáždí dost velké vojsko, Východní Anglie padne a její hrabata, věčně chtivá kořisti, ochotně potáhnou na Mercii. A potom se northumbrijští, mercijští a východoangličtí Dáni obrátí proti Wessexu, nejbohatšímu a poslednímu saskému království v zemi Sasů.

Ano, přísahal jsem věrnost Alfredovi a dal mu své slovo, že budu bránit Wessex. Zavázal jsem se Alfredovi přísahou a bez přísah, na něž se může člověk spolehnout, nejsme nic víc než divé šelmy. Teď však promluvily Norny. Osudu nelze uniknout ani ho ošálit lstí. Vlákno mého života už bylo spředeno a já jsem to nemohl změnit, jako jsem nemohl změnit dráhu slunce. Norny za mnou vyslaly přes černou propast posla, aby mi řekl, že svou přísahu musím porušit a budu král, a tak jsem se rozhodl poslechnout, neboť jinak jsem nemohl. „Půjdu s vámi a získám Ragnara,“ prohlásil jsem.

„Musíš se sejít se Sigefridem a Erikem,“ řekl Haesten, „a musíme složit přísahy.“

Přikývl jsem.

„Zítra vyrazíme do Lundene,“ prohlásil.

Tak to tedy začalo. Sigefrid a Erik byli připraveni bránit Lundene, a tím se vzepřeli Mercijským, kteří prohlašovali město za své, a také Alfredovi, který se obával, že se Lundene stane nepřátelskou baštou, a nakonec i Guthrumovi, jehož zájmem bylo udržet v Británii mír. Jenže vše nasvědčovalo tomu, že mír nebude. „Zítra vyrazíme do Lundene,“ opakoval Haesten.

Následující den jsme tedy vyjeli – já se svými šesti muži a Haesten s jednadvaceti – a za neustávajícího deště, který změnil okraje cesty v bahniště, jsme mířili po Wæclingastrætu na jih. Cestou jsem se snažil vybavit si každé slovo, které mi mrtvý Bjorn řekl, neboť jsem věděl, že Gisela bude chtít, abych jí pověděl všechno do nejmenších podrobností.

„Tak co?“ zeptal se mě Finan krátce po poledni. Haesten jel v tu chvíli vpředu a Finan pobídl koně a zařadil se vedle mě.

„Co?“ nechápal jsem.

„Budeš králem Mercie?“

„Sudičky řekly, že budu,“ odpověděl jsem, aniž jsem na něj pohlédl. S Finanem jsme strávili nějakou dobu jako otroci na obchodní lodi. Trpěli jsme hladem, zimou a dalšími útrapami, ale všechno jsme přežili a naučili se mít se rádi jako bratři, takže mi na jeho mínění záleželo.

„Ty tvoje sudičky jsou podvodnice,“ prohlásil.

„To si myslí křesťan?“ zeptal jsem se.

Finan se usmál. Měl přes přilbu přetaženou kapuci pláště, takže jsem z jeho obličeje viděl jen málo, ale přesto jsem zahlédl, že mu zasvítily zuby. „Býval jsem v Irsku někdo,“ řekl, „měl jsem koně rychlejší než vítr, ženy, před nimiž bledlo slunce, a zbraně, kterými jsem mohl bojovat s celým světem, a přesto mě sudičky srazily mezi nejbídnější z bídných.“

„Ale přežils to a teď jsi svobodný muž,“ řekl jsem.

„Jsem přísežný muž a přísahal jsem ti svobodně. Ale ty jsi zase Alfredův přísežný muž, pane.“

„Ano, jsem.“

„A nutil tě někdo, abys mu přísahal?“

„Ne.“

Do tváře mě bodaly drobné kapky studeného deště. Nízko nad námi táhly mraky, krajina byla ztemnělá. „Jestli všechno řídí osud, proč tedy přísaháme?“ zeptal se Finan.

„Porušíš přísahu, kterou jsi dal mně, když já poruším tu svou Alfredovi?“ zeptal jsem se ho místo odpovědi.

„Ne,“ řekl a znovu se usmál, „protože bys mi chyběl. Zato tobě by Alfred nechyběl.“

Měl pravdu. Dál už jsme jeli ve větru a dešti mlčky, ale Finanova slova o přísahách a osudu se ve mně znovu a znovu ozývala a nutila mě přemýšlet.

Noc jsme strávili nedaleko velké svatyně svatého Albana. Římané tam postavili město, i když dnes bylo opuštěné a rozpadalo se, a tak jsme přenocovali v síni nějakého Dána kousek odtud na východ. Náš hostitel byl pohostinný, ale v hovoru zachovával opatrnost. Připustil sice, že slyšel o Sigefridovi a o tom, že vstoupil do staré části Lundene, ale nijak se k tomu nevyjádřil. Stejně jako já měl na krku pověšené Thorovo kladivo, i když si zároveň držel saského kněze, který se před jídlem pomodlil. Vnímal jsem kněze jako připomínku, že jsme ve Východní Anglii, království, jehož vládce přijal křesťanství a snaží se žít s křesťanskými sousedy v míru. Přesto se náš hostitel ujistil, že brána v palisádě je zavřená a zajištěná, a během celé deštivé noci ji hlídali ozbrojení strážci. Setmělo se dřív než v jiné dny a těžká temná mračna hrozila bouří.

A ta také přišla, třebaže během noci liják ustal. Vyjeli jsme do chladného rána a pokračovali dál po Wæclingastrætu, avšak teď už jsme se na cestě setkávali s muži, kteří hnali dobytek do Lundene. Zvířata byla hubená, ale musela být ušetřena podzimních porážek, aby nakrmila město během zimy. Honci obvykle padli na kolena, když je míjela tak velká skupina ozbrojenců, jakou jsme tvořili. Když jsme kolem poledne přijížděli k Lundene, začala se zatažená obloha od východu jasnit, a pak se dokonce rozzářilo slunce a snažilo se proniknout hustým příkrovem kouře, který nad městem neustále visel.

Vždy jsem měl Lundene rád. Je to město ruin, obchodu a hříšností rozložené na severním břehu Temesu. V ruiny se působením času změnily římské domy, které tu zbyly, když Římané opustili Británii. Jejich staré město, obehnané hradbou z cihel a kamenů, vroubil na východní straně pás kopců. Sasové si na římské domy nikdy nezvykli, protože se báli jejich duchů, a postavili si vlastní město na západě. Jejich domy měly doškové střechy a zdi zbudované z propletených tyčí a větví pomazaných hlínou a v úzkých uličkách se táhly páchnoucí stoky, které měly odvádět lidský odpad do řeky. Obvykle v nich ale všechno svinstvo stálo a čekalo, až ho spláchne vydatný déšť. Nové saské město bylo nejen plné kouře z nesčetných kuchyňských ohnišť a kovářských výhní, ale také shonu, ruchu a křiku kupců na tržištích. A právě každodenní shon za živobytím zřejmě způsobil, že se Sasové neobtěžovali budovat ochranné valy. Proč stavět zdi, namítali, když jsou Dánové spokojeni ve

starém městě a neprojevují chuť vpadnout do nového města a pobít jeho obyvatele? Na několika místech sice stály palisády jako důkaz, že se někdo přece jen snažil chránit rychle rostoucí nové město, ale nadšení pro takové věci vždy rychle opadlo a neudržované palisády hnily nebo se dřevo z nich kradlo na stavbu nových domů.

Obchod přicházel do Lundene po řece a po cestách, které vedly z města do všech končin Británie. Byly to samozřejmě římské cesty a přivážela se po nich vlna, hrnčířské zboží, kovové ingoty a kůže, zatímco po řece sem plynulo zboží z cizích zemí za mořem, otroci ze země Franků a také různí dobrodruzi. A těch byla spousta, protože město, postavené na hranici tří království, bylo v těch letech prakticky bez vlády.

Na východ od Lundene se rozkládala Východní Anglie, kde vládl Guthrum, zatímco na jihu, na vzdáleném břehu řeky, ležel Wessex a směrem na západ Mercie, kam město patřilo. Mercie však byla zemí bez krále, a proto Lundene nemělo žádného správce, který by v něm udržoval pořádek, ani pána, jenž by prosazoval právo. Proto chodili muži uličkami města ozbrojeni, ženy měly své strážce a u vchodů do domů vrčeli přivázaní velcí psi. Každé ráno zůstávali na různých místech ležet mrtví a lidé je házeli do řeky, aby je odnesla k svému ústí, kde měli Dáni u Beamfleotu velký tábor. Odtud vyplouvaly lodě Seveřanů, aby vymáhaly poplatky na obchodnících, kteří se snažili proplout širokým ústím do Temesu a pokračovat se zbožím do vnitrozemí. Samozřejmě že Seveřané neměli na vymáhání těchto poplatků právo, ale měli lodě, muže, meče a sekery, a to jim dávalo veškeré právo, které potřebovali.

Haesten se na tom jistě podílel nemalou měrou, neboť byl bohatý. Bohatý a mocný, a přesto jsem na něm pozoroval neklid. Když jsme se blížili k městu, neustále se snažil mluvit, většinou o ničem důležitém, a když jsem na jeho prázdné řeči reagoval posměšnou poznámkou, vždy se jen nervózně zasmál. Ale jakmile jsme vjeli mezi polorozpadlé věže brány, náhle ztichl. Stála tam stráž, zřejmě však museli Haestena znát, protože nás nezastavili, jenom odtáhli na stranu zábranu, kterou byl průjezd zahrazen. Všiml jsem si, že kolem leží naskládané trámy a prkna, takže se zřejmě chystala oprava zchátralé bašty.

Vstoupili jsme tedy do starého římského města a jeli pomalu ulicí dlážděnou velkými plochými kameny, mezi nimiž hustě bujel plevel.

Byla zima. V temných koutech, kam nedosáhlo slunce, se stále bělala jinovatka. Domy měly zavřené okenice, přesto jimi pronikal ven kouř a válel se dole v uličkách. „Už jsi tu někdy byl?“ zeptal se mě náhle po dlouhém mlčení Haesten.

„Mnohokrát,“ odpověděl jsem. Jeli jsme spolu nyní v čele.

„Sigefrid…,“ začal, ale odmlčel se, jako by nevěděl, jak pokračovat.

„Slyšel jsem, že je Nor,“ poznamenal jsem.

Haesten přikývl. „Nepředvídatelný Nor,“ dodal a z tónu jeho hlasu jsem usoudil, že to je zřejmě příčina jeho neklidu. S obživlou mrtvolou mluvil, jako by to byl jeden z jeho mužů, ale při pomyšlení na Sigefrida náhle ztrácel jistotu.

„Možná jsem nepředvídatelný i já,“ nadhodil jsem, „nebo ty.“

Nic na to neřekl, jenom se dotkl kladiva na krku a pak zatočil do jiné brány, z níž už vybíhali sluhové, aby nás přivítali.

Znal jsem ten palác. Postavili ho Římané a byl plný kleneb, sloupů a plastik tesaných do kamene, i když ho později vyspravovali mercijští králové, takže mezery ve zpola zřícených zdech byly vyplněné došky, košatinou omazanou hlínou nebo dřevěnými trámy. Velkou síň lemovaly římské sloupy a její zdi byly z cihel, ale sem tam se ještě zachovaly mramorové obklady. Hleděl jsem na to vysoké zdivo s úžasem a nechápal, jak mohl někdo někdy takové stěny postavit. My stavíme ze dřeva a došků, přitom obojí ve vlhku hnije, takže po nás žádné stavby nezbudou. To Římané po sobě zanechali mramor, kámen, cihly a slávu.

Správce nám řekl, že Sigefrid a jeho bratr jsou ve staré římské aréně na sever od paláce. „Co tam dělají?“ zeptal se Haesten.

„Provádí obřad oběti, pane,“ odpověděl správce.

„Tak se na něj pojedeme podívat,“ prohlásil Haesten a pohlédl na mě, jestli s tím souhlasím.

Přikývl jsem.

Byla to už jen krátká jízda. Žebráci před námi couvali a uhýbali z cesty. Věděli, že máme peníze, ale byli jsme ozbrojení cizinci, a tak se k nám neodvažovali vztahovat ruce. Na zablácených bocích našich koní visely meče, štíty, sekery a kopí. Kupci se nám ukláněli a ženy hlídaly děti, které se držely jejich sukní. Většina obyvatel římské části Lundene byli Dáni, a přesto jsem pozoroval, že i oni z nás mají obavy. Jejich město obsadilo Sigefridovo vojsko a muži byli chtiví peněz a žen.

Znal jsem římskou arénu. Jako malého kluka mě učil základům boje mečem kapitán obchodní lodi Toki a lekce mi dával právě v oválné aréně obklopené rozpadávajícími se kamennými stupni, na nichž byly kdysi dřevěné lavice. Dnes samozřejmě zelo hlediště prázdnotou a muže uprostřed arény zarostlé plevelem sledovalo jen několik lidí, kteří zjevně neměli nic lepšího na práci. Mužů v aréně bylo asi čtyřicet nebo padesát, z toho zhruba dvacet jich přijelo na koních uvázaných na vzdáleném konci, ale to, co mě překvapilo nejvíc, když jsme vjeli vysokou bránou dovnitř, byl křesťanský kříž vztyčený uprostřed malé skupiny lidí.

„Copak Sigefrid je křesťan?“ zeptal jsem se Haestena užasle.

„Ne!“ odpověděl.

Muži zaslechli dusot kopyt našich koní a obrátili se k nám. Všichni měli železné nebo kožené odění a u pasů meče a sekery, jako by se chystali do boje, ale tvářili se spíš jako při dobré zábavě. Náhle se rozestoupili a ze středu, kde byl vztyčen kříž, k nám vykročil Sigefrid.

Poznal jsem, že to je on, aniž mi to někdo musel říkat. Byl to velký silný muž a dojem mohutnosti a síly ještě umocňoval těžký plášť z černé medvědí kožešiny, který mu splýval z ramen až ke kotníkům. Na nohou měl vysoké kožené boty, pod pláštěm lesklou drátěnou košili a opasek s pochvou na meč pobitý stříbrem. Zpod železné přilby, zdobené stříbrnými ornamenty, mu trčel černý rozsochatý vous. Cestou k nám si přilbu sejmul, jako by nám chtěl ukázat, že i vlasy má černé a stejně jako vousy mu trčí na všechny strany. Měl širokou tvář, tmavé oči, zlomený a rozdrcený nos a velká ústa se svěšenými koutky, která ještě zdůrazňovala jeho hrozivý vzhled. Zastavil se a rozkročený nás pozoroval, jako by čekal útok.

„Pane Sigefride!“ pozdravil ho Haesten s nucenou veselostí.

„Vítám tě zpátky, pane Haestene,“ odpověděl Sigefrid překvapivě vysokým hlasem. Nezněl zženštile, pouze zvláštně, vzhledem k jeho mohutné postavě a hrozivému vzezření. „A ty,“ namířil na mě prst v černé rukavici, „musíš být pan Uhtred.“

„Uhtred z Bebbanburgu,“ představil jsem se.

„I tebe vítám!“ Postoupil dopředu a sám vzal uzdu mého koně, což byla pocta. Jeho tvář se jediným pohybem koutků úst změnila a zlověstnou hrozbu v ní náhle vystřídal téměř přátelský výraz s

šelmovským úsměvem. „Říká se, že jsi vysoký, pane Uhtrede," poznamenal.

„Taky jsem se to doslechl," odpověděl jsem.

„Tak se poměřme, ať víme, kdo z nás je vyšší," navrhl bodře. Sklouzl jsem z koně a protřepal si strnulé svaly na nohou. Sigefrid, mohutný jako obr v medvědím plášti, stále držel uzdu mého koně a nepřestával se usmívat. „Tak co?" obrátil se na muže za sebou.

„Ty jsi vyšší, pane," odpověděl jeden z nich rychle.

„A kdybych se zeptal, kdo z nás dvou je hezčí," řekl Sigefrid, „co bys odpověděl?"

Muž těkal pohledem mezi jím a mnou a zjevně nevěděl, co říct. Vypadal vylekaně.

„Má strach, že když mi odpoví špatně, dám ho zabít," poznamenal Sigefrid pobaveným tónem směrem ke mně.

„A uděláš to?" zeptal jsem se.

„Budu o tom uvažovat. Pojď sem," řekl a vylekaný muž přistoupil nervózně blíž. „Vezmi toho koně a projdi ho. Tak kdo z nás je vyšší?" zeptal se tentokrát Haestena.

„Podle mě jste stejně vysocí," odpověděl.

„A taky stejně hezcí, co?" dodal Sigefrid a zasmál se. Pak přistoupil ke mně a objal mě. Do nosu mi vnikl odporný pach jeho medvědího pláště. „Vítám tě, pane Uhtrede," řekl ještě jednou, o krok couvl a roztáhl ústa do úsměvu. V tu chvíli jsem si ho oblíbil, neboť jeho úsměv byl upřímný. „Hodně jsem o tobě slyšel," dodal.

„Já o tobě taky, pane."

„A určitě v obojím byla spousta lží, i když dobrých. Ale jedním svým činem jsi mě rozzlobil." Opět se usmál a čekal, ale já jsem mlčel. „Jarrel!" řekl pak. „Vzpomínáš si na něj? Zabils ho."

„Ano, vzpomínám," přikývl jsem. Jarrel byl vůdce vikinské posádky, kterou jsem pobil na Temesu.

„Měl jsem ho rád."

„Pak jsi mu měl poradit, aby se Uhtredovi z Bebbanburgu vyhnul," odpověděl jsem.

„To je pravda," řekl. „A je taky pravda, žes zabil Ubbu?"

„Ano, je."

„To muselo být těžké. A Ivarra?"

„Ivarra jsem taky zabil," potvrdil jsem.

„Ale ten už byl starý a měl nejvyšší čas odejít. Jeho syn tě nenávidí, víš to?"

„Ano, vím."

Sigefrid posměšně odfrkl. „Ivarrův syn je nula, naprostá nula," prohlásil. „Nenávidí tě, ale proč by se sokol zajímal o cvrlikání nějakého vrabce?" Zazubil se a pohlédl na mého hřebce, kterého jeho muž vodil kolem arény, aby po dlouhé jízdě pomalu vychladl. „To je kůň!" řekl obdivné.

„To je," souhlasil jsem.

„Možná bych tě o něj měl připravit."

„O to se už pokoušelo mnoho mužů," odpověděl jsem.

To se mu líbilo. Znovu se zasmál, pak mi položil těžkou ruku na rameno a vedl mě ke kříži. „Řekli mi, že jsi Sas."

„Ano, jsem."

„Ale ne křesťan, že?"

„Uctívám pravé bohy."

„Ať tě za to milují a drží nad tebou ochrannou ruku," prohlásil a stiskl mi rameno. I přes drátěnou košili a koženou vestu jsem cítil sílu jeho prstů. „Eriku!" zavolal náhle. „Snad se našeho hosta nebojíš."

Ze shluku mužů vystoupil jeho bratr. Měl stejně rozsochaté černé vlasy jako Sigefrid, ale na rozdíl od něj si je stáhl dozadu a svázal tkanicí. Také vous měl udržovaný. Byl mladý, mohlo mu být kolem dvaceti, měl širokou tvář a v jeho jasných očích byla patrná zvědavost a sympatie ke mně. Pokud mě překvapilo, že si mě získal Sigefrid, pak v případě Erika jsem se tomu nedivil vůbec. Jeho pohled byl přímý, úsměv bezprostřední a výraz tváře otevřený a bezelstný. Vzpomněl jsem si na Giselina bratra, kterého jsem si také oblíbil od první chvíle.

„Já jsem Erik," řekl.

„Můj rádce a mé svědomí," dodal Sigefrid. „A můj bratr."

„Tvé svědomí?"

„Erik by nezabil muže za to, že lhal, že, bratře?"

„Ne," potvrdil Erik.

„To je sice ctnost hodná hlupáka, ale hlupáka, kterého miluji," zasmál se Sigefrid. „Ale nemysli si, že Erik je slaboch, pane Uhtrede. Dovede bojovat jako démon z Nifelheimu." Poplácal bratra po rameni, pak mě

vzal za paži a vedl mě ke kříži, jehož smysl zde jsem stále nechápal. „Mám zajatce," řekl, když jsme se k symbolu křesťanství blížili, a já jsem uviděl, že před křížem klečí pět mužů s rukama svázanýma za zády. Byli do pasu nazí, jenom v kalhotách, a v chladu se chvěli zimou.

Kříž byl nový, zhotovený ze dvou trámů hrubě sbitých k sobě, a takhle vsazený do země. Dánům zřejmě nestálo za to kopat hlubokou jámu, a tak se nakláněl na stranu. U jeho paty ležely velké hřeby a těžké kladivo. „Jistě znáš jejich sochy a amulety s mrtvým na kříži," obrátil se ke mě Sigefrid, „ale myslím, že skutečného ukřižovaného jsi ještě neviděl, co?"

„Ne," zavrtěl jsem hlavou.

„Člověk se skoro diví, že to dokáže muže zabít," poznamenal, jako by to opravdu nemohl pochopit. „Vždyť to jsou jen tři hřeby! V bitvě jsem utrpěl těžší zranění a nezemřel jsem na ně."

„Já taky," souhlasil jsem.

„Tak jsem si řekl, že musím přijít na to, v čem to je," dokončil výklad vesele a trhl vousatou bradou směrem k zajatci, který klečel nejblíže patě kříže. „Ti dva bastardi na konci jsou křesťanští kněží," řekl. „Přibijeme jednoho z nich na kříž a uvidíme, jak bude umírat. Vsadil jsem deset stříbrných, že ho to nezabije."

Nevěděl jsem o těch knězích nic víc, než že jeden z nich má velké břicho. Klečel se skloněnou hlavou, i když ne proto, že by se modlil, ale protože byl těžce zbitý. Na nahých zádech i hrudi měl krvavé šrámy a také v hnědých kudrnatých vlasech jsem viděl zaschlou krev. „Kdo to jsou?" zeptal jsem se Sigefrida.

„Kdo jste?" zavrčel na zajatce, a když žádný z nich neodpověděl, kopl nejbližšího do žeber. „Kdo jste?" zeptal se znovu.

Muž zvedl hlavu. Byl už starší, nejméně čtyřicetiletý, a tvář, v níž jsem viděl rezignaci člověka smířeného se smrtí, měl zbrázděnou hlubokými vráskami.

„Jsem hrabě Sihtric," řekl, „vyslanec krále Æthelstana."

„Guthruma!" vykřikl Sigefrid a byl to výkřik plný sžíravé nenávisti, která se v něm zčistajasna vzedmula jako náhlá bouře. „Guthruma!" vyrazil ze sebe podruhé, až mu od úst stříkla sprška slin. „Jmenuje se Guthrum, bastarde!" Znovu ho kopl do hrudi a mně se zdálo, že jsem

zaslechl, jak přitom Guthrumově vyslanci praskla žebra. „Tak řekni, jak se jmenuje?“

„Guthrum,“ odpověděl hrabě Sihtric.

„Ano, Guthrum!“ křičel Sigefrid a uštědřil nešťastníkovi další kopanec. Když Guthrum uzavřel s Alfredem mír, přestoupil na křesťanství a přijal křesťanské jméno Æthelstan. Já jsem ho však stále vnímal jako Guthruma, stejně jako Sigefrid, který nyní řádil, jako by se rozhodl, že místo ukřižování udupe Sihtrika k smrti. Vyslanec se zprvu snažil uhýbat, ale Sigefrid ho srazil k zemi a kopal do něj jako šílený. Erik to chvíli sledoval a tvářil se nezúčastněně, ale pak vzal bratra za paži a Sigefrid se kupodivu nechal odtáhnout. „Bastard!“ zasyčel naposledy na muže, který zůstal ležet na zemi a sténal bolestí. „Nazval Guthruma jeho zatraceným křesťanským jménem,“ obrátil se Sigefrid ke mně, i když jsem žádné vysvětlení nepotřeboval. Stále se chvěl hněvem. Oči měl přivřené a tvář zkřivenou zlobou a záští, ale zdálo se, že se už ovládá. Po chvíli mi položil paži kolem ramen. „Guthrum je poslal, aby mi vyřídili jeho vzkaz, že mám z Lundene odejít,“ řekl. „Ale po tom tomu bastardovi nic není! Lundene nepatří k Východní Anglii, patří k Mercii. Patří králi Uhtredovi!“ To bylo poprvé, co někdo použil tenhle titul ve formálním smyslu, a přiznávám, že se mi to líbilo. Král Uhtred. Sigefrid se znovu otočil k Sihtrikovi, na jehož rtech se objevila krev. „Tak co mi Guthrum vzkazuje?“

„Že tohle město patří Mercii a ty z něj musíš odejít,“ zamumlal Sihtric s námahou.

„Pak mě bude muset odtud Mercie vyhnat,“ ušklíbl se Sigefrid.

„Pokud nám král Uhtred nedovolí, abychom zde zůstali,“ poznamenal Erik s úsměvem.

Nic jsem na to neřekl. Královský titul před jménem Uhtred zněl mým uším příjemně, ale přece jen cize, jako by se ve mně něco vzpíralo přijmout to, jak sudičky u kořenů stromu života spředly vlákna mého osudu.

„Alfred vám nedovolí tady zůstat,“ odvážil se promluvit jiný zajatec.

„Alfred si může vyskakovat, jak chce,“ zavrčel Sigefrid. „Ať sem klidně přitáhne s vojskem, ať si přijde pro smrt!“

„To je tvá odpověď, pane?“ zeptal se zajatec pokorně.

„Mou odpovědí budou vaše uříznuté hlavy,“ odsekl Sigefrid.

Pohlédl jsem na Erika. Byl sice mladší než jeho bratr, ale zjevně uvážlivější, a tak jsem chtěl znát jeho názor. Pokrčil rameny. „Když budeme vyjednávat, dáme našim nepřátelům čas, aby sebrali vojsko. Lepší je postavit se jim na odpor.“

„Chcete vstoupit do války s oběma, s Guthrumem i Alfredem?“ zeptal jsem se.

„Guthrum nebude bojovat,“ řekl Erik, jako by si tím byl jistý. „Hrozí, ale bojovat nebude. Stárne, pane Uhtrede, a raději si užívá života, který mu zbývá, než by ho riskoval v boji. A když mu ještě pošleme jako pozdrav pár hlav… Jistě pochopí, že i ta jeho je ohrožená, pokud bude proti nám něco podnikat.“

„A co Alfred?“ zeptal jsem se.

„Prý je opatrný,“ nadhodil Erik. „Je to pravda?“

„Je.“

„Myslíš, že nám nabídne peníze, aby nás odtud dostal?“

„Asi ano.“

„Možná je přijmeme,“ prohlásil Sigefrid, „a pak stejně zůstaneme.“

„Do léta na nás Alfred nezaútočí,“ řekl Erik, aniž reagoval na bratrova slova, „a pak, jak doufáme, pane Uhtrede, povedeš hraběte Ragnara na jih do Východní Anglie. Takovou hrozbu si Alfred nedovolí přehlížet a bude muset proti nám vytáhnout – ne proti posádce v Lundene, ale proti našim spojeným silám. A naším úkolem bude Alfreda zabít a dosadit místo něj na trůn jeho synovce.“

„Æthelwolda?“ řekl jsem pochybovačně. „Vždyť je to opilec.“

„Na tom nezáleží,“ mínil Erik. „Důležité je, aby to byl saský král, protože tím bude náš zábor Wessexu přijatelnější.“

„Takže ho necháte na trůnu jen tak dlouho, dokud ho budete potřebovat,“ řekl jsem.

„Ano,“ souhlasil Erik, „dokud ho budeme potřebovat.“

Břichatý kněz na konci řady klečících zajatců, který celou dobu poslouchal, pohlédl na mě a pak na Sigefrida.

„Na co civíš, mizero?“ vyštěkl na něj Sigefrid. Kněz neodpověděl, jenom obrátil pohled ke mně a potom sklonil hlavu. „Začneme s ním,“ prohlásil Sigefrid. „Přibijeme toho bastarda na kříž a uvidíme, jestli zemře.“

„A co kdybyste ho nechali bojovat?“ navrhl jsem.

Sigefrid na mě zíral, jako by si nebyl jistý, jestli dobře slyšel.

„Ti druzí jsou hubení," řekl jsem, „budou se přibíjet na kříž snadněji. Ale tomu tlustému bych dal meč, ať ukáže, jak umí bojovat."

Sigefrid pohrdlivě odfrkl. „Myslíš, že kněz umí bojovat?"

Pokrčil jsem rameny na znamení, že mi je vcelku jedno, jak s ním naloží. „Já jen, že bych rád viděl, jak tomu tlustému někdo rozsekne břicho a vyvalí se střeva," řekl jsem. Díval jsem se přitom na kněze, který znovu zvedl hlavu a naše pohledy se setkaly. „Už se těším, jak ho budou tví psi ještě zaživa rvát."

Sigefrid o tom chvíli přemýšlel a pak se mu ústa roztáhla do úsměvu. „Líbíš se mi, pane Uhtrede, opravdu se mi líbíš."

„Takhle ale zemře příliš snadno," namítl Erik.

„Tak mu nabídněte něco, za co by mohl bojovat," řekl jsem.

„Za co by mohl bojovat tlustý kněz?" prohlásil pohrdavě Sigefrid.

Nic jsem na to neřekl, ale Erik odpověděl za mě. „Třeba za svobodu," navrhl. „Pokud vyhraje, všechny zajatce osvobodíme, ale když bude poražen, zemřou na kříži. To by ho mělo přimět, aby bojoval ze všech sil."

„I tak skončí poražen," řekl jsem.

„Ano, ale bude se snažit, a my si užijeme dobrou zábavu," prohlásil Erik.

Sigefrid se zasmál – zřejmě si představil, jak se tlustý kněz ohání mečem a zoufale se snaží vybojovat si život proti některému ze zkušených bojovníků. Polonahý, břichatý a vyděšený kněz po nás těkal pohledem, ale viděl jen pobavení a krutost.

„Držel jsi někdy v ruce meč?" zeptal se ho Sigefrid. Kněz neodpověděl.

„Bude s ním poskakovat jako prase," řekl jsem, abych ho ještě víc zesměšnil.

„Chceš s ním bojovat ty?" zeptal se mě Sigefrid.

„Za mnou ho Guthrum s poselstvím nevyslal, pane," odpověděl jsem. „Navíc jsem slyšel, že tobě se v boji mečem nemůže nikdo rovnat. Myslím, že bys mu měl rozpárat pupek ty."

Zdálo se, že se mu ten nápad líbí čím dál víc. „Tak co, svatý muži?" obrátil se ke knězi. „Chceš bojovat za svůj život a svobodu vás všech?"

Kněz se chvěl strachem. Pohlédl na své druhy, ale žádné pomoci se od nich nedočkal. Přinutil se tedy přikývnout. „Ano, pane," řekl.

„Pak budeš bojovat se mnou," prohlásil Sigefrid spokojeně. „Když tě porazím, všichni zemřete. Když porazíš ty mě, dostanete svobodu a můžete odsud odjet. Umíš bojovat?"

„Ne, pane," řekl kněz.

„Držels někdy v ruce meč?"

„Ne, pane."

„Takže jsi připravený zemřít?"

Kněz na něj pohlédl a navzdory podlitinám a krvavým stopám po biči zasvítil v jeho očích hněv, i když odpověděl poníženým tónem. „Ano, pane," řekl, „jsem připraven zemřít a setkat se svým Spasitelem."

„Rozvažte ho," poručil Sigefrid svým lidem. „Zbavte ho pout a dejte mu meč." Sám vzápětí tasil dlouhý dvoubřitý meč. „Můj Postrach nepřátel touží po krvi."

Vytáhl jsem z pochvy Hadí dech, obrátil ho a jílcem dopředu ho hodil knězi, kterému právě uvolnili pouta. Pokusil se ho chytit, ale chňapl po něm nešikovně a meč spadl na zem. Chvíli na něj civěl, jako by ani nevěděl, kde ho uchopit, ale pak ho zvedl, i když bylo zjevné, že si není jistý, jestli ho má držet v levé, nebo pravé ruce. Nakonec se rozhodl pro levou, a když se pokusil zbraní na zkoušku máchnout, vzbudil u mužů kolem posměšný chechtot.

„Proč jsi mu dal svůj meč?" zeptal se mě Sigefrid.

„Tak jako tak s ním nic nesvede," poznamenal jsem pohrdlivě.

„A když ho přerazím?"

„Aspoň budu vědět, že ten, kdo ho vykoval, neznal své řemeslo," odpověděl jsem.

„Tvůj meč, tvá volba," mávl rukou Sigefrid, jako by mi dával za pravdu, že je jedno, jaký meč proti sobě má. Pak se obrátil k svému soku.

Kněz držel Hadí dech opřený hrotem o zem, jako by ho nemohl uzvednout. „Jsi připraven?" zeptal se ho.

„Ano, pane," řekl břichatý kněz a byla to první pravdivá odpověď, kterou Norovi dal, neboť nejenže držel meč nesčetněkrát předtím, ale také jím bojoval, a já jsem věděl, že není připraven zemřít. Protože tím knězem byl otec Pyrlig.

Když půda polí ztěžkne vodou jarních dešťů, nastává čas zapřáhnout do rádla pár volů, pohnat je bodcem a připravit zem k setbě. Zvířata však musí zabrat společně, proto jsou spojena jhem. To je výstižný obraz života, neboť jestliže nazveme jednoho volka Osudem, pak druhý nese jméno Přísaha.

Vše, co konáme, řídí osud. Osudu nelze uniknout. *Wyrd bið ful ãræd*. Hluboce se mýlí, kdo si myslí, že svůj život vede tam, kam chce on sám. Nic takového jako vlastní volba není, neboť od první chvíle na tomto světě jen tři sestry u kořenů stromu života vědí, kam vedou vlákna našich osudů, jak se propletou s vlákny osudů jiných a kde skončí. *Wyrd bið ful ãræd*.

Přesto nějakou volbu máme – volbu přísahy. Když mi Alfred sevřel ruce na svém meči, neporoučel mi, abych mu přísahal. Pouze mi nabídl volbu. Avšak byla to má volba, nebo ji za mě rozhodly sudičky? A jestli to byly ony, proč se jí zatěžovat? O tomhle jsem často přemýšlel a nemám v tom jasno dodnes, kdy už jsem starý. Vybral jsem si Alfreda já, nebo to byly sudičky a smály se mi, když jsem před ním poklekl a na znamení přísahy sevřel jílec jeho meče?

V ten chladný jasný den v Lundene se však tři Norny zcela určitě smály, neboť ve chvíli, kdy jsem v břichatém knězi poznal otce Pyrliga, jsem věděl, že se nic neděje jednoduše. V tom okamžiku jsem si uvědomil, že mi sudičky nespředly zlaté vlákno, které vede ke královskému trůnu. Seděly u kořenů Yggdrasilu, stromu života, a smály se mi. Zažertovaly si a za oběť svého žertu si vybraly mě. A já jsem se musel rozhodnout.

Opravdu já? Možná za mě opět rozhodly ony, ale v tu podivnou chvíli pod hrubě sbitým křížem jsem byl přesvědčen, že svobodně a z vlastní vůle volím mezi bratry Thurgilsonovými a Pyrligem.

Sigefrid nebyl můj přítel, ale budil strach a ve spojení s ním jsem se mohl stát králem Mercie. Gisela by byla královnou. Mohl jsem pomoct Sigefridovi, Erikovi, Haestenovi a Ragnarovi vyplenit Wessex a vydělal bych na tom. Byl bych bohatý, vedl bych vojsko, nesl bych svůj praporec s vlčí hlavou a následovaly by mě zástupy mužů v plné zbroji. Hřmot jejich zbraní a dusot kopyt by našim nepřátelům zněl v těch nejhorších

snech. To vše jsem mohl mít na dosah ruky, kdybych se spojil se Sigefridem.

Zatímco kdybych zvolil Pyrliga, ztratil bych, co mi slíbil Bjorn, a to by znamenalo, že mrtvý muž lhal. Ale jak by mohl lhát posel vyslaný se zprávou na tento svět Nornami? Vzpomínám si, že všechny tyto úvahy mi bleskly hlavou v jediném krátkém okamžiku, než jsem se rozhodl, i když ani v něm jsem neváhal.

Pyrlig byl Walesan, tedy Brit, přitom my Sasové Brity nenávidíme. Britové jsou zrádní zloději, kteří se skrývají ve svých horských pevnostech, z nichž sjíždějí dolů, aby plenili naši zem a kradli nám náš dobytek a někdy i naše ženy a děti, a když je pronásledujeme, mizí ještě hloub ve svých pustých končinách plných mlh, útesů, bažin a mizérie. Navíc byl Pyrlig křesťan a já jsem neměl křesťany v lásce. Moje volba se tedy zdála jasná. Na jedné straně království, vikinští spojenci a bohatství, a na druhé Brit a kněz náboženství, které bere světu radosti jako soumrak zbavuje den světla. Přesto jsem se nerozmýšlel, přesto jsem neváhal. Zvolil jsem, nebo za mě volil osud, a vybral jsem si přátelství. Neboť Pyrlig byl můj přítel. Setkal jsem se s ním za nejtemnější wessexské zimy, kdy byl Alfred s hrstkou věrných zahnán do bažin na západě země a zdálo se, že už nic nemůže zabránit Dánům, aby si Wessex navždy podmanili. Tam za ním waleský král vyslal Pyrliga, aby zjistil, jak na tom Alfred je, a možná jeho slabosti využil. Jenže Pyrlig se místo toho přidal na Alfredovu stranu a bojoval za něj. Stál vedle mě ve štítové hradbě a bojovali jsme bok po boku. Byli jsme Walesan a Sas, křesťan a pohanský barbar, a měli jsme být nepřátelé, ale já jsem si ho zamiloval jako bratra.

Dal jsem mu tedy svůj meč a s ním i příležitost, aby místo smrti na kříži bojoval o život svůj i svých druhů.

A vlastně to ani žádný boj nebyl, neboť skončil dřív, než pořádně začal, a i já, který jsem Pyrliga znal, jsem žasl, jak rychle se to událo.

Sigefrid předpokládal, že proti sobě má tlustého kněze, který si neví s mečem rady, ale já jsem věděl, že Pyrlig byl kdysi bojovník, jenž pobíjel Sasy, dokonce tak slavný bojovník, že se o jeho hrdinství zpívaly písně. Teď na to samozřejmě nevypadal. Byl polonahý, tlustý a zbitý a očekával Sigefridův útok s hrůzou v očích. Hrot Hadího dechu měl stále opřený o zem, navíc když se k němu Nor přiblížil, couvl a začal skučet

jako člověk přemožený hrůzou. Sigefrid se zachechtal a ledabyle máchl mečem – chtěl srazit Pyrligovi meč stranou a tak ho odkrýt, aby mu mohl další ranou rozseknout břicho.

A v tu chvíli se Pyrligova neohrabanost změnila v hbitost lasice.

O krok uskočil a zvedl Hadí dech, takže Sigefridova nedbalá rána švihla do prázdna, a ještě než stačil pohyb meče zastavit, vyrazil Pyrlig ke své ráně a zasáhl Norovu paži. Byl to rychlý úder, a proto ne dost silný, aby prorazil rukáv drátěné košile, přesto stačil Sigefridovu ruku s mečem odhodit dál od těla a odhalil ho tak před dalším výpadem. A Pyrlig s ním neváhal. Bodl tak rychle, že se Hadí dech zablýskl jako stříbrná čára, a jeho hrot zasáhl Sigefrida tvrdě do hrudi.

Opět rychlost ubrala ráně na síle, takže ani teď nepronikl hrot Norovou drátěnou košilí, ale rána ho pouze srazila dozadu. V Sigefridových očích blýskl hněv. Vztekle se rozmáchl, aby jedinou ranou boj ukončil, a byl to natolik mocný a divoký rozmach, že by jím zřejmě rozpoltil Pyrliga vpůli. Avšak právě tím, že do něj vložil příliš mnoho síly, poskytl Pyrligovi nepatrný zlomek času na to, aby zareagoval. Kněz se téměř nepohnul, jenom silou zápěstí vedl čepel Hadího dechu šikmo vzhůru.

Hrot zasáhl vnitřní stranu zápěstí ruky, v níž držel Sigefrid meč, a do vzduchu vystříkla krev.

A na Pyrligově tváři se poprvé objevil úsměv. Možná to spíš vypadalo jako grimasa nebo škleb, ale já jsem věděl, že je to úsměv – úsměv bojovníka, v němž je obsažena pýcha a pocit triumfu. Čepel Hadího dechu rozsekla nejen rukáv Sigefridovy drátěné košile, ale i kůži a svaly od zápěstí po loket a ruka, která už už vedla meč k smrtící ráně, bezvládně klesla. Pyrlig okamžitě přiskočil blíž, obrátil meč, aby mohl vést ránu shora dolů, a konečně se zdálo, že má čas vložit do úderu sílu. Čepel zasvištěla a znovu sekla do Norova krvácejícího zápěstí. Myslel jsem, že mu ruku s mečem dočista utne, ale nakonec sjela po kosti, rozsekla Sigefridovi dlaň a vyrazila mu meč. Postrach nepřátel bouchl o zem arény a vzápětí byl hrot Hadího dechu v Norově vousu a na jeho hrdle.

„Ne!“ vykřikl jsem.

Sigefrid byl příliš vyděšený, aby dal najevo hněv. Vyděšený, zmatený a neschopný si připustit, co se stalo. Možná si stačil uvědomit, že ten

břichatý kněz vládne mečem přinejmenším tak dobře jako on, ale ani teď nemohl uvěřit, že prohrál. Zvedl zkrvavené ruce, jako by chtěl čepel Pyrligova meče chytit a odtrhnout ji od svého hrdla, ale pak si uvědomil, že stačí jediný pohyb, aby ho jeho sok proklál, a ztuhl. Viděl jsem, že se Hadí dech v Pyrligově ruce chvěje.

„Ne," opakoval jsem.

„Proč?" zeptal se Pyrlig. „Proč ho nemám zabít?" Teď už to byl hlas bojovníka, stejně tvrdý a nelítostný jako jeho oči, chladné, i když plné hněvu.

„Ne," řekl jsem znovu. Věděl jsem, že kdyby Pyrlig Sigefrida zabil, ostatní Norové by svého vůdce okamžitě pomstili.

Také Erik to věděl. „Vyhrál jsi, knězi," řekl tiše a zamířil k bratrovi. „Vyhrál jsi," opakoval, „tak ustup a dej meč pryč."

„A uznává on, že jsem vyhrál?" zeptal se Pyrlig s pohledem upřeným do tmavých Sigefridových očí.

„Já mluvím za něj," prohlásil Erik. „Vyhrál jsi boj, knězi, a jsi svobodný."

„Nejdřív musím doručit poselství," řekl Pyrlig. Sigefrid stál, zíral na něj a z ruky mu kapala krev. „Král Æthelstan vám vzkazuje, že máte opustit Lundene. Tohle město není součástí země, kterou Alfred postoupil pod správu Dánů. Rozumíš tomu?" I když na to Sigefrid nic neřekl, viděl jsem, že Pyrlig znovu přitlačil na Hadí dech. „A teď chci koně," pokračoval, „a pan Uhtred nás doprovodí z města. Platí?"

Erik pohlédl na mě a já jsem přikývl na souhlas. „Platí," odpověděl Erik.

Pyrlig mi vrátil meč. Erik držel bratrovu zraněnou ruku. V jednu chvíli jsem myslel, že se Sigefrid na neozbrojeného Walesana vrhne, ale Erik ho zadržel.

Přivedli koně. Sigefridovi muži nás mlčky nasupeně pozorovali. Byli svědky krutého ponížení svého vůdce a nechápali, jak je možné, že zajatci mohou odjet. Podřídili se však Erikově rozhodnutí.

A zatímco sedlali koně, vzal si mě Erik stranou. „Můj bratr je příliš svéhlavý," řekl mi.

„Šel do toho lehkomyslně," poznamenal jsem ve snaze omluvit potupnou Sigefridovu porážku. „Nečekal, že ten kněz umí bojovat."

Erik svraštil čelo, i když ne hněvem, spíš jako by i on nemohl pochopit, co se stalo. „Rád bych se dozvěděl něco o jejich bohu," přiznal váhavě. Odmlčel se a pozoroval bratra, kterému jeho muži obvazovali poranění. „Zdá se, že má opravdu velkou moc," dodal. Zastrčil jsem Hadí dech do pochvy a Erik si všiml kříže vsazeného do hrušky jílce. „Vidím, že i ty v ni věříš."

„To je dar od jedné ženy," řekl jsem. „Dobré ženy, mé milenky. Pak mi ji křesťanský bůh vzal, aby ji měl pro sebe, a teď už nemiluje žádného muže."

Erik natáhl ruku a váhavě se kříže dotkl. „Nevěříš tedy, že dává tvému meči sílu?" zeptal se.

„Spíš mi připomíná mou lásku," odpověděl jsem. „Síla pochází odtud," dotkl jsem se Thorova kladiva, svého amuletu.

„Bojím se jejich boha," řekl Erik.

„Je tvrdý a nevlídný," poznamenal jsem. „Bůh, který rád vyhlašuje přikázání."

„Jaká?"

„Třeba že nesmíš zatoužit po ženě svého bližního."

Erik se zasmál, ale pak poznal, že to nebyl žert. „Opravdu?" zeptal se nevěřícně.

„Kněži!" zavolal jsem na Pyrliga. „Dovoluje tvůj bůh mužům, aby toužili po ženách svých bližních?"

„Dovoluje, pane," odpověděl Pyrlig pokorně, jako by se mě bál, „ale nesouhlasí s tím."

„A vyhlásil o tom zákon?"

„Ano, pane. A taky vyhlásil jiný, který říká, že nesmíš zatoužit ani po dobytčeti svého bližního."

„Vidíš," řekl jsem Erikovi. „Ani dobytče nesmíš chtít, když jsi křesťan."

„To je zvláštní," zakroutil hlavou a pozoroval Guthrumovy posly, kteří tak nečekaně unikli jisté smrti. „Nevadí ti, že je musíš vyprovodit z města?"

„Ne."

„Nebude na škodu, když zůstanou živí," řekl Erik tiše. „Proč dávat Guthrumovi důvod, aby proti nám vytáhl?"

„Nevytáhl by proti vám tak jako tak," odpověděl jsem, jako bych to věděl jistě.

„Zřejmě ne," souhlasil Erik, „ale jednou jsme řekli, že zůstanou naživu, když kněz vyhraje, tak je musíme nechat naživu. Jenom nevím, jestli ti opravdu nevadí, že jim musíš dělat doprovod."

„Už jsem řekl, že mi to nevadí."

„Dobrá, tak se potom vrať. Potřebujeme tě."

„Potřebujete Ragnara," opravil jsem ho.

„Ano, máš pravdu," přikývl s úsměvem. „Takže vyveď ty lidi bezpečně z města a pak se vrať."

„Nejdřív musím zajet pro svou ženu a své děti."

„Samozřejmě," souhlasil a znovu se usmál. „Jsi šťastný člověk. Ale vrátíš se potom?"

„Mrtvý Bjorn mi řekl, co musím udělat," odpověděl jsem vyhýbavě.

„Ano, řekl." Přistoupil ke mně a objal mě. „Potřebujeme tě. Společně můžeme ovládnout celý tenhle ostrov."

Dojeli jsme uličkami k západní bráně, která se nazývala Luddská, vyjeli z města a zamířili k brodu přes řeku Fleot. Hrabě Sihtric jel předkloněný a opíral se o hrušku sedla, aby si ulevil od bolesti v žebrech po Sigefridových kopancích. Za brodem jsem se ohlédl v obavě, že Sigefrid nerespektoval bratrovo rozhodnutí a vyslal za námi oddíl mužů. Nikdo se však neobjevil. Pobídli jsme tedy koně, projeli mokřinou a začali stoupat do mírného svahu, který se táhl k saskému městu.

Po chvíli jsme odbočili z cesty na západ a zamířili k přístavišti, v němž stálo asi deset lodí. Byla to říční plavidla obchodníků, kteří převáželi zboží mezi Wessexem a Mercií. Jen málo kapitánů mělo chuť proplouvat nebezpečnou mezerou v pobořeném mostě, který postavili přes Temes Římané, takže šlo pouze o menší lodě s veslařskými posádkami, a všechny mi musely v Cocchamu zaplatit clo. Jejich kapitáni tedy se mnou přicházeli při každé plavbě do styku, a proto mě znali.

Projeli jsme mezi hromadami zboží a otroky, kteří ho vykládali, nebo naopak na lodě nakládali. Jenom jedna loď byla připravená vyplout. Znal jsem ji. Jmenovala se *Labuť*, měla saskou posádku a její veslaři čekali na přístavní hrázi, zatímco kapitán jménem Osric se o něčem domlouval s obchodníkem, jehož zboží vezl. „Ještě vezmeš nás," řekl jsem mu.

Většinu koní jsem nechal v přístavu, i když pro Smoku jsem si místo na lodi vynutil a také Finan se odmítl svého hřebce vzdát. Chvíli trvalo, než jsme koně uklidnili, abychom je mohli dovést po můstku do otevřeného nákladového prostoru, ale pak už jsme vypluli. Poháněl nás stoupající příliv i vesla, a tak jsme mířili proti proudu dál do vnitrozemí. „Kam vlastně chceš, pane?“ zeptal se mě Osric.

„Do Cocchamu,“ odpověděl jsem.

Zpátky k Alfredovi.

Loď se prodírala širokým řečištěm proti silnému proudu zkalenému po zimních deštích. Pozoroval jsem veslaře, jak se namáhají, a když jsem zachytil Finanův pohled, oba jsme se na sebe usmáli. Stejně jako já si připomněl dlouhé měsíce, které jsme spolu strávili na obchodní lodi s veslařskou posádkou složenou z otroků. I my jsme byli otroci. Dřeli jsme u vesel do úmoru, chvěli se zimou, krváceli po ranách důtkami a mysleli si, že nás z toho údělu může vysvobodit pouze smrt. Ale teď veslovali jiní a my jsme se jen dívali, jak *Labuť* proplouvá širokými oblouky řeky, v nichž se voda rozlévala do bažinatých luk.

Seděl jsem na malé plošině zbudované na zkosené přídi a tam za mnou přišel otec Pyrlig. Dal jsem mu svůj plášť a on se do něj zimomřivě choulil. Nepřekvapilo mě, že se mu někde podařilo sehnat kus chleba a sýra, protože jsem nikdy nepoznal muže, který toho snědl tolik co on. „Jak jsi věděl, že Sigefrida porazím?“ zeptal se mě.

„Nevěděl jsem to,“ odpověděl jsem mu. „Vlastně jsem doufal, že tě zabije a zas bude o jednoho křesťana míň.“

Zasmál se a pak se chvíli díval na proud ubíhající kolem přídě. „Věděl jsem, že ho musím dostat dvěma třemi ranami, než zjistí, že si s mečem rozumím. Pak by začal být opatrnější a nakonec by mě rozsekal na kusy.“

„Asi ano,“ souhlasil jsem. „Počítal jsem, že ti budou ty dvě tři rány stačit. A stačily.“

„Díky, Uhtrede,“ řekl. Rozlomil sýr na polovinu a jednu mi podal. „Jak teď žiješ?“ zeptal se mě.

„Nudím se.“

„Slyšel jsem, že máš ženu.“

„S ní se nenudím," řekl jsem rychle.

„To máš štěstí. Já svou ženu nemůžu ani vystát. Bože, jaký má ta zmije jazyk! I břidlicovou desku by jím dokázala rozříznout. Tys ji nepoznal, že?"

„Ne."

„Někdy proklínám Boha za to, že vyňal Adamovi žebro a udělal z něj Evu, ale pak uvidím nějakou mladou dívku a najednou mi poskočí srdce a uvědomím si, že Bůh věděl, co dělá."

Usmál jsem se. „Myslel jsem, že křesťanští kněží mají jít lidu příkladem."

„A co je na tom špatného, když člověk obdivuje dílo Boží?" zeptal se rozhorleně. „Zvlášť ty, které mají buclaté cecíky a pěkný tlustý zadek. Vždyť bych se dopouštěl hříchu, kdybych nechával bez povšimnutí takovou krásu." Zazubil se, ale vzápětí nasadil starostlivý výraz. „Ale taky se ke mně doneslo, žes byl v zajetí."

„To je pravda."

„Modlil jsem se za tebe."

„Díky." Myslel jsem vážně, že mu za jeho modlitby děkuju. Neuctíval jsem křesťanského boha, ale podobně jako Erik jsem cítil, že má velkou moc, a bál jsem se jí. Proto jsem nepovažoval Pyrligovy modlitby za zbytečné.

„Ale prý tě osvobodil Alfred, je to tak?"

Chvíli jsem mlčel. Nerad jsem připouštěl, že Alfredovi za něco vděčím, ale teď jsem musel uznat, že mi pomohl. „Ano," přikývl jsem, „poslal bojovníky, aby mě osvobodili."

„A ty ses mu odměnil tím, že ses prohlásil za krále Mercie, pane Uhtrede?"

„Tys něco takového slyšel?" zeptal jsem se opatrně.

„Samozřejmě! Ten norský trouba, který si neumí poradit s tlustým knězem, o tom vykřikoval jen pár kroků ode mě. Tak jsi králem Mercie, nebo ne?"

„Ne," odpověděl jsem, i když se mi dralo na rty ještě ne'.

„Myslel jsem si to," řekl. „O tom bych se doslechl. A taky pochybuju, že jím kdy budeš, ledaže by to chtěl Alfred."

„Alfred mi může vlézt na záda," odsekl jsem.

„Ale určitě bych mu měl říct, co jsem slyšel od toho trouby Sigefrida.“

„Ano, to bys měl.“

Opřel jsem se o trám za sebou a pozoroval záda veslařů. Stále jsem se také díval po proudu, jestli neuvidím nad táhlými říčními zákrutami stěžeň válečné lodi pronásledovatelů, ale nic se tam neobjevovalo. Nepochyboval jsem, že Sigefrid touží odčinit svou potupu pomstou, ale Erikovi se zřejmě podařilo mu to rozmluvit.

„Čí to tedy byl nápad, že by ses měl stát králem Mercie?“ zeptal se Pyrlig. Chvíli čekal na odpověď, ale já jsem mlčel. „To Sigefrid, co?“ naléhal. „Ten tu bláznivinu vymyslel, že?“

„Jakou bláznivinu?“ snažil jsem se dělat, že nevím, co tím míní.

„Ten Nor není žádný hlupák,“ pokračoval Pyrlig, „a jeho bratr už vůbec ne. Vědí, že Æthelstan stárne, a kladou si otázku, kdo bude vládnout ve Východní Anglii po něm. A Mercie nemá žádného panovníka. Ale Sigefrid ví, že Mercie se jen tak zmocnit nemůže. Mercijští Sasové by se proti tomu vzbouřili a Alfred by jim přišel na pomoc, takže tím by si Thurgilsonové proti sobě poštvali saský hněv. Proto dostal Sigefrid nápad shromáždit vojsko a zmocnit se nejdřív Východní Anglie, a až pak Mercie a nakonec Wessexu. Jenže na tohle všechno může pomýšlet jen za předpokladu, že mu hrabě Ragnar přivede muže z Northumbrie.“

Byl jsem zděšen, že Pyrlig, Alfredův přítel, ví skoro vše o tom, co Sigefrid, Erik a Haesten chystají, ale nijak jsem to na sobě nedal znát. „Ragnar s nimi nepůjde,“ řekl jsem, abych nepříjemný hovor ukončil.

„Ano, pokud ho o to nepožádáš,“ prohlásil Pyrlig ostře. Jenom jsem pokrčil rameny. „Ale co ti může Sigefrid nabídnout?“ naléhal dál Pyrlig, a když jsem znovu mlčel, odpověděl si na svou otázku sám. „Mercii, co jiného.“

Usmál jsem se, jako bych to nebral vážně. „To všechno zní moc komplikovaně.“

„Sigefrid a Haesten touží stát se králi,“ pokračoval Pyrlig, jako by mou poznámku neslyšel. „Jenže na tomhle ostrově jsou jen čtyři království. Northumbrie se zmocnit nemůžou, protože to by jim Ragnar nedovolil, a obsadit Mercii by jim zase nedovolil Alfred. Ale Æthelstan stárne, takže s Východní Anglií by jim to mohlo vyjít. A proč potom

nedokončit načaté dílo a nedobýt i Wessex? Sigefrid řekl, že dosadí na trůn toho opilce Æthelwolda, aby Sasy na pár měsíců uklidnil, než si bude moct dovolit ho zabít. A pak by byl Haesten králem Východní Anglie a někdo, zřejmě ty, králem Mercie. Nepochybně by se potom obrátili proti tobě a Mercii by si rozdělili mezi sebou. To je celá jejich myšlenka, pane Uhtrede, a musím říct, že ne špatná! Ale kdo by s těmi dvěma bandity šel?“

„Nikdo,“ lhal jsem.

„Pokud by někoho nepřesvědčili, že sudičky jsou na jejich straně,“ poznamenal jakoby mimochodem a pohlédl na mě. „Tak co, setkal ses s mrtvým mužem?“ zeptal se nevinně. Zaskočil mě tou otázkou tak, že jsem se nezmohl na odpověď a jen jsem užasle zíral do jeho kulaté zbité tváře. „Jmenuje se Bjorn,“ řekl a vložil si do úst další sousto sýra.

„Mrtví nelžou,“ vyhrkl jsem.

„Ale živí ano, a jak! I já lžu, pane Uhtrede,“ řekl a šibalsky se usmál. „Poslal jsem své ženě dopis, ve kterém jsem jí vylíčil, že by se jí ve Východní Anglii nelíbilo.“ Zasmál se tomu jako dobrému vtipu. Alfred ho poslal do Východní Anglie, protože byl kněz a mluvil dánsky, a jeho úkolem bylo učit Guthruma křesťanským způsobům. „Ve skutečnosti by se jí tam náramně líbilo,“ pokračoval. „Je tam tepleji než u nás doma a nejsou tam hory, aspoň ne takové, které by stály za řeč. Východní Anglie je plochá a mokřinatá, bez pořádných hor, a moje žena nikdy hory nemilovala. To je zřejmě důvod, proč jsem dospěl ke křesťanskému Bohu. Utíkal jsem před ní do hor a tam je člověk Bohu blíž. Mimochodem, Bjorn není mrtvý.“

Řekl to tak náhle a tvrdě, že jsem vyhrkl první, co mě napadlo. „Ale já jsem ho viděl.“

„Viděls muže, který vstal z hrobu, to je všechno.“

„Viděl jsem ho!“ trval jsem na svém.

„Samozřejmě žes ho viděl. Ale tys o tom nikdy nepřemýšlel, cos vlastně viděl?“ Na chvíli se odmlčel a sledoval můj zmatek. „Bjorna do toho hrobu zahrabali těsně předtím, než jsi tam přišel. Navršili na něj hlínu a dýchal rákosovou trubičkou.“

Vzpomněl jsem si, že když se Bjorn mátožně zvedal, vyplivl něco z úst. Ne strunu k harfě, ale něco jiného. Myslel jsem, že to byla hrudka hlíny, ale připadlo mi to světlejší než hlína. V tu chvíli jsem o tom

nepřemýšlel, ale teď mi začínalo být jasné, že všechno byl pouhý trik, který na mě přichystal Haesten a ti další, a tak jsem seděl na přídi *Labutě* a cítil, jak se rozpadají poslední zbytky mého snu. Nestanu se králem. „Odkud tohle všechno víš?“ zeptal jsem se s trpkostí v hlase.

„Král Æthelstan není žádný hlupák. Má své zvědy,“ odpověděl Pyrlig a položil mi ruku na rameno. „Bylo to přesvědčivé?“

„Velmi přesvědčivé,“ přikývl jsem.

„Je to jeden z Haestenových mužů a jestli ho někdy dostaneme, pošleme ho do pekla tak, že už ho z něj nikdo nevzkřísí. A co ti tedy řekl?“

„Že se stanu králem Mercie,“ odpověděl jsem tiše. Měl jsem být král Sasů a Dánů, nepřátel Walesanů; král země mezi řekami a pán všech, kterým bych vládl. „Věřil jsem mu,“ přiznal jsem zahanbeně.

„Ale jak sis představoval, že se staneš králem Mercie, aniž by tě jím udělal Alfred?“ zeptal se Pyrlig.

„Proč Alfred?“

„Přísahal jsi mu přece věrnost, ne?“

Bylo mi hanba, ale neměl jsem jinou možnost, než přiznat pravdu. „Ano,“ hlesl jsem tiše.

„Proto mu to musím říct,“ prohlásil Pyrlig nesmlouvavě, „protože když muž poruší přísahu, je to vážná věc, pane Uhtrede.“

„Ano, to je,“ souhlasil jsem.

„A Alfred bude mít právo tě zabít, až mu to řeknu.“

Pokrčil jsem rameny.

„Je lepší držet se přísah, než ze sebe nechat dělat hlupáka lidmi, kteří předvádějí živého jako mrtvolu. Sudičky nejsou na tvé straně, pane Uhtrede, věř mi.“

Hleděl jsem na něj a viděl v jeho očích smutek. Měl mě rád, a přesto mi musel říct, že ze mě udělali hlupáka. A měl pravdu. Sen se zhroutil. „Co teď můžu dělat?“ zeptal jsem se hořce. „Ty víš, že jsem jel do Lundene, abych se přidal k nim, a musíš to Alfredovi říct. Už mi nikdy nebude věřit.“

„Myslím, že ti nevěří už teď,“ řekl Pyrlig vesele, jako by tím byl celý můj problém vyřešen. „Alfred je moudrý muž, ale zná tě, Uhtrede. Ví, jaký jsi válečník, a on válečníky potřebuje.“ Odmlčel se a vytáhl zpod pláště dřevěný kříž, který měl pověšený na krku. „Přísahej na něj,“ řekl.

„Co mám přísahat?“

„Že dodržíš svou přísahu Alfredovi. Udělej to, a já budu mlčet. Přísahej, a já zapřu, co se stalo. Přísahej Bohu, a já tě budu chránit.“

Váhal jsem.

„Jestli porušíš přísahu Alfredovi, staneš se mým nepřítelem a budu tě muset zabít.“

„Myslíš, že bys to dokázal?“ zeptal jsem se.

Opět se usmál svým šelmovským úsměvem. „Vím, že mě máš rád, pane, i když jsem Walesan a kněz, a neměl bys moc chuti mě zabít. Počítám, že bys mi taky dopřál tři rány, než bys poznal nebezpečí, takže ano, pane, dokázal bych tě zabít.“

Položil jsem ruku na Pyrligův kříž. „Přísahám,“ řekl jsem.

A stále jsem byl Alfredův muž.

Kapitola třetí

Do Cocchamu jsme dopluli večer a já jsem sledoval, jak se Gisela srdečně vítá s otcem Pyrligem, třebaže chovala ke křesťanství podobně malou náklonnost jako já. Pyrlig s ní zase bez obalu flirtoval, zahrnoval ji směšnými komplimenty a hrál si s našimi dětmi. Tehdy jsme měli dvě a byli jsme šťastní, neboť děti žily a měly matku. Starší syn se jmenoval po mně Uhtred. Byly mu čtyři roky, vlasy měl zlatavě zbarvené po mně, malou tvářičku s výraznými rysy a krátkým tupým nosíkem, modré oči a vzdorně vystrčenou bradu. Tehdy jsem ho miloval. Dceři byly dva roky a jmenovala se Stiorra. Je to zvláštní jméno a zpočátku se mi nelíbilo, ale Gisela na něm trvala a já jsem jí nebyl schopen odepřít téměř nic, natož jméno, které si přála pro dceru. Stiorra znamená hvězda a Gisela tvrdila, že jsme se setkali pod šťastnou hvězdou, pod níž se narodila i dcera. Později jsem si však na to jméno zvykl a miloval ho stejně jako děvčátko, které mělo po matce tmavé vlasy, dlouhou tvář a laškovný úsměv. „Stiorro, malá Stiorro!“ říkával jsem, když jsem ji škádlil a nechával ji, aby si hrála s mými náramky na pažích.

A hrál jsem si s ní i večer předtím, než jsme s Giselou odjeli do Wintanceasteru. Bylo jaro a voda v Temesu opadla, takže se znovu objevily louky na březích a svět se odíval do světle zelených odstínů nové trávy a rašících lístků na stromech. Na pastvinách, rozjasněných prvosenkami, se pásla jehňata a odevšad se ozývalo štěbetání kosů. Do řeky se vrátili lososi a koše na ryby, upletené z vrbového proutí, nám zajišťovaly dostatek skvělého jídla. Hrušně v Cocchamu byly obsypané

praskajícími pupeny stejně jako spoustou hýlů, které museli malí chlapci odhánět, abychom před nimi zachránili letní úrodu. Byla to krásná roční doba, čas, kdy se svět probouzí do nového života, ale také kdy jsme byli povoláni do Alfredova sídelního města na svatbu jeho dcery Æthelflaed s mým bratrancem Æthelredem. Ten večer mi seděla Stiorra na koleni a já jsem ji na něm nadhazoval, jak kdyby jela na koni. Přemýšlel jsem o svém slibu, že zajistím Æthelredovi svatební dar. Tím darem mělo být město. Lundene.

Gisela spřádala vlnu. Když jsem jí řekl, že nebude královnou Mercie, jenom pokrčila rameny, a když jsem dodal, že dodržím přísahu věrnosti Alfredovi, vážně přikývla. Přijala osud lehčeji než já. Osud a šťastná hvězda, řekla, to nás svedlo dohromady, navzdory všemu, čím se nás svět snažil rozdělit. Náhle však mou hru se Stiorrou přerušila. „Ale když zůstaneš věrný Alfredovi, budeš muset vyhnat Sigefrida z Lundene.“

„Ano,“ řekl jsem a znovu, jako už mnohokrát, jsem žasl nad tím, jak se naše myšlenky ubírají stejnými cestami.

„A dokážeš to?“ zeptala se.

„Ano,“ přikývl jsem znovu. Sigefrid a Erik byli stále ve starém městě a jeho muži střežili římské zdi, které vyspravili dřevem. Žádná loď teď nemohla plout po Temesu do vnitrozemí, dokud nezaplatila norským bratrům poplatek, a ten byl tak velký, že se pohyb lodí po řece zastavil a obchodníci hledali jiné způsoby, jak dopravit zboží do Wessexu. Východoanglický král Guthrum hrozil bratrům Thurgilsonovým válkou, ale ukázalo se, že jsou to hrozby plané. Guthrum nechtěl válku, chtěl jen přesvědčit Alfreda, že dělá, co může, aby dodržel mírovou smlouvu, takže pokud měl Sigefrid z Lundene zmizet, museli ho k tomu donutit Západosasové. A já jsem věděl, že do jejich čela postaví Alfred mě.

Měl jsem svůj plán. Napsal jsem králi a on zase napsal ealdormanům jednotlivých hrabství, a tak jsem dostal slíbeno čtyři sta vycvičených bojovníků a k tomu berroscirský fyrd. Fyrd je zemská hotovost, vojsko složené z rolníků, lesních dělníků a dalších mužů, kteří v mírových dobách živí své rodiny obyčejnou prací, a i když je takové vojsko početné, nemůže se rovnat těm, co se v boji denně cvičí. Proto jsem spoléhal především na ty čtyři stovky cvičených mužů, přičemž ze zpráv svých zvědů jsem věděl, že Sigefrid má nyní ve městě nejméně šest set ozbrojenců. Zvědové mi také hlásili, že se Haesten vrátil do tábora v

Beamfleotu, ale ten zase nebyl tak daleko od Lundene a v případě potřeby by jistě Haesten přispěchal svým spojencům na pomoc. Stejně by se zachovali východoangličtí Dánové, kteří nenáviděli Guthrumovo křesťanství a nemohli se dočkat, až Sigefrid s Erikem svou dobyvačnou válku zahájí. Mohl jsem si tedy spočítat, že proti sobě budu mít nepřátelské vojsko o síle nejméně tisíce mužů zkušených v boji s meči, sekerami nebo kopími. A budou to válkychtiví Dánové, nepřátelé, z nichž jde strach.

„Král se tě zeptá, jak to chceš udělat," nadhodila Gisela.

„Tak mu to řeknu," odpověděl jsem prostě.

Vrhla na mě pochybovačný pohled. „Opravdu?"

„Samozřejmě," řekl jsem, „je to král."

Položila přeslici na klín a svraštila čelo. „To mu chceš říct pravdu?"

„V žádném případě. Je sice král, ale já nejsem hlupák."

Zasmála se a Stiorra se rozhihňala po ní. „Chtěla bych jít do Lundene s tebou," řekla Gisela.

„To nejde," odpověděl jsem rezolutně.

„Já vím," povzdechla s poslušností, na kterou jsem u ní nebyl příliš zvyklý, a pak se dotkla rukou břicha. „Opravdu to nejde."

Pohlédl jsem na ni. Hleděl jsem na ni tak dlouho, až mi došlo, co mi tím chtěla říct, pak jsem se usmál a nakonec se na celé kolo rozesmál. Vyhodil jsem Stiorru vysoko do vzduchu, až se její rozevláté vlasy málem dotkly došků zčernalých kouřem. „Budeme mít další dítě," zvolal jsem šťastně na výskající dceru.

„A za všechno může tvůj otec," dodala Gisela s vážným výrazem.

V tu chvíli jsme byli šťastni.

Æthelred byl můj bratranec, syn bratra mé matky. Pocházel z Mercie, i když už celá léta stál po Alfredově boku, a ten den si ve velkém wintanceasterském kostele vybral za svou věrnost králi odměnu.

Alfred mu dal Æthelflaed, své druhé dítě a nejstarší dceru, zlatovlasou dívenku s očima barvy jasné letní oblohy. Æthelflaed bylo v té době třináct nebo čtrnáct let, tedy pravý věk na vdávání, a vyrůstala ve vysokou ženu se vznosným držením těla a přímým pohledem. Už teď byla skoro stejně vysoká jako muž, který se měl stát jejím manželem.

Æthelred je dnes hrdina. Slýchám příběhy, které se o něm vyprávějí u ohňů v saských síních po celé Anglii, Æthelred Smělý, Æthefred Válečník, Æthelred Věrný – tak je v nich nazýván. Vždy se jen usměju, když je slyším, ale neřeknu nic a mlčím i tehdy, když se mě lidé ptají, jestli je pravda, že jsem ho kdysi znal. Samozřejmě že jsem Æthelreda znal a uznávám, že býval bojovník, než ho poznamenala nemoc, a také nebyl žádný zbabělec, třebaže se o jeho slávu nejvíc zasloužili pěvci, kterým platil, aby pobývali na jeho dvoře a skládali písně o jeho hrdinských činech. Člověk mohl na Æthelredově dvoře zbohatnout tím, že navlékal slova na vlákna vymyšlených příběhů jako laciné korálky na šňůrku.

Nikdy se nestal králem Mercie, i když o to usiloval. Postaral se o to Alfred, protože nechtěl, aby Mercie měla krále. Chtěl, aby v Mercii vládl jeho loajální stoupenec, který by byl závislý na západosaských penězích, a k tomu si vybral Æthelreda. Můj bratranec byl ealdorman Mercie a v podstatě její neoficiální král, i když Dáni v severní části země jeho autoritu neuznávali. Museli však uznat jeho moc, která pocházela ze skutečnosti, že byl Alfredovým zetěm, a to byl důvod, proč ho přijali sasští théni na jihu země. Nemuseli mít rádi ealdormana Æthelreda, ale věděli, že je schopen přivést západosaské vojsko, aby se postavilo proti jakémukoliv pokusu Dánů vydat se na jih.

A k této moci přišel Æthelred v jeden jarní den, rozjasněný zpěvem ptactva a slunečním svitem, kdy ve Wintanceasteru vstoupil pyšným krokem a s širokým úsměvem do nového Alfredova kostela, aby se stal královým zetěm. Vždy byl neochvějně přesvědčen, že ho všichni milují, a možná se našli tací, kteří ho měli rádi, ale já jsem k nim nikdy nepatřil. Můj bratranec byl malý, výbojný a vychloubačný. Měl širokou agresivní bradu a vyzývavý pohled. Byl dvakrát tak starý jako jeho nevěsta a téměř pět let velel Alfredově tělesné stráži, za což vděčil svému rodu, ne schopnostem. Měl štěstí v tom, že se stal dědicem panství, které se táhlo přes celou jižní Mercii, a to ho činilo nejpřednějším velmožem a také, jak jsem musel neochotně připustit, přirozeným vůdcem této politováníhodné země. Avšak kromě toho byl ještě samolibý parchant, což jsem připouštěl velmi ochotně.

To však Alfred nikdy nepoznal, Æthelred ho oklamal svou okázalou zbožností a tím, že byl vždy ochotný v čemkoli s ním souhlasit. Ano,

pane, ne, pane, dovolte mi vynést vaši noční nádobu, pane, a nastavte laskavě váš královský zadek, pane, abych vám ho mohl vylízat. Tohle byl pravý Æthelred a odměnou za to si vysloužil Alfredovu dceru.

Æthelflaed přišla do kostela chvíli po svém ženichovi a podobně jako on se usmívala. Byla zamilovaná a radost zářila z její rozkošné tvářičky jako letní slunce. Byla to ještě svižná dívka, ale v pohybech jejích boků při chůzi se už prosazovala žena. Měla štíhlý pas, dlouhé nohy a pleť nepoznamenanou nemocemi. Oblečená byla v bleděmodrých šatech pošitých dílci s vyobrazením světců se svatozářemi a kříži, které měla v pase stažené pásem zlaté látky, ověšeným střapci a malými stříbrnými zvonečky. Přes ramena měla přehozenou pelerínu z bílého plátna s křišťálovou sponou u krku a dlouhé zlaté vlasy jí chůvy obtočily kolem hlavy a sepnuly hřebeny ze slonoviny. Bylo to poprvé, co mohla mít vlasy vyčesané nahoru na znamení, že vstupuje do manželského stavu, a to dalo vyniknout jejímu dlouhému krku. Byla v ten jarní den skutečně krásná.

Když kráčela k oltáři, zachytila můj pohled a mně se zdálo, že se její oči, už tak plné radosti, ještě víc rozzářily. Usmála se na mě a já jsem jí musel úsměv opětovat a ona se samou radostí rozesmála a pak šla vstříc svému otci a muži, který se měl stát jejím manželem. „Vidím, že jsi její oblíbenec," poznamenala Gisela s úsměvem.

„Jsme kamarádi už od doby, kdy byla ještě dítě," řekl jsem.

„Vždyť je pořád ještě dítě," zašeptala Gisela, když nevěsta došla k oltáři posypanému květy a obtíženému masivním křížem.

V tu chvíli mě napadlo, že je to oltář, u něhož bude Æthelflaed obětována, ale pokud to byla pravda, pak tu oběť podstupovala s velkou ochotou. Vždy byla nezbedné a svéhlavé děvčátko a já jsem nepochyboval, že pod dohledem nevlídné matky a otcových přísných zásad trpěla. Možná vnímala sňatek jako únik z Alfredova strohého a příliš zbožného dvora a v ten den naplnila nový kostel štěstím. Všiml jsem si, že Steapa, snad největší wessexský bojovník, pláče. Podobně jako já si Æthelflaed velmi oblíbil.

V kostele bylo na tři sta lidí, dokonce přijeli zástupci franckých království zpoza moře a další z Northumbrie, Mercie, Východní Anglie a waleských království, a tito muži, všichni kněží nebo velmoži, zaujali čestná místa blízko oltáře. Obřadu rovněž přihlíželi ealdormani a správci

důležitých wessexských hrabství, ale nejblíže oltáři jsem viděl houf černě oděných kněží a mnichů. Z vlastní mše jsem toho moc neslyšel, protože jsem s Giselou stál téměř u vchodu do kostela a hovořili jsme s přáteli. Občas se z řad mnichů ozvalo ostré napomenutí, abychom se ztišili, ale nikdo z nás vzadu na to nedbal.

S Giselou se vřele přivítala a objala abatyše Hild z kláštera jeptišek ve Wintanceasteru. Gisela měla dvě dobré křesťanské přítelkyně – první byla Hild, která kdysi na čas opustila církev a stala se mou milenkou, a druhou Ragnarova sestra Thyra, s níž jsem vyrostl a miloval ji jako svou sestru. Thyra byla samozřejmě Dánka a i já jsem byl vychován v prostředí, které uctívalo Thora a Odina, ale Thyra se později za dramatických okolností obrátila na křesťanskou víru a odešla na jih do Wessexu. Byla oblečená jako jeptiška. Měla na sobě dlouhé šedivé roucho s kapuci, pod níž skrývala svou nevšední krásu. Vždy byla velmi štíhlá, ale teď měla břicho vyboulené těhotenstvím. Položil jsem jí jemně ruku na černý pás. „Takže další?“ zeptal jsem se.

„A brzy,“ přikývla. Už předtím dala život třem dětem, z nichž jedno, chlapec, zůstalo naživu.

„Tvůj manžel je nenasytný,“ řekl jsem laškovně, i když jsem se snažil tvářit vážně.

„Je to Boží vůle,“ odpověděla Thyra na rozdíl ode mě s nepředstíranou vážností. V dětství bývala veselá a hravá, ale o smysl pro humor a škádlení zřejmě přišla, když ji nepřátelé jejího bratra odvlekli do pevnosti Dunholm, kde ji dlouhé roky znásilňovali, týrali a dohnali až k šílenství. Pak jsme já a Ragnar nedobytnou pevnost dobyli a Thyru z otroctví osvobodili, ale teprve křesťanství ji vytrhlo z pout nepříčetnosti a udělalo z ní klidnou vyrovnanou ženu, která na mě nyní hleděla tak vážně.

„A jak se daří tvému manželovi?“ zeptal jsem se jí.

„Dobře,“ odpověděla a rysy se jí rozzářily. Thyra našla svou lásku nejen v Bohu, ale také v dobrém muži, a já jsem za to byl vděčný.

„Ale jestli se ti narodí chlapec, musíš mu dát jméno Uhtred,“ prohlásil jsem na oko přísně.

Zavrtěla hlavou. „Pokud to král dovolí, pojmenujeme ho Alfred. A když to bude děvče, dáme mu jméno Hild.“

Hild vyhrkly slzy dojetí, a když jim Gisela prozradila, že je také těhotná, začaly všechny tři ženy mluvit o dětech. Nechal jsem je tedy jejich starostem a vyhledal Steapu, který vyčníval nad ostatní kolem nejen hlavou, ale i rameny.

„Víš, že se chystám vyhnat Sigefrida a Erika z Lundene?“ zeptal jsem se ho.

„Řekli mi to,“ odpověděl opatrně.

„Půjdeš se mnou?“

Krátce se usmál a já jsem to považoval za souhlas. Steapa budil strach nejen svou obrovitou postavou, ale také výrazem tváře. Kůži na ní měl tak napjatou, že se zdálo, jako by se neustále hrozivě šklebil, a když se vrhl do boje a divoce máchal na všechny strany těžkým mečem, šířil kolem sebe děs. Teď sloužil Alfredovi jako jeho tělesný strážce a někdejší otrok měl nyní své otroky, kteří pracovali na jeho statku s velkou rozlohou krásné půdy ve Wiltunsciru. Lidé se ho kvůli jeho hrozivému vzezření báli a měli se před ním na pozoru, ale já jsem ho znal a věděl jsem, že je v podstatě dobrák. Nevynikal chytrostí, ale zato dokázal být věrný a člověk se na něj mohl spolehnout. „Požádám krále, aby tě uvolnil,“ řekl jsem.

„Bude chtít, abych šel s Æthelredem,“ odpověděl.

„Ale raději bys šel s mužem, který umí bojovat, co?“ zeptal jsem se.

Steapa jen zamrkal – bohužel mu to myslelo příliš pomalu, aby pochopil, že je to urážka namířená proti mému bratranci. „Budu bojovat,“ prohlásil a objal těžkou rukou kolem ramen svou ženu, drobné stvoření s úzkostným výrazem a malýma očima. Nikdy jsem si nezapamatoval její jméno, tak jsem ji jen zdvořile pozdravil a vydal se davem lidí dál.

A narazil jsem na Æthelwolda. Alfredův synovec se opět uchýlil k pití, o čemž svědčily jeho oči podlité krví. Býval to hezký muž, ale teď ztloustl, rysy mu zbytněly a pleť na tváři měl plnou prasklých žilek. Odvedl mě do kouta kostela, kde jsme zůstali stát pod vlajkou, na níž bylo červeně vyšito „Kdo jest pevný ve víře, dostane od Boha vše, oč žádá“.

Předpokládal jsem, že to vyšila Alfredova zbožná žena s dalšími ženami na královském dvoře, které kolem sebe shromáždila, ale slova

bych přisuzoval Alfredovi. Æthelwold mi sevřel loket, až to zabolelo. „Myslel jsem, že jsi na mé straně," zasyčel na mě vyčítavě.

„To jsem."

Chvíli na mě podezíravě civěl. „Setkal ses s Bjornem?"

„Setkal jsem se s mužem, který hrál mrtvého," řekl jsem.

Překvapilo mě, že se proti tomu nijak neohradil. Vzpomněl jsem si, jak mi o setkání s mrtvým Bjornem vyprávěl málem s očima navrch hlavy, dokonce na nějaký čas přestal pít, tak mocně na něj jeho poselství zapůsobilo, přitom když jsem nyní celou tu kašpařici se vstáváním z hrobu označil za podvod, přešel to, jako by to nebylo důležité. „Copak nechápeš, že tohle je naše jedinečná šance?" prohlásil.

„Jedinečná šance k čemu?" zeptal jsem se trpělivě.

„Přece k tomu, abychom se ho zbavili," vyhrkl tak hlasitě, že se na nás pár lidí poblíž ohlédlo. Nic jsem na to neřekl. Samozřejmě že se Æthelwold chtěl svého strýce zbavit, ale chyběla mu odvaha, aby proti němu vystoupil sám. Proto neustále chodil za mnou. Hleděl na mě, a když z mého výrazu vyčetl, že u mě žádnou podporu nenajde, konečně mi pustil loket. „Chtějí vědět, jestli jsi o tom mluvil s Ragnarem," řekl už tišeji.

Zdálo se, že je stále v kontaktu se Sigefridem. To bylo zajímavé, ale ne překvapující. „Ne," zavrtěl jsem hlavou.

„Proboha, proč ne?"

„Protože Bjorn lhal," odpověděl jsem, „a protože v mém osudu není, že mám být králem Mercie."

„Pokud se někdy stanu králem Wessexu, uděláš nejlíp, když přede mnou uprchneš," prohlásil. Nic jsem na to neřekl, jenom jsem se usmál a pohlédl mu do očí. Uhnul přede mnou a zamumlal, že to byl jen žert. Pak se zadíval na druhou stranu kostela. „Vida, i ta dánská čubka tady je," prohodil.

„Jaká dánská čubka?" zeptal jsem se a na okamžik jsem myslel, že míní Giselu.

„Tamta," trhl hlavou směrem, kde stála Thyra. „Ta, co si vzala toho idiota. Zbožná čubka s nafouklým břichem."

„Thyra?"

„Jo," přikývl. „I když je to krásná ženská."

„To je."

„Přitom si vzala takového starého hlupáka!“ pokračoval s nenávistným výrazem. „Až vrhne štěně, co v sobě nosí, položím ji na záda a pak jí ukážu, jak oře pole opravdový muž.“

„K tobě se nikdy nedoneslo, že je to sestra mého přítele a moje přítelkyně?“ zeptal jsem se.

Zatvářil se znepokojeně. Zřejmě o mé dlouholeté náklonnosti k Thyře opravdu nevěděl a rychle se to snažil zamluvit. „Jenom jsem chtěl říct, že je to krásná ženská, nic víc.“

Usmál jsem se a naklonil se k němu. „Jestli se jí někdy dotkneš,“ zašeptal jsem mu do ucha, „vrazím ti meč do tvého smradlavého zadku, rozpářu tě jako podsvinče a nakrmím tvými vnitřnostmi prasata. Jestli se jí jednou jedinkrát dotkneš, Æthelwolde, zabiju tě.“

Otočil jsem se a zamířil pryč. Æthelwold byl hlupák, opilec a smilník, a protože jsem ho považoval za neškodného, pustil jsem ho z hlavy. Ukázalo se však, že jsem se mýlil. Nebyl neškodný. V tom jsem ho podcenil, konec konců měl právoplatný nárok na wessexský trůn, jenom si spolu s několika dalšími hlupáky opravdu myslel, že by mohl být králem místo Alfreda. Alfred měl všechno, co Æthelwoldovi chybělo: byl střídmý, pracovitý, přemýšlivý a opravdový.

A toho dne byl i šťastný. Jeho dcera si brala muže, kterého měl rád jako vlastního syna, a tak poslouchal vyzpěvování mnichů a rozhlížel se po kostele se zlacenými trámy a malovanými sochami a věděl, že tímto sňatkem si zajišťuje vládu nad jižní Mercií.

A to znamenalo, že Wessex rostl, podobně jako rostly plody v Thyřině a Giselině břichu.

Když jsem pak stál venku před kostelem a spolu s ostatními svatebními hosty čekal, až budeme pozváni k slavnostní hostině v Alfredově síni, našel mě konečně i otec Beocca. „Spousta lidí tam pořád hlasitě mluvila,“ postěžoval si. „Copak nevědí, že jsou v chrámu Páně a účastní se oslavy stvrzení posvátného pouta manželského? Asi ne, protože tam mluvili jeden přes druhého jako na tržišti.“

„Mám dojem, že jsem byl jedním z nich,“ řekl jsem.

„Ty taky?“ pohlédl na mě šilhavýma očima. „To jsi mě zklamal, Uhtrede. Vždyť to bylo nejen neslušné vůči novomanželům, ale uráželo to samotného Boha! Je to smutné, Uhtrede, měl by ses stydět!“

„Ano, stydím se, otče,“ souhlasil jsem s úsměvem. Za ty dlouhé roky jsem si na Beoccovo napomínání dávno zvykl. Beocca byl kněz a otcův zpovědník už v dobách mého dětství a podobně jako já uprchl z Northumbrie, když se Bebbanburgu zmocnil můj strýc. Později našel útočiště u Alfredova dvora a král si jeho zanícené zbožnosti a vzdělanosti velmi vážil a oceňoval ji. Králova přízeň způsobila dokonce to, že si z něj lidé přestali tropit posměch, neboť Beocca byl snad nejošklivější muž, jakého byste ve Wessexu našli. Měl koňskou nohu, ochrnutou ruku a šilhal, přitom na své bludné oko, které mu zbělelo stejně jako vlasy, vůbec neviděl. Bylo mu téměř padesát let, ale ještě dnes se mu občas děti posmívaly, když se objevil v uličkách města, a někteří dospělí se křižovali v domnění, že jeho ošklivost je znamením zla. Přesto byl Beocca tím nejlepším a nejoddanějším křesťanem, jakého jsem kdy poznal. „Ale stejně jsem rád, že tě vidím,“ řekl nepříliš přívětivě, jako by se bál, že bych mu mohl uvěřit. „Víš, že s tebou chce král mluvit? Měl bys za ním po hostině zajít.“

„Po hostině budu opilý.“

Povzdechl a pak mi zdravou rukou posunul tuniku tak, aby skryla Thorovo kladivo pověšené na krku. „Tak se snaž zůstat střízlivý,“ řekl.

„A nepočkalo by to do zítřka?“

„Král musí řešit i jiné věci. Nemůže čekat, až se ti to bude hodit.“

„Tak se musí smířit s tím, že bude mluvit s opilcem.“

„Dělej, jak chceš, ale připrav se na to, že se tě zeptá, za jak dlouho jsi schopný obsadit Lundene. Kvůli tomu s tebou chce mluvit.“ Náhle si všiml, že k nám míří Gisela s Thyrou, odmlčel se a ošklivá tvář se mu rozzářila štěstím. Díval se na Thyru jako muž, který spatřil svou vysněnou vidinu, a když se na něj jeho žena usmála, myslel jsem, že mu samou pýchou a nadšením pukne srdce. „Není ti zima, moje drahá?“ zeptal se Thyry starostlivě. „Přinesu ti plášť, jestli chceš.“

„Ne, není mi zima.“

„Ten modrý, zahřeje tě.“

„Jsi hodný, ale není mi zima, drahý,“ opakovala a položila mu ruka na paži.

„Byla by to chvilka, hned bych se vrátil.“

„Opravdu mi není zima, nejdražší,“ zavrtěla hlavou Thyra a Beocca opět vypadal, jako by se zalykal štěstím.

Celý život snil o ženách, o slušných a krásných ženách, které by byly ochotny vzít si ho a dát mu děti, a po celý život byl svým groteskním zjevem všem jen pro smích a pohrdání, až se jednou setkal v pevnosti zalité krví s Thyrou a vypudil z její duše zlé démony. Teprve pak se Beoccova touha po ženách naplnila a dnes byli čtyři roky manželé. Při pohledu na ně muselo každého napadnout, že není na světě pár, který by se k sobě hodil méně než ti dva, neboť on byl starý, ošklivý, skrupulózní kněz a ona mladá a krásná zlatovlasá Dánka. Ale když se člověk ocitl v jejich blízkosti, cítil jejich radost a vzájemnou náklonnost, jako cítí teplo, jež sálá v zimním večeru z velkého ohně. „Nemůžeš tady stát, drahá, pamatuj na svůj stav,“ staral se dál Beocca. „Přinesu ti nějakou stoličku.“

„Však se ještě nasedím dost, nejdražší.“

„Stoličku nebo křesílko, drahá. A víš jistě, že nepotřebuješ plášť? Opravdu by mi nic neudělalo, kdybych ti pro něj zaskočil.“

Gisela se na mě podívala a usmála se, ale Thyra a Beocca vnímali jen sami sebe a v tu chvíli jako bychom pro ně neexistovali. Pak mi Gisela nenápadným pohybem hlavy ukázala na mladého mnicha, který stál nedaleko nás a upřeně na mě hleděl. Bylo zřejmé, že čeká, až si ho všimnu. Byl vysoký a hubený, měl hnědé vlasy a bledou pleť a nápadně se podobal Alfredovi. Měl stejně napjatý a úzkostný výraz jako král, v jeho očích byla stejná vážnost, ústa měl stejně sevřená a soudě podle kutny byl i stejně oddaný Bohu. Byl to novic, protože ještě neměl tonzuru, a když jsem se k němu obrátil, poklekl na koleno. „Pane Uhtrede,“ pozdravil mě pokorně.

„Co tady děláš, Osferthe?“ zeptal se ho přísně Beocca. „Máš studovat. Svatební obřad už skončil a na hostinu novicové zváni nejsou.“

Osferth mu neodpověděl a stále s hlavou skloněnou pokračoval ke mně. „Znal jsi mého strýce, pane.“

„To je možné, já znám hodně mužů,“ odpověděl jsem, připravený odmítnout, cokoliv ode mě bude žádat.

„Jmenoval se Leofric, pane.“

Podezření, že jde o nějakého otravu, bylo to tam. Leofric. Dokonce jsem se usmál. „Samozřejmě že jsem ho znal,“ řekl jsem s radostí, „a měl

jsem ho rád.“ Leofric byl skvělý západosaský válečník, který mi nesčetněkrát řekl, že jsem earsling, čímž mínil to, co padá lidem i zvířatům od zadku, ale hlavně mě učil bojovat. A naučil mě bojovat, protože byl ke mně tvrdý, a i když na mě vrčel jako pes a někdy mě i ztrestal ranou, stal se mým věrným přítelem a zůstal jím až do dne, kdy na bojišti zmáčeném deštěm a krví u Ethandunu zemřel.

„Moje matka byla jeho sestra, pane,“ dodal Osferth.

„Odeber se studovat, mladý muži,“ ozval se znovu přísně Beocca.

Vzal jsem Beoccu za chromou ruku a odtáhl ho zpátky. „Jak se tvoje matka jmenuje?“ zeptal jsem se Osfertha.

„Eadgyth, pane.“

Sklonil jsem se k němu a zvedl mu hlavu. Nebylo divu, že se tak podobal Alfredovi, když to byl jeho nemanželský syn, kterého Alfred zplodil s jednou ze svých služek. Nikdo se nikdy neodvážil označit za jeho otce Alfreda, třebaže to bylo veřejným tajemstvím. I já jsem věděl, že předtím, než král našel cestu k Bohu, rád a často vyhledával potěšení, jež mu ochotně poskytovaly služebné, a Osferth byl plod jeho mladické nevázanosti. „A je tvá matka ještě naživu?“ zeptal jsem se.

„Ne, pane,“ zavrtěl hlavou. „Před dvěma lety dostala horečky a zemřela.“

„A co děláš tady ve Wintanceasteru?“

„Studuje slovo Boží, protože je povolán, aby se stal knězem,“ odpověděl za něj Beocca popuzeně.

„Mohl bych sloužit tobě, pane,“ řekl mladík a úzkostně na mě pohlédl.

„Běž pryč,“ snažil se ho zahnat Beocca. „Běž studovat, jak je tvou povinností, nebo řeknu tvému učiteli, aby tě potrestal.“

„Držel jsi někdy v ruce meč?“ zeptal jsem se mladého novice.

„Ano, pane. Ten, který mi dal strýc. Ještě ho mám.“

„Ale nikdy jsi s ním nebojoval, že?“

„Ne, pane,“ řekl a stále na mě upíral úzkostný a vystrašený pohled. Jeho podoba s otcem byla opravdu nápadná.

„Studujeme knihu o životě svatého Ceddy a já očekávám, že do večera opíšeš prvních deset stránek,“ nedal se odbýt Beocca.

„Chceš se stát mnichem?“ zeptal jsem se Osfertha.

„Ne, pane,“ odpověděl bez váhání.

„Tak co bys chtěl dělat?“ tázal jsem se dál, aniž jsem si všímal Beoccových protestů, i když jsem ho stále musel rukou držet zpátky.

„Chtěl bych jít ve stopách svého strýce,“ řekl Osferth.

Málem jsem se rozesmál. Leofric patřil k nejtvrdším bojovníkům, jaké jsem kdy poznal, zatímco Osferth byl subtilní bledý mladík. Naštěstí se mi podařilo zachovat vážný výraz. „Finane!“ zvolal jsem.

Za chvíli stál Ir vedle mě.

„Tenhle mladý muž se připojí k mé družině,“ řekl jsem a podal Finanovi pár mincí.

„Přece nemůžete…,“ začal Beocca protestovat, ale stačilo, abychom se na něj s Finanem podívali, a zmlkl.

„Jmenuje se Osferth,“ řekl jsem Finanovi. „Odveď ho, najdi pro něj oblečení vhodné pro muže a dej mu zbraně.“

Finan vrhl na mladíka pochybovačný pohled. „Zbraně?“ zeptal se.

„Má v sobě krev bojovníka, takže teď ho ještě musíme naučit bojovat,“ řekl jsem.

„Ano, pane,“ přikývl Finan, i když jeho pohled naznačoval, že pochybuje o mém zdravém rozumu. Pak se ale podíval na mince v dlani a uvědomil si, že by se mu to mohlo vyplatit. „Samozřejmě, pane,“ zazubil se, „naučíme ho bojovat. Uděláme z něj bojovníka.“ Nevěřil tomu ani za mák, ale poslušně odvedl Osfertha pryč.

Vzápětí se na mě Beocca vrhl jako sršáň. „Víš, co jsi teď udělal?“ zasyčel.

„Jistě,“ přikývl jsem.

„Víš, kdo ten chlapec je?“

„Králův bastard,“ řekl jsem klidně, „takže jsem právě udělal Alfredovi laskavost.“

„Cože?“ zíral na mě nechápavě. „A můžeš mi říct jakou?“

„Jak dlouho, myslíš, že zůstane naživu, když ho postavím do štítové hradby?“ zeptal jsem se. „Jak dlouho bude trvat, než mu nějaký Dán rozpoltí hlavu jako bochník chleba? To je ta laskavost, otče. Právě jsem zbavil tvého zbožného krále nepohodlného bastarda.“

Pak jsme odešli na hostinu.

Svatební hostina byla mizerná, ostatně jak jsem očekával. Jídlo u Alfredovy tabule nikdy nevynikalo chutí ani množstvím, navíc pivo bylo

vždy slabé, vodovaté. Vedly se řeči, i když já jsem žádné neslyšel, a harfeníci zpívali, třebaže já jsem je neposlouchal. Hovořil jsem se svými přáteli a mračil se na kněze, kterým se nelíbil můj amulet na krku, a dokonce jsem vystoupil na pódium, kde byla čestná místa, abych dal cudný polibek Æthelflaed. Zářila jako sluníčko. „Jsem nejšťastnější děvče na světě," řekla mi.

„Teď už jsi přece žena," odpověděl jsem a ukázal na její vlasy vyčesané nahoru.

Rozpačitě se kousla do rtu, ale pak uviděla, že přichází i Gisela, a nezbedně se rozesmála. Obě se objaly, zlaté vlasy se setkaly s tmavými a Alfredova žena Ælswith na mě vrhla nasupený pohled. „Pěkný den, paní," řekl jsem a uklonil se jí.

Nereagovala na to. Seděla vedle mého bratrance, který na mě kývl žebrem, jež právě okusoval. „My dva si spolu musíme promluvit," prohlásil s plnými ústy.

„Ano, musíme," odpověděl jsem.

„Ano, pane," opravila mě ostře Ælswith. „Pan Æthelred je ealdorman Mercie."

„Já jsem pán z Bebbanburgu," odpověděl jsem stejným tónem a znovu se obrátil k Æthelredovi. „Jak se ti daří, bratranče?"

„Sejdeme se zítra ráno," prohlásil. „Sdělím ti, jaké máme plány."

„Řekli mi, že se máme sejít s králem dnes večer," opáčil jsem, aniž jsem se zmínil o tom, že mě už dřív Alfred požádal, abych připravil plány na dobytí Lundene.

„Dnes večer se budu zabývat jinými věcmi," odpověděl Æthelred, vrhl krátký pohled na svou mladou nevěstu a pak se na mě usmál. „Takže ráno po modlitbách." Znovu mávl vepřovým žebrem na znamení, že mě propouští.

Noc jsem strávil s Giselou v krčmě U Dvou jeřábů, v hlavní jizbě pro hosty. Leželi jsme vedle sebe, já s rukou kolem jejích ramen, ale mluvili jsme málo. Škvírami v podlaze k nám pronikal kouř z ohniště a zpěv opilých mužů, zatímco nad hlavou nám v doškové střeše šustily myši. Naše děti spaly ve vedlejší místnosti se Stiořinou chůvou. „Možná se to právě teď děje," povzdechla Gisela.

„Co?"

„To, že se chudák malá Æthelflaed stává ženou."

„Nemohla se toho dočkat,“ poznamenal jsem.

Gisela zavrtěla hlavou. „Znásilní ji jako kanec,“ povzdechla. Nic jsem na to neřekl. Položila si hlavu na mou hruď a její vlasy se mi rozprostřely přes ústa. „Milování by mělo být něžné,“ rozjímala dál.

„Však je něžné.“

„Ano, s tebou,“ řekla a chvíli se mi zdálo, že tiše pláče.

Pohladil jsem ji po vlasech. „Co je?“ zeptal jsem se.

„Nic, jenom ji mám ráda.“

„Æthelflaed?“

„Ona má duši, on ne.“ Naklonila hlavu, aby na mě viděla, a ve tmě jsem zahlédl, že se jí lesknou oči. „Neřekls mi, že budeme nocovat v bordelu,“ zašeptala vyčítavě.

„Ve Wintanceasteru je málo míst na přenocování a zdaleka nestačí pro všechny, co se sem sjeli,“ odpověděl jsem. „Můžeme mluvit o štěstí, že jsme sehnali tenhle pokoj.“

„Asi proto, že tě tady dobře znají.“

„Je to taky krčma,“ bránil jsem se.

Zasmála se, pak se natáhla a pootevřela okenici. Noční obloha byla plná hvězd.

Také druhý den ráno, když jsem se vydával do královského sídla, byla obloha jasná. Odevzdal jsem stráži u vchodu oba meče a mladý, velmi vážný kněz mě uvedl do Alfredovy komnaty. Byla to spíš malá komůrka bez jakéhokoliv přepychu, zato plná svitků pergamenu a Alfred mě v ní přijal už mnohokrát předtím. Dnes na mě čekal oblečený v hnědé tunice, v níž vypadal jako mnich, a s ním tam byli dva muži. Jedním byl samozřejmě Æthelred, který využil privilegia, jež mu dával titul ealdormana Mercie, a zůstal v králově přítomnosti ozbrojen, a druhým waleský mnich Asser. Znal jsem Assera a nijak mi nevadilo, že na mě pohlíží s neskrývaným odporem, neboť mé city k němu byly podobného rázu. Byl to malý drobný človíček, bledý jako stěna a slizký jako úhoř, a měl dobrý důvod mě nenávidět. Setkali jsme se v Cornwalu, kde pobýval jako vyslanec krále Dyfedu u jiného místního krále, kterého jsem pomáhal zabít, a při té příležitosti jsem chtěl zabít i jeho. Nakonec jsem ho nechal uniknout a to byla chyba, které jsem pak litoval po celý zbytek života. Asser se na mě mračil, ale já jsem mu odpověděl zářivým úsměvem, neboť jsem věděl, že tím ho popudím ještě víc.

Alfred se při mém příchodu neobtěžoval vzhlédnout od psaní, jenom mi kývl rukou na pozdrav. Stál u vysokého pulpitu, u něhož obvykle psával, a chvíli jsem v tichu slyšel pouze škrábání brku po pergamenu. Æthelred se samolibě usmíval, jako vždy spokojený sám se sebou.

„*De consolatione philosophiae,*“ řekl Alfred. Ani teď nezvedl hlavu od práce.

„Myslím, že přijde déšť, pane,“ odpověděl jsem. „Fouká větřík a obloha na západě je zamlžená.“

Vrhl na mě podrážděný pohled. „Co si lze přát v tomto životě lepšího a příjemnějšího, než sloužit svému králi a být mu nablízku?“ zeptal se.

„Nic,“ vyhrkl nadšeně Æthelred.

Na rozdíl od něj mě králova otázka zaskočila, takže jsem se nezmohl na žádnou odpověď. Alfred měl rád, když mu ti, s nimiž přicházel do styku, prokazovali úctu, ale zřídkakdy vyžadoval servilnost. Teď se však zdálo, že mě vybízí, abych mu vyjádřil bezvýhradnou oddanost a lásku. Všiml si mého překvapení a povzdechl. „Pouze jsem citoval z díla, které opisuji,“ vysvětlil mi.

„Už se těším, až si ho budu moct přečíst,“ pospíšil si opět Æthelred. Asser mlčel a jen mě pozoroval tmavýma waleskýma očima. Byl to chytrý člověk, ale stejně důvěryhodný jako chromá lasička.

Alfred konečně odložil brk. „V této souvislosti lze krále považovat za zástupce všemohoucího Boha, pane Uhtrede, a otázka, kterou jsem citoval, připomíná útěchu, již je možné v blízkosti Bohu získat, nemyslíš? Přesto se obávám, že ty nenacházíš útěchu ani ve filozofii, ani v náboženství.“ Zakroutil hlavou, jako by ho to rmoutilo, a začal si vlhkým klůckem utírat inkoust z prstů.

„Raději by měl hledat útěchu v Bohu, králi, nechce-li, aby se jeho duše smažila ve věčném ohni,“ ozval se poprvé Asser.

„Amen,“ dodal Æthelred.

Alfred si s nelibostí prohlížel potřísněné prsty. „Chci s tebou mluvit o Lundene,“ změnil náhle téma.

„Kterého se zmocnili Seveřané a zastavili obchod,“ dodal jsem.

„Ano, vím,“ přikývl. „Seveřané vedení Sigefridem.“

„Mužem, který má díky otci Pyrligovi o jeden palec míň,“ řekl jsem.

„To také vím,“ přikývl král. „Zato nevím, a rád bych se to dozvěděl, cos dělal v Sigefridově společnosti ty.“

„Byl jsem tam na výzvědách, pane," odpověděl jsem bez váhání, „podobně jako jsi byl ty před lety na výzvědách u Guthruma." Narážel jsem na dobrodružství, jehož se Alfred odvážil jedné zimní noci, kdy se bez doprovodu a v naivním přestrojení za hudebníka vydal do Cippanhamu obsazeného Guthrumem, tehdy úhlavním nepřítelem Wessexu. Jeho odvážná výprava však skončila špatně a odvážím se říct, že nebýt mě, stal by se wessexským králem Guthrum. Usmál jsem se a Alfred věděl, že mu tím připomínám den, kdy jsem mu zachránil život. Místo vděčnosti mě však odměnil znechuceným pohledem.

„Ale my jsme se doslechli, že to bylo jinak," zaútočil Asser.

„A co jste se doslechli, bratře?" zeptal jsem se.

„Zaprvé," zvedl palec, „žes přijel do Lundene s tím pirátem Haestenem, a zadruhé," vztyčil ukazovák, „že tě Sigefrid a jeho bratr Erik čekali a přivítali." Odmlčel se, chvíli na mě upíral zlovolný pohled a pak zvedl další prst. „A zatřetí, že tě ti pohani oslovovali titulem král Mercie." Pomalu všechny tři prsty sevřel v pěst, jako by chtěl naznačit, že jeho obvinění je nevyvratitelné.

Zakroutil jsem hlavou, jako bych v životě neslyšel větší nesmysl. „Haestena znám od doby, kdy jsem mu před mnoha lety zachránil život, a teď jsem té známosti využil, abych se dostal do Lundene," řekl jsem klidně. „Je snad moje vina, že mě Sigefrid oslovoval titulem, po kterém netoužím ani o něj neusiluju?" Asser na to nic neřekl, Æthelred přešlápl z nohy na nohu a Alfred na mě pouze chvíli upřeně hleděl. „A jestli mi nevěříte, zeptejte se otce Pyrliga, jak to bylo," dodal jsem.

„Toho jsme už poslali zpátky do Východní Anglie, aby pokračoval ve své misii," prohlásil Asser. „Ale zeptáme se ho, tím si můžeš být jistý."

„Já už jsem se ho zeptal," řekl Alfred a naznačil Asserovi, aby mlčel, „a otec Pyrlig se za tebe zaručil."

„Mě by zase zajímalo, proč se Guthrum nepomstil za to, jak Sigefrid naložil s jeho posly," poznamenal jsem ve snaze předejít dalším otázkám.

„Král Æthelstan se vzdal jakýchkoliv nároků na Lundene," odpověděl Alfred. „Lundene patří k Mercii, a proto do něj Æthelstanovo vojsko nevstoupí. Jako náhradu jsem mu však slíbil, že mu pošlu bratry Thurgilsonovy jako zajatce. A zajmout je, to bude tvůj úkol." Přikývl

jsem, ale nic jsem k tomu nedodal. „A teď mi pověz, jakým způsobem se chceš Lundene zmocnit," žádal Alfred.

„Nabídl jsi za Lundene výkupné, pane?" zeptal jsem se po chvilce mlčení.

Bylo vidět, že ho moje otázka popudila, ale přikývl. „Ano, nabídl jsem jim stříbro," odpověděl odměřeně.

„Tak jim nabídni víc," navrhl jsem.

Alfred si mě podrážděně změřil. „Víc?"

„Dobýt město silou bude těžké, pane," řekl jsem. „Sigefrid a Erik mají stovky mužů, a jakmile se Haesten doslechne, že tam táhneme, přijde jim na pomoc. Museli bychom ztéct kamenné hradby a při takovém útoku umírají muži jako mouchy."

Æthelred za mnou znovu neklidně přešlápl. Věděl jsem, že chce odbýt moje obavy jako zbabělost, ale měl dost rozumu, aby mlčel. Alfred zavrtěl hlavou. „Nabídl jsem jim stříbro," řekl trpce, „víc stříbra, než si dovedli představit, a pak i zlato. Odpověděli mi, že by jim stačila polovina mé nabídky, ale musel bych k tomu přidat ještě něco." Odmlčel se a jen na mě hleděl. Měl jsem chuť odpovědět mu, že odmítl výhodný obchod, ale naštěstí jsem to neudělal. „Chtěli Æthelflaed," dokončil Alfred.

„To se spíš dočkají mého meče," prohlásil tvrdě Æthelred.

„Oni chtěli tvou dceru?" zeptal jsem se užasle.

„Žádali ji, protože věděli, že to odmítnu, a chtěli mě jen urazit," odpověděl Alfred a pokrčil rameny, jako by chtěl naznačit, že takové dětinské pokusy na něj neplatí. „Vidíš tedy, že pokud máme dostat bratry Thurgilsonovy z Lundene, musíš je k tomu donutit ty. A já chci vědět, jak to uděláš."

Předstíral jsem, že přemýšlím. „Sigefrid nemá dost mužů, aby obsadil celý obvod hradeb," řekl jsem. „Proto budeme předstírat hlavní útok na západní bránu, ale ten pravý povedeme ze severu."

Alfred svraštil čelo a začal se probírat pergameny naskládanými na okenním parapetu. Pak jeden vytáhl a chvíli do něj hleděl. „Jak jsem pochopil, má staré město šest bran," řekl. „Kterou z nich máš na mysli?"

„Západní," odpověděl jsem, „tu, co je nejblíž řece. Místní lidé jí říkají Luddská."

„A ta severní strana?"

„Tam jsou dvě brány," řekl jsem. „Jedna vede přímo do staré římské pevnosti a druhá na tržiště."

„Na fórum," opravil mě.

„Na tu bychom zaútočili."

„Takže ne na pevnost?"

„Pevnost je součástí hradeb a kdybychom dobyli bránu, pořád bychom před sebou měli jižní hradbu pevnosti. Ale když se dostaneme na tržiště nebo fórum, jak říkáš, odřízneme Sigefridovi ústupovou cestu."

Snažil jsem se prodat nesmysl jako logickou úvahu, i když to byl nesmysl, kterému se dalo věřit. Útok vedený z nového saského města přes řeku Fleot proti hradbám starého města by přitáhl obránce k Luddské bráně, a jestliže by pak menší oddíl těch nejlepších bojovníků zaútočil ze severu, měli by před sebou jen spoře obsazené hradby. Jakmile by se potom dostali do města, mohli by udeřit na obránce zezadu, otevřít Luddskou bránu a pustit dovnitř hlavní síly vojska. Popravdě řečeno tenhle způsob útoku se vysloveně nabízel, a proto jsem byl přesvědčen, že by na něj byl Sigefrid připraven.

Alfred o mém návrhu přemýšlel.

Æthelred mlčel a čekal, až svůj názor vysloví jeho tchán.

„A co kdybychom využili…," začal Alfred, ale zarazil se.

„Čeho?"

„Řeky," dokončil. „Co kdybychom pronikli do města lodí?"

Nechal jsem tu myšlenku viset ve vzduchu a bylo to, jako když se zamává masitou kostí před čumákem neukázněného štěněte.

A štěně se na kost okamžitě vrhlo. „Ano, to je skvělý nápad!" vyhrkl Æthelred. „Mnohem lepší než Uhtredův. Stačilo by pět nebo šest lodí! Přirazili bychom k přístavní hrázi a zaútočili na hradby zezadu."

„Útok ze země by byl riskantní," poznamenal Alfred. Bylo zřejmé, že podporuje myšlenku svého zetě.

„A podle mě odsouzený k nezdaru," dodal Æthelred sebevědomě. Ani se nesnažil skrýt výsměch vůči mému návrhu.

„Zvažoval jsi útok loděmi?" zeptal se mě Alfred.

„Ano, pane."

„Mně se to zdá jako skvělá myšlenka," ozval se znovu Æthelred.

Nastala chvíle, abych uštědřil štěněti výprask, který si zasloužilo. „Tím bychom si nepomohli, pane," řekl jsem. „Ano, dostali bychom se

na přístavní hráz, ale od města by nás pořád dělila hradba.“ I tu postavili hned za přístavní hrází Římané, a proto byla zděná, z kamene a cihel, zpevněná kruhovými baštami.

„Aha,“ zamumlal Alfred.

„Ovšem jestli si můj bratranec přeje vést útok na říční hradbu…“

Æthelred mlčel.

„A je ta říční hradba vysoká?“ zeptal se Alfred.

„Dost vysoká, navíc v nedávné době opravená,“ odpověděl jsem. „Ale já se podřídím válečnické zkušenosti tvého zetě.“

Alfred dobře věděl, že bych nic takového neudělal, a podrážděně si mě změřil. „Otec Beocca si mi stěžoval, žes vzal k sobě bratra Osfertha,“ řekl potom dotčeně, jako by mi chtěl vrátit políček, který jsem uštědřil Æthelredovi.

„Ano, pane,“ přikývl jsem.

„Mám s bratrem Osferthem své plány,“ prohlásil odměřeně, „pošli ho tedy zpátky.“

„Ano, pane.“

„Je povolán ke službě církvi,“ dodal, jako by mému ochotnému souhlasu nevěřil. Pak se otočil a zadíval se malým oknem ven. „Nehodlám dovolit, aby Sigefrid zůstal v Lundene,“ řekl po chvíli. „Potřebujeme znovu uvolnit obchod po řece, a to co nejdřív.“ Stál s rukama sepnutýma za zády a prsty potřísněné inkoustem se mu svíraly a rozvíraly. „Chci, aby se to stalo dřív, než se ozvou kukačky. Vojsku bude velet pan Æthelred.“

„Díky, pane,“ řekl Æthelred a poklekl na koleno.

„Ale budeš se řídit radami pana Uhtreda,“ obrátil se král k zeti.

„Ano, pane.“

„Pan Uhtred je mnohem zkušenější válečník než ty,“ dodal král na vysvětlenou.

„Budu si jeho pomoci cenit, pane,“ lhal Æthelred.

„A chci, abyste město dobyli dřív, než se ozvou kukačky!“ zopakoval král svůj požadavek.

„To znamená, že na to máme přibližně šest týdnů,“ řekl jsem. „Začneš shromažďovat vojsko, pane?“ zeptal jsem se Alfreda.

„Ano,“ přikývl, „a vy se oba postaráte o zásoby pro své muže.“

„A já pro tebe dobudu Lundene!“ zvolal Æthelred ve svatém nadšení. „Kdo jest pevný ve víře, dostane od Boha vše, oč žádá!“

„Nechci Lundene,“ ohradil se Alfred téměř popuzeně. „Lundene patří Mercii, tedy tobě, ale očekávám, že mi dovolíš jmenovat tam biskupa a správce města.“

„Samozřejmě, pane, samozřejmě,“ souhlasil horlivě Æthelred.

Alfred mě propustil a já jsem ho zanechal ve společnosti zetě a kysele se tvářícího Assera. Vyšel jsem do rána rozzářeného sluncem a uvažoval o tom, jak se zmocním Lundene, neboť jsem věděl, že to budu muset udělat sám, navíc tak, aniž by Æthelred můj plán tušil. A už teď mi bylo jasné, že to lze provést pouze úskokem a s přízní štěstěny *Wyrd bið ful ãræd*.

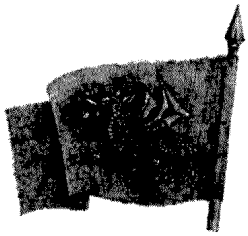
Vracel jsem se ke Gisele. Když jsem vstoupil do dvora krčmy, uviděl jsem u jedněch dveří shluk žen. Všiml jsem si, že je mezi nimi Eanflæd. Kdysi to byla děvka, kterou jsem poznal právě U Dvou jeřábů, pak se stala Leofrikovou milenkou a dnes byla společnicí Alfredovy ženy. Pochyboval jsem, že Ælswith zná Eanflædinu minulost, anebo ji znala a nevadila jí, protože obě ženy spojovalo pouto zahořklosti. Ælswith se cítila dotčená tím, že ve Wessexu není králova žena nazývána královnou, a Eanflæd zase poznala příliš mnoho mužů, aby byla schopna ke komukoliv z mužského pokolení přilnout. Přesto jsem měl Eanflæd rád a zamířil jsem k ní, abych se s ní pozdravil. Když mě však uviděla, zavrtěla hlavou na znamení, abych šel pryč.

Zarazil jsem se a teprve teď jsem si všiml, že objímá kolem ramen nějakou mladší ženu, která seděla se skloněnou hlavou na lavici. Náhle ta žena hlavu zvedla a uviděla mě. Byla to Æthelflaed. Její krásná mladistvá tvář byla bledá, vyděšená a plná zmatku. Zarudlé oči svědčily o tom, že plakala. V první chvíli jsem doufal, že mě nepoznala, ale pak se na mě smutně usmála. Odpověděl jsem jí stejně, lehce se uklonil a pokračoval dál.

A myslel jsem na Lundene.

ČÁST DRUHÁ

Město

Kapitola čtvrtá

Ve Wintanceasteru jsme se dohodli, že Æthelred připluje do Cocchamu a přivede s sebou Alfredovy, své a všechny další muže, které se mu podaří sehnat v rozlehlých končinách jižní Mercie. V Cocchamu se k němu připojím já se svou družinou a berrocscsirským fyrdem a společně pak vytáhneme směrem k Lundene. Alfred zdůrazňoval, že je třeba, abychom se zmocnili Lundene co nejdřív, a Æthelred mu slíbil, že s tím budeme hotovi do dvou týdnů.

Přesto uplynul celý měsíc a Æthelred se neobjevil. Ve zpola zelených korunách stromů se už začala objevovat nová hnízda, hrušně byly obsypané bílými květy a z hnízd pod převisem doškové střechy našeho domu vylétávali konipasi. Viděl jsem, jak po jejich hnízdech pokukují kukačky, aby tam v nestřeženém okamžiku podstrčily svá vejce. Ještě se nezačaly ozývat, i když bylo zřejmé, že to už nebude dlouho trvat, takže lhůta, kterou nám dal Alfred na dobytí Lundene, se rychle krátila.

A mně nezbývalo než čekat. Nudil jsem se, stejně jako muži z mé družiny, kteří se už připravili na boj a začínali být netrpěliví. Bylo to šestapadesát bojovníků, stěží posádka lodi, ale přesto mě stáli spoustu peněz, přičemž právě v té době jsem shromažďoval stříbro na nakoupení zásob. Pět z těchto mužů byli mladíci, kteří ještě nikdy nestáli ve štítové hradbě a nepodstoupili tak nejtěžší bojovou zkoušku, proto jsem jim dával při čekání na Æthelreda den co den tvrdý výcvik. Jedním z nich byl Alfredův levoboček Osferth. „Ten není k ničemu," říkal mi neustále Finan.

„Dopřej mu čas," odpovídal jsem pokaždé.

„Dopřeju mu dánskou čepel a budu se modlit, aby mu rozpárala jeho mnišské břicho," prohlásil Finan a odplivl si. „Myslel jsem, že král chce, abys ho poslal zpátky do Wintanceasteru."

„To taky chce."

„Tak proč to neuděláš? Jako bojovník nám není k ničemu."

„Alfred teď myslí na spoustu jiných věcí a na Osfertha zapomněl," řekl jsem, abych se vyhnul jeho otázce. Navíc to nebyla pravda. Alfred měl skvělou paměť a s tím, že by zapomněl na Osfertha, a zvlášť na mou neposlušnost v téhle věci, jsem mohl těžko počítat.

„Ale proč ho tedy nepošleš zpátky?" nedal se Finan odbýt.

„Protože jsem měl rád jeho strýce," odpověděl jsem, a tohle byla pravda. Miloval jsem Leofrika a kvůli němu jsem se snažil být k jeho synovci laskavý.

„Nebo se tím jenom snažíš krále popudit, co?" řekl Finan a zazubil se. „Zaháknout a trhnout, bastarde!" křikl na Osfertha. „Zaháknout a trhnout!"

Osferth se otočil a okamžitě dostal do hlavy ránu dubovým klackem, kterou mu uštědřil Clapa. Být to sekera, rozpoltila by mu přilbu a zasekla se hluboko do lebky, ale rána klackem ho pouze srazila na kolena.

„Vstaň, ty nemehlo!" zavrčel na něj Finan. „Vstaň a bojuj. Zaháknout a trhnout!"

Osferth se pokusil vstát. Byl bledý a vypadal zbědovaně. Vstal, ale zapotácel se a znovu klesl na kolena.

„Dej mi to," řekl Finan a vytrhl mu ze slabých rukou sekeru. „A teď se dívej! Není to nic těžkýho, i moje žena by to dokázala."

Pět nováčků ozbrojených sekerami bojovalo s pěti zkušenými bojovníky a snažili se prorazit jejich štítovou zeď. Byla samozřejmě krátká, složená pouze z pěti překrývajících se štítů, za nimiž stáli muži, kteří měli místo mečů dřevěné klacky. A nad prostředním štítem se na Finana šklebil Clapa.

„Musíš zaháknout sekeru za horní okraj štítu nepřítele a strhnout ho dolů," hulákal Finan. „Co je na tom těžkýho, proboha? Zaháknout a trhnout a tvůj soused ho může zabít! Předvedeme mu to pomalu, Clapo. A přestaň se šklebit!"

Předvedli mu útok na štítovou hradbu směšně zpomalenými pohyby a Clapa Finanovi dovolil, aby mu strhl štít dolů a odkryl ho. „Takhle,"

obrátil se Finan na Osfertha, „tak se dá štítová zeď prorazit. A teď to uděláme doopravdy.“ Clapa se znovu radostně zazubil a už se těšil, jak tentokrát vezme Finana klackem přes hlavu. Finan o pár kroků ustoupil, olízl si rty a pak bleskurychle vyrazil. Máchl sekerou přesně tak, jak před chvíli předváděl, ale Clapa štítem ucukl k sobě, takže sekera udeřila do štítu a sklouzla dolů, a to Clapovi umožnilo bodnout klackem Finana do rozkroku.

Byla radost sledovat, jak Finan bojuje. Nikdy jsem se nesetkal s někým, kdo by vládl mečem rychleji než on, a že jsem poznal spoustu skvělých bojovníků. Když jsem však viděl Clapův výpad, myslel jsem, že se Finan vzápětí skácí v bolestech k zemi. Jenže Ir opět osvědčil svou rychlost, stačil ráně uhnout, chytil levou rukou okraj Clapova štítu a vrazil mu jeho okovaný lem do obličeje. Clapa zavrávoral a z nosu mu vytryskla krev. Toho Finan využil, bleskově mu zahákl sekeru zezadu za nohu a trhl jí. Clapa spadl, roztáhl se na zemi jak široký tak dlouhý a lasičkovitý Ir vyrazil vítězný pokřik. „Teď jsem to musel udělat trochu jinak, ale i tak se to povedlo,“ obrátil se k Osferthovi.

„Nic by se ti nepovedlo, kdybys měl štít,“ stěžoval si Clapa.

„Poslyš, Clapo,“ řekl Finan, „zavři tu věc, co máš v obličeji…, myslím tu, co se ti otvírá a zavírá a skrz kterou do sebe láduješ ty hory jídla… Zavři ji a uděláš dobře.“ Hodil Osferthovi sekeru, ale ten ji nechytil a sekera spadla do kaluže a rozstříkla kolem vodu.

Slunečné jaro se změnilo v nekonečný sled deštivých dnů. Řeka se opět rozlila a kam člověk šlápl, všude čvachtalo bláto. Boty a oděv páchly vlhkostí a plesnivěly. To málo obilí, co zbylo v sýpkách, začínalo klíčit a já jsem posílal muže lovit zvěř nebo rybařit, abychom se zásobili jídlem. Rodila se první telata a sotva vyklouzla z krávy, smýval jim krev déšť. Každý den jsem čekal, že se v Cocchamu objeví Alfred, aby zkontroloval přípravy, ale zřejmě se mu v těch deštivých dnech z Wintanceasteru nechtělo, a tak místo sebe poslal pobledlého mnicha, který od něj přivezl list zašitý v pouzdru z jehněčí kůže promazané tukem. „Jestli neumíš číst, pane,“ řekl nejisté, když jsem pouzdro roztrhl, „mohl bych…“

„Umím číst," přerušil jsem ho. Nebyl jsem na to nijak hrdý, neboť jsem měl za to, že znalost písma je potřebná pouze mnichům a kněžím, ale otec Beocca ji do mě v dětství natloukl a nakonec se mi jeho lekce hodily. Například Alfred vydal nařízení, že všichni jeho velmožové musí umět číst, a to nejen aby byli schopni používat evangeliáře, které všem rozeslal jako dar, ale také aby si mohli přečíst jeho poselství.

Myslel jsem, že se z Alfredova listu dozvím, co je s Æthelredem – nějaké vysvětlení, proč dosud nepřivedl své vojsko do Cocchamu. Jenže místo toho mi Alfred poslal příkaz, že musím na tažení proti bratrům Thurgilsonovým vzít na každých třicet mužů ve zbrani jednoho kněze. „Co to má znamenat?" zeptal jsem podrážděně.

„Král má obavy o duše bojovníků," vysvětlil mi kněz.

„To ode mě chce, abych krmil tolik budižkničemů? Vyřiď mu, aby mi poslal obilí, a pak s sebou nějakého zatraceného kněze vezmu." Vrátil jsem se k listu, který psal některý z králových písařů, a teprve teď jsem si všiml, že na samém konci je Alfredovým písmem něco připsáno. „Kde je Osferth?" stálo tam. „Musí se ještě dnes vrátit. Pošli ho zpátky s otcem Cuthbertem."

„Ty jsi otec Cuthbert?" zeptal jsem se neklidně přešlapujícího kněze.

„Ano, pane."

„Nemůžu s tebou Osfertha poslat, protože je nemocný," prohlásil jsem stroze.

„Nemocný?"

„Ano, nemocný," odpověděl jsem ostře, „a zřejmě umírá."

„Ale mně se zdálo, že jsem ho viděl," namítl otec Cuthbert a ukázal otevřenými dveřmi ven, kde se Finan snažil přimět Osfertha, aby dal do boje víc nadšení. „Podívej se, tam," rozzářil se kněz.

„Je nemocný a zřejmě zemře," opakoval jsem pomalu a ještě tvrději. Otec Cuthbert se otočil zpátky ke mně a už otvíral ústa k další námitce, ale když se střetl s mým pohledem, zase je beze slova zavřel. „Finane!" zvolal jsem a čekal, až Ir vejde s mečem v ruce dovnitř. „Jak dlouho myslíš, že zůstane Osferth naživu?" zeptal jsem se ho.

„Když bude mít štěstí, přečká jeden den," odpověděl Finan v domnění, že se ptám, jak dlouho vydrží Osferth v boji.

„Slyšels to?“ obrátil jsem se k otci Cuthbertovi. „Je nemocný a brzy umře. Pověz tedy králi, že je mi to velmi líto, a ještě mu vyřiď, že čím déle bude můj bratranec otálet, tím bude náš nepřítel v Lundene silnější.“

„To kvůli počasí, pane,“ odpověděl otec Cuthbert. „Panu Æthelredovi se nedaří opatřit si dostatečné zásoby.“

„Tak mu vyřiď, že v Lundene je jídla dost,“ řekl jsem, i když mi bylo jasné, že zbytečně plýtvám dechem.

Æthelred se objevil uprostřed dubna a naše spojené vojsko čítalo téměř osm set mužů, z nichž však jen méně než čtyři sta byli zkušení bojovníci. Zbytek tvořil berrocscirský fyrd nebo muži shromáždění z panství v jižní Mercii, která Æthelred zdědil po svém otci, bratru mé matky. Fyrd sestával z rolníků ozbrojených většinou sekerami nebo loveckými luky. Jen málo jich mělo meč či kopí a ještě méně jiné bojové odění než koženou vestu, přičemž někteří přišli pouze s naostřenými motykami. V boji v úzkých uličkách města se motyka může uplatnit jako účinná zbraň, ale na otevřeném bojišti a proti Vikingům v drátěných košilích, ozbrojených štíty, sekerami a krátkými i dlouhými meči, se s ní sotva co zmůže.

Ti praví vycvičení bojovníci pocházeli z mé družiny, zhruba stejný počet jich přivedl ve své družině Æthelred a asi tři stovky, které vedl hrozivý a nad všemi se tyčící Steapa, byly z Alfredovy osobní stráže. Tito muži byli schopni vést opravdový boj, zatímco všichni zbývající nám byli v podstatě užiteční jen tím, že s nimi vypadalo naše vojsko větší a hrozivější.

To však mohlo bratry Thurgilsonovy jen těžko zmást. Byl jsem přesvědčen, že Sigefrid a Erik znají přesně naši skutečnou sílu. Během zimy a v prvních jarních týdnech připlouvalo z Lundene mnoho obchodníků a já jsem nepochyboval, že někteří z nich jsou zvědové vikinských bratří. Museli se tedy dozvědět, s jak velkým vojskem hodláme vytáhnout a kolik mužů v něm jsou skuteční bojovníci, a nepochybně to Sigefridovi a Erikovi ohlásili, takže v den, kdy jsme konečně překročili řeku a vstoupili na severní břeh, byli o nás norští bratři dokonale zpraveni.

Vybrali jsme si brod, který ležel o kus výš proti proudu od Cocchamu, a přechod řeky nám trval celý den. Æthelred nespokojeně brumlal nad dalším zpožděním, ale v brodu, pro nějž jsem se rozhodl,

znovu stoupla voda, a tak jsme přes něj koně jen těžko převáděli a zásoby jsme museli naložit na lodě a na druhou stranu převézt. Navíc jsme k tomu nemohli použít Æthelredovu loď, neboť trval na tom, že žádný náklad nést nemůže.

Alfred poskytl svému zeti pro toto tažení *Heofonhlaf*, svou malou říční loď, a Æthelred nechal nad její palubou postavit kousek od plošiny kormidelníka jakýsi přístřešek z plachty. Pod ním byly rozprostřené kožešiny a polštáře a také stolek se stolicemi a tam strávil Æthelred celý den, zatímco mu sluhové nosili jídlo a pivo.

K mému překvapení ho doprovázela Æthelflaed. Poprvé jsem ji spatřil, když vyšla na malou zvýšenou palubu, a jakmile mě uviděla, zvedla ruku na pozdrav. V poledne pozval Æthelred mě a Giselu na *Heofonhlaf*. Pozdravil se s mou ženou, jako by byl její starý přítel, zahrnoval ji svým řečněním a trval na tom, že jí sluhové musí přinést kožešinový plášť. Æthelflaed to chvíli sledovala a pak na mě vrhla rozpačitý pohled. „Vrátíš se do Wintanceasteru, paní?“ zeptal jsem se jí. Třebaže jsem ji znal od jejích dětských let, byla nyní ženou velmože, a tak jsem ji musel oslovovat paní.

„Ne, zůstanu s vámi,“ odpověděla.

Chvíli jsem na ni nevěřícně zíral. „Chceš říct, že…“

„Můj manžel si to přeje,“ řekla formálním tónem, ale pak se krátce usmála, jako by mě chtěla ujistit, že je to stále ona, Æthelfiaed, jakou znám. „A já jsem ráda. Chci vidět boj.“

„V boji nemají ženy co dělat,“ řekl jsem rezolutně.

„Neměj o mou ženu strach, Uhtrede,“ ozval se Æthelred z druhé strany paluby. „Bude v naprostém bezpečí. O to se postarám.“

„V boji nemají ženy co dělat,“ opakoval jsem.

„Chce vidět naše vítězství, a taky ho uvidí, že, moje kačenko?“ prohlásil Æthelred.

„Kvak, kvak,“ řekla Æthelflaed tiše, abych to slyšel jen já. Cítil jsem v tom hořkost, ale když jsem na ni pohlédl, viděl jsem, že se na manžela usmívá.

„Taky bych s vámi jela, kdybych mohla,“ ozvala se Gisela a dotkla se břicha, třebaže ještě nebylo nijak moc velké.

„Já bych ti to nedovolil,“ řekl jsem a Gisela se na mě posměšně ušklíbla. A pak se z přídi ozval rozmrzelý křik.

„Tady si člověk nemůže ani zdřímnout!“ láteřil tam kdosi. „Nevidíš, že tu ležím, ty saský mizero!“

Pod malou plošinou na přídi totiž pochrupoval otec Pyrlig a nějaký nešťastník ho tam vyrušil. Walesan vylezl na denní světlo a překvapeně na mě zamrkal. „Můj ty bože, to jsi ty, pane Uhtrede?“ povzdechl, jako by ve mně viděl dalšího rušitele, který mu nedopřeje klid.

„Myslel jsem, že jsi ve Východní Anglii,“ řekl jsem.

„Byl jsem tam,“ odpověděl, „ale král Æthelstan mě poslal k vám na pomoc, abyste si vy mizerní Sasíci nepomočili nohy, až uvidíte Seveřany na lundenských hradbách.“ Chvíli mi trvalo, než jsem si uvědomil, že Æthelstan je Guthrumovo křesťanské jméno. Pyrlig vstal a přišel k nám – na špinavé košili, která mu zakrývala velké břicho, se mu houpal dřevěný kříž. „Přeju ti krásné ráno, paní,“ pozdravil Æthelflaed.

„Už máme odpoledne, otče,“ odpověděla a z jejího hlasu jsem poznal, že si waleského kněze oblíbila.

„Odpoledne? Můj ty bože, spal jsem jako nemluvně. A vida, paní Gisela! To je potěšení. Pane na nebi, na téhle lodi se snad sešly všechny krásky světa!“ hlaholil a rozzářeně si obě ženy prohlížel. „Nebýt toho deště, myslel bych si, že jsem se ocitl v nebi. I vás zdravím, pane,“ obrátil se k mému bratranci. Z tónu, jakým to řekl, bylo zřejmé, že nejsou přátelé. „Potřebuješ poradit, pane?“ zeptal se Æthelreda.

„Ne,“ odbyl ho bratranec stroze.

„Alfred mě požádal, abych s vámi jel jako rádce,“ oznámil mi Pyrlig s úsměvem a na chvíli se odmlčel, aby si pod košilí poškrábal bleší kousnutí. „Takže jsem teď rádce pana Æthelreda.“

„Podobně jako já,“ prohlásil jsem.

„To jsou věci,“ zakroutil hlavou Pyrlig a znovu se obrátil k Æthelredovi. „V každém případě nepochybuju, že rady pana Uhtreda budou stejné jako moje. A já ti radím, abychom vyrazili rychlostí Sasa, který spatřil waleský meč.“

„To znamená rychle,“ vysvětlil jsem bratranci, i když ten to moc dobře pochopil sám.

Æthelred na mou poznámku nereagoval. „Nejsi příliš troufalý?“ zeptal se Pyrliga ostře.

„Ano, pane,“ zazubil se kněz, „jsem.“

„Už jsem zabil tucty Walesanů,“ řekl Æthelred popuzeně.

„V tom případě pro tebe nebude problém zabít desetkrát tolik Dánů, pane," opáčil klidně Pyrlig. „Ale to na mé radě nic nemění. Je potřeba si pospíšit. Pohané vědí, že se na ně chystáme, a čím víc času jim dopřejeme, tím bude jejich obrana pevnější."

Měli jsme lodě, a tak se nabízela možnost přesunout se k Lundene po proudu Temesu, ale Sigefrid s Erikem věděli, že se na ně chystáme, a veškerou plavbu po Temesu zastavili. Také jsme měli – nepočítaje *Heofonhlaf* – jen sedm lodí, a ty by zdaleka nestačily pro všechny muže. Proto jsme na ně naložili zásoby a plul s nimi jen Æthelred se svým doprovodem, zatímco my ostatní jsme se vydali na pochod. Cesta nám trvala čtyři dny a v každém z nich jsme viděli na severu jezdce a směrem po proudu řeky lodě. Věděl jsem, že to jsou Sigefridovi zvědové, kteří upřesňují naše počty a posílají hlášení do Lundene. Navíc jsme ztratili celý jeden den, protože nadešla neděle a Æthelred trval na tom, že kněží, kteří vojsko doprovázeli, budou sloužit mši. Poslouchal jsem tedy jejich brebentění a sledoval přitom, jak kolem nás krouží nepřátelští jezdci. Věděl jsem také, že teď už je v Lundene i Haesten se svými dvěma nebo třemi stovkami mužů a všichni zpevňují hradby a připravují se na nás.

Æthelred byl po celou dobu na palubě *Heofonhlafu* a na břeh vystupoval jen večer, když chtěl obejít stráže, které jsem rozestavil. Pokaždé je přitom nějak přemístil, jako by mi chtěl ukázat, že nerozumím své věci, ale já jsem ho nechal. Poslední noc jsme tábořili na ostrůvku obklopeném rákosím a bažinami, na nějž jsme přešli po úzké vyvýšené stezce ze severního břehu, takže i kdyby tam na nás chtěl Sigefrid zaútočit, zjistil by, že se k nám těžko dostane. Lodě jsme schovali do zátoky, která zabíhala k severnímu cípu ostrova, a když nastal odliv a večerním šerem se na všech stranách začalo ozývat kvákání žab, dosedly trupy lodí do bahna. Na severním břehu jsme zapálili ohně, abychom viděli, zda se blíží nepřítel, a kolem celého ostrova jsem rozestavil stráže.

Ten večer Æthelred na břeh nevystoupil, ale poslal za mnou sluhu, aby mi vyřídil, že se mám dostavit na palubu *Heofonhlafu*. Svlékl jsem si tedy boty i kalhoty a brodil se slizkým bahnem k lodi. Doprovázel mě Steapa, který také táhl s muži z Alfredovy tělesné stráže po souši. Sluha vytáhl na druhé straně lodi několik džberů říční vody, abychom si mohli spláchnout bahno z nohou a obléknout kalhoty. Teprve pak jsme se

vydali za Æthelredem, který si hověl pod přístřeškem na přídi *Heofonhlafu*. Byl tam s ním velitel jeho tělesné stráže, mladý mercijský velmož jménem Aldhelm, muž s protáhlou tváří a povýšeným výrazem, tmavýma očima a hustými černými vlasy, které si natíral olejem, až se mu leskly.

Byla s nimi i Æthelflaed, provázená svou služkou a usmívajícím se otcem Pyrligem. Uklonil jsem se jí a ona se na mě usmála, i když bez nadšení, a hned se sklonila k výšivce, na které pracovala pod zavěšenou lampou. Vyšívala bílou nití na tmavě šedém poli a obrazec představoval vzpínajícího se koně, takže to měla být manželova korouhev. Stejná korouhev, ale mnohem větší, visela bez pohybu na stěžni. Bylo bezvětří a kouř z ohňů obou lundenských měst vytvářel na temnícím se východním obzoru nehybnou šmouhu.

„Za úsvitu zaútočíme," oznámil Æthelred, aniž se s námi obtěžoval pozdravit. Měl na sobě drátěnou košili a u pasu dva meče, dlouhý a krátký. Tvářil se ještě samoliběji než jindy, třebaže se snažil mluvit nedbale, jako by o nic nešlo. „Ale já nedám svým mužům povel, dokud neuslyším, že začal tvůj útok," dodal.

Zamračil jsem se. „Chceš říct, že nedáš povel k útoku, dokud neuslyšíš, že jsem dal povel k útoku já?"

„Je to jasné, ne?" zeptal se a vyzývavě na mě pohlédl.

„Naprosto jasné," řekl Aldhelm posměšně. Choval se k Æthelredovi stejně jako Æthelred k Alfredovi a zajištěný přízní mého bratrance si vůči mě dovolil skrytou urážku.

„Mně to není jasné!" ozval se otec Pyrlig důrazně. „Dohodli jsme se, že ty, pane," obrátil se k Æthelredovi, „povedeš předstíraný útok na západní hradby, a teprve až tím odlákáš obránce od severní zdi, zaútočí tam Uhtredovi muži skutečným útokem."

„Ano, ale já jsem si to rozmyslel," řekl Æthelred tónem pána tvorstva. „Útok na odvrácení pozornosti zahájí Uhtred a ten skutečný povedu já." Zvedl širokou bradu vzhůru a podíval se na mě, jako by mě vyzýval, ať se jen odvážím mu odporovat.

Také Æthelflaed na mě pohlédla. Cítil jsem, že si přeje, abych se jejímu manželovi vzepřel, ale já jsem nejen ji, ale i všechny kolem překvapil tím, že jsem sklonil hlavu, jako bych nový plán přijímal. „Jestli na tom trváš…," řekl jsem neurčitě.

„Ano, trvám," prohlásil Æthelred potěšeně, neschopen skrýt radost z toho, že nade mnou získal tak snadné vítězství. „Můžeš si vzít svou družinu," dodal, jako by měl nad mými lidmi moc on a jenom mi je laskavě poskytoval, „a k tomu dalších třicet mužů."

„Dohodli jsme se na padesáti," poznamenal jsem.

„To jsem si taky rozmyslel," řekl opět s vyzývavě zvednutou bradou. Už předtím trval na tom, že berrocscirský fyrd, který podléhal mně, posílí jeho řady, a já jsem s tím souhlasil, stejně jako jsem nyní souhlasil, že hlavní útok na město povede on. „Můžeš si jich vzít jen třicet." Mohl jsem se s ním přít a zřejmě jsem to měl udělat, ale věděl jsem, že by to k ničemu nevedlo. Bylo mi jasné, že tohle všechno dělá Æthelred jen proto, aby před svou mladou ženou ukázal autoritu vůdce. „Nezapomeň," dodal, „že mě Alfred pověřil velením."

„Nezapomněl jsem na to," řekl jsem. Otec Pyrlig na mě upíral ostrý pohled. Tušil jsem, že uvažuje, proč se tak snadno poddávám nabubřelosti svého bratrance. Aldhelm se usmíval – zřejmě byl přesvědčen, že mám z Æthelreda strach, a proto ho poslechnu ve všem, co řekne.

„Vyrazíte odtud před námi," pokračoval Æthelred.

„Ano," přikývl jsem, „vyrazím ještě za tmy."

Æthelred se obrátil k Steapovi. „Hlavní útok povedu já se svými muži," řekl. „A ty půjdeš s královou družinou hned za mnou."

„Já půjdu s Uhtredem," prohlásil Steapa.

Æthelred se zamračil. „Jsi velitel Alfredovy tělesné stráže," řekl pomalu, jako by mluvil k malému dítěti. „Přivedeš své muže ke zdi, jakmile my přistavíme žebře."

„Já půjdu s Uhtredem," opakoval Steapa. „Král to tak poručil."

„Nic takového neudělal," prohlásil Æthelred přezíravě.

„Mám to tady napsaný," trval na svém Steapa. Otevřel kožené pouzdro u pasu a vytáhl kousek pergamenu. Chvíli na něj civěl, protože si nebyl jistý, kde je začátek a kde konec, pak pokrčil rameny a podal ho mému bratranci.

Æthelred přimhouřil oči a snažil se v chabém světle lampy písmo přečíst. „To jsi mi měl dát dřív," prohlásil nedůtklivě.

„Zapomněl jsem na to," řekl Steapa. „A taky si mám vzít šest mužů, který si sám vyberu." Steapa nebudil strach jen svým hrozivým zjevem,

ale také tím, že cokoliv řekl, znělo, jako by na světě nebyla moc, která by to mohla zvrátit. Mluvil těžkopádně a tvrdě a tím vzbuzoval dojem, že je příliš hloupý, aby pochopil případné námitky proti svým slovům, ale také že je připraven rozsekat na kusy každého, kdo by mu chtěl odporovat. To si zřejmě uvědomil i Æthelred, a když slyšel Steapův neústupný tón a viděl před sebou jeho hrozivou postavu a ještě hrozivější tvář, ustoupil bez boje.

„Jestli je to králův rozkaz…," pokrčil rameny a vrátil Steapovi pergamen.

„Je," řekl Steapa, jako kdyby bouchl pěstí. Vzal pergamen a zatvářil se nejisté – zřejmě nevěděl, co s ním. Chvíli jsem myslel, že ho snad sní, ale pak ho hodil do vody a pohlédl na východ k městu, nad nímž visel příkrov kouře.

„Musíš tam být ráno včas," obrátil se Æthelred znovu ke mně. „Závisí na tom náš úspěch."

Poznal jsem, že s tímhle nás propouští. Každý jiný velitel by nám nabídl pivo a jídlo, ale Æthelred se od nás pouze otočil, a tak jsme se se Steapou opět zuli, svlékli si kalhoty a brodili se bahnem zpátky na břeh. „Tys požádal Alfreda, abys mohl jít se mnou?" zeptal jsem se Steapy, když jsme se prodírali rákosím.

„Ne," odpověděl. „Sám chtěl, abych šel s tebou."

„Dobře," řekl jsem. „To mě těší." A opravdu mě těšilo, že je Steapa se mnou. Poprvé jsme se spolu setkali jako nepřátelé, ale postupně se náš vztah měnil, až vyústil v přátelství stvrzené tím, že jsme stáli vedle sebe ve štítové hradbě tváří v tvář nepříteli. „Neznám bojovníka, kterého bych si přál mít po svém boku víc než tebe," dodal jsem.

„Jdu s tebou, protože tě mám zabít," řekl svým pomalým způsobem, v němž jako by každé slovo mělo váhu úderu pěstí.

Zastavil jsem se a ve tmě na něj zíral. „Cože mě máš?"

„Zabít," potvrdil vážně a potom si vzpomněl, že v rozkazu, který mu dal Alfred, bylo ještě něco, „kdyby se ukázalo, že jsi na Sigefridově straně."

„Ale já nejsem na jeho straně."

„Jenom chtěl mít jistotu," řekl Steapa. „A ten mnich… Asser řekl, že ti nemám věřit, takže když nebudeš dělat, co máš, zabiju tě."

„A proč mi to tedy říkáš?" zeptal jsem se.

Pokrčil rameny. „Na tom nezáleží, jestli seš na mě připravenej, nebo ne. Tak jako tak tě zabiju.“

„Ne,“ řekl jsem. „Jenom se mě pokusíš zabít.“

Hodnou chvíli o tom přemýšlel, jako by to pro něj bylo příliš složité, a pak zavrtěl hlavou. „Ne,“ prohlásil pevně, „zabiju tě.“ A taky by to udělal.

Vyrazili jsme za tmy, jak jsem řekl, navíc pod zataženou oblohou. Nepřátelští jízdní zvědové odjeli za soumraku do města, ale já jsem byl přesvědčen, že i teď, v noční tmě, má Sigefrid kolem nás své lidi, a tak jsme asi hodinu šli po stezce, která vedla bažinami na sever. Byla zrádná a museli jsme postupovat s nejvyšší opatrností, ale po nějaké době začala být půda pevnější, až jsme nakonec vyšli z bažiny u jakési osady. Bylo to jen několik chýší s hliněnými zdmi a tlustými doškovými střechami. Otevřel jsem dveře první chýše, k níž jsme došli. Uvnitř se kolem ohniště krčila vyděšená rodina. Báli se, protože nás zaslechli a věděli, že v noční tmě se pohybují jenom divní tvorové, od nichž nelze čekat nic jiného než nebezpečí a smrt. „Jak se tohle místo jmenuje?“ zeptal jsem se. Chvíli mi nikdo neodpověděl, ale pak zvedl muž hlavu a řekl, že vesnice se jmenuje Padintune. „Padintune?“ opakoval jsem. „Paddův majetek? A je ten Padda tady?“

„Je mrtvý, pane,“ odpověděl muž, „umřel před rokem, pane. Nikdo odsud ho neznal, pane.“

„Nemusíte se bát, jsme vaši přátelé,“ snažil jsem se ho uklidnit, „ale jestli kdokoliv ze zdejších lidí opustí svůj dům, už přátelé nebudeme.“ Nechtěl jsem, aby někdo z vesničanů běžel do Lundene říct Sigefridovi, že jsme se zastavili v Padintune. „Rozuměls tomu?“ zeptal jsem se muže.

„Ano, pane.“

„Jestli někdo vyjde ven, zabijeme vás.“

Shromáždil jsem své muže uprostřed osady a přikázal Finanovi, aby u každé chýše postavil stráž. „Nikdo z místních lidí nesmí odejít,“ řekl jsem mu. „Můžou být uvnitř a třeba spát, ale nikdo nesmí opustit vesnici.“

Ze tmy se vynořil Steapa. „Copak nemáme táhnout na sever?“ zeptal se.

„Máme, ale nepotáhneme tam," odpověděl jsem. „Takže mě musíš zabít. Jak vidíš, nedělám, co mám dělat."

Něco zamumlal a přikrčil se. Zaslechl jsem, jak ve tmě zavrzala jeho kožená vesta a zachřestila drátěná košile.

„Vytáhni meč a vraz ho do mě," vybídl jsem ho. „Rozpárej mi jedinou ranou břicho. Ale udělej to rychle, Steapo – vraz mi čepel do břicha a táhni až k srdci. Jenom mi předtím dovol, abych tasil svůj meč. Slibuju, že ho neobrátím proti tobě, jenom se chci dostat do Odinovy síně, až budu mrtvý."

„Vůbec ti nerozumím, Uhtrede," zahučel. „O co ti jde?"

„O to, abych se dostal domů, o nic jiného."

„Takže ne do Odinovy síně?"

„Nakonec taky, ale nejdřív domů."

„Do Northumbrie?"

„Tam k moři, kde je moje pevnost," řekl jsem a pomyslel na Bebbanburg na vysokém útesu, na divoké šedivé moře, jehož vlny tam odpradávna bijí do skal, a na studený severní vítr a bílé racky, kteří křičí a poletují nad vodní tříští. „Domů."

„Kde je teď tvůj strýc?" zeptal se Steapa.

„Ano, Ælfric," řekl jsem nenávistně a znovu pomyslel na osud. Ælfric byl bratr mého otce, a zatímco otec vytáhl do boje proti Eoferwiku, Ælfric zůstal v Bebbanburgu. Já, i když jsem byl tenkrát malý chlapec, jsem otce doprovázel. Otec však u Eoferwiku zemřel sražen dánským mečem a já jsem byl zajat a dostal se k Ragnarovi Staršímu, který mě vychoval jako svého syna. Po otcově smrti připadl Bebbanburg mně, ale strýc nedbal na otcovu vůli a pevnost si přivlastnil. Byla to krádež a podlá zrada. Od té doby se v mém srdci usadil hněv a touha po pomstě a já jsem věřil, že ji jednoho dne na Ælfrikovi vykonám. „Jednou," řekl jsem Steapovi, „rozseknu Ælfrika od rozkroku k hrudi a pak se budu dívat, jak umírá. Ale nezasáhnu mu srdce, aby umíral pomalu, a potom nad ním budu stát a nakonec, až se bude zmítat v smrtelných bolestech, se na něj vymočím. A až budu hotov s ním, zabiju jeho syny."

„A dnes?" zeptal se Steapa. „Koho zabiješ dnes?"

„Dnes dobudeme Lundene," řekl jsem.

Neviděl jsem mu ve tmě do tváře, ale cítil jsem, že se usmál. „Řekl jsem Alfredovi, že ti může věřit," zahučel.

Teď jsem se zase usmál já. Kdesi ve vesnici zavyl pes a někdo ho okřikl. „Ale já si nejsem tak jistý, že mi může Alfred věřit," řekl jsem po delší době.

„Proč?" zeptal se Steapa.

„Protože v jedné věci jsem dobrý křesťan."

„Ty? A křesťan?"

„Miluju své nepřátele," řekl jsem.

„Dány?"

„Ano."

„Já ne," prohlásil Steapa tvrdě. Mlčel jsem, neboť jsem věděl, že mu Dánové zabili rodiče. Opět jsem pomyslel na tři sudičky. Jestliže znají náš osud, proč skládáme přísahy? Dopouštíme se zrady, když je porušujeme? Nebo i to je cesta, kterou nás vede osud? „Ale budeš s nima bojovat?" zeptal se Steapa.

„Samozřejmě že budu," odpověděl jsem, „i když ne tak, jak rozhodl Æthelred. Proto se nehodlám řídit jeho rozkazy a ty máš zase rozkaz mě zabít, když je neuposlechnu."

„Zabiju tě později," řekl Steapa.

Æthelred změnil plán, na kterém jsme se dohodli, ale netušil, že ho stejně nemíním dodržet. Všechno to bylo příliš průhledné. Jak jinak může zaútočit malé vojsko na město než tak, že se pokusí odlákat obránce z úseku hradeb, kam hodlá vést hlavní útok? Sigefrid musel vědět, že náš první útok bude klamný, a nepochyboval jsem, že na něj nebude reagovat žádnými přesuny, dokud si nebude jistý, z které strany hrozí skutečné nebezpečí. Kdyby to probíhalo takhle, pak bychom pod jeho hradbami zemřeli a Lundene by zůstalo pevností Seveřanů.

Usoudil jsem tedy, že se města můžeme zmocnit pouze lstí, ale mnohem chytřejší a riskantnější, než je pouhé předstírání útoku. „Mám plán," řekl jsem Steapovi. „Počkáme, až Æthelred opustí ostrov, pak se tam vrátíme a vezmeme si dvě lodě. Bude to nebezpečné, velmi nebezpečné, protože budeme muset ve tmě proplout mezerou mezi pilíři pobořeného mostu, a to je nebezpečné i ve dne. Ale když se nám to podaří, bude už cesta do starého města snadná.".

„Myslel jsem, že i podél řeky je hradba."

„Ano," přikývl jsem, „ale v jednom místě je přerušená. Nějaký Říman si postavil na břehu velký dům a vedle něj prorazil v hradbě průchod.

Byl to zřejmě bohatý muž a potřeboval přístaviště pro lodě, a tak nechal úsek hradby kolem řeky strhnout. To je má cesta do Lundene.“

„A proč jsi o ní neřekl Alfredovi?“ zeptal se Steapa.

„Alfred by to dokázal udržet v tajnosti, ale Æthelred ne,“ odpověděl jsem. „Někomu by to prozradil a během dvou dnů by věděli i Dáni, co chceme udělat.“ Byla to pravda. My jsme měli zvědy a oni samozřejmě také, a kdybych odhalil svůj záměr, zatarasili by Sigefrid a Erik plavební cestu loděmi, římský dům u řeky by obsadili posádkou a nás by čekala smrt. I takhle nás možná čeká, pomyslel jsem si. Samozřejmě jsem nemohl vědět, jestli se nám podaří najít ve tmě mezeru v mostu, a pokud ano, zda tím nebezpečným místem, v němž se proud zrychluje a voda vře a pění, dokážeme proplout. Kdybychom do té úžiny smrti nevpluli přesně a jedna z lodí se odchýlila byť jen na poloviční délku vesla na jednu či druhou stranu, vrhl by nás proud na pobořené mostní pilíře a pak bych ani nezaslechl křik topících se mužů, neboť by je zbroj a zbraně okamžitě stáhly ke dnu.

Steapa přemýšlel, což byla činnost, která mu vždycky trvala dlouho, ale teď ho dovedla k chytré otázce. „A co kdybysme přistáli nad tím mostem?“ zeptal se. „V tý zdi přece musej bejt nějaký brány.“

„Je v ní tucet bran,“ odpověděl jsem, „a možná ještě víc, ale ty bude mít Sigefrid všechny obsazené. Se vším počítá, jenom ne s tím, že se pokusíme proplout mezerou v mostu.“

„Protože tam lodě ztroskotávají?“

„Ano,“ přikývl jsem. Viděl jsem na vlastní oči, jak dopadla obchodní loď, která se tam odvážila proplout v době, kdy bylo vody málo a tok se zdál klidný. Stačilo, že ji kormidelník neudržel přesně uprostřed, následoval náraz a rozeklané trosky mostního pilíře prorazily trup. Mezera byla asi čtyřicet kroků široká, a když se tok řeky valil klidně a nevířil ho odliv ani vítr, nezdála se nebezpečná. Jenže to bylo jen zdání. Lundenský pobořený most byl zabiják lodí, a abych se města zmocnil, musel jsem jím proplout.

Věděl jsem, že ani pak nebudeme mít vyhráno. I když se nám podaří proplout, přirazit k římské přístavní hrázi a vystoupit na břeh, pořád nás bude hrstka proti spoustě nepřátel a někteří z nás by zemřeli dřív, než Æthelredův voj vůbec dojde k hradbám. Dotkl jsem se jílce Hadího

dechu a ucítil stříbrný křížek vsazený do dřeva. Byl to dar od Hild, mé bývalé milenky. „Už jsi slyšel kukačky?“ zeptal jsem se Steapy.

„Ještě ne.“

„Je čas vyrazit,“ řekl jsem, „pokud mě nechceš zabít.“

„Možná později,“ zahučel, „ale teď budu bojovat s tebou.“

Nepochyboval jsem, že budeme muset bojovat. Dotkl jsem se tedy Thorova kladiva a vyslal do tmy modlitbu, abych ten boj přežil a uviděl někdy dítě, které nosí Gisela v břiše. Ň

A pak jsme vyrazili zpátky na jih.

Jedním z kapitánů našich lodí byl Osric, který mě spolu s otcem Pyrligem odvezl z Lundene, a druhým Ralla, jenž zase dopravil mě a mé muže k místu, kde jsme přepadli dánské nájezdníky a rozvěsili jejich mrtvoly po stromech kolem řeky. Ralla proplul mezerou v lundenském mostě víckrát, než by dokázal spočítat. „Ale nikdy za tmy,“ řekl mi, když jsme se vrátili na ostrov.

„Chci vědět, jestli to dokážeš teď.“

„To se teprve uvidí, pane,“ zabručel.

Æthelred nechal na ostrově sto mužů, aby střežili lodě, a velel jim Egbert, starý válečník, jemuž dodával na autoritě stříbrný řetěz na krku. Když uviděl, že se nečekaně vracíme, vystoupil proti mně a žádal vysvětlení. Nevěřil mi a byl přesvědčen, že jsem od útoku ze severu ustoupil, protože si nepřeju Æthelredův úspěch. Potřeboval jsem jeho muže, ale čím déle jsem mu svůj úmysl vysvětloval, tím nepřátelštější pohled na mě upíral, přitom mí muži se už mezitím brodili k lodím a vylézali na ně. „Jak mám vědět, že se neobrátíš a neodpluješ do Cocchamu?“ zeptal se mě Egbert.

„Steapo!“ zavolal jsem. „Řekni mu, co se chystáme udělat.“

„Pobít Dány,“ odpověděl Steapa zpoza táborového ohně. Ze tmy mu v záři plamenů svítila zbroj a divoké oči.

„Dej mi dvacet mužů,“ žádal jsem znovu Egberta.

Chvíli se na mě díval a pak zavrtěl hlavou. „Nemůžu,“ odpověděl.

„Proč ne?“

„Musíme střežit paní Æthelflaed,“ řekl. „Tak mi to přikázal pán Æthelred. Jsme tady proto, abychom zajistili její bezpečí.“

„Tak nech na její lodi dvacet mužů a zbytek mi dej.“

„Nemůžu," trval Egbert neústupně na svém.

Povzdechl jsem. „Tatwine by mi je dal," řekl jsem. Tatwine byl velitel družiny Æthelredova otce. „Znal jsem ho," dodal jsem.

„Vím. Vzpomínám si na tebe." Z tónu, jakým to řekl, jasně vyplývalo, že mě nemá rád. Jako mladík jsem pod Tatwinem několik měsíců sloužil a uznávám, že jsem tehdy byl velmi ctižádostivý a namyšlený. Egbert tedy předpokládal, že jsem takový stále, a možná měl pravdu.

Otočil se a už jsem myslel, že se se mnou odmítá dál bavit, když jsem si všiml, že sleduje bledou a téměř přízračnou postavu, která se objevila za táborovými ohni. Byla to Æthelflaed. Zřejmě se dozvěděla o našem návratu, oblékla si plášť a brodila se ke břehu, aby zjistila, co se děje. Rozpuštěné vlasy jí splývaly v zlatavých kadeřích na ramena. Doprovázel ji otec Pyrlig.

„Tys nešel s Æthelredem?" zeptal jsem se překvapeně waleského kněze.

„Jeho panstvo usoudilo, že už mé rady nepotřebuje," odpověděl Pyrlig, „takže mě požádalo, abych zůstal tady a modlil se za něj."

„Nepožádal tě, ale poručil ti to," opravila ho Æthelflaed.

„Ano, tak," souhlasil Pyrlig, „a jak vidíš, jsem oblečen na modlení," dodal. Měl na sobě drátěnou košili a u pasu připnutý meč. „A co ty?" řekl. „Myslel jsem, že táhneš k městu, jak bylo domluveno."

„Doplujeme tam a zaútočíme na Lundene od řeky."

„Můžu jít s vámi?" zeptala se okamžitě Æthelflaed.

„Ne."

Jen se po mém strohém odmítnutí usmála. „Ví můj manžel, co chceš podniknout?"

„Dozví se to, paní."

Znovu se usmála, přistoupila blíž, přitočila se ke mně z boku a zahalila se mým pláštěm. „Je mi zima," řekla na vysvětlenou překvapenému Egbertovi. Tvářil se, jako by byl jejím chováním pohoršen.

„Znám paní od dětských let a jsme dobří přátelé," dodal jsem.

„Velmi dobří," souhlasila Æthelflaed a na důkaz mi ovinula paži kolem pasu a přitiskla se ke mně. Naštěstí to Egbert nemohl vidět, protože měla ruku pod mým pláštěm. Zato já jsem viděl pod vousem její

zlaté vlasy a cítil útlé tělo, které se chvělo chladem. „Uhtred je jako můj strýc," řekla Egbertovi.

„Strýc, který dá tvému manželovi vítězství," prohlásil jsem. „Ale potřebuje k tomu muže. Jenže Egbert mi je nechce dát."

„Proč ne?" podivila se.

„Říká, že všechny potřebuje na tvou ochranu."

„Dej mu ty nejlepší muže, které máš," obrátila se na Egberta milým dívčím hlasem.

„Ale paní," ozval se Egbert, „mám rozkaz, abych…"

„Dej mu ty nejlepší muže," řekla znovu, teď už ostře a pánovitě, a vystoupila zpod mého pláště do světla ohňů. „Jsem králova dcera a žena ealdormana Mercie a žádám tě, abys dal panu Uhtredovi nejlepší muže, které máš. A okamžitě!"

Zvolala to nahlas a všichni kolem na ni překvapeně pohlédli. Egbert se zatvářil dotčeně, ale nic neřekl, jen se napřímil a rysy mu ztvrdly vzdorem. Pyrlig zachytil můj pohled a zlomyslně se usmál.

„Nikdo z vás nemá odvahu bojovat po Uhtredově boku?" zvolala Æthelflaed na přihlížející muže. Bylo to čtrnáctileté křehké a bledé děvčátko, ale v jejím hlase jako by nyní zazněla síla starého královského rodu. „Můj otec by si přál, abyste právě dnes prokázali, jací jste muži!" pokračovala. „Anebo chcete, abych se vrátila do Wintanceasteru a řekla mu, že jste seděli kolem ohňů, zatímco Uhtred bojoval?" Obracela se ke všem, ale bylo zřejmé, že svou otázku míří na Egberta.

„Dvacet mužů," žádal jsem ho znovu.

„Dej mu jich víc," řekla Æthelflaed.

„Mohu vzít navíc jen čtyřicet, víc se jich do lodi nevejde," řekl jsem.

„Tak mu jich dej čtyřicet," poručila pánovitě.

„Paní," ozval se Egbert váhavě, ale Æthelflaed zvedla ruku a on zmlkl. Pak se obrátila ke mně.

„Můžu ti věřit, pane Uhtrede?" zeptala se.

Byla to zvláštní otázka od děvčete, které jsem znal téměř celý její život. „Ano, můžeš," odpověděl jsem s úsměvem.

Jenže Æthelflaed zůstala vážná a opírala na mě tvrdý pohled. Možná to bylo odrazem záře ohňů v jejích očích, ale náhle jsem si uvědomil, že to už není žádné dítě, ale králova dcera. „Můj otec říká, že jsi nejlepší

bojovník v jeho službách," zvolala opět hlasitě, aby to všichni slyšeli. „Ale nevěří ti."

Nastalo ticho. Egbert si odkašlal, nic však neřekl, jen hleděl do země. „Nikdy jsem tvého otce nezradil," prohlásil jsem pevně.

„Otec si myslí, že tvá věrnost je na prodej."

„Má mou přísahu," odpověděl jsem stále stejným, tvrdým pevným hlasem.

„A tu teď žádám já," řekla a natáhla ke mně tenkou dívčí ruku.

„Přísahu? Jakou?" zeptal jsem se.

„Že dodržíš přísahu věrnosti mému otci, že přísaháš věrnost Sasům proti Dánům a že budeš bojovat za Mercii, kdykoliv tě o to Mercie požádá."

„Paní…," začal jsem zmaten jejím výčtem.

„Egberte!" přerušila mě, „nedáš panu Uhtredovi jediného vojáka, jestliže neodpřisáhne, že bude sloužit Mercii, dokud budu živa."

„Ano, paní," zahučel Egbert.

Dokud bude Æthelflaed živa? Proč to řekla? Vzpomínám si, že jsem nad tím horečně uvažoval a pomyslel si, že můj plán na dobytí Lundene visí na vlásku. Æthelred mě připravil o muže, které jsem potřeboval, a v Æthelflaedině moci bylo doplnit mé síly na nejnutnější počet. Ale abych dosáhl vítězství, musel jsem se zavázat další přísahou, k níž jsem neměl nejmenší chuť. Co mi záleželo na Mercii? Na druhé straně mi záleželo na tom, abych proplul se svými bojovníky mostem smrti a dokázal tak, že mě nic nezastaví. Záleželo mi na pověsti, která se o mně bude šířit, na mém jménu, na mé slávě.

Vytáhl jsem z pochvy Hadí dech, neboť jsem věděl, co ode mě Æthelflaed žádá, podal jí ho jílcem napřed, a když ho uchopila, poklekl jsem a sevřel její drobnou ruku ve svých dlaních. „Přísahám to, paní," řekl jsem.

„Přísaháš, že budeš věrně sloužit mému otci?" zeptala se.

„Ano, paní."

„A že budeš sloužit Mercii, dokud budu živa?"

„Ano, dokud budeš živa, paní," řekl jsem, kleče v blátě. Bože, jaký jsem to hlupák, blesklo mi přitom hlavou. Chtěl jsem na sever, osvobodit se od Alfredovy zbožnosti a být se svými přáteli, a přesto jsem zde a přísahám věrnost Alfredovým ambicím a jeho zlatovlasé dceři.

„Přísahám,“ řekl jsem a stiskl jí lehce ruku na znamení, že mi opravdu může věřit.

„Dej mu ty muže, Egberte,“ poručila Æthelflaed.

Dal mi jich třicet a musím přiznat Egbertovi ke cti, že to byli zdraví mladí muži, zatímco starší a nemocné nechal v táboře, aby střežili Æthelflaed. Nyní jsem tedy měl přes sedmdesát bojovníků a patřil k nim i otec Pyrlig. „Díky, paní,“ uklonil jsem se Æthelflaed.

„Nemusíš děkovat, raději mi to něčím odplať,“ řekla opět svým dívčím hlasem, který mi připomněl její dětskou nezbednost.

„Čím?“

„Tím, že mě vezmeš s sebou.“

„Ne!“ odpověděl jsem tvrdě a nesmlouvavě.

Zamračila se a pohlédla mi do očí. „Zlobíš se na mě?“ zeptala se tiše.

„Zlobím se na sebe, paní,“ zamumlal jsem přes zaťaté zuby a otočil se pryč.

„Uhtrede!“ zavolala za mnou.

„Dodržím své přísahy, paní,“ řekl jsem. Opět jsem udělal, co jsem nechtěl, ale hněv mi tišila skutečnost, že jsem tím získal sedmdesát mužů k útoku na město – sedmdesát mužů ve dvou lodích, které už vystrkávali ze zátočiny do hlavního proudu řeky.

Byl jsem na palubě Rallovy lodi, té, kterou jsme ukořistili Jarrelovi, jehož tělo už dávno oklovali ptáci na holé kosti. Ralla byl na zádi u kormidelního vesla. „Nevím, jestli je to rozumné, pane,“ řekl.

„Proč?“

Plivl přes okraj do temného toku. „Proud je moc silný. Bude to tam hotové peklo, přitom je to tam zrádné i za líné vody.“

’Povedeš loď doprostřed a budeš se modlit ke všem bohům, které znáš,“ prohlásil jsem.

„Kdybych tu mezeru aspoň viděl,“ zamumlal. Ohlédl se a pátral očima po Osrikově lodi, ale zíral jen do tmy. „Viděl jsem, jak tam jedna loď proplula za odlivu, ale to bylo ve dne a řeka nebyla rozvodněná.“

„Už nastal odliv?“ zeptal jsem se.

„Na to vem jed, že jo,“ zabručel.

„Tak se modli už teď.“

Cítil jsem, že proud unáší loď čím dál rychleji. Dotkl jsem se amuletu a pak jílce Hadího dechu. Břehy byly kdesi daleko ve tmě. Občas v ní

zablesklo světlo ohně v nějaké chýši, zatímco vpředu vystupovala pod bezměsíčnou oblohou matná zář, nad níž se táhl temný závoj. Tam bylo nové saské Lundene. Zář vycházela z mdlých ohňů živených vlhkým dřevem a já jsem věděl, že pod závojem kouře z nich by měl Æthelred řadit své muže k postupu přes údolí Fleotu a dál k starým římským hradbám. To už o něm Sigefrid, Erik a Haesten budou vědět, protože někdo z nového města doběhne do římského Lundene, aby je varoval. A pak se Dánové, Norové, Frísové, a dokonce i Sasové, kteří nemají pána, chopí zbraní a pospíší na městské valy.

A nás unášela temná řeka.

Nikdo zbytečně nemluvil. Muži v obou lodích věděli, co je čeká. Prošel jsem mezi jejich přikrčenými stíny dopředu. Otec Pyrlig mě poznal buď nějakým šestým smyslem, nebo musel zahlédnout odlesk světla ze stříbrné vlčí hlavy na vrcholu mé přilby, protože se ozval dřív, než jsem ho uviděl. „Tady jsem, pane," zavolal na mě tiše.

Seděl na konci veslařské lavice. Přišel jsem až k němu. „Pomodlil ses za nás?" zeptal jsem se ho.

„Nepřestávám se modlit," odpověděl vážným hlasem. „Někdy si myslím, že už ze mě musí být Bůh unavený. A tady bratr Osferth se taky modlí."

„Já nejsem bratr," ohradil se mladík.

„Ale když si Bůh bude myslet, že jsi, bude tvým modlitbám víc naslouchat," řekl Pyrlig.

Alfredův levoboček se krčil vedle něj. Finan mu dal vyspravenou drátěnou košili po jednom Dánovi, kterému saské kopí probodlo břicho. Měl také přilbu, vysoké boty, kožené rukavice, kulatý štít a dva meče, krátký a dlouhý, aby aspoň vypadal jako bojovník. „Víš, že tě mám poslat zpátky do Wintanceasteru?" zeptal jsem se ho.

„Vím."

„Pane," připomněl mu Pyrlig.

„Pane," opakoval neochotně Osferth.

„Nechci posílat králi tvou mrtvolu, tak se drž otce Pyrliga," řekl jsem.

„Nehni se ode mě," dodal Pyrlig. „Dělej, jako bys byl můj milenec."

„Budeš se držet za ním," poručil jsem Osferthovi.

„Vlastně ne jako milenec, ale jako můj pes," opravil se rychle Pyrlig.

„A hlavně se modli," uzavřel jsem. Jinou užitečnou radu jsem mu dát neuměl, pokud jsem mu nechtěl přikázat, aby svlékl zbroj, odložil meče, doplaval na břeh a vrátil se do kláštera. Měl jsem stejnou důvěru v jeho bojové schopnosti jako Finan. Osferth byl neobratný a těžkopádný a nebýt to Leofrikův synovec, s největší radostí bych ho poslal do Wintanceasteru. Připomněl jsem si totiž, že to byl právě Leofric, kdo udělal ze mě, nezkušeného chlapce, bojovníka schopného stát ve štítové hradbě.

Byli jsme nyní na úrovni nového města. Cítil jsem pach kouře z kovářských výhní a sem tam zahlédl v uličkách probleskovat zář ohnišť, ale upíral jsem pohled dopředu, kde se nad řekou klenuly oblouky římského mostu. Ten však stále halila tma.

„Musím tu mezeru vidět," zavolal Ralla z kormidelní plošiny. Vydal jsem se znovu na záď a tápal a vrávoral mezi přikrčenými muži.

„Jestli ji neuvidím, tak do toho nejdu," prohlásil Ralla, když slyšel, že se k němu blížím.

„Jsme už blízko?"

„Jo. Zatraceně blízko!" Zdálo se mi, že v jeho hlase zazněl náznak paniky.

Vylezl jsem na plošinu vedle něj. Teď už byly vidět i ohně starého města, rozloženého na kopcích a obehnaného hradbami, a Ralla měl pravdu – už jsme mu byli blízko.

„Musíme se rozhodnout," řekl. „Možná budeme muset přirazit ještě před mostem."

„To by nás viděli." Nepochyboval jsem, že mají na říční hradbě před mostem stráže.

„Tak si vyber – buď zemřít s mečem v ruce, nebo se utopit," prohlásil Ralla.

Upíral jsem pohled před sebe do tmy, ale nic jsem neviděl. „Jestli je to tak, volím meč," řekl jsem, jako bych už byl smířen, že můj šílený nápad skončí naší smrtí.

Ralla se už nadechoval, aby křikl na veslaře, když se náhle daleko vpředu, v místech, kde se řeka rozšiřovala a ústila do moře, objevil žlutavý proužek. Nebyla to jasná vosí žlutá, ale její temný, jakoby zlověstný odstín, který prosakoval trhlinou v mracích. V dálce za mořem začínalo svítat, zatím jen kalně, avšak byl to náznak světla a Ralla

nekřikl povel veslařům ani nezabral za kormidelní veslo, aby nasměroval loď ke břehu, ale dotkl se amuletu na krku a vedl loď dál v sebevražedném kurzu k mostu. „Skrč se, pane," vyrazil přes zaťaté zuby, „a něčeho se chyť!"

Loď se chvěla jako kůň před bitvou. Cítil jsem, že jsme bezmocní, odkázaní na milost a nemilost řeky. Proud, napájený potoky z kopců ve vzdáleném vnitrozemí a jarními dešti, narážel na kamenné mostní pilíře, vzdouval se před nimi, vířil kolem nich a převaloval se v bílé pěně, ale uprostřed, kde zela průrva, se valil ničím neomezován jako ve splavu za most, kde narážel na klidnější vodu a po několika vírech a vlnách se tam znovu rozléval do šířky. Už teď bylo slyšet, jak voda bojuje s mostními pilíři, jako když vlny příboje útočí na pobřeží.

A do té průrvy, kterou na pozadí zlověstně žlutavé východní oblohy sotva viděl, Ralla neodvratně vedl naši loď. Za námi byla černá tma, i když v jednu chvíli jsem zahlédl, že se v kalném ranním světle zaleskla příď Osrikovy lodě smáčené vodou, a věděl jsem, že jsou těsně za námi.

„Držte se!" zvolal Ralla na posádku. Cítil jsem, že loď neustále zrychluje. Náhle jsem uviděl, jak se proti nám řítí temná masa mostu. Přikrčil jsem se a křečovitě sevřel okraj lodi.

A pak už jsem měl pocit, že padáme do propasti mezi dvěma světy. Hukot vody, která narážela na mostní pilíře, vzdouvala se a tříštila se o ně, a pak se jako divá šelma vrhala do průrvy, byl hlasitější než Thorovo hřmění. Loď se naklonila, další vlna jí smýkla na druhou stranu a už jsem v duchu viděl, že se i my roztříštíme o kamennou bariéru mostu a čeká nás neodvratná smrt, ale znovu nás temná síla vody vtáhla do středu proudu, nad námi se krátce mihly černé stíny kmenů trčících z pobořených okrajů mostu, hukot ještě zesílil, loď se naklonila přídí dolů a pak… Přestože jsem křečovitě svíral okraj lodi, cosi mě srazilo dozadu, příď lodi vyletěla vzhůru a všude stříkala a rozlévala se voda. Myslel jsem, že jsme narazili na kámen, a podvědomě jsem hmátl po jílci Hadího dechu, abych zemřel s mečem v ruce, ale když se loď znovu prudce zhoupla, uvědomil jsem si, že jsme vpluli do víru převalujících se vln za mostem a jsme živí.

„Vesla!" houkl Ralla, aby překřičel hukot vody. „Zaberte, bastardi, veslujte!"

U nohou mi šplíchala voda, ale loď plula, a když jsem v mdlém světle, které prosakovalo průrvami v mracích na východní obloze, zahlédl místo, kde byla poříční hradba přerušená, věděl jsem, že jsme to dokázali. „To další už je na tobě, pane," křikl na mě Ralla a v jeho hlase zněla úleva a pýcha.

„Spíš na bozích," odpověděl jsem. Ohlédl jsem se a uviděl, jak příď Osrikovy lodi vyletěla vzhůru a loď se houpá ve víru za mostem. Takže obě lodi propluly, obě posádky přežily a řeka nás unášela od místa, kde jsem chtěl přistát. Ale tuhle sílu už veslaři dokázali přemoct. Otočili lodě, opřeli se do vesel a pomalu, proti proudu, jsme se blížili k přístavní hrázi od východu. A to bylo dobré, protože kdyby nás teď uviděli strážci na hradbách, považovali by nás za Dány, kteří připlouvají z Beamfleotu posílit posádku.

Teprve nyní jsem si všiml, že u hráze stojí velká zámořská loď. Viděl jsem ji jasně, neboť na bílé zdi domu, jemuž přístaviště sloužilo, zářily pochodně. Byla to pěkná loď s přídí i zádí hrdě zvednutou nad palubou. Nebyla vyzdobená žádnými hlavami oblud, protože v těchto končinách neměly vikinské posádky důvod kohokoliv děsit. Na palubě stál osamocený muž a pozoroval, jak se blížíme. „Kdo jste?" křikl na nás.

„Ragnar Ragnarson," odpověděl jsem a hodil mu lano spletené z pruhů mroží kůže. „Už se bojuje?" zeptal jsem se dánsky.

„Ještě ne, pane," odpověděl. Chytil lano a obtočil ho kolem klounovce své lodi. „Ale až se začne, poteče saská krev proudem."

„Takže nejdeme pozdě," řekl jsem. Trochu jsem se zapotácel, když naše loď přirazila, ale pak jsem vystoupil jednou nohou na okrajník a přeskočil na veslařskou lavici druhé lodi. „Čí je to loď?" zeptal jsem se muže.

„Sigefridova, pane. *Krotitel vln*."

„Krásná," řekl jsem a otočil se. „Na břeh," zvolal jsem anglicky a mí muži zvedli štíty a zbraně. V tu chvíli k nám přirazila Osrikova loď – zřejmě nabrala při proplouvání mostem mnohem víc vody, protože měla okrajník o poznání níž – a z obou našich plavidel začali muži přeskakovat na Krotitele vln. Teprve teď strážce Sigefridovy lodi uviděl, že se jim na krku nehoupou vikinské amulety, ale kříže.

„Co to má znamenat?“ zvolal, i když to v tu chvíli už dobře věděl. Otočil se, aby se pokusil prchnout, ale já jsem mu zastoupil cestu. Zíral na mě očima vytřeštěnýma zmatkem a prvním návalem strachu.

„Polož ruku na jílec meče,“ řekl jsem a tasil Hadí dech.

„Pane,“ vydechl, jako by chtěl prosit o život, ale pak pochopil. Věděl, že ho nemůžu nechat naživu a že jeho konec je neodvratný. Nemohl jsem ho pustit, neboť by okamžitě varoval Sigefrida, a nechat ho svázaného na palubě *Krotitele vln* by bylo stejně riskantní. To si uvědomil i on a zmatek a strach v jeho tváři vystřídal vzdor. Uchopil jílec meče, ale místo aby se smířil se smrtí, pokusil se zbraň vytáhnout.

A pak zemřel.

Vrazil jsem mu hrot Hadího dechu do hrdla. Z rány vystříkla krev, paže mu ochabla a zpola vytažený meč sklouzl zpátky do pochvy. Sevřel jsem mu levou rukou dlaň kolem jílce, aby ho svíral i ve chvíli, kdy mu život unikne z těla, protože jen tak se mohl dostat do hodovní síně mrtvých. A držel jsem mu ji i ve chvíli, kdy mi klesl na hruď a jeho krev mi stékala po drátěné košili. „Odeber se do Odinovy síně a čekej tam na mě,“ řekl jsem tiše.

Nebyl schopen promluvit, jenom chrčel a z probodnutého hrdla mu bublala krev.

„Jmenuju se Uhtred,“ řekl jsem, „a jednoho dne s tebou zasednu v síni mrtvých a budeme spolu hodovat, smát se a popíjet jako dobří přátelé.“

Nechal jsem jeho tělo klesnout, pak jsem k němu poklekl, našel Thorovo kladivo a čepelí Hadího dechu odřízl řemínek. Schoval jsem amulet do váčku, utřel zkrvavený hrot do pláště mrtvého a zastrčil meč zpátky do pochvy. Pak jsem si vzal od Sihtrika, svého sluhy, štít.

„Na břeh,“ zavelel jsem ostatním, „a potom na město!“

Neboť přišel čas boje.

Kapitola pátá

A pak nastalo ticho.

Samozřejmě ne úplné. I teď hučel proud, který se valil mezi pilíři mostu, drobné vlnky dál šplouchaly o trupy lodí, ozývalo se řinčení zbraní a klapání štítů, jak muži vystupovali na břeh, kdesi zakejhal kačer a z města doléhal štěkot psů. A přesto se zdálo, že je ticho. Žlutavé světlo svítání zbledlo, zpola zastřené temnými mraky.

„Co teď?“ zeptal se Finan, který se objevil vedle mě. Za ním se mlčky tyčil obr Steapa.

„Půjdeme k Luddské bráně,“ řekl jsem, ale nehýbal jsem se. Nechtělo se mi tam. Jestli se mi někam chtělo, tak zpátky do Cocchamu ke Gisele. Nebyl to projev zbabělosti. Ta je odjakživa v každém z nás a statečnost, tak opěvovaná básníky, není nic jiného než přemáhání strachu. Byla to únava, co mi bránilo vykročit, i když ne tělesná, neboť tehdy jsem byl mladý a rány z bojů mi ještě neubíraly na síle. Myslím, že jsem byl unaven Wessexem, neustálými boji za krále, kterého jsem neměl rád, a v tu chvíli, kdy jsem stanul na přístavní hrázi v Lundene, jsem náhle nevěděl, proč to dělám, proč za něj bojuju. A když se nyní po mnoha letech dívám zpátky, kladu si otázku, jestli tu únavu nezpůsobil muž, kterého jsem zabil a slíbil mu, že se setkáme v Odinově síni. Dnes jsem přesvědčen, že ten, kdo někoho zabije, se s ním nerozlučně spojí. Vlákna jeho osudu jsou sudičkami propleteny s vlákny osudu mrtvého a břímě tohoto spojení ho pronásleduje až do chvíle, kdy něčí ostrá čepel ukončí zase život jeho. Cítil jsem hryzání svědomí za jeho smrt.

„Chystáš se usnout?“ zeptal se mě otec Pyrlig, který se objevil vedle Finana.

„Půjdeme k bráně,“ řekl jsem znovu.

Zdálo se to jako sen. Šel jsem, ale moje mysl byla jinde. Napadlo mě, že takhle asi chodí po našem světě mrtví, neboť mrtví se vracejí, i když jinak než Bjorn, který mrtvý nebyl. Bloudí po našem světě v těch nejtemnějších nocích, aby je nikdo z živých nespatřil. Představoval jsem si, že ho vidí jen zčásti, jako by místa, která znají, byla zahalena zimní mlhou, a uvažoval jsem, jestli mě odněkud pozoruje můj otec. Proč mě to napadlo? Nikdy jsem neměl otce příliš rád a stejně tak nemiloval on mě, navíc zemřel, když jsem byl ještě malý chlapec. Ale byl to bojovník a pěvci o něm zpívali písně. Proto mě zajímalo, co si může myslet o mně. Místo abych útočil na Bebbanburg a bojoval za své právo, jsem tady, v Lundene, a chystám se bojovat za Alfreda. Mé místo je přece jinde, na severu. Tam jsem měl odjet a za všechno své stříbro najmout muže, které bych vedl přes bebbanburskou šíji vzhůru na skálu a dál přes valy až do velké síně, kde bych krví zúčtoval se zrádným strýcem. Potom bych byl konečně doma a mohl žít v otcově sídle a dočkat se tam smrti – žít blízko Ragnara a daleko od Wessexu.

Jenže mí zvědové, kterých jsem najal v Northumbrii tucet, mi řekli, co můj strýc s pevností udělal. Uzavřel brány na straně odvrácené od pobřeží tak, že je nechal zbourat a na jejich místě dal postavit vysoké palisády vyztužené kamenným zdivem, takže ten, kdo se teď chtěl dostat do pevnosti, k ní musel vystoupit po stezce, jež se táhne po severním okraji skály. A každý krok po této stezce prý vede pod nedobytnými valy, v nichž je na severním konci, kde se tříští a hučí moře, pouze malá branka. Bebbanburg byl neprodyšně uzavřen a k jeho dobytí bych musel shromáždit takové vojsko, že by na to nestačilo všechno mé stříbro.

Náhle mě vytrhl z myšlenek výkřik. „Hodně štěstí!“ zavolala na nás nějaká žena. Obyvatelé starého města už byli vzhůru, viděli nás, a protože nás považovali za Dány, přáli nám štěstí v boji. Okamžitě jsem svým mužům poručil, aby schovali kříže pověšené na krku.

„Pobijte ty saské bastardy,“ vykřikl kdosi jiný.

Zvuky našich kroků se odrážely ozvěnou od domů vysokých nejméně tři poschodí. Některé měly cihlové zdi obložené zdobně otesanými kameny a mě napadlo, jak asi vypadal svět, v němž byly všechny domy

takové. Vzpomněl jsem si, jaký zvláštní pocit se mě zmocnil, když jsem poprvé stoupal po kamenných římských schodech. Tehdy jsem si uvědomil, že doba, v níž žili lidé, kteří takové věci považovali za samozřejmé, je dávno pryč. Teď byl svět plný dřeva, slámy a dobytčího trusu. I my jsme samozřejmě stavěli z kamene, ale ze dřeva to bylo rychlejší, i když dřevo vlhkem trouchnivělo. Jenže s tím si nikdo starost nedělal. Klesli jsme ze světla do tmy a zdálo se, že v ní celý svět trouchniví a klesá stále níž do černého chaosu, v němž naše doba skončí a bohové budou bojovat mezi sebou a všechna láska, světlo a smích zaniknou. „Třicet let," řekl jsem nahlas.

„Co třicet let?" zeptal se otec Pyrlig. „Tak jsi starý?"

„Tak dlouho vydrží síň, když ji nebudeš opravovat," odpověděl jsem. „Náš svět se rozpadá, otče."

„Proboha, to je to tak zlé?" zakroutil Pyrlig pobaveně hlavou.

„Podívej se na Alfreda," pokračoval jsem, „na to, jak se snaží dát svět do pořádku. Ale jak? Listy! Škrábáním po pergamenu! Počíná si jako člověk, který staví do cesty záplavě proutěný plot."

„Když se proutěnej plot dobře zpevní, dá se tím voda odklonit," ozval se Steapa, který náš rozhovor poslouchal.

„A taky je lepší se záplavou bojovat, než se v ní utopit," poznamenal Pyrlig.

„Podívej se tady," ukázal jsem na kamennou hlavu jakési šelmy na cihlové zdi. Připomínala hlavu velké chlupaté kočky, i když jsem nikdy takové zvíře neviděl. Pod ní byla kamenná mísa, do které zřejmě kdysi proudila z otevřené tlamy voda. „Dokázali bychom my něco takového?" zeptal jsem se.

„Proč ne?" pokrčil rameny Pyrlig. „I my máme dobré kameníky."

„A kde tedy jsou?" namítl jsem podrážděně a pomyslel si, že všechny tyhle stavby z cihel, kamene a mramoru zdobené sochami zde Římané postavili dřív, než na ostrov přišlo Pyrligovo náboženství. Je snad to příčinou úpadku současného světa? Netrestají nás praví bohové za to, že tolik lidí uctívá toho ukřižovaného? Raději jsem mlčel a Pyrliga se na to neptal. A domy se nad námi tyčily do výšky, samozřejmě až na ty, které ležely v troskách, zarostlé plevelem. Od jedné zdi na nás zavrčel pes a z kteréhosi domu se ozval dětský pláč. Šli jsme a zvuky našich kroků se

odrážely od zdí. Většina mužů mlčela, nikdo nechtěl rušit duchy sídlící v pozůstatcích starých časů.

Dětský pláč se ozval znovu, hlasitěji. „Asi je tam ňáká mladá máma," řekl Rypere a usmál se – Rypere byla jen přezdívka a znamenala „zloděj". Byl to příslušník kmene Anglů, hubený a vychytralý muž, který myslel na kořist a s žádnými obavami z duchů si nedělal starosti.

„Kdybych tady žil, musel bych spát u koz," prohlásil Clapa. „Copak těm lidem nevadí, jak smrděj?" Clapa byl jeden z Dánů, kteří mi přísahali věrnost a mohl jsem se na ně spolehnout. Byl to další obr vyrostlý na statku, silný jako býk a pořád veselý. S Ryperem tvořili přátelskou dvojici a neustále se vzájemně popichovali.

„Ticho!" sykl jsem na ně, ještě než stačil Rypere odpovědět. Věděl jsem, že už se blížíme k západní části hradeb. Z místa, kde jsme vystoupili na břeh, se uličky města táhly vzhůru do vrchu, po jehož úbočí se v terasách rozbíhaly do stran. A na vrcholu kopce stál palác. Teď ale přešlo stoupání do roviny, a to znamenalo, že se blížíme k údolí řeky Fleotu. Obloha za námi se už jasnila a já jsem se bál, aby Æthelred neusoudil, že jsem ho zradil, a neobrátil se. Možná už teď odvádí své muže zpátky na ostrov, a kdyby to tak bylo, zůstali bychom v tom sami, obklopeni nepřáteli a odsouzeni k záhubě.

„Pomáhej nám Bůh," řekl náhle Pyrlig.

Zvedl jsem ruku na znamení, aby se ostatní zastavili, protože před námi, v posledním úseku, než se ulice vnořila pod kamenný oblouk Luddské brány, se tlačil dav – dav ozbrojených mužů v přilbách, se sekerami a kopími, jejichž hroty se v mdlém světle ranního zamlženého slunce zářivě leskly.

„Pomáhej nám Bůh," opakoval Pyrlig a pokřižoval se. „Jsou jich aspoň dvě stovky."

„Víc," řekl jsem. Bylo jich tolik, že se do ulice ani nevešli a část se tísnila v postranních uličkách. Jenže všichni stáli obráceni k bráně, a když jsem si uvědomil, co to znamená, náhle se mi v hlavě rozjasnilo, jako když se zvedne mlha. Po levé straně jsem uviděl jakýsi dvůr. „Tam," poručil jsem mužům za sebou a ukázal na vchod do něj.

Jednou mě navštívil jistý kněz, chytrý chlapík, a požádal mě, abych mu vyprávěl o svých vzpomínkách na Alfreda. Chtěl je zanést do knihy, kterou se chystal sepsat, ale k tomu se už nedostal, protože krátce po

návštěvě u mě zemřel na úplavici. Byl to však opravdu chytrý člověk, navíc smířlivější než většina kněží, a vzpomínám si, že když jsem mluvil o radosti, jež se bojovníka v boji zmocňuje, chtěl, abych mu popsal, z čeho vychází. „Obraťˇ se na pěvce, které si drží má žena," odpověděl jsem, „ti o tom zpívají celé písně."

„Ale ti nikdy nebojovali," namítl, „navíc jsou jejich písně pořád stejné, jenom v nich mění jména hrdinů."

„Myslíš?"

„Ovšem, pane."

Měl jsem toho kněze rád a neodbyl jsem ho, a tak jsem mu řekl, že radost z boje vychází z opojného pocitu triumfu, který se bojovníka zmocní, když vidí, že se mu podařilo nepřítele přelstít – když předem ví, co jeho sok udělá, a je na to připraven, nebo když vidí, že se protivník rozmachuje k ráně, aby ho zabil, a už v tu chvíli ví, že vzápětí zabije on jeho. A tak tomu bylo i v té vlhké a ponuré lundenské uličce, neboť jsem pochopil, co Sigefrid dělá, a věděl jsem, že Luddská brána je moje.

Dvůr patřil obchodníkovi s kamenem, který nelámal kámen v lomech, ale v lundenských římských domech, a u zdi byly naskládané a připravené k odeslání hromady otesaných kamenných bloků. A další hora kamenů byla navršena v bráně, která vedla říční hradbou k přístavišti. Sigefrid se tedy opravdu obával útoku od řeky, a proto dal zatarasit všechny brány v úseku hradby na západ od mostu. Ani ve snu ho však nenapadlo, že by mohl někdo mostem proplout a dostat se k nestřeženému východnímu úseku zdi. Jenže my jsme to dokázali a nyní čekali mí muži ukryti na dvoře a já jsem stál u vchodu a pozoroval dav nepřátel u Luddské brány.

„Tady se budeme schovávat?" zeptal se mě Osferth plačtivě. Kdykoliv něco řekl, znělo to, jako by si stěžoval.

„Vidíš přece, že před bránou jsou stovky mužů a nás je hrstka," odpověděl jsem trpělivě.

„Takže jsme skončili?" Neřekl to jako otázku, ale jako nedůtklivé konstatování.

Měl jsem chuť jednu mu vrazit, ale obrnil jsem se trpělivostí. „Vysvětli mu to," požádal jsem Pyrliga.

„Bůh ve své moudrosti přesvědčil Sigefrida, aby vytáhl do útoku ven z města," řekl Walesan. „Chystají se otevřít bránu, vyrazit jí do bažin a

zaútočit na vojsko pana Æthelreda. A protože většina mužů pana Æthelreda pochází z fyrdu a většina Sigefridových mužů jsou opravdoví bojovníci, je předem jasné, jak to dopadne.“ Otec Pyrlig se dotkl drátěné košile, pod níž měl schovaný dřevěný kříž. „Díky, Bože,“ řekl a obrátil pohled vzhůru.

Osferth na něj civěl, jako by mu činilo potíže to pochopit. „Chceš říct,“ ozval se po chvíli, „že vojsko pana Æthelreda bude pobito?“

„Někteří samozřejmě zemřou,“ připustil Pyrlig, jako by to považoval za správnou věc, „a doufám, že to udělají se ctí, chlapče, jinak nikdy neuslyší andělské sbory.“

„Čert aby vzal andělské sbory,“ zabručel Osferth.

„Jistě,“ řekl Pyrlig, „ale pochop, chlapče, že jakmile se Sigefrid a jeho lidé vyhrnou ven, zůstane u brány jen pár mužů na stráži. A pak zaútočíme my! V tu chvíli budou mít jednoho nepřítele před sebou a druhého za sebou, a to je situace, při níž si každý bojovník přeje, aby zůstal v posteli.“

V jednom z vysokých oken nad dvorem se se zaskřípěním otevřela okenice. Pohlédl jsem tam a uviděl v okně mladou ženu, která se protáhla a dlouze zívla a přitom se jí pod tenkou lněnou košilí vyrýsovala ňadra. Teprve pak uviděla nás a zděšeně si hruď zakryla. Byla oblečená, ale musela se před námi cítit jako nahá. „Díky, Spasiteli, za další dar z nebes, který jsi nám ve své nezměrné milosti dopřál,“ zvolal Pyrlig při pohledu na ni.

„Ale jakmile obsadíme bránu, zaútočí na nás ti, co zůstali ve městě,“ namítl Osferth.

„Ano, zaútočí,“ souhlasil jsem.

„A Sigefrid…,“ začal.

„… se zřejmě otočí a vrátí se, aby nás pobil,“ dokončil jsem za něj. Osferth otevřel ústa, jako by chtěl namítnout ještě něco, ale pak pochopil a zmlkl hrůzou, neboť náhle neviděl ve své budoucnosti nic než krev a smrt.

„Všechno závisí na mém bratranci,“ řekl jsem. „Když nám přijde na pomoc, zvítězíme. A když ne,“ pokrčil jsem rameny, „budeš muset pevně sevřít meč.“

Od Luddské brány se ozval řev, který nemohl znamenat nic jiného, než že brána byla otevřena a Sigefridovi muži se hrnou ven cestou k

Fleotu. Rychle jsem uvažoval. Pokud se už Æthelred dal na ústup a je stále připraven k útoku, uvidí je a bude se muset rozhodnout: buď zůstane v novém saském městě, nebo se obrátí na útěk. Doufal jsem, že zvolí to první. Neměl jsem ho rád, ale také jsem ho nikdy nepovažoval za zbabělce. Na druhou stranu jsem ho měl za hlupáka, a to, spolu s odvahou, mohlo způsobit, že se na boj těšil.

Trvalo dlouho, než se všichni Sigefridovi muži vyhrnuli bránou ven. Pozoroval jsem je ze stínu vchodu do dvora a odhadl jsem, že město opouští nejméně čtyři sta mužů. Æthelred měl něco přes tři stovky dobrých bojovníků, z nichž většina pocházela z Alfredovy tělesné stráže, ale pak už byli jen ti z fyrdu, kteří se nemohli prudkému útoku dobře ozbrojeného voje bránit. Navíc Sigefridovi muži byli odpočatí a při plné síle, zatímco Æthelredovi měli za sebou noc strávenou v chladu a bez spánku.

„Čím dřív vyrazíme, tím líp," zamumlal jsem si jen tak pro sebe.

„Takže už teď?" zeptal se Pyrlig.

„Dojdeme k bráně," křikl jsem polohlasně na muže. „Jenom dojdeme, nebudeme se k ní hnát. Pořád se musíme tvářit, jako bychom sem patřili."

A tak jsme udělali.

A naším pochodem lundenskou ulicí k bráně začal krutý boj.

U Luddské brány zůstalo sotva třicet mužů. Byla tam samozřejmě vlastní stráž brány, ale většinu dalších tvořili zevlouni, kteří vystoupili na ochoz hradby, aby sledovali Sigefridův výpad. Dokonce jsem viděl, že se nahoru belhá o berlích muž s jednou nohou. V polovině příkrých schodů se zastavil a zadíval se na nás. „Když si pospíšíte, ještě se k nim můžete přidat, pane!" křikl na mě.

Oslovil mě jako pána, protože viděl pána. Poznal to podle mé zbroje.

Jen málokdo mohl jít do boje oděn a vyzbrojen jako já. To si mohli dovolit pouze náčelníci kmenů, hrabata, králové, velmoži, zkrátka ti, co zabili tolik mužů a shromáždili takové bohatství, aby si mohli koupit zbroj a zbraně. A ne jen tak nějakou zbroj. Moje drátěná košile pocházela ze země Franků a její cena byla větší než cena válečné lodi. Sihtric mi ji vydrhl pískem, takže se leskla a svítila jako stříbro. Sahala

mi až ke kolenům a byla ověšena osmatřiceti Thorovými kladivy, z nichž některá byla vyřezána z kosti, jiná ze slonoviny, a pár dokonce ulito ze stříbra. Všechna ale kdysi visela na krku nepřátel, jež jsem zabil v boji, a nosil jsem je proto, aby mě jejich původní majitelé poznali, až vstoupím do síně mrtvých, pozdravili mě a hodovali se mnou.

Přes drátěnou košili jsem měl přehozený vlněný plášť obarvený načerno, do něhož mi Gisela vyšila na zádech bílý blesk, který směřoval od krku až ke spodnímu lemu. Plášť mi mohl v boji překážet, ale teď jsem ho měl, abych vypadal mohutnější, třebaže už tak jsem byl vyšší a širší v ramenou než většina mužů. Na krku mi viselo Thorovo kladivo, zcela obyčejné, ze železa, takže pořád rezivělo a po neustálém drhnutí a čištění pomalu ztrácelo tvar. Ale já jsem se ho nechtěl vzdát, protože jsem si ho vybojoval jako chlapec pěstmi a miloval ho. Proto jsem ho nosil a nosím do dnešního dne.

Zato moje přilba, vykládaná stříbrem a korunovaná na vrcholu stříbrnou vlčí hlavou, byla skvělá a zářila oslepujícím leskem. Její lícnice zdobily stříbrné spirály a samotná přilba oznamovala nepříteli, že jsem zámožný muž, takže ten, kdo by mě zabil a zmocnil se jí, by rázem zbohatl. Ale mí nepřátelé toužili spíš po mých náramcích, které jsem nosil po způsobu Dánů na rukávech drátěné košile. Byly stříbrné a zlaté a měl jsem jich tolik, že jsem musel některé nosit nad lokty. Náramky vypovídaly o množství nepřátel, které bojovník zabil, a tím i o nashromážděném bohatství. Boty jsem měl z tlusté kůže, navíc pošité kovovými pláty proti ranám vedeným pod spodní okraj štítu. Samotný štít s vyobrazením vlčí hlavy, mého znaku, byl také lemován kovem a u levého boku mi visel Hadí dech a u pravého Vosí žihadlo. Takhle jsem tedy kráčel k bráně spolu se stínem, který daleko přede mě vrhalo vycházející slunce.

Byl jsem válečník v plném lesku a nádheře zbroje, šel jsem zabíjet a nikdo u brány to nevěděl.

Viděli nás, jak se blížíme, ale měli nás za Dány. Většina nepřátel byla na ochozu hradeb, ale několik mužů stálo v otevřené bráně a všichni sledovali Sigefridův voj, který sestupoval po úbočí strmého svahu k Fleotu. Na druhém břehu řeky se rozkládalo saské město a já jsem doufal, že je v něm Æthelred. „Steapo," zvolal jsem polohlasně, i když

jsme byli pořád dost daleko a stráže nemohly slyšet, že mluvím anglicky, „vezmi své muže a zabijte těch pár mizerů u brány.“

Steapova zlověstná tvář se roztáhla do úsměvu. „Chceš, abych ji zavřel?“ zeptal se.

„Nech ji otevřenou,“ řekl jsem. Chtěl jsem vylákat Sigefrida zpátky, aby se jeho zocelení bojovníci nestřetli s Æthelredovým fyrdem, a předpokládal jsem, že se mi to podaří snadněji, když zůstane brána otevřená.

Střežily ji dvě masivní kamenné bašty, každá s vlastním schodištěm, a já jsem si vzpomněl, jak mi kdysi jako malému chlapci vyprávěl otec Beocca o křesťanském nebi. Tvrdil, že do něj vedou křišťálové schody, a nadšeně mi popisoval nekonečné stupně zářící jasem, které stoupají vzhůru k trůnu z ryzího zlata, na němž sedí jeho bůh. Trůn prý obklopují zástupy andělů, bytostí jasnějších než slunce, a kolem stupňů schodiště stojí svatí a zpívají. Moc jsem tomu nevěřil a nevěřím tomu dodnes. „V tom příštím světě budeme všichni bohové,“ řekl jsem Pyrligovi.

Překvapeně na mě pohlédl, zřejmě nechápal, jak jsem na to přišel. „Budeme s Bohem,“ opravil mě.

„Možná v tvém nebi, ale v mém ne,“ stál jsem na svém.

„Je jen jedno nebe, pane Uhtrede.“

„Pak ať je jím to moje,“ řekl jsem a v tu chvíli jsem věděl, že má pravda je ta správná a Pyrlig, Alfred a všichni ostatní křesťané se mýlí. A mýlili se. Neblížili jsme se ke světlu, naopak jsme se od něj vzdalovali. Směřovali jsme k chaosu. Šli jsme vstříc smrti a nebi mrtvých, a když jsme už byli blízko nepřátel, otočil jsem se a zvolal: „Za nebe mužů! Za nebe bojovníků, v němž se blýskají meče! Za nebe statečných, kteří bojují. Za nebe smrti!“

Všichni mí muži i nepřátelé pohlédli směrem ke mně a zírali na mě jako na někoho, kdo zešílel. A možná jsem byl šílený, když jsem začal stoupat po schodišti bašty napravo od brány, z něhož na mě civěl muž s berlemi. Kopl jsem mu do jedné a muž spadl a berla se řítila po schodech, až ji kdosi z těch, co šli za mnou, odkopl dolů. „Za nebe mrtvých!“ zvolal jsem znovu a všichni na ochozu hradby na mě stále zírali a pořád si mysleli, že patřím k nim, neboť jsem to křičel dánsky.

Usmál jsem se za lícnicemi a vytáhl Hadí dech. Pode mnou, kam jsem neviděl, už Steapa se svými muži začal krvavé dílo.

Ještě před chvílí jsem přemýšlel o nebi, ale teď do mě vstoupilo pozemské šílenství. Věděl jsem, že bych měl počkat, až mě doženou ti, které jsem vedl, abychom utvořili štítovou hradbu, ale cosi, čemu jsem nemohl odolat, mě hnalo dál. Pořád jsem křičel, ale teď už ne o nebi, ale své jméno, a Hadí dech zpíval píseň dychtivosti po krvi. Byl jsem bůh války.

To štěstí z boje, ta extáze radosti rozpoutaná zabíjením… Není to jen radost z pokoření nepřítele, ale také pocit, při němž se člověku zdá, že je sám bohem. Jednou jsem se to pokoušel vysvětlit Gisele a ona mě pohladila po tváři a zasmála se. „Je to lepší než tohle?“ zeptala se.

„Skoro stejné,“ odpověděl jsem.

Ale není to tak. Radost z boje je jiná a nedá se s ničím srovnat. V boji muž riskuje všechno a získává si tím pověst, zatímco při milování se ženou neriskuje nic. Muži i ženy umírají, všichni umírají, ale pověst muže bojovníka žije dál, a proto jsem křičel své jméno, když si Hadí dech vzal duši prvního nepřítele. Byl to vysoký muž s pomačkanou přilbou a kopím s dlouhým hrotem, kterým proti mně vyrazil. Kryl jsem jeho výpad štítem a vzápětí ho bodl Hadím dechem do hrdla, ale to už jsem napravo spíš tušil než viděl jiného muže. Toho jsem srazil ramenem, dupl mu do rozkroku a zároveň kryl štítem ránu mečem zleva. Pak jsem přeskočil muže na zemi a mohl se rozhlédnout. Napravo jsem měl zeď, která mě chránila, a před sebou nepřátele.

Vrhl jsem se proti nim. „Jsem Uhtred,“ křičel jsem, „Uhtred z Bebbanburgu.“

Vyzýval jsem smrt k souboji, nabízel se jí. Tím, že jsem útočil sám, jsem umožnil nepřátelům, aby se dostali za mě, ale v tu chvíli jsem byl nesmrtelný. Běh času se zpomalil. Zdálo se mi, že nepřátelé se pohybují jako slimáci, kdežto já jsem rychlý jako blesk na mém plášti. A znovu jsem vykřikl, když hrot Hadího dechu zasáhl oko jednoho z mužů přede mnou. Čepel zastavila lebeční kost, a to mi umožnilo, abych jí vzápětí máchl doleva a srazil něčí meč těsně před svou tváří. Jen o zlomek okamžiku později mi vylétla paže se štítem proti ráně sekerou. To už mi pravá ruka klesla dolů tak, že jsem mohl vyrazit Hadím dechem vpřed a probodnout koženou vestu i břicho muže, jehož ránu mečem jsem před okamžikem kryl. Prudce jsem čepelí zakroutil, aby ji nesevřela tkáň těla,

a ještě víc tak rozerval břicho a vnitřnosti, pak jsem uskočil doleva a vrazil železnou puklicí štítu do tváře Dánovi se sekerou.

Muž zavrávoral dozadu. Vytrhl jsem Hadí dech z břicha umírajícího a širokým rozmachem jím vedl úder proti jinému meči, srazil ho dolů a znovu se rozmáchl. Křičel jsem přitom, řval jsem své jméno a v očích nového soka jsem zahlédl hrůzu z přicházející smrti. Ještě se pokusil uskočit dozadu a uniknout jí, ale nemohl, protože za ním stál další muž, a já jsem se usmál a sekl ho Hadím dechem do tváře. Kolem se rozstříkla krev a stříkala mu i z hrdla, které čepel setrvačnou silou zasáhla, a muž padal. Víc jsem se o něj nestaral, neboť jsem musel čelit dalším dvěma mečům, přičemž ránu prvního jsem kryl Hadím dechem a druhého štítem.

Tihle dva nebyli žádní hlupáci. Šli proti mně jako ve štítové hradbě, štít vedle štítu. Okamžitě jsem věděl, že mě chtějí zatlačit ke zdi, přitisknout mě k ní štíty, abych se nemohl rozmáchnout, a pak by mě další za nimi bodali tak dlouho, až bych vykrvácel a padl sám. Tihle dva věděli, jak mě zabít, a šli po mně, aby to udělali.

Jenže já jsem se jim smál. Smál jsem se, protože jsem pochopil, co mají v úmyslu, a viděl jsem, jak jsou pomalí, a tak jsem vrazil štítem do jejich štítové hradby. V tu chvíli byli přesvědčeni, že mě mají, neboť jsem nemohl doufat, že je sám oba udržím. Skrčili se za své štíty a začali tlačit, jenže já jsem ustoupil a ucukl štítem a oni se zapotáceli dopředu. Štíty jim přitom poklesly a toho jsem využil a švihl Hadím dechem jako zmije jazykem a zkrvaveným hrotem čepele rozsekl čelo muži nalevo. Cítil jsem, že mu praskla kost, viděl jsem vytřeštěné oči a slyšel bouchnutí štítu o zem, ale to už jsem švihl Hadím dechem podruhé. Muž vpravo však mou ránu kryl mečem a vytrčil proti mně štít, aby mě srazil dozadu a vyvedl z rovnováhy. Avšak v tu chvíli se za mnou ozval mocný hlas: „Za Krista a Alfreda!“ Byl to otec Pyrlig a za ním už se hrnuli další mí muži. „Ty pohanský hlupáku!“ stačil na mě Pyrlig zavrčet.

Zasmál jsem se. Pyrligův meč ťal do paže mého protivníka a současně mu Hadí dech srazil štít. Měl krásnou přilbu s havraními křídly na bocích a pod ní zlatavý vous. Pokusil se zvednout zraněnou rukou meč a vzpomínám si, že v tu chvíli jsem zachytil jeho pohled – v jeho modrých očích bylo vědomí blízké smrti.

„Sevři pevně meč,“ řekl jsem mu. Přikývl.

Zabil ho Pyrlig, i když jsem to neviděl, protože jsem se znovu vrhl vpřed. Stále ještě zbývalo dost nepřátel a vedle mě máchal těžkou sekerou Clapa tak divoce, že jí ohrožoval nejen Dány, ale i své spolubojovníky. Jenže teď už nikdo z Dánů neměl odvahu čelit nám dvěma, a tak ustupovali a potom se dali na útěk a brána i s baštami byla naše.

Opřel jsem se o nízkou vnější zeď, ale vzápětí jsem ucukl, protože kámen se pod mou vahou pohnul. Staré zdivo se drolilo. Plácl jsem do uvolněného balvanu dlaní a hlasitě se zasmál. Vedle mě se zubil Sihtric. „Nějaké amulety, pane?“ zeptal se.

„Tamten,“ ukázal jsem na muže s přilbou ozdobenou havraními křídly. „Zemřel jako bojovník, jeho amulet si vezmu.“

Sihtric se sehnul, aby našel pod drátěnou košilí mrtvého Thorovo kladivo. Kousek od něj stál Osferth a civěl na půltucet mrtvých, kteří leželi s rozhozenými údy v tratolišti krve. Držel kopí se zkrvaveným hrotem. „Zabils někoho?“ zeptal jsem se.

Pohlédl na mě vytřeštěnýma očima a přikývl. „Ano, pane.“

„Výborně,“ řekl jsem a ukázal hlavou k mrtvým. „Kterého?“

„To nebylo tady, pane,“ odpověděl. Zatvářil se rozpačitě, ale pak se ohlédl a ukázal ke schodům. „Tam.“

„Na schodech?“

„Ano,“ přikývl.

Chvíli jsem se na něj upřeně díval, až znovu zrozpačitěl. „Pověz mi,“ řekl jsem, „ohrožoval tě?“

„Byl to nepřítel, pane.“

„A co dělal?“ zeptal jsem se. „Pozvedl proti tobě berlu?“

„Já… on…,“ začal koktat, ale potom zmlkl, jako by mu došla slova. Pohled mu sklouzl dolů k muži, kterého jsem zabil. „Říkal jsi nám, pane, že kdo opustí štítovou hradbu, je mrtvý.“

Sklonil jsem se a otřel si čepel Hadího dechu do pláště mrtvého. „A co?“

„A tys ji opustil,“ dokončil Osferth káravě.

Narovnal jsem se a dotkl se svých náramků na paži. „Tím, že se řídíš pravidly, si zachováš život,“ řekl jsem. „A tím, že je porušuješ, si děláš jméno, chlapče. Ale jméno si nikdy neuděláš, když budeš zabíjet mrzáky.“ Poslední dvě slova jsem na něj vyplivl s nejvyšším pohrdáním

a otočil jsem se od něj. Pohlédl jsem do kraje pod sebou a uviděl Sigefridovy muže, jak se brodí přes říčku Fleot. Už však poznali, že se ve městě něco stalo, protože se zastavili a hleděli zpátky k bráně.

Vedle mě se objevil Pyrlig. „Strhněme ten hadr," řekl a ukázal na praporec na zdi. Uvědomil jsem si, že je na něm Sigefridův erb s havranem. „Dáme jim vědět, že město má nového pána," dodal Pyrlig. Zvedl si drátěnou košili, vytáhl zpod ní složený praporec, který měl zastrčený za pasem, a máchnutím ho rozvinul. Na šedobílém poli se skvěl černý kříž. „Ku chvále Boha," řekl, přehodil praporec přes zeď a upevnil ho tak, že jeho vrchní lem zatížil zbraněmi mrtvých mužů. Teď, když se na baště třepetala křesťanská vlajka, už musel Sigefrid vědět, že Luddská brána je ztracená.

Přesto se v příštích několika chvílích nic nedělo, jako by Sigefridovy muže náhlá změna situace zcela zaskočila a nemohli se probrat z šoku. Stáli a všichni se dívali zpátky na kříž nad bránou, podobně jako na něj zíraly skupiny mužů, které se mezitím shromáždily v uličkách starého města.

Naopak já jsem pátravě hleděl k novému městu, ale po Æthelredovi nebylo ani stopy. Na vrcholu nízkého svahu, na němž saské město stálo, se táhla dřevěná palisáda, místy ztrouchnivělá, nebo dokonce povalená. Možná jsou někde za ní, říkal jsem si.

„Jestli Æthelred nepřijde…," ozval se Pyrlig tiše.

„… pak jsme ztraceni," dokončil jsem jeho myšlenku. Nalevo od nás plynul říční tok k pobořenému mostu a k ústí do moře. Na pozadí šedivé hladiny poletovali bílí racci. Dál, na druhém břehu, bylo vidět několik chýší, z nichž stoupal k ranní obloze kouř. To byl Wessex. Přede mnou, kde stáli bez hnutí Sigefridovi muži, se táhla do dálky Mercie, zatímco na sever od řeky začínala Východní Anglie.

„Zavřeme tu bránu?" zeptal se Pyrlig.

„Ne!" zavrtěl jsem hlavou. „Řekl jsem Steapovi, aby ji nechal otevřenou."

„Proč?"

„Chci, aby na nás Sigefrid zaútočil," odpověděl jsem a napadlo mě, že pokud Æthelred od svého útoku upustil, zemřu v místě, kde se stýkají tři království. Stále jsem neviděl z Æthelredova vojska jediného muže, ale nemohl jsem dělat nic jiného, než se na svého bratrance dál spoléhat

a nevzdávat se naděje, že nám umožní zvítězit. Kdyby se mi podařilo přilákat Sigefridovy bojovníky zpátky k bráně a zadržet je před ní, mohl by na ně Æthelred zaútočit zezadu. Proto jsem nechal bránu otevřenou. Kdybych ji dal zavřít, obrátil by se Sigefrid k nejbližší sousední bráně a vrátil se do římského města jinou cestou, přitom by jeho muži nebyli vystaveni Æthelredovu útoku.

Jenže ve chvíli, kdy jsem takhle uvažoval, se objevil jiný, mnohem bezprostřednější problém. Pocházel od Dánů, kteří zůstali ve městě, a nyní se probrali z překvapení. Někteří byli ještě v uličkách, zatímco další se už shromažďovali po obou stranách Luddské brány. Obě bašty kolem brány byly vyšší než ochoz hradební zdi, a to znamenalo, že pokud na nás chtějí zaútočit, musejí k nám vystoupit po úzkých schodech, jež vedou k baštám z ochozu hradby. Odhadl jsem, že na každém z těch schodišť by bylo třeba pěti mužů, aby je ubránili, stejně jako na obou schodištích z ulice. Chvíli jsem zvažoval, že bašty opustíme, ale pak jsem si uvědomil, že kdyby se pro nás boj v bráně vyvíjel špatně, zůstaly by naším jediným útočištěm. „Vezmi si dvacet mužů a drž s nimi tuhle baštu," řekl jsem Pyrligovi. „A tady toho si můžeš vzít taky," ukázal jsem na Osfertha. Věděl jsem, že v bráně bude boj nejtěžší, a nechtěl jsem do něj jít s Alfredovým synem, který zabíjí mrzáky. Také mi bylo jasné, že dole budeme muset utvořit dvě štítové hradby, jednu obrácenou do města a druhou ven směrem k Fleotu. A až dojde k boji, všichni zemřeme, pomyslel jsem si, protože jsem stále neviděl Æthelredovy muže.

Měl jsem sto chutí obrátit se na útěk. Nebylo by zase tak těžké stáhnout se stejnou cestou, jakou jsme přišli. Stačilo by zahnat bezhlavý dav v uličkách a pak se přeplavit na Sigefridovu Krotiteli vln na západosaský břeh. Jenže já jsem byl Uhtred z Bebbanburgu, muž plný válečnické hrdosti, a přísahal jsem, že se zmocním Lundene. Proto jsem musel zůstat.

S padesáti muži jsem sešel dolů a v bráně jsme se připravili na boj. Dvacet mužů se obrátilo do města a zbývající ven, aby čelili Sigefridovi. Uvnitř brány bylo místo sotva pro osm mužů vedle sebe tak, aby se jejich štíty dotýkaly, proto jsme ve stínu kamenného oblouku utvořili dvě dvojité štítové hradby. Dvacítce obrácené do města velel Steapa, zatímco já jsem se postavil do první řady obrácené na západ.

Na chvíli jsem řadu opustil a vystoupil z ní o pár kroků vpřed směrem k údolí Fleotu. Dole líně protékal páchnoucí a kalný tok říčky, do něhož se někde na horním toku vyprazdňovaly jámy koželuhů, a o kus dál na jih se pak vléval do Temesu. Sigefrid, Haesten a Erik konečně svůj útočný voj obrátili a zadní řady severských bojovníků se začaly brodit mělkým Fleotem zpátky, aby smetly těch pár opovážlivců z brány.

Stál jsem tak, že mě viděli proti obloze. Slunce zastřené závojem bílých mraků jsem měl za sebou, ale přesto se muselo jeho bledé světlo odrážet od stříbra na mé přilbě i od matného lesku čepele Hadího dechu. Držel jsem meč v pravé ruce nad hlavou a na levé jsem měl navlečený štít. Stál jsem na kopci, válečník v plném lesku zbroje, bojovník vyzývající bojovníky k bitvě, ale místo na ně jsem upíral pohled k vzdálenému kopci, kde jsem stále neviděl ani jediného Æthelredova muže.

A jestliže se Æthelred obrátil pryč, byli jsme odsouzeni k smrti.

Sevřel jsem jílec meče. Díval jsem se na Sigefridův voj a pak jsem udeřil čepelí Hadího dechu do štítu. Udeřil jsem do něj třikrát a pokaždé se zvuk odrazil od zdi za mnou a nesl se dolů do údolí. Potom jsem se obrátil a zařadil zpátky do naší malé štítové hradby.

A zdola k nám s řevem a vytím mužů, kteří se těší na vítězství, stoupalo Sigefridovo vojsko, aby nás pobilo.

O tomhle boji by měli pěvci skládat písně.

K tomu přece jsou.

Má dnešní pošetilá žena jim platí, aby zpívali o Ježíši Kristu, jejím bohu, ale kdykoliv se dobelhám do síně, rozpačitě zmlknou. Znají desítky písní o svých svatých a pějí smutné žalmy o tom, jak byl jejich bůh přibit na kříž, ale v mé přítomnosti zpívají skutečné písně, i když pořád stejné, jenom v nich mění jména, jak mi řekl onen chytrý kněz, takže přede mnou do nich vkládají jméno mé.

Jsou to písně o válkách, bojích a smrti, písně o mužích s meči a štíty, písně o tomto životě.

Neboť bojovníci brání své ženy a děti, své domovy a svou úrodu a zabíjejí nepřátele, kteří přicházejí, aby jim tohle vše vzali. Bez bojovníků by zůstala pole ležet ladem a domovy by se staly místem zoufalství a

nářků. Přesto skutečnou odměnou bojovníků není stříbro nebo zlato, které nosí na pažích, ale jejich pověst. Jméno, jež si vydobyli. A k tomu jsou pěvci, aby tu pověst šířili a připomínali jejich jména dalším generacím. Vyprávějí příběhy o mužích, kteří bránili půdu svého lidu a zabíjeli jeho nepřátele. K tomu pěvci a básníci jsou, jenže o boji u Luddské brány v Lundene žádná píseň není.

Jistě, tam, kde kdysi bývala Mercie, se zpívá, jak Æthelred dobyl Lundene. Je to krásná píseň, a přesto v ní není ani zmínka o mně ani o Steapovi či Pyrligovi, ani o nikom jiném z mužů, kteří ten den skutečně bojovali. Kdo tu píseň poslouchá, musí si myslet, že Æthelred přišel a ti, které básník nazývá pohany, se při pohledu na něj obrátili a utekli.

Jenže tak to nebylo.

Tak to vůbec nebylo.

Řekl jsem, že se na nás Seveřané hnali, a je to pravda, ale Sigefrid nebyl žádný hlupák a před bránou a naší sevřenou hradbou je zastavil. Viděl, jak málo nás je, a dobře si uvědomil, že pokud prorazí naši štítovou hradbu rychle, všichni pod starým římským obloukem zemřeme.

Vrátil jsem se ke svým mužům a zařadil se mezi ně. Můj štít přesahoval přes štíty mých sousedů nalevo i napravo ode mě, a právě tehdy, když jsem se včlenil do štítové hradby a připravil se k boji, mi svitlo, co Sigefrid zamýšlí.

Jeho muži nestáli a nečiněli na nás, ale formovali útočný klín. Chystali se vyslat dopředu předvoj osmi bojovníků, z nichž první čtyři měli dlouhá těžká kopí, která bylo třeba držet oběma rukama, a proto nenesli štíty. Následovali čtyři muži se sekerami a štíty a teprve za nimi postupovali další se štíty, kopími a dlouhými meči. Věděl jsem, co bude následovat. První čtyři se rozběhnou a vrazí kopí do našich čtyř štítů. Pouhou tíhou zbraní a prudkostí útoku vrhnou čtyři členy naší první řady dozadu a do vzniklé mezery vnikne druhá čtveřice se sekerami. Ti už nebudou muset prorážet naši hradbu, ale soustředí se na to, aby rozšířili průlom, který načali kopiníci. Budou hákovat a stahovat dolů štíty naší druhé řady, a tak nás odhalí dlouhým mečům těch, co půjdou za nimi. Sigefridovi šlo o to, aby prorazil naši dvojitou hradbu rychle, a já jsem nepochyboval, že těch osm mužů je na takový útok nejen vycvičeno, ale už si ho vyzkoušeli ve skutečném boji.

„Zapřete se!“ zvolal jsem, i když to bylo zbytečné, neboť všichni kolem mě věděli, co mají dělat. Musí vydržet nebo zemřít, tak mi přísahali.

Věděl jsem, že pokud nepřijde Æthelred, zemřeme. Neměli jsme tak dlouhé zbraně, abychom dokázali odvrátit útok prvních čtyř kopiníků. Mohli jsme se jen snažit jejich nápor vydržet, navíc jsme stáli proti přesile a z nepřátel přímo vyzařovala sebedůvěra. Křičeli na nás urážky a slibovali nám smrt a vše nasvědčovalo tomu, že ta se k nám už blíží.

„Co tak zavřít bránu, pane?“ navrhl Cedric, který stál vedle mě.

„Na to už je pozdě,“ odpověděl jsem.

A útok začal.

Čtyři kopiníci se s řevem rozběhli proti nám. Násady jejich kopí byly silné jako žerdě vesel a hroty velké jako krátké meče. Drželi je nízko a já jsem věděl, že chtějí udeřit do spodních okrajů našich štítů, aby vychýlili horní okraje dopředu a muži se sekerami za nimi je mohli snadněji zahákovat a vmžiku nás zbavit obrany.

Nejenže jsem věděl, co těch prvních osm udělá, ale bylo mi jasné, že se jim to podaří, neboť to byli Sigefridovi rozrážeči štítových hradeb. Na to byli cvičeni, dělali to a síň mrtvých musela být plná jejich obětí. A teď řvali a hnali se na nás. Viděl jsem jejich zkřivené tváře. Osm mohutných mužů s rozsochatými vousy a těžkými drátěnými košilemi, válečníci rozsévající hrůzu a smrt, a já jsem se přikrčil, napjal tělo proti štítu a jenom doufal, že nepřátelské kopí udeří do kovové puklice uprostřed. „Tlačte nám do zad,“ křikl jsem na muže v zadní řadě.

Už jsem viděl kopí, které mířilo do mého štítu. Jestliže udeří do spodní poloviny, usnadní některému z mužů se sekerou, aby mi ho těžkou čepelí s ozubcem strhl dolů a pak… Smrt v jarním ránu. A tak jsem vysunul levou nohu dopředu a podepřel dolní okraj štítu stehnem, ale zároveň jsem se bál, že hrot těžkého kopí prorazí desku z lipového dřeva a zabodne se mi do slabin. „Zapřete se!“ zvolal jsem znovu.

A řada čtyř kopí se blížila. Stačil jsem postřehnout škleb muže, který se hnal proti mně a chystal se vší silou udeřit do mého štítu. Už mu chybělo jen pár kroků, okamžik kratší než jeden tep srdce, když vtom udeřil Pyrlig.

V první chvíli jsem nevěděl, co se stalo. Čekal jsem napjatý všemi svaly proti štítu a připravený krýt útok sekerníků Hadím dechem, když

cosi spadlo z nebe přímo mezi útočící nepřátele. Dlouhá kopí klesla, jejich hroty se zaryly do cesty pár kroků přede mnou a osm mužů zavrávoralo. Soudržnost a hnací síla jejich útočného klínu byla ta tam. V první chvíli jsem myslel, že z ochozu nad bránou skočili dolů dva Pyrligovi muži, ale pak jsem uviděl, že Walesan svrhl z bašty dvě mrtvoly. Těžká těla dvou mohutných mužů, stále ještě v drátěných košilích, nejen srazila napřažená kopí, ale celý útočný voj rozvrátila, protože někteří v plném běhu zakopli, natáhli se na zem a nacvičená formace se rozpadla.

V tu chvíli jsem bez rozmýšlení vyrazil. Rozmáchl jsem se, čepelí Hadího dechu sekl do přilby muže se sekerou a vzápětí tvrdě vrazil kovový hrot puklice štítu do tváře jednoho z kopiníků.

„Štítovou hradbu!“ zvolal jsem a couvl zpátky.

Podobně jako já vyrazil vpřed Finan a dalšího kopiníka zabil. Na cestě k bráně teď ležely tři mrtvoly a jeden nebo dva muži se potáceli neschopni se zorientovat, přitom sotva jsem couvl do řady, vrhl Pyrlig shora další dvě těla. Mrtvoly ztěžka dopadly na zem a s rozhozenými údy zůstaly ležet na cestě jako další překážka, o kterou budou útočníci zakopávat. A pak jsem uviděl Sigefrida.

Byl ve druhé řadě. Už tlustá medvědí kůže jeho pláště ho chránila před většinou ran mečem, a to se mu pod ní navíc blýskala drátěná košile. Křičel na své muže a hnal je do útoku, ale mrtvoly, které padaly z nebe, je zastavily. „Vpřed!“ řval Sigefrid, protlačil se do první řady a řítil se přímo proti mně. Díval se na mě a křičel jako zběsilý, ale dnes už si nevzpomínám, jaká slova na mě chrlil.

Jenže útok Seveřanů už ztratil prudkost a místo aby do naší hradby udeřili v plném běhu, vrhali se na nás pouze z několika kroků. Vyrazil jsem proti Sigefridovi štítem, a když o sebe naše štíty bouchly, bylo to jako náraz do skály, třebaže totéž musel cítit i on, neboť ani jeden z nás po tvrdém nárazu nezakolísal. Sigefrid uskočil zpět a zaútočil mečem. Kryl jsem těžkou ránu štítem a pak jsem rychle zastrčil Hadí dech do pochvy a tasil Vosí žihadlo. Dlouhý meč je skvělá zbraň, ale v těsném boji štítu na štít je účinnější meč krátký. Okamžitě jsem jím bodl do mezery v hradbě nepřátelských štítů, ale rána šla doprázdna.

Sigefrid se do mě znovu opřel. Obě štítové hradby se do sebe zaklesly a muži za nimi tlačili, kleli, hekali a těžce oddychovali. Náhle se za

Sigefridem vynořila ruka se sekerou a máchla proti mě, ale Clapa za mnou zvedl štít a ránu kryl. Byla však tak silná, že i přes Clapovu sílu mu přirazila štít na mou přilbu. Zatmělo se mi před očima a na okamžik jsem ztratil orientaci, ale naštěstí jen na okamžik, protože dalšímu muži se sekerou se podařilo zaháknout horní okraj mého štítu a snažil se ho strhnout dolů. Jenže můj štít byl tak přiražený k Sigefridovu štítu, že jím nepohnul. Sigefrid na mě vychrlil přes zaťaté zuby další kletbu a plivl mi do tváře a já ho na oplátku nazval synem děvky, kterou obskočil kozel, a opět jsem naslepo bodl Vosím žihadlem. Hrot narazil za nepřátelskou hradbou do něčeho pevného, a tak jsem bodal krátkým trhnutím znovu a znovu, i když dodnes nevím, koho a jak jsem přitom zranil.

To jsou boje, jež opěvují básníci, ale já neznám jediného, který by kdy stál v první řadě štítové hradby. Básníci opěvují hrdinství bojovníků a vypočítávají, kolik mužů zabili. Líčí, jak jejich meče blýskají nad hlavami nepřátel a kopí rozsévají smrt, ale skutečnost je jiná. Meče neblýskají nad hlavami, ale bodají mezi štíty a pod nimi, muži se přetlačují, vyrážejí přes zaťaté zuby kletby, strkají do sebe, hekají a potí se. A také se nedá říct, že by mnoho mužů umíralo, když se do sebe zaklesnou dvě štítové hradby, protože v tlačenici není dost místa, aby se člověk mohl rozmáchnout a vést ránu. To pravé zabíjení nastane až po tom, co jedna ze štítových hradeb povolí a rozpadne se. Ale ta naše první nápor útoku vydržela. Moc jsem toho neviděl, protože jsem měl přilbu naraženou dopředu na oči, ale vzpomínám si na Sigefridova otevřená ústa a sliny, které mu z nich stříkaly, když řval. Chrlil na mě kletby a já jsem zase proklínal jeho a do štítu mi bušily rány. Vtom nad vřavou boje zazněl výkřik a po chvíli další a náhle jsem cítil, že tlak na můj štít polevil. Sigefrid ustoupil. Celá jeho řada začala ustupovat. Myslel jsem, že nás chtějí vylákat ven, ale k tomu jsem měl daleko a zůstal jsem stát. Neodvážil jsem se z brány, protože její kamenné zdi nás chránily před útoky z boku. A pak se znovu ozval výkřik a já jsem konečně uviděl, co donutilo Sigefridovy muže k ústupu. Z ochozu hradby padaly do řad útočníků těžké balvany. Pyrlig se zřejmě nemusel bránit žádnému útoku a jeho muži začali vylamovat ze zvětralého zdiva kamenné bloky a vrhali je dolů. Viděl jsem, jak jeden z nich zasáhl do hlavy muže těsně za Sigefridem, a když padl, ustupující Sigefrid o něj zakopl.

„Zůstaňte!“ křikl jsem na své muže. Viděl jsem, že mají chuť vrhnout se vpřed a využít zmatku v řadách nepřátel, ale to by znamenalo, že by opustili bezpečí brány. „Zůstaňte!“ houkl jsem znovu vztekle a oni zůstali.

Byl to Sigefrid, kdo zavelel k ústupu. Viděl jsem, že je hněvem bez sebe. Čekal snadné vítězství, ale místo toho ztratil několik mužů, zatímco my jsme nepřišli o žádného. Cedric měl zkrvavenou tvář, ale když jsem se ho zeptal, jestli je zraněn vážně, jenom zavrtěl hlavou. Pak jsem za sebou zaslechl křik a vzápětí do nás zezadu vrazili ti, kteří stáli obráceni do města. Teprve teď zaútočil dav shromážděný v ulicích kolem brány. Jenže tu stranu hájil Steapa a já jsem se ani nenamáhal otočit, abych viděl, co se tam děje. Znal jsem Steapu a věděl jsem, že je zadrží. Zároveň se shora ozvalo řinčení čepelí, takže už i Pyrlig musel bojovat.

Sigefrid poznal, že nepřítel na hradbách je ohrožován zevnitř z města a už tedy nebude mít čas shazovat na ně kameny, a začal organizovat nový útok. „Zabíjejte je!“ křičel na své muže. „Všechny je pobijte, všechny, až na toho velkého,“ ukázal na mě Postrachem nepřátel. „Toho chci já!“ Ještě jsem si pamatoval jméno jeho meče. „Jsi můj!“ zařval na mě. „Teď budeš viset na kříži ty!“ Zasmál se, schoval Postrach nepřátel do pochvy a vzal si od jednoho ze svých bojovníků těžkou sekeru s dlouhým toporem. Pak zvedl štít se znakem havrana a ukázal svým mužům, aby ho následovali. „Pobijte je!“ zvolal znovu, „všechny do jednoho je pobijte, jen toho velkého bastarda nechte mně!“

Jenže místo aby se na nás vrhli jako bouře a silou přesily nás zatlačili do brány, zastavili se na dosah meče od nás a snažili se nám strhnout štíty ozubci dlouhých seker. A naše situace začala být zoufalá.

Válečná sekera je v boji dvou štítových hradeb strašná zbraň. I když se ji nepodaří použít jako háku, strhnout jí štít a odhalit muže za ním, pořád dokáže rozbít těžkou hlavicí štít na třísky. Cítil jsem, jak se můj štít pod Sigefridovými ranami otřásá, a viděl jsem, jak desky z lipového dřeva praskají a objevuje se v nich ostří jeho sekery, ale nemohl jsem dělat nic jiného, než ten nápor vydržet. Neodvážil jsem se pokročit vpřed, abych neporušil soudržnost štítové hradby, a kdybych zavelel celé řadě, aby se pohnula proti nepříteli, ztratili by muži na křídlech ochranu zdí, hradba by padla a všichni bychom zemřeli.

Do nohou mi bodalo kopí a do štítu udeřila další sekera. Po celé délce řady bouchaly těžké rány, štíty praskaly a smrt nad námi visela čím dál níž. Já jsem sekeru neměl, nikdy jsem si tuhle zbraň neoblíbil, i když jsem uznával její strašlivou sílu. Měl jsem jen Vosí žihadlo, svůj krátký meč, a mohl jsem jen doufat, že se ke mně Sigefrid přiblíží a pak se mi podaří najít volné místo kolem jeho štítu a bodnout ho do břicha nebo do boku. Ale Sigefrid věděl, že na to čekám, a stále se držel na délku dlouhého toporu sekery ode mě. Můj štít už byl rozbitý a bylo mi jasné, že kterákoliv z dalších ran mi může změnit levou paži v krvavou změť roztříštěných kostí a já zůstanu bezbranný.

Možná proto jsem se odvážil udělat krok vpřed. Rozhodl jsem se k tomu v okamžitém popudu, takže to Sigefrid nečekal a jeho rána šla mimo, i když mě topor jeho sekery udeřil do levého ramene. Jenže jak máchl sekerou, štít mu na okamžik klesl a v tu chvíli jsem bodl Vosím žihadlem a zasáhl ho do odhaleného pravého ramene. Zapotácel se, ale rána nebyla tak prudká, aby prorazila drátěnou košili. Hned se vzchopil, prudce do mě vrazil štítem, a jakmile mě zahnal zpátky do řady, bouchla jeho sekera znovu plnou silou do mého štítu.

Zašklebil se na mě a jeho zlé oči zasvítily. „Chci tě živého," zavrčel jako vzteklá šelma a opět máchl sekerou, tentokrát ze strany. Podařilo se mi strhnout štít tak, že zasáhl železnou puklici. „Živého," opakoval, „abys zemřel smrtí, jakou zaslouží ten, kdo porušuje přísahu."

„Tobě jsem žádnou přísahu nedal," odpověděl jsem.

„Ale zemřeš stejně, jako bys dal, přibitý ke kříži, a tvoje skučení neskončí, dokud mě nepřestane bavit." Znovu se zašklebil a rozmáchl se k poslední ráně, kterou mi chtěl definitivně rozbít štít. „A pak z tvé mrtvoly stáhnu kůži, Uhtrede Zrádný, nechám ji vyčinit a potáhnu si jí štít!" Máchl sekerou a vtom jako by spadlo nebe.

Do Sigefridových řad se z ochozu hradby zřítil celý úsek zvětralého zdiva. Z oblaku prachu se ozývaly výkřiky a nejméně šest mužů se válelo na zemi se zpřeráženými údy. Sigefrid stál nejblíže naší řadě, a tak kameny dopadly za něj, a když se bezděčně ohlédl, skočil shora Alfredův levoboček Osferth.

Zřejmě ho stále chránil jeho bůh, od kterého se odklonil, jinak by si musel přinejmenším zlomit obě nohy. Ale on dopadl mezi balvany a povalené muže a hned vyskočil, vykřikl jako znásilňovaná dívka a máchl

mečem po Sigefridově vousaté hlavě. Čepel udeřila do přilby, a i když ji neprosekla, přesto byla rána dost silná, aby Sigefrida na chvíli omráčila. Okamžitě jsem toho využil. Skočil jsem dva kroky vpřed, vrazil do Sigefrida rozbitým štítem a zespodu ho bodl Vosím žihadlem do stehna. Tentokrát hrot kroužky drátěné košile prorazil, a když jsem ucítil, že vnikl do těla, zakroutil jsem čepelí, abych ránu co nejvíc rozerval. Sigefrid se zapotácel a v tu chvíli ho Osferth, s očima vytřeštěnýma strachem, bodl do beder. Pochybuju, že věděl, co dělá. Teprve teď si zřejmě uvědomil, že se ocitl mezi nepřáteli, a ve zmatku a hrůze z toho, že ho zabijí, vložil do rány takovou sílu, že prorazil medvědí kůži pláště i drátěnou košili a zabodl meč hluboko do Sigefridova těla.

Mohutný Seveřan zařval bolestí. Finan, který bojoval po mém boku a jako obvykle v boji doslova tančil, zmátl muže vedle Sigefrida klamným výpadem, při němž sekl ze strany mečem svého soka do tváře, a potom křikl na Osfertha, aby se vrátil k nám.

Jenže Alfredův syn byl příliš zmatený, jako by nevěděl, kam patří, a určitě by ho muži kolem Sigefrida zabili, kdybych neodhodil trosky rozbitého štítu, neskočil k němu a nestrhl ho k sobě. Pak jsem ho vtlačil do druhé řady za sebou a bez štítu jsem čekal na další útok nepřátel.

„Díky, Bože, žes mě zachránil, díky, díky…," mumlal žalostně Osferth.

Sigefrid klečel na kolenou a chvěl se. Dva muži ho zvedli a odtáhli dozadu. Potom jsem uviděl Erika, jak na zraněného bratra zděšeně zírá. „Pojď a bojuj, zbabělce!" křikl jsem na Erika. Odpověděl na můj hněv smutným pohledem a kývl směrem ke mně, jako by chtěl říct, že ví, že mě zvyk nutí vyzývat nepřítele a urážet ho, ale že to v žádném případě nesnižuje jeho úctu ke mně. „Tak pojď!" vyzýval jsem ho znovu, „pojď a seznam se s Hadím dechem!"

„Až přijde můj čas, pane Uhtrede," odpověděl zdvořile na můj vzteklý řev a sklonil se nad bratrem. Také ostatní jejich bojovníci se stáhli, jako by nevěděli, co mají dělat, když vůdce není schopen boje. Jejich váhání mi umožnilo, abych se otočil a zjistil, zda se Steapovi podařilo odrazit útok vedený zevnitř města.

„Co se děje na baštách?" zeptal jsem se Osfertha.

Díval se na mě, jako by mě nevnímal. „Díky, Bože, díky…," zamumlal místo odpovědi, stále s tváří staženou hrůzou.

Vrazil jsem mu pěstí do břicha, aby se vzpamatoval. „Ptám se, co se děje tam nahoře!“ houkl jsem na něj.

Ještě chvíli na mě zmateně zíral a pak konečně odpověděl. „Nic, pane. Pohané se tam nedostali.“

Znovu jsem se obrátil k nepříteli. Pyrlig držel bašty, stejně jako Steapa vnitřní stranu brány, takže jsem i já musel vydržet. Dotkl jsem se Thorova kladiva, pohladil levou rukou jílec Hadího dechu a poděkoval bohům za to, že jsem stále naživu. „Dej mi svůj štít,“ řekl jsem Osferthovi. Stáhl jsem mu ho z ruky a provlékl zhmožděnou ruku koženými poutky. Nepřítel se už opět formoval do útočné řady.

„Neviděl jsi Æthelreda?“ zeptal jsem se Osfertha.

„Æthelreda?“ opakoval, jako by to jméno slyšel poprvé.

„Mého bratrance,“ vyštěkl jsem vztekle. „Viděl jsi ho?“

„Aha… Ano, pane, už přichází,“ odpověděl, jako by mi říkal, že viděl v dálce déšť.

Odvážil jsem se otočit na chvíli k němu. „Opravdu přichází?“

„Ano, pane,“ přikývl.

Æthelred opravdu přicházel a náš boj v Luddské bráně v podstatě končil, neboť Æthelred se neobrátil pryč a jeho muži se nyní brodili přes Fleot, aby vpadli nepříteli do zad. Také Seveřané to už zjistili a začínali prchat na sever k nejbližší další bráně. Nemohl jsem se udržet a vyrazil jsem za nimi. Znovu jsem vytáhl Hadí dech, protože v otevřeném boji to byla nejlepší zbraň, jakou jsem znal, a zakrátko jsem jím ztrestal jednoho z Dánů, který byl příliš tlustý a nestačil utéct. Těsně předtím, než jsem ho dostihl, se otočil a pokusil se mě zasáhnout kopím, ale jeho zoufalý útok jsem snadno kryl vypůjčeným štítem, a pak už jsem ho jedinou ranou poslal do síně mrtvých. Teprve potom jsem uslyšel Æthelredovy bojovníky, kteří běželi do svahu a řvali a skučeli jako smečka vlků, a náhle mi blesklo hlavou, že by nás mohli považovat za nepřátele. Zavolal jsem tedy na své muže, aby se vrátili do Luddské brány. Ta byla nyní volná, i když před ní i za ní se válely zkrvavené mrtvoly a poházené štíty. Slunce už vystoupilo výš, ale stále se nemohlo prodrat mlžným závojem, který halil oblohu.

Dost Sigefridových mužů zemřelo ještě před hradbami a jejich panika byla taková, že někteří padli ubiti naostřenými motykami bojovníků

fyrdu. Většině se však podařilo dostat vedlejší bránou do starého města, a tam jsme je začali honit jako štvanou zvěř.

Byl to divoký a krvavý hon. Sigefridovi muži na hradbách si jen pomalu připouštěli, že jejich boj je marný, a teprve když viděli přicházet smrt, obraceli se na útěk do ulic a uliček plných mužů, žen a dětí a sbíhali po terasovitých svazích města k řece, kde měli v přístavišti uvázané lodě. Někteří pošetilci se ještě snažili zachránit něco ze svého majetku, ale to se jim stalo osudným, protože jsme je, obtížené ranci, chytali a ubíjeli jako prchající krysy. Viděl jsem, jak jeden mercijský kopiník vlekl do domu křičící mladou dívku. Ve stokách zrudlých krví se válely mrtvoly. Někde vystrkovali z oken kříže na znamení, že tam žijí křesťané, ale pokud v domě byly pěkné dívky, bylo i to marné. Jinde stál v nízkých dveřích kněz a s křížem napřaženým před sebe volal, že v jeho malém kostele se ukrývají křesťanské ženy, jenže zdivočelí dobyvatelé kněze zabili, a pak už se zevnitř ozýval jen zoufalý křik. Asi dvacet Seveřanů bylo chyceno v paláci, kde střežili bohatství nahromaděné Sigefridem a Erikem. Všichni zemřeli a jejich krev se rozlévala ve stružkách po dlaždicích mozaikové podlahy římské síně.

Většinu této zkázy a zhouby obstarávali muži z fyrdu. Bojovníci z družin velmožů byli ukázněnější a drželi se při sobě, a právě tito vycvičení vojáci vyhnali Seveřany z Lundene. Já jsem zůstával se svými muži v ulici vedle poříční hradby, kterou jsme procházeli vzhůru, když jsme vystoupili z našich zpola zatopených lodí, a tam jsme pobíjeli Seveřany jako ovce prchající před vlky. Otec Pyrlig připevnil svůj kříž na dánské kopí a mával jím nad našimi hlavami, aby nás Æthelredovi muži nepovažovali za nepřátele. Z výše položených ulic a domů k nám doléhal křik obětí a řev dobyvatelů. Překročil jsem mrtvé dítě, děvčátko se zlatými vlasy slepenými krví otce, který ležel vedle a zřejmě se je snažil do poslední chvíle chránit. Pomyslel jsem na svou malou dceru Stiorru. „Pane!“ zavolal na mě Sihtric a ukázal mečem k řece.

Velká skupinu Seveřanů, která ustupovala k lodím, ale zřejmě už poznala, že se na ně nedostane, se uchýlila na pobořený most. Na severním konci mostu stála strážní bašta a průchod její bránou byl zatarasen štítovou hradbou. Seveřané se tedy opevnili v podobné pozici s křídly chráněnými kamennými zdmi jako my v Luddské bráně. Jejich

hradba se táhla napříč celým mostním obloukem a za první řadou jsem viděl nejméně pět dalších řad oválných, překrývajících se štítů.

Steapa vedle mě zamručel jako podrážděný medvěd a zvedl sekeru. „Ne," zadržel jsem ho za paži, na níž měl štít.

„Uděláme kančí kel," řekl obr. „Pozabíjíme je, všechny do jednoho!"

„Ne," opakoval jsem. Kančí kel je formace mužů, kteří se snaží proniknout do štítové hradby jako klín vrážený do dřeva, ale v případě takhle silné hradby by to bylo jako pokoušet se vrazit klín do skály. Muži v bráně byli sražení k sobě, že by mezi nimi neproklouzla ani myš, navíc věděli, že jejich postavení je bezvýchodné, a člověk, který bojuje v zoufalství o poslední šanci zachránit si život, je nejnebezpečnější. Nakonec tak jako tak zemřou, ale mnozí z jejich nepřátel zemřou s nimi.

„Zůstaňte tady," řekl jsem svým mužům. Zastrčil jsem Hadí dech do pochvy, sňal přilbu a spolu se štítem ji předal Sihtrikovi. Také Pyrlig sňal přilbu. „Nemusíš se mnou jít," řekl jsem mu.

„A proč bych neměl?" zeptal se s úsměvem. Podal kopí s křížem Ryperovi, položil štít na zem a oba jsme vykročili k mostní bráně. Byl jsem rád, že se mnou jde.

„Jsem Uhtred z Bebbanburgu," zvolal jsem na muže, kteří na mě hleděli přes horní okraje štítů, „a pokud chcete dnes večer hodovat v Odinově síni mrtvých, klidně vás tam pošlu."

Z ulic města k nám doléhal křik a k obloze stoupal hustý sloup kouře. Devět mužů v první řadě štítové hradby na mě stále hledělo, ale žádný z nich nepromluvil.

„Ale kdybyste si ještě chtěli užít radostí tohoto světa," pokračoval jsem, „začněte se mnou jednat."

„Sloužíme svému vůdci," řekl konečně jeden z nich.

„A tím je kdo?"

„Hrabě Sigefrid Thurgilson," odpověděl muž.

„Dobře bojoval," řekl jsem. Nebylo to tak dávno, co jsem chrlil na Sigefrida před Luddskou bránou urážky, ale teď mi šlo o to, abych donutil nepřítele ke kapitulaci a ušetřil životy svých mužů. „Je hrabě Sigefrid naživu?" zeptal jsem se.

„Žije," odpověděl muž stroze a trhl hlavou za sebe. Takže Sigefrid byl někde vzadu na mostě.

„Pověz mu tedy, že ho Uhtred z Bebbanburgu žádá, aby se rozhodl, zda chce žít, nebo zemřít.“

To nebyla volba, kterou jsem mu diktoval já. Už dávno o tom rozhodly sudičky a já jsem byl jen jejich nástrojem. Muž, který mi odpovídal, poslal můj vzkaz dozadu a čekal. Pyrlig se modlil, i když jsem se nikdy nedozvěděl, jestli prosil svého boha o milost pro lidi, které dobyvatelé vraždili za námi ve městě, nebo o smrt pro Sigefridovy muže před námi.

Po nějaké době se sevřený zástup bojovníků v bráně rozestoupil, aby bylo možné projít. „Hrabě Erik je ochotný s tebou mluvit,“ oznámil muž, s kterým jsem jednal.

A tak jsem spolu s Pyrligem vykročil, abych se setkal s nepřítelem.

Kapitola šestá

„Můj bratr říká, že tě mám zabít," prohlásil Erik na přivítanou. Mladší z bratří Thurgilsonových na mě čekal na mostě, a třebaže v jeho slovech zazněla hrozba, výraz tváře mluvil o něčem jiném. Zdál se klidný, jako by si ani neuvědomoval svou situaci. Černé vlasy měl stočené pod prostou nezdobenou přilbu a jeho drátěná košile byla potřísněná krví. Všiml jsem si, že je na jednom místě protržená, takže tam zřejmě utržil ránu, ale nezdál se být zraněn. Zato Sigefrid zraněn byl, a těžce. Ležel na svém medvědím plášti prostřeném na zemi a převaloval se bolestí. Ošetřovali ho dva muži.

„Tvůj bratr si myslí, že všechno se dá vyřešit zabíjením," odpověděl jsem s pohledem upřeným na Sigefrida.

„V tomto ohledu jste oba stejní, jestli je pravda, co se o tobě říká," opáčil Erik s unaveným úsměvem.

„A co se o mně říká?" zeptal jsem se zvědavě.

„Že zabíjíš jako Seveřan," odpověděl Erik. Otočil se a pohlédl po proudu řeky. Několika dánským a norským lodím se podařilo vyplout a některé posádky nyní veslovaly proti proudu, aby se pokusily zachránit uprchlíky, kteří zůstali na břehu. Na přístavních hrázích probíhal nelítostný boj a mnozí muži skákali do vody, aby unikli zuřivosti Sasů. „Někdy si myslím, že smrt je pravým a jediným smyslem života," dodal Erik. „Uctíváme smrt, šíříme ji a jsme přesvědčeni, že vede k radosti."

„Já smrt neuctívám," namítl jsem.

„Ale křesťané ano," řekl Erik a pohlédl na Pyrliga, na jehož hrudi se houpal dřevěný kříž.

„Ne,“ zavrtěl hlavou Pyrlig. „To není pravda.“

„Tak k čemu ten obraz mrtvého?“ zeptal se Erik.

„Náš Pán Ježíš Kristus vstal z mrtvých,“ odpověděl Pyrlig. „Přemohl smrt! Zemřel, aby nám dal život, a pak se opět vrátil do života. Smrt, pane, je jen brána k dalšímu životu.“

„Tak proč se tedy smrti bojíme?“ zeptal se Erik, i když bylo zřejmé, že žádnou odpověď neočekává. Opět pohlédl na zmatek, který panoval na řece. Obě lodi, jimiž jsme připluli, obsadili uprchlíci, ale jedna z nich jen kousek od přístavní hráze uvízla, položila se na bok a muži se z ní hrnuli do vody. Pomyslel jsem si, že je nečeká nic jiného než smrt – buď ve vodě nebo pod meči, kopími, sekerami a motykami zdivočelých vítězů. Někteří se proto drželi převrženého plavidla a snažili se skrýt před hrstkou saských lučištníků, jejichž lovecké šípy se zabodávaly do boku lodi. Kolik lidí ten den v Lundene zemřelo? Ulice dobytého města páchly krví a odevšad se ozýval nářek žen. „Věřili jsme ti, pane Uhtrede,“ ozval se Erik, stále s pohledem upřeným na řeku. „Doufali jsme, že nám přivedeš Ragnara. Měl ses stát králem Mercie a nám dát celý ostrov Británii.“

„Mrtvý muž lhal,“ řekl jsem.

Erik se otočil ke mně. „To byla chyba,“ prohlásil s vážnou tváří. „Nesouhlasil jsem s tím, abychom se tě pokoušeli získat podvodem, ale hrabě Haesten na tom trval.“ Podíval se na Pyrliga, na jeho drátěnou košili a jílec meče ohmataný častým používáním. „Ale tys nás taky podvedl, pane Uhtrede,“ dodal. „Musels vědět, že tenhle muž není kněz, ale bojovník.“

„Je obojí,“ odpověděl jsem.

Erik se ušklíbl, zřejmě si připomněl, jak zkušeně Pyrlig porazil jeho bratra v římské aréně. „Lhal jsi,“ řekl smutně, „a my jsme taky lhali. Přesto jsme spolu mohli ovládnout Wessex. Ale teď?“ otočil se a pohlédl na Sigefrida, „teď ani nevím, jestli můj bratr zůstane naživu.“ Sigefrid nyní ležel bez hnutí a chvíli jsem myslel, že se už odebral do síně mrtvých. Pak ale pomalu otočil hlavu a vrhl na mě nenávistný pohled.

„Budu se za něj modlit,“ řekl Pyrlig.

„Ano,“ přikývl Erik, „modli se za něj. Prosím…“

„A co mám dělat já?“ zeptal jsem se.

„Ty?“ Erik svraštil čelo, jako by nechápal, na co se ptám.

„Mám tě nechat naživu, nebo tě zabít, Eriku Thurgilsone?“

„Poznáš, že to s námi nebudeš mít lehké,“ řekl.

„Ale nakonec vás zabiju…, když budu muset,“ opáčil jsem. V těch dvou větách spočívala podstata našeho vyjednávání. Bylo zřejmé, že se Erik a jeho muži ocitli v pasti, z níž neměli východisko, ale abychom je mohli pobít, museli bychom se prosekat jejich děsivou štítovou hradbou a utkat se v těsném prostoru mostu s bojovníky, jejichž jediným cílem by bylo vzít s sebou do síně mrtvých co nejvíc nepřátel. Přišel bych nejméně o dvacet mužů a další by skončili zmrzačeni na celý život. Takovou cenu jsem nebyl ochoten zaplatit a Erik to věděl. Věděl však i to, že na ni přistoupím, jestliže nebude rozumný. „Je tady Haesten?“ zeptal jsem se a rozhlédl se po pobořeném mostě.

Erik zavrtěl hlavou. „Viděl jsem ho odplouvat,“ ukázal po proudu řeky.

„Škoda,“ řekl jsem, „protože on je tím, kdo porušil přísahu – přísahu věrnosti mně. Kdyby byl tady, vyměnil bych hned životy vás všech za jeho život.“

Erik na mě chvíli upřeně hleděl, jako by zvažoval, jestli mluvím pravdu. „Potom zabij místo Haestena mě a ostatní nech odejít,“ řekl nakonec.

„Ty jsi žádnou přísahu vůči mně neporušil a nic mi nedlužíš,“ odpověděl jsem.

„Chci zachovat těmto mužům život,“ řekl Erik s náhlým zaujetím, „a můj vlastní život je malá cena za jejich záchranu. Jsem ochoten ji zaplatit, pane Uhtrede, pokud na oplátku daruješ život jim a přidáš jim k tomu Krotitele vln“ ukázal na bratrovu loď, která pořád ještě stála u malého přístaviště, kde jsme vystoupili na břeh.

„Je to přijatelná cena, otče?“ zeptal jsem se Pyrliga.

„Kdo může určit cenu za život?“ pokrčil rameny.

„Já,“ prohlásil jsem a znovu se obrátil k Erikovi. „A moje cena je tato: všechny své zbraně, štíty, drátěné košile a přilby necháte na mostě. A stejně tak tady necháte své náramky, řetězy, ozdobné spony, mince a vůbec všechny cennosti, Eriku Thurgilsone. Pak vám dovolím nastoupit na loď, kterou vám vyberu, a budete moct odplout.“

„Na loď, kterou vybereš ty?“ zeptal se Erik.

„Ano.“

Pousmál se. „Krotitele vln jsem pro bratra postavil já," řekl. „Sám jsem našel dub s kmenem rovným jako žerď kopí a sám jsem ho porazil. A pak jsme porazili ještě dalších jedenáct dubů na žebroví, příčné vazníky, stěžeň a oplaňkování. Spáry jsme utěsnili chlupy ze sedmi medvědů, které jsem zabil vlastním oštěpem, a sám jsem také ukul hřeby, jimiž je loď sbitá. Plachty ušila má matka a já jsem spletl lana a pak jsem zabil svého milovaného koně a postříkal jeho krví příď, a tak loď zasvětil Thorovi. Krotitel vln proplul se mnou a bratrem bouřemi, mlhou i ledem. Je to krásná loď a já ji miluju."

„Miluješ ji víc než svůj život?"

Chvíli o tom přemýšlel a potom zavrtěl hlavou. „Ne."

„Pak odplujete lodí, kterou vyberu já," trval jsem na svém a tím mohlo vyjednávání skončit. Jenže v tu chvíli se v bráně, kde proti mým mužům stála mnohonásobná štítová zeď Seveřanů, zvedl rozruch a zmatek.

Záhy přišla zpráva, že k bráně přitáhl Æthelred a domáhá se vstupu na most. Erik na mě tázavě pohlédl. Pokrčil jsem rameny. „On tady velí," řekl jsem.

„Takže na něm bude, jestli se odtud dostaneme?"

„Ano," přikývl jsem.

Erik vyslal muže k bráně s rozkazem, aby Æthelreda pustili dál, a můj bratranec vkráčel se svou obvyklou nadutou arogancí na most. Doprovázel ho pouze velitel jeho stráže Aldhelm. Aniž věnoval Erikovi jediný pohled, obrátil se se vzteklým výrazem ke mně. „Chceš říct, že tady vyjednáváš za mě?" řekl podrážděně.

„Ne," zavrtěl jsem hlavou.

„Tak co tady děláš?"

„Vyjednávám za sebe," odpověděl jsem. „Tohle je hrabě Erik Thurgilson," představil jsem mu Seveřana anglicky. „A to je ealdorman Mercie pan Æthelred," dodal jsem dánsky k Erikovi.

Erik pozdravil Æthelreda lehkou úklonou, ale klidně si to gesto mohl ušetřit, neboť Æthelred mu nevěnoval nejmenší pozornost. Místo toho se rozhlédl po mostě a odhadoval, kolik mužů se sem uchýlilo. „Není jich moc," prohlásil, „ale všichni musí zemřít."

„Právě jsem jim nabídl, za jakých podmínek si mohou zachovat životy," řekl jsem.

Æthelred se obrátil ke mně. „Máme příkaz zajmout Sigefrida, Erika a Haestena a dopravit je jako zajatce ke králi Ethelstanovi.“ Všiml jsem si, že se Erikovy oči trochu rozšířily. Myslel jsem, že nerozumí anglicky, ale zřejmě se z tohoto jazyka přece jen něčemu naučil a Æthelredovým slovům porozuměl. „Hodláš se snad protivit mému tchánovi?“ zeptal se mě bratranec vyzývavě, když jsem na to nic neřekl.

„Zabij je, pane,“ řekl Aldhelm Æthelredovi, ale ten stále hleděl na mě.

„Jestli s nimi chceš bojovat, máš k tomu právo,“ odpověděl jsem. „Já takovou výsadu nemám.“

Z výrazu Æthelredovy i Aldhelmovy tváře jsem poznal, že mají chuť obvinit mě ze zbabělosti, ale také oni vyčetli něco z mé tváře a rozmysleli si to. „Tys měl tyhle pohany vždycky rád,“ řekl Æthelred místo toho.

„Mám je rád tak, bratranče, že jsem za tmy proplul se dvěma loděmi mezerou v mostě, obsadil Luddskou bránu a vybojoval tam boj, jaký bych už nechtěl znovu podstoupit, a v tom boji jsem za tebe pobil spoustu pohanů. Ale máš pravdu, mám je rád.“

Æthelred pohlédl na rozlámané trámy na konci této části mostu a na úzkou mezeru mezi pilíři, kterou se ve vírech a převalujících se vlnách valila a hučela voda. „Neměl jsi rozkaz použít lodě,“ zavrčel podrážděně. Bylo mi jasné, že v něm bouří vztek, neboť se bál, že by ho má akce mohla připravit o slávu z dobytí Lundene.

„Měl jsem rozkaz dobýt pro tebe město a tamhle ho máš,“ ukázal jsem na kopec, nad nímž stoupal k obloze sloup kouře. „Tvůj svatební dar,“ dodal jsem s posměšnou úklonou.

„A nejen město, pane,“ řekl Aldhelm Æthelredovi, „také všechno, co v něm je.“

„Všechno?“ zeptal se Æthelred, jako by se zdráhal uvěřit svému štěstí. „Ano, všechno,“ přitakal Aldhelm.

„A jestli jsi za to schopný cítit vděk, pak poděkuj své ženě,“ řekl jsem trpce.

Æthelred vytřeštil oči a hleděl na mě, jako by mu až postupně docházelo, co jsem řekl. „Své ženě?“ opakoval nevěřícně, ale už začínal brunátnět hněvem.

„Ano,“ přikývl jsem. „Nebýt Æthelflaed, nikdy bychom Lundene nedobyli. Ještě v noci mi dala muže, které jsem potřeboval.“

„Tys ji v noci viděl?“ zeptal se opět, jako by to bylo něco neuvěřitelného.

„Samozřejmě že jsem ji viděl,“ odpověděl jsem klidně. „Vrátili jsme se na ostrov, abychom si vzali lodě. Tam jsem se s ní setkal. Ona přiměla tvé muže, aby šli se mnou.“

„A taky přiměla pana Uhtreda, aby jí složil přísahu,“ dodal Pyrlig. „Přísahal jí, že bude bránit tvou Mercii, pane Æthelrede.“

Æthelred na jeho poznámku nereagoval a dál zíral na mě, třebaže teď už byla v jeho očích nenávist. „Ty sis vzal mé lodě,“ zasyčel, stěží schopen hněvem promluvit, „a setkal ses s mou ženou?“

„Přišla na pobřeží,“ řekl jsem, „s otcem Pyrligem.“

Nic jsem tím nemínil, jenom jsem mu chtěl sdělit, k čemu došlo, a doufal jsem, že bude svou ženu za její iniciativu obdivovat. Ale sotva jsem to vyslovil, už jsem věděl, že to byla chyba. V první chvíli se zdálo, že mě udeří, jak se mu jeho široká tvář zkřivila hněvem, ale ovládl se, prudce se otočil a odcházel. Aldhelm okamžitě pospíchal za ním a nějak se mu ho podařilo zastavit. Něco mu řekl, Æthelred mu odpověděl rozčileným gestem a Aldhelm se obrátil ke mně. „Dělej, co považuješ za nejlepší,“ zavolal za mnou a následoval svého pána do brány, kde jim Seveřané opět uvolnili uličku, aby mohli projít.

„To dělám vždycky,“ odpověděl jsem.

„Co?“ zeptal se otec Pyrlig s pohledem upřeným k bráně, v níž zmizel můj bratranec.

„To, co považuju za nejlepší. Co ho tak rozčililo?“ zeptal jsem se.

„Nemá rád, když s jeho ženou mluví jiní muži a on u toho není,“ řekl Walesan. „Všiml jsem si toho během plavby na lodi. Užírá se žárlivostí.“

„Ale já přece znám Æthelflaed od jejích dětských let,“ namítl jsem.

„Bojí se, že ji znáš až moc dobře, a pomyšlení na to ho přivádí k šílenství.“

„Ale to je přece nesmysl!“ zvolal jsem, protože teď už se zmocnil hněv i mě.

„Je to žárlivec a všichni žárlivci jsou hloupí,“ prohlásil klidně Pyrlig.

Erik sledoval celou scénu mlčky, ale viděl jsem, že je Æthelredovým náhlým odchodem stejně zmaten jako já. „To je velitel?“ zeptal se mě.

„Můj bratranec," odpověděl jsem.

„Ale je tvým velitelem?" opakoval Erik otázku.

„Pan Æthelred velí, ale pan Uhtred se jeho rozkazy neřídí," vysvětlil mu Pyrlig.

Erik se usmál. „Takže jsme se dohodli, pane Uhtrede?" zeptal se trochu těžkopádnou, ale slušnou angličtinou.

„Netušil jsem, že mluvíš tak dobře anglicky," řekl jsem překvapeně.

„Naučila mě to jedna saská otrokyně," odpověděl.

„Doufám, že hezká," poznamenal jsem. „Ano, dohodli jsme se, i když s jednou změnou."

Zarazil se, ale zůstal u zdvořilého tónu. „S jakou?" zeptal se opatrně.

„Že si můžeš vzít Krotitele vln."

Myslel jsem, že mě za to políbí. V první chvíli na mě hleděl, jako by tomu nevěřil, ale když poznal, že to míním upřímně, rozzářil se jako ranní slunce. „Pane Uhtrede…," začal.

„Vezměte si ji a odplujte," přerušil jsem ho, protože jsem nechtěl, aby mi děkoval.

K té změně mě přimělo to, co řekl Aldhelm. Měl pravdu – všechno ve městě teď patřilo Mercii a Æthelred byl jejím vládcem. Znal jsem Æthelredovu chamtivost, a kdyby zjistil, že chci Sigefridovu loď pro sebe – a také jsem ji chtěl –, nepochybně by mě o ni připravil. Proto jsem ji raději vrátil bratřím Thurgilsonovým.

Erik tedy nechal odnést Sigefrida na Krotitele vln, samozřejmě bez zbraní a cenností. Trvalo dlouho, než všichni nastoupili na palubu, ale konečně odrazili od přístavní hráze a já jsem se díval, jak loď míří po proudu k zamlženému ústí řeky.

A někde ve Wessexu zakukala první kukačka.

Napsal jsem Alfredovi list. Vždycky jsem nerad psal a musely to být celé roky, kdy jsem se k tomu naposledy odhodlal. Teď za mě škrábou listy kněží mé ženy, ale dobře vědí, že si to po nich umím přečíst, takže si dávají pozor a píší jen to, co jim řeknu. Ale v den, kdy padlo Lundene, jsem napsal Alfredovi vlastní rukou. „Lundene je tvoje, králi," sdělil jsem mu, „a já zde zůstávám, abych obnovil a zpevnil jeho hradby."

Už těchhle pár slov vyčerpalo mou trpělivost. Pergamen byl nerovný, brk se na něm zadrhával a inkoust, který jsem našel v dřevěné truhle plné lupu ukradeného nejspíš v nějakém klášteře, se pak rozprskl a dělal kaňky. „Najdi otce Pyrliga a Osfertha a přiveď mi je," řekl jsem Sihtrikovi.

„Pane…," pohlédl na mě nervózně.

„Já vím," řekl jsem trpělivě, „chceš se oženit s tou svou děvkou, ale nejdřív mi přiveď otce Pyrliga a Osfertha. Děvka může počkat."

Pyrlig se objevil o chvíli později. Posunul jsem k němu přes stůl list. „Chci, abys odjel za Alfredem, tohle mu předal a řekl mu, co se tady stalo."

Přeletěl mou zprávu očima a všiml jsem si, že se pousmál, i když hned zvážněl, abych se necítil dotčen jeho míněním o mém rukopisu. K obsahu listu nic neřekl, ale překvapeně zvedl hlavu, když do místnosti vstoupil Sihtric s Osferthem.

„Chci poslat bratra Osfertha s tebou," vysvětlil jsem Walesanovi.

Osferth strnul. Nechtěl, aby ho kdokoliv nazýval bratrem. „Chci zůstat tady, pane," prohlásil.

„Král si tě přeje mít ve Wintanceasteru," odpověděl jsem tak, aby mu bylo jasné, že na tom, co chce on, pramálo záleží. „A krále musíme poslouchat všichni," dodal jsem. Pak jsem si vzal od Pyrliga list, znovu namočil brk do vybledlého inkoustu, hnědavého jako rez, a připsal do něj dalších pár slov. „Sigefrida porazil Osferth," smolil jsem pracně, „a já bych si ho rád nechal ve své družině."

Proč jsem to napsal? Neměl jsem Osfertha o nic radši než jeho otce, ale svým skokem z bašty prokázal značnou odvahu. Možná to bylo bláznovství, možná pošetilost, ale v každém případě odvážný čin, a kdyby se k němu neodhodlal, mohlo být dnes Lundene v dánských nebo norských rukou. Osferth si zasloužil své místo ve štítové hradbě, i když naděje, že v ní přežije víc než jednu bitvu, zůstávala stále žalostně malá. „Otec Pyrlig vylíčí králi, co se tady stalo," řekl jsem mu, „a já krále žádám, aby ti dovolil vrátit se ke mně. Rozhodnutí však musíš nechat na Alfredovi."

„Ale on mi to nedovolí," namítl Osferth plačtivě.

„Otec Pyrlig ho přesvědčí," řekl jsem. Walesan zvedl obočí, ale potom přikývl na znamení, že se o to pokusí. Dal jsem list Sihtrikovi a

sledoval, jak pergamen skládá a kape na něj pečetní vosk. Pak jsem vtiskl do vosku svůj pečetní znak s vlčí hlavou a podal list Pyrligovi. „Pověz Alfredovi pravdu o tom, co se tady stalo," řekl jsem, „protože od mého bratrance uslyší něco zcela jiného. A snaž se k němu dojet rychle."

Pyrlig se usmál. „Chceš, abychom byli u krále dřív, než posel tvého bratrance?" zeptal se.

„Ano," přikývl jsem. Tohle mě už život naučil, že zpráva, která dorazí k příjemci nejdřív, je pro něj nejdůvěryhodnější. Nepochyboval jsem, že Æthelred vyšle k Alfredovi posla se zprávou o svém triumfu, a stejně tak jsem si byl jistý, že má zásluha na něm bude v jeho podání potlačena, nebo zcela popřena. Proto jsem chtěl, aby Alfred slyšel od Pyrliga pravdu, i když ani to nebylo zárukou, že jí král uvěří.

Pyrlig s Osferthem odjeli ještě před svítáním na dvou z mnoha koní, které jsme získali dobytím města. Krátce po východu slunce jsem obešel obvodové hradby, abych si udělal obrázek o tom, která místa je třeba opravit. U bran už stáli na stráži mí muži. Většina z nich pocházela z berroscirského fyrdu, který bojoval předchozí den pod Æthelredovým velením, a viděl jsem, že jsou stále ještě plni vzrušení a radosti ze snadného vítězství.

Na hradbách bylo také několik Æthelredových bojovníků, ale většina jich vyspávala po nočním hýření s ženami nebo nad korbeli piva či medoviny. U jedné ze severních bran obrácené k zamlženým kopcům jsem se setkal s Egbertem, Æthelredovým velitelem, jenž ustoupil Æthelflaedině nátlaku a dal mi své nejlepší muže. Odvděčil jsem se mu za to stříbrným náramkem, který jsem vzal jednomu ze zabitých. Na místech, kde se bojovalo, se stále válely mrtvoly Seveřanů a už od rána na nich začínali hodovat krkavci a kočky. „Díky," řekl jsem Egbertovi.

„Měl jsem ti věřit, pane," odpověděl rozpačitě.

„Vždyť jsi mi věřil."

„Ano," přikývl, „ale jenom kvůli ní."

„Je Æthelflaed tady?" zeptal jsem se.

„Ne, zůstala na ostrově."

„Myslel jsem, že ji střežíš."

„Střežil jsem ji," řekl, „jenže včera večer mě pan Æthelred vyměnil."

Pohlédl jsem na něj pozorněji a teprve teď jsem si všiml, že už nemá stříbrný řetěz, odznak velitelské pravomoci.

Pokrčil rameny, jako by chtěl říct, že nechápe, čím se provinil. „Povolal mě sem, ale když jsem přijel, odmítl mě přijmout. Prý onemocněl.“

„Doufám, že těžce,“ poznamenal jsem.

Egbertovou tváří se mihl úsměv, ale hned zase zmizel. „Řekli mi, že zvrací. Takže nic vážného.“

Æthelred obsadil palác na vrcholu lundenského kopce, zatímco já jsem zůstal v římském domě na břehu řeky. Líbil se mi. Vždycky se mi líbily domy po Římanech, protože jejich pevné zdi skýtaly bezpečnou ochranu před větrem, deštěm i sněhem. Dům, který jsem si zvolil za dočasné sídlo, byl velký, s nádvořím obklopeným sloupovými arkádami. Ve třech křídlech byly malé místnosti, v nichž zřejmě bydlelo služebnictvo nebo se využívaly jako skladiště, a také kuchyň s velkou cihlovou pecí, v níž by se mohlo najednou napéct chleba pro tři lodní posádky. Ve čtvrtém křídle domu se nacházelo šest místností, přičemž dvě byly tak velké, že by se do nich vešli všichni muži mé družiny. Z těchto dvou místností se dalo vystoupit na dlážděnou terasu, odkud se otevíral výhled na řeku. Večer by tam bylo velmi příjemně, nebýt strašlivého puchu, který se v době odlivu šířil z Temesu.

Mohl jsem se vrátit do Cocchamu, ale zůstal jsem v Lundene a nechal si tam i muže z berroscirského fyrdu, třebaže ti tím nebyli vůbec nadšeni, neboť na ně v jejich domovech čekaly jarní práce na polích. Držel jsem je v Lundene proto, aby pracovali na opravách městských hradeb. Vrátil bych se domů, kdybych věděl, že práce zajistí Æthelred, ale ten chatrný stav opevnění lehkomyslně přehlížel. Sigefrid sice některá místa opravil a zpevnil městské brány, ale stále ještě toho zbývalo dost udělat. Staré zdivo se drolilo, a někde z něj dokonce padaly balvany do vnějšího příkopu, takže mí muži káceli stromy a otesávali kmeny, aby mohli nejslabší místa vyspravit dřevěnými palisádami. Pak jsme vyčistili vnější příkop, vybrali z něj nánosy hlíny a umístili tam ostré kameny na přivítanou těm, kteří se budou pokoušet dobývat město příště.

Alfred vyslal posla s příkazem, že celé staré město musí být přestavěno. Chtěl, abychom zachovali všechny římské domy, které lze opravit, ale strhli rozpadávající se ruiny a na jejich místě postavili pevné domy ze dřeva. Na tak velkorysé úmysly však nebylo dost mužů ani peněz. Alfred si představoval, že se Sasové z nového neopevněného

města přestěhují do starého Lundene a najdou za jeho zdmi bezpečí. Jenže Sasové se stále báli duchů římských stavitelů a zatvrzele odmítali všechny výzvy, aby začali obsazovat opuštěné domy. Stejně tak se báli římských duchů i muži z berroscirského fyrdu, ale ještě víc se báli mě, a tak zůstali a pracovali.

Æthelred se o to, co dělám, ani v nejmenším nezajímal. Jeho nemoc musela rychle pominout, neboť jsem se dozvídal, že se náruživě věnuje lovu. Každý den vyjížděl na sever do zalesněných kopců, kde štval jeleny a jinou vysokou zvěř. Nikdy s sebou neměl míň než čtyřicet mužů, zřejmě se bál, že by se v okolí Lundene mohla vyskytnout tlupa loupeživých Dánů a přepadnout ho. Takových tlup bylo jistě dost, ale řízením osudu se žádná k Æthelredovi ani nepřiblížila. Každý den jsem vídal na východě jezdce, jak si hledají cestu bažinatým krajem, který se táhl mezi městem a mořem. Věděl jsem, že to jsou Dáni a pozorují nás, aby pak hlásili Sigefridovi, co se v Lundene děje.

I já jsem však dostal zprávu o Sigefridovi. Podle ní zůstal naživu, ale zranění ho tak poznamenalo, že nejen není schopen chodit, ale ani stát. Erik se s ním uchýlil do Beamfleotu, kde se k nim přidal také Haesten, a odtud vysílali jezdce k ústí Temesu. Žádná saská loď se neodvážila vyplout do země Franků, protože Seveřané nemysleli po porážce v Lundene na nic jiného než na pomstu. Jednou dokonce jakási dánská loď s drakem na přídi doveslovala z ústí Temesu až k pobořenému mostu a odtud nás její posádka provokovala a vysmívala se nám. Měli na palubě saské vězně a jednoho po druhém před našima očima zabíjeli, přičemž si dávali záležet, abychom každou krvavou exekuci dobře viděli. Měli tam také zajaté ženy a my jsme slyšeli jejich křik a nářek. Poslal jsem na most Finana s tuctem mužů. Vzali s sebou hliněnou nádobu s ohněm a z mostu pak stříleli na loď ohnivé šípy. Každý kapitán lodi má strach z ohně, a i když loď zasáhlo jen pár vystřelených šípů a posádka je stihla uhasit, stačilo to, aby se Dánové stáhli po proudu do vzdálenosti, kam už lučištníci nedostřelili. Tam se však zastavili a jejich veslaři drželi loď proti proudu, abychom viděli zabíjení dalších vězňů. Teprve když jsem dal dohromady posádku a chystal se proti nim vyplout na jedné z ukořistěných lodí, obrátili a unikli nám po proudu do šera nastávající noci.

Jiné lodě z Beamfleotu přepluly napříč širokým ústím Temesu a vysadily muže ve Wessexu. V této části Wessexu bylo kdysi království Cent, ale pak si to území podmanili Západosasové, a třebaže tam žili Sasové, mluvili tak zvláštní řečí, že jim bylo stěží rozumět. Vždycky to byla země sužovaná vikinskými nájezdníky a také teď tam Sigefrid posílal přes ústí Temesu jednu loď za druhou a hluboko do Centu z nich pronikaly bandy, které loupily, zapalovaly vesnice a odváděly otroky. Nebylo tedy divu, že od biskupa Swithwulfa z Hrofeceastru přijel posel s prosbou o pomoc. „Pohani byli až v Contwaraburgu," řekl sklesle mladý kněz, když mi prosbu tlumočil.

„A zabili arcibiskupa?" zeptal jsem se ho, jako by to bylo mé toužebné přání.

„Díkybohu tam v tu dobu nebyl, pane," odpověděl kněz a pokřižoval se. „Pohani jsou všude, kam se podíváš, pane," pokračoval. „Nikdo před nimi není bezpečný a biskup Swithwulf tě prosí o pomoc."

Jenže já jsem biskupově prosbě při nejlepší vůli vyhovět nemohl. Potřeboval jsem muže, aby střežili Lundene, ne Cent, a také mou rodinu, protože týden po dobytí města přijela Gisela s dětmi a půltuctem služek. Poslal jsem pro ně Finana s třiceti bojovníky, aby jim zajistili bezpečí při plavbě po řece, a když přijely a v římském domě zazněl ženský smích, hned v něm bylo příjemněji. „Mohls to tady aspoň dát vyčistit," peskovala mě Gisela.

„Vždyť jsem to udělal."

„Cha, a co je to tamhle?" ukázala na strop.

„Pavučiny," řekl jsem, „podpírají trámy, aby nespadly."

Gisela tedy nechala vymést pavučiny a zapálit oheň v kuchyni. V rohu dvora, kde se stýkaly taškové střechy arkád, byla široká kamenná váza plná smetí a odpadků. Gisela dala všechno svinstvo vynést a pak se dvěma služkami celou vázu vydrhla, až se pod špínou objevil bílý mramor a v něm vytesané postavy žen v lehkých závojích s harfami. Gisela se na tu krásu nemohla vynadívat. Nejednou jsem ji viděl, jak u vázy dřepí na bobku a přejíždí po štíhlých postavách římských žen prstem, a pak se dokonce se služkami snažily upravit si vlasy podle nich. Také celý dům si zamilovala a i přes zápach, který se táhl od řeky, ráda sedávala na terase a pozorovala pomalu plynoucí tok. „On ji bije," řekla mi jednou večer.

Věděl jsem, o kom mluví, ale nechal jsem to bez odpovědi.

„Má po těle modřiny," pokračovala Gisela, „přitom je těhotná."

„Cože je?" zeptal jsem se překvapeně.

„Æthelflaed je těhotná," řekla Gisela. Téměř každý den chodila do paláce za Æthelredovou ženou, i když Æthelflaed k nám nikdy na návštěvu přijít nesměla.

Zpráva, že je Æthelflaed těhotná, mě opravdu překvapila. Nevím proč, ale bylo to tak. Možná jsem v Æthelflaed stále viděl spíš dítě než ženu. „A říkáš, že ji bije?" zeptal jsem se.

„Ano," přikývla Gisela, „podezřívá jí, že miluje jiného muže."

„A je to pravda?"

„Samozřejmě že není, ale on se toho hrozně bojí." Gisela se odmlčela, aby si nabrala další chomáč vlny na spřádání. „Myslí si, že se zamilovala do tebe."

Vzpomněl jsem si na Æthelredův náhlý výbuch hněvu na lundenském mostu. „On se zbláznil," řekl jsem.

„Nezbláznil, jenom žárlí," opravila mě Gisela a položila mi ruku na rameno. „A já vím, že k tomu nemá žádný důvod," dodala. „Ale stejně je to podivný způsob projevování lásky, když někdo žárlí, nemyslíš?"

Æthelflaed se objevila den po dobytí Lundene. Připlula lodí do saského města a odtud ji převezl dvojkolový vůz tažený voly přes Fleot a pak nahoru k manželovu novému sídlu. Podél cesty stáli lidé a mávali jí na přivítanou větvičkami s čerstvými lístky, kněží, kteří šli před volským potahem, stříkali na všechny strany svěcenou vodou a za vozem, ověšeným podobně jako voli jarními květy, následoval zástup žen. Æthelflaed se držela postranice vozu, aby nespadla, a bylo vidět, že se necítí nejlépe. Přesto se na mě unaveně usmála, když vůz drkotal po nerovné kamenné dlažbě bránou dovnitř.

Na počest Æthelflaedina příjezdu uspořádal Æthelred v paláci hostinu. Samozřejmě že o mou přítomnost nestál, ale vzhledem k mému postavení mě těžko mohl vynechat, a tak mi odpoledne před hostinou přinesl posel strohé pozvání. Nebyla to žádná velkolepá hostina, ale piva při ní teklo dost. Kolem Æthelreda a Æthelflaed v čele sedělo asi deset kněží a já jsem dostal místo až na konci dlouhého stolu, Æthelred se na mě mračil a kněží mě nebrali na vědomí. Vymluvil jsem se, že musím obejít hradby a zkontrolovat stráže, a brzy jsem odešel. Vzpomínám si,

že mi bratranec připadal ten večer pobledlý, ale bylo to krátce po jeho nemoci, takže jsem se tomu nijak nedivil. Zeptal jsem se ho sice na zdraví, ale on jenom mávl rukou, jako by nešlo o nic závažného.

Gisela a Æthelflaed se v Lundene velmi spřátelily. Já jsem opravoval hradby, Æthelred se věnoval lovu a jeho muži procházeli městem a brali vše, čím se dal rozhojnit přepych a bohatství paláce jejich pána. Když jsem se jednoho dne vracel domů, uviděl jsem v nádvoří šest Æthelredových mužů. Jedním z nich byl Egbert, který mi před útokem na město poskytl své bojovníky. Díval se na mě, ale z jeho výrazu se nedalo nic vyčíst. „Co chcete?“ zeptal jsem se těch šesti. Pět z nich mělo drátěné košile a meče, zatímco šestý byl v koženém kabátci, na němž měl vyšitý výjev se psy, kteří strhávají k zemi štvaného jelena, a na krku se mu houpal stříbrný řetěz jako označení velmože. Byl to Aldhelm, rádce mého bratrance a velitel jeho družiny.

„Tohle,“ ukázal Aldhelm na kamennou vázu, kterou vyčistila Gisela a nyní nám sloužila k chytání dešťové vody stékající ze spojnice střech arkád. Kromě toho, že Gisela obdivovala její krásu, nám sloužila jako zdroj čisté chutné vody, což byla v každém městě velká vzácnost.

„Dva tisíce stříbrných a je vaše,“ odpověděl jsem Aldhelmovi.

Jenom se ušklíbl. Cena, kterou jsem řekl, byla samozřejmě neskutečná. Čtyřem mladším mužům se podařilo vázu překlopit a vylít z ní nashromážděnou vodu a nyní se ji snažili znovu postavit. Jenže když jsem se objevil, nechali toho a narovnali se.

Z domu vyšla Gisela a usmála se na mě. „Řekla jsem jim, že si ji nemůžou vzít,“ prohlásila.

„Pan Æthelred ji chce,“ trval na svém Aldhelm.

„Ty se jmenuješ Aldhelm,“ řekl jsem, „jenom Aldhelm, zatímco já jsem Uhtred, pán z Bebbanburgu, a ty mi budeš říkat pane.“

„Tenhle ti nebude říkat pane,“ poznamenala Gisela, „protože mě nazval děvkou.“

Mí čtyři muži, kteří stáli za mnou, se pohnuli dopředu a s rukama na jílcích mečů se postavili po mém boku. „Tys nazval mou ženu děvkou?“ zeptal jsem se Aldhelma.

„Můj pán žádá, abychom mu tu vázu přivezli,“ prohlásil místo odpovědi.

„Omluvíš se mé ženě a potom mně," řekl jsem. Odepnul jsem opasek s meči a položil ho na dlažbu.

Přezíravě si mě změřil a pak se otočil ke svým mužům. „Nechte ji položenou a odvalte ji na ulici," přikázal jim.

„Omluv se mé ženě a potom mně," opakoval jsem o poznání tišším hlasem.

Zřejmě poznal, že přestávají žerty, a znovu se otočil ke mně. Teď už se netvářil tak sebejistě. „Tenhle dům patří panu Æthelredovi," začal vysvětlovat. „Jestli tu žiješ, je to jen s jeho laskavým svolením." Přikročil jsem k němu blíž. „Egberte!" zvolal polekaně. Ale Egbert pouze zvedl ruku na znamení, aby jeho muži nechali meče v pochvách. Dobře věděl, co by následovalo, a měl dost rozumu, aby zabránil krveprolití. Jenže Aldhelm tolik rozumu neměl. „Ty bastarde!" zavrčel a vytrhl z pochvy u pasu nůž.

Srazil jsem ho pěstí, pak jsem mu přerazil čelist a nos a zlámal obě ruce a pár žeber, než mě od něj Egbert odtáhl. Aldhelm se omluvil a plival přitom krev a vyražené zuby. Váza zůstala na svém místě a Aldhelmův nůž jsem dal služkám do kuchyně, aby jím krájely cibuli.

A následující den přijel Alfred.

Objevil se náhle a neohlášen a jeho loď přistála u hráze nad pobořeným mostem. Musela chvíli čekat, než jí uvolní místo obchodní loď, a pak tiše a bez jakéhokoliv halasu přirazila. Alfred vystoupil na břeh v doprovodu asi dvaceti kněží a mnichů a šesti ozbrojených strážců. Prošel mezi zbožím naskládaným na molu, překročil opilce, který vyspával ve stínu, a zamířil k brance ve zdi, jež vedla do obchodníkova dvora.

Doslechl jsem se, že takhle došel až do paláce. Æthelred byl opět na lovu, ale král navštívil svou dceru a dlouho u ní zůstal. Když ji konečně opustil, vydal se opět z kopce dolů a se svým kněžským doprovodem došel k našemu domu. Já jsem v tu dobu byl na hradbách a řídil tam práce, ale Gisela už věděla, že je Alfred v Lundene, a protože čekala, že by se mohl zastavit, měla připravený chléb, sýr, pivo a uvařenou čočku. Nenabídla mu maso, neboť Alfred maso nejedl. Měl slabý žaludek a neustále ho trápily bolesti ve střevech a v domnění, že by maso jeho problémy ještě zhoršilo, se ho ani nedotkl.

Gisela pro mě poslala sluhu, aby mě zpravil o králově příjezdu, přesto jsem se vrátil dost dlouho potom a našel dvůr plný kněží. Byl mezi nimi i otec Pyrlig a po boku se mu držel Osferth, už opět v mnišské kutně. Mladík na mě vrhl vyčítavý pohled, jako by svůj návrat k církvi přičítal za vinu mně, ale Pyrlig mě objal. „Æthelred se ve svém hlášení králi o tobě ani nezmínil," zamumlal mi do ucha.

„Takže my jsme při dobývání Lundene vůbec nebyli?" zeptal jsem se.

„Podle tvého bratrance ne," řekl Pyrlig a usmál se. „Ale já jsem Alfredovi pověděl, jak to skutečně bylo. Pojď, čeká na tebe."

Král byl na terase a díval se na řeku. Jeho strážci stáli u zdi, zatímco král seděl v dřevěném křesle. Zastavil jsem se ve dveřích. Byl jsem připraven, že ho opět uvidím bledého a vážného, ale k mému překvapení nevypadal vůbec ztrápeně, dokonce se usmíval. Gisela seděla vedle něho a Alfred se nakláněl dopředu, něco říkal a Gisela, zády ke mně, ho poslouchala. Zůstal jsem stát ve dveřích a chvíli ten vzácný výjev – Alfreda spokojeného a uvolněného – pozoroval. Všiml jsem si, že když chtěl v jednom okamžiku něco zdůraznit, dotkl se dlouhými bílými prsty jejího kolena. Necítil jsem v tom nic nevhodného, jen mu to nebylo podobné.

I když na druhou stranu mu to bylo velmi podobné, protože předtím, než se chytil do osidel křesťanství, byl vyhlášený sukničkář, o čemž svědčil právě Osferth, plod tohoto raného období jeho kralování. Alfred měl rád pěkné ženy a nepochyboval jsem, že se mu Gisela líbí. Náhle se ozval její smích a Alfred, polichocen, že ji rozveselil, se také zasmál. Zjevně mu nevadilo, že je pohanka a na krku má pohanský amulet – zdálo se, že je v její společnosti šťastný, a chvíli jsem byl v pokušení nechat je o samotě. Takového jsem ho vedle Ælswith, jeho ženy s hadím jazykem, tváří kolčavy a hlasem ťuhýka, nikdy neviděl. Jenže pak náhodou pohlédl přes Giselino rameno a všiml si mě.

Okamžitě se proměnil v Alfreda, jakého jsem znal. Ztuhl, napřímil se a neochotně na mě kývl, abych přišel k nim. Vzal jsem si stoličku, která sloužila naší dceři za stolek, a přitom jsem zaslechl zaskřípění mečů povytahovaných z pochvy. Alfred dal strážcům znamení, aby zůstali v klidu – dobře věděl, že kdybych na něj chtěl zaútočit, nevybral bych si za zbraň lehkou třínohou stoličku, jaká se používá při dojení. Sledoval mě,

když jsem na důkaz úcty k panovníkovi odevzdával své meče jeho strážcům. „Buď zdráv, pane Uhtrede," řekl pak chladným tónem.

„Vítám tě v našem domě, králi," odpověděl jsem, uklonil se mu a posadil se zády k řece.

Chvíli mlčel. Měl na sobě hnědý plášť přitažený těsně k hubenému tělu, na krku mu visel stříbrný kříž a na hlavě mu na řídnoucích vlasech seděla bronzová čelenka. To mě také překvapilo. Alfred vždycky považoval symboly královského úřadu za nicotnosti a zřídkakdy je nosil, ale teď se zřejmě rozhodl, že Lundene potřebuje vidět krále. Všiml si mého překvapení a čelenku si sundal. „Předpokládal jsem, že Sasové z nového města už opustili své domy a přesídlili sem," řekl chladně. „Tady by přece byli chráněni hradbami. Proč to ještě neudělali?"

„Protože se bojí duchů, pane," odpověděl jsem.

„A ty se jich nebojíš?"

Přemýšlel jsem, jak nejlépe odpovědět. „Bojím," přikývl jsem potom.

„A přesto tu žiješ," ukázal na dům.

„Snažíme se zdejší duchy nedráždit a naklonit si je," řekla Gisela, a když král povytáhl obočí, vysvětlila mu, že dáváme na nádvoří jídlo a pití, abychom uctili všechny duchy, kteří do našeho domu přijdou.

Alfred si promnul prsty oči. „Podle mě by bylo lepší, kdyby odtud naši kněží všechny duchy vymýtili," prohlásil. „Modlitby a svěcená voda, to na ně platí, tak se duchů nejlépe zbavíme."

„Anebo mi dej tři sta mužů, pane, a já s nimi srovnám nové město se zemí," navrhl jsem. „Zapálíme domy těch lidí a pak se sem budou muset přestěhovat."

Jeho tváří se mihl krátký úsměv, ale hned zmizel. „Je těžké vynutit si poslušnost, aniž by člověk vzbudil hněv a zášť," řekl. „Někdy mám pocit, že jedinou moc, kterou vládnu, mám nad svou rodinou, a i o tom ještě pochybuji. Kdybych ti dovolil jít do nového města s mečem a kopím, pane Uhtrede, naučili by se tě nenávidět. Lundene musí být poslušné, ale zároveň musí zůstat baštou křesťanských Sasů, a pokud nás budou nenávidět, mohli by jednou uvítat návrat Dánů, kteří je nechávali na pokoji. Ne," zavrtěl hlavou, „i my je necháme na pokoji, ale nebudeme jim stavět palisádu. Ať se rozhodnou přesídlit do starého města sami, z vlastní vůle. Ale teď, jestliže promineš, paní," obrátil se ke Gisele, „si musíme promluvit o jiném, ještě naléhavějším problému."

Pokynul strážcům a jeden z nich otevřel dveře. Objevil se v nich otec Beocca spolu s dalším knězem, zamračeným černovlasým člověkem se syslími tvářemi jménem otec Erkenwald. Znal jsem ho a věděl jsem, že mě nenávidí. Jednou se mě pokusil zabít tím, že mě obvinil z pirátství, a i když to bylo obvinění pravdivé, podařilo se mi z jeho spárů uniknout. Erkenwald se na mě zamračil, Beocca mi s vážným výrazem kývl na pozdrav a pak se oba obrátili k Alfredovi.

„Pověz mi," řekl Alfred s pohledem upřeným na mě, „co teď dělají Sigefrid, Erik a Haesten."

„Jsou v Beamfleotu a zesilují opevnění svého tábora," odpověděl jsem. „Mají dvaatřicet lodí a dost mužů na to, aby je všechny obsadili posádkou."

„Tys tam byl?" zeptal se otec Erkenwald. Věděl jsem, že král povolal oba kněze na terasu proto, aby posloužili jako svědci našeho rozhovoru. Alfred si ve své opatrnosti dával záležet, aby všechny podobné hovory byly nějak zaznamenány, buď písemně, nebo do paměti.

„Ne," odpověděl jsem stroze.

„Takže tam byli tví zvědové?" ujal se dotazování opět Alfred.

„Ano, pane."

Chvíli o tom přemýšlel. „Daly by se jejich lodě zapálit?" zeptal se pak.

Zavrtěl jsem hlavou. „Mají je schované v zátoce, pane."

„Musíme je zničit," prohlásil král a křečovitě sevřel v klíně své dlouhé ruce. „Podnikli nájezd na Contwaraburg," dodal.

„Už jsem o tom slyšel, pane."

„Zapálili kostel a předtím ho vyloupili. Vzali všechno – evangeliáře, kříže, dokonce i relikvie!" Odmlčel se, jako by se s tím stále nemohl vyrovnat. „Byl tam fíkový list, který utrhl sám Pán Ježíš Kristus! Měl jsem možnost se ho dotknout a cítil jsem v něm jeho sílu." Znovu se na chvíli odmlčel. „A teď je to všechno v rukou pohanů," dodal téměř plačtivě.

Nic jsem na to neřekl. Už před chvílí začal Beocca psát a jeho brk v tichu škrábal po pergamenu. Otec Erkenwald mu držel nádobku s inkoustem, ale tvářil se dotčeně, jako by ho ta drobná služba znevažovala. „Říkal jsi dvaatřicet lodí?" zeptal se mě Beocca.

„Aspoň tak jsem to naposledy slyšel."

„Do té zátoky se přece můžeme dostat,“ ozval se Alfred s novou živostí.

„Zátoka u Beamfleotu se při odlivu ocitá na suchu, pane,“ řekl jsem. „Abychom se dostali k lodím, museli bychom proplout kolem jejich tábora na kopci nad kotvištěm. A poslední zpráva, kterou jsem dostal, říká, že mají napříč přes kanál uvázanou strážní loď. Samozřejmě bychom tu loď mohli zničit a probít se přes ni, ale k tomu by bylo třeba aspoň tisíce mužů a nejméně dvě stovky by jich padly.“

„Tisíce mužů?“ opakoval král pochybovačně.

„Podle posledních zpráv má Sigefrid téměř dva tisíce mužů.“

Alfred na chvíli zavřel oči. „A Sigefrid žije?“ zeptal se.

„Spíš se drží při životě,“ odpověděl jsem. Většinu těch zpráv jsem měl od Ulfa, dánského obchodníka, který miloval stříbrňáky, jež jsem mu za ně dával. Bylo mi jasné, že Ulf dostává stříbro i od Haestena a Erika za to, že jim hlásí, co dělám já v Lundene, ale i tak mi stálo za to ho platit. „Bratr Osferth mu způsobil těžké zranění.“

Král na mě upřel své bystré oči. „Osferth,“ řekl. Jenom to, víc nic.

„On vyhrál bitvu, pane,“ dodal jsem. Alfred mlčel a jen se na mě díval. „Řekl ti to otec Pyrlig, ne?“ zeptal jsem se. Král krátce přikývl. „Osferth vykonal hrdinský čin,“ pokračoval jsem. „Nevím, jestli bych měl dost odvahy udělat něco takového. Skočil z velké výšky, zaútočil na obávaného bojovníka a zvrátil boj v náš prospěch. Nebýt Osfertha, pane, vládl by dnes v Lundene Sigefrid a já bych ležel v hrobě.“

„Chceš ho zpátky?“ zeptal se Alfred.

Samozřejmě že jsem ho nechtěl zpátky, ale Beocca na mě téměř nepostřehnutelně kývl šedivou hlavou a já jsem pochopil, že ani ve Wintanceasteru Osfertha nechtějí. Neměl jsem toho mladíka rád a z Beoccova posunku jsem vyrozuměl, že stejnou lásku k němu chovají ve Wintanceasteru, ale přesto jsem musel uznat, že jeho čin byl skutečným hrdinstvím. Možná opravdu je srdcem bojovník, pomyslel jsem si. „Ano, pane,“ odpověděl jsem tedy na královu otázku a všiml si, že se Gisela kradmo usmála.

„Je tvůj,“ řekl Alfred stroze. Beocca obrátil oči k nebi, jako by děkoval nebesům. „Ale já zase chci dostat Seveřany z ústí Temesu,“ dodal Alfred.

„Neměl by se o to postarat Guthrum?“ zeptal jsem se. Beamflot ležel ve východoanglickém království, s nímž byl Wessex oficiálně v míru.

Alfred na mě podrážděně pohlédl – zřejmě proto, že jsem užil Guthrumova dánského jména. „Král Æthelstan je o té věci informován,“ řekl.

„A dělá s tím něco?“

„Slibuje, že udělá.“

„A Vikingové zatím jeho země beztrestně využívají,“ poznamenal jsem naléhavě.

„Mám snad vyhlásit králi Æthelstanovi válku?“ naježil se Alfred.

„Umožňuje nájezdníkům, aby pronikali do Wessexu, pane,“ řekl jsem, „tak proč mu to neoplatit? Proč neposlat do Východní Anglie naše lodě, aby zpustošily jeho vesnice a usedlosti?“

Alfred vstal. „Teď je nejdůležitější, abychom neztratili Lundene,“ prohlásil a natáhl ruku k otci Erkenwaldovi. Ten sáhl do kožené mošny a vyndal z ní svitek pergamenu opatřený hnědou pečetí. „Rozhodl jsem se jmenovat tě vojenským velitelem města,“ řekl král. „Tvým úkolem bude nedovolit, aby se ho nepřítel znovu zmocnil.“

Přijal jsem jmenovací list. „Vojenským velitelem?“ zeptal jsem se s důrazem na první slovo.

„Všichni bojovníci a členové fyrdu budou podřízeni tvému velení.“

„A město, pane?“

„Město se stane bohabojným místem,“ odpověděl Alfred.

„Zbavíme ho vší neřesti a všeho hříchu,“ ozval se otec Erkenwald, „a učiníme ho bělejším než sníh.“

„Amen,“ dodal vroucně Beocca.

„Jmenoval jsem otce Erkenwalda biskupem lundenským,“ řekl Alfred, „a civilní vláda nad městem bude příslušet jemu.“

Cítil jsem, že se mi rozbušilo srdce. Erkenwald, který mě nenávidí! „A co ealdorman Mercie, ten nebude mít nad městem žádnou civilní moc?“ zeptal jsem se.

„Můj zeť nebude má jmenování rušit,“ odpověděl Alfred odměřeně.

„Ale jakou moc tedy bude mít?“ nedal jsem se odbýt.

„Lundene patří Mercii a Æthelred je jejím vládcem.“

„Takže bude mít právo jmenovat nového vojenského velitele?“

„Bude dělat to, co mu řeknu," prohlásil Alfred, a teď už zazněl v jeho hlase zřetelný hněv. „Během čtyř dnů se všichni sejdeme a poradíme se, jak zajistit pro město bezpečí a plný rozvoj." Lehce se uklonil Gisele a chystal se odejít.

„Králi," zastavila ho Gisela, „co je s tvou dcerou? Včera jsem ji navštívila a viděla jsem na její tváři modřiny."

Alfred sklouzl pohledem k řece, kde ve zvířené vodě pod pobořeným mostem plavalo šest labutí. „Daří se jí dobře," odpověděl stroze.

„Ale ty modřiny…"

„Vždycky byla nezbedné dítě," přerušil ji Alfred.

„Nezbedné?" opakovala Gisela, jako by jí jeho odpověď nestačila.

„Mám ji rád," řekl Alfred a z náhlé vřelosti v jeho hlase bylo zřejmé, že to říká upřímně, „ale zatímco v dětství může být nezbednost roztomilá, v dospělém věku je to vážný prohřešek. Moje drahá Æthelflaed se musí naučit poslušnosti."

„Takže se bude učit nenávidět?" zeptal jsem se.

„Je nyní vdaná," řekl Alfred, „a její povinností před Bohem je poslouchat svého manžela. Nepochybuji, že se to naučí a bude za tu lekci vděčná. Je těžké trestat dítě, které milujete, ale je hřích od trestu upouštět z pouhé lásky. Modlím se k Bohu, aby to pochopila a stala se moudřejší."

„Amen," řekl otec Erkenwald.

„Chvalme Boha," dodal Beocca.

Gisela neřekla nic a král odešel.

Měl jsem si domyslet, že na královské poradě, svolané do paláce na vrcholu lundenského vrchu, budou i kněží. Čekal jsem válečnou radu a věcné názory na to, jak nejlépe zbavit Temes lupičských lodí, které zamořovaly ústí řeky, ale místo toho mi byly odebrány meče a pak mě uvedli do sloupové síně, v jejímž čele stál oltář. Doprovázeli mě Finan a Sihtric. Finan se coby dobrý křesťan pokřižoval, ale Sihtric, podobně jako já pohan, na mě polekaně pohlédl, jako by se bál, že se v příštích chvílích stane obětí nějakých náboženských kouzel.

Přečkal jsem jejich bohoslužbu. Mniši monotónními hlasy vyzpěvovali, kněží odříkávali modlitby a zvonili zvonky a muži klečeli.

V síni bylo asi čtyřicet mužů, většinou kněží, ale pouze jediná žena. Byla to Æthelflaed, která seděla vedle svého manžela. Měla na sobě bílou tuniku staženou v pase modrou šerpou a v uzlu vlasů, zlatavých jako zralé obilí, měla vpletený rozrazil. Seděla obrácená ke mně zády, ale když se v jednu chvíli ohlédla na otce, uviděl jsem, že má kolem pravého oka nafialovělé modřiny. Alfred se na ni nepodíval, ale zůstával na kolenou. Pozoroval jsem ho a také jsem pozoroval pokleslá ramena jeho dcery a k tomu všemu jsem ještě přemýšlel o Beamfleotu a o tom, jak to vosí hnízdo vypálit. Nakonec jsem se rozhodl, že musím vzít loď a podívat se sám, jak to v Beamfleotu vypadá.

Náhle Alfred vstal. Usoudil jsem, že bohoslužba konečně skončila, avšak Alfred se obrátil a začal k nám mluvit. Naštěstí ne moc dlouho. Nabádal nás, abychom přemýšleli o slovech jakéhosi proroka Ezechiela. „I poznají pohanské národy, které zůstanou vůkol, že já Bůh jsem vystavěl, co bylo zbořeno, a osázel zpustošený kraj," přečetl nám, pak pergamen s Ezechielovými slovy odložil a sám dodal: „Lundene je znovu saské město, a i když je v ruinách, s Boží pomocí ho opět vystavíme. Musíme z něj učinit město Boží, aby bylo pohanům světlem." Odmlčel se, vážně se usmál a pokynul biskupu Erkenwaldovi. Ten, v bílé peleríně ověšené červenými pruhy látky, na nichž byly vyšité stříbrné kříže, vstal a začal své kázání. Tiše jsem zaúpěl. Čekal jsem, že se budeme radit, jak zbavit Temes našich nepřátel, a zatím do nás Alfred a Erkenwald hučeli hloupé náboženské žvásty.

Už dávno jsem se naučil jejich kázání neposlouchat. Bohužel jsem měl smůlu a musel jich vyslechnout spoustu a jejich slova pleskala do mých uší se stejným užitkem jako kapky deště do nově položených došků na střeše. Ale po chvíli jsem při Erkenwaldově tirádě přece jen zbystřil pozornost.

Protože kněz nemluvil o tom, jak naší zásluhou povstane město z ruin, ani o pohanech, kteří Lundene ohrožují, ale kázal k Æthelflaed.

Stál vedle oltáře a křičel. Znal jsem jeho kázání a vždycky byla plná hněvu, ale v ten jarní den v síni římského paláce doslova zuřil. Vykřikoval, že jeho ústy mluví Bůh, a pokud budeme brát Boží slovo na lehkou váhu, nebo ho dokonce pomíjet, pohltí celé lidstvo plameny pekelné. Ani jednou nevyslovil Æthelflaedino jméno, ale neustále na ni hleděl a nikdo z přítomných nemohl pochybovat, že se křesťanský bůh

obrací prostřednictvím Erkenwalda k ubohé dívce. A podle všeho to dokonce napsal do evangeliáře, protože Erkenwald vzal z oltáře knihu, zvedl ji tak, aby na ni padalo světlo, a začal nahlas číst.

„'Ženy ať jsou rozumné, cudné a starají se o domácnost, ať jsou laskavé a poslušné svých mužů!' To je slovo Boží!" zvolal s planoucím pohledem upřeným na Æthelflaed. „To Bůh požaduje od žen, aby byly cudné, laskavé a staraly se o domácnost, a hlavně aby byly poslušné svých mužů! Takto k nám mluví Bůh!" vykřikl ve vytržení, jako by do něj opravdu vstoupil Bůh, a obrátil pohled ke střeše. „Bůh k nám promlouvá neustále!"

Takhle kázal a hřímal nekonečně dlouho a v pruhu slunečního světla z kouřového otvoru ve střeše se co chvíli zaleskla sprška slin, jež mu odlétla od úst. Křičel, dštil zlobu a znovu a znovu se vracel k slovům z evangeliáře o tom, že ženy musejí být poslušné svých mužů.

„Poslušné!" vykřikl a odmlčel se.

Z vnější síně se ozvalo bouchnutí, jak některý ze strážců položil na zem štít.

„Poslušné!" zvolal Erkenwald ještě jednou.

Æthelflaed seděla se zdviženou hlavou a z mého místa se zdálo, že se dívá přímo na básnícího kněze, který se k její i mé smůle stal biskupem lundenským a vládcem tohoto města. Æthelred vedle ní občas neklidně poposedl, ale vždy, když se ke mně trochu natočil, zahlédl jsem jeho obvyklý samolibý výraz. Většina přítomných se tvářila znuděně, ale zdálo se, že jen otec Beocca s Erkenwaldovým kázáním nesouhlasí. Byl jsem si však jistý, že mu není proti mysli obsah Erkenwaldových slov, ale to, že je pronáší takhle přede všemi. A pokud šlo o Alfreda, ten seděl a netečně hleděl na oltář, jako by s tím vším neměl nic společného, i když jsem dobře věděl, že musel dát k Erkenwaldově nenávistné tirádě souhlas.

„Poslušné!" zvolal kněz potřetí a vzhlížel přitom vzhůru, jako by tohle jediné slovo bylo klíčem k řešení všech problémů lidstva. Alfred přikývl a v tu chvíli mě napadlo, že s tím, co ze sebe Erkenwald chrlí, nejen souhlasí, ale dokonce si to vyžádal. Doufal snad, že veřejným napomenutím zachrání Æthelflaed od domácího bití? To, co říkal Erkenwald, samozřejmě odpovídalo Alfredově filozofii, neboť byl vždy přesvědčen, že království může přežít jen tehdy, řídí-li se zákony a jeho

lid je poslušný Boha a svého krále, ale nechápal jsem, jak se dokáže dívat na modřiny v obličeji své dcery, která je spíš děvčátko než žena, a souhlasit s tím. Vždyť Æthelflaed jako dítě vždy tak miloval! Když jsem se někdy modlil ke svým bohům, vroucně jsem jim děkoval za to, že mi umožnili uniknout z moci Alfredova boha.

Erkenwaldovi konečně došla řeč. V nastalém tichu Alfred vstal a obrátil se k nám. „To bylo slovo Boží," řekl, jako by chtěl celé to nábožné třeštění ukončit. „Město Lundene je nyní řádnou součástí Mercie," pokračoval poté, co kněží zamumlali krátké modlitby. Síní zazněl o něco hlasitější souhlasný šum. „Rozhodl jsem se svěřit civilní vládu nad městem biskupu Erkenwaldovi," řekl král a obrátil se k biskupovi, který se samolibě usmál a uklonil se, „zatímco pan Uhtred bude zodpovědný za obranu města." Také na mě pohlédl, ale já jsem se neuklonil.

V tu chvíli se Æthelflaed ohlédla. Zřejmě nevěděla, že tam jsem i já, a když uslyšela mé jméno, otočila se a hleděla na mě. Mrkl jsem na ni a její tvář poznamenaná modřinami se roztáhla do úsměvu. Æthelred mé mrknutí nemohl vidět, protože mě okázale přehlížel.

„Město ovšem spadá pod autoritu a vládu mého milovaného zetě," pokračoval Alfred tónem, který náhle ztvrdl, neboť na rozdíl od Æthelreda si mého mrknutí všiml, „a časem se stane cennou součástí jeho držeb, ale teď laskavě souhlasil, aby ho prozatím spravovali muži zkušení v řízení náboženských a vojenských věcí." Jinými slovy Lundene mohlo být desetkrát součástí Mercie, avšak Alfred neměl nejmenší zájem pustit město ze svých západosaských rukou. „Biskup Erkenwald bude mít pravomoc stanovovat poplatky a vybírat daně," pokračoval Alfred, „přičemž třetina peněz se použije na civilní správu, třetina na obranu města a poslední třetina připadne církvi. Nepochybuji, že pod moudrým vedením biskupa Erkenwalda a za pomoci Všemohoucího Boha se nám podaří pozvednout město ke slávě Krista a jeho církve."

Většinu mužů přítomných v síni jsem neznal, protože téměř všichni byli mercijští thénové, kteří se sjeli do Lundene, aby se setkali s Alfredem. Byl mezi nimi i Aldhelm, jehož tvář stále nesla stopy po mých pěstech. Jednou se na mě odvážil podívat, ale rychle pohledem uhnul. Shromáždění bylo svoláno nečekaně, takže do Lundene vážilo cestu jen

pár thénů. Viděl jsem, že Alfreda uctivě poslouchají, ale téměř všichni byli rozpolceni a nevěděli, ke které straně se přiklonit. Severní Mercie byla pod vládou Dánů a pouze jižní část, sousedící s Wessexem, mohla být považována za svobodnou saskou zemi, i když ani ta nebyla před Dány v bezpečí. Mercijští thénové, kteří si přáli zůstat naživu a chtěli uchránit své dcery před otrokáři a svůj dobytek před nájezdnickými lupiči, raději platili tribut Dánům a zároveň daně Æthelredovi, protože byl, vzhledem k svému rodokmenu, zděděným pozemkovým držbám a sňatku s dcerou wessexského krále uznáván za nejpřednějšího z nich. Kdyby chtěl, mohl se prohlásit za krále, a já jsem nepochyboval, že je to jeho vroucným přáním. Jenže Alfred tomu nechtěl, a Æthelred bez Alfreda nebyl nic.

„Je v našem zájmu zbavit Mercii pohanských nájezdníků, kteří ji sužují," pokračoval král. „Ale aby se nám to podařilo, je třeba zabezpečit Lundene a zastavit tak pronikání lodí Seveřanů po Temesu do vnitrozemí. Lundene tedy musíme udržet. A jak toho dosáhneme?"

Odpověď byla zřejmá, ale přesto se zvedla bezcílná diskuse o tom, kolik mužů bude třeba, aby bránili hradby. Já jsem se jí nezúčastnil. Stál jsem opřený o zeď a sledoval, který z thénů hovoří zapáleně a který je opatrný a drží se zpátky. Biskup Erkenwald na mě občas pohlédl – zřejmě se divil, proč nepřihodím svou trošku do mlýna, ale já jsem mlčel. Æthelred pozorně poslouchal a pak diskusi autoritativně uzavřel. „Město potřebuje posádku v počtu dvou tisíc mužů, králi," řekl.

„Mercianů," dodal Alfred. „Ti muži musí pocházet z Mercie."

„Samozřejmě," souhlasil rychle Æthelred. Všiml jsem si, že mnozí théni se zatvářili pochybovačně.

Ani Alfred si nebyl jistý, zda s tím má souhlasit, a pohlédl na mě. „Ty jsi zodpovědný za obranu města, pane Uhtrede. Můžeš nám k tomu říct své mínění?"

Málem jsem zívl, ale podařilo se mi to nutkání potlačit. „Řeknu ti něco lepšího než své mínění, králi," odpověděl jsem. „Povím ti, jak je to doopravdy."

Alfred zvedl obočí a zatvářil se nesouhlasně. „Tak prosím," vybídl mě podrážděně, když se mu zdálo, že jsem se odmlčel příliš dlouho.

„Čtyři muži na každý prut." Prut byla míra asi šest kroků dlouhá a počet čtyř obránců na tuto vzdálenost nebyl můj výmysl, ale Alfredův.

Když poručil budovat *burhy*, spočítal svým pedantským způsobem, kolik bojovníků bude k obraně každého z nich třeba, a počet obránců na prut pak stanovil z obvodové délky palisád. Ty cocchamské měřily tisíc čtyři sta kroků, a proto posádka složená z mé družiny a fyrdu musela čítat tisíc mužů. Jenže Coccham byl malý *burh*, kdežto Lundene bylo velké město.

„A jak dlouhý je obvod lundenských hradeb?“ zeptal se Alfred.

Pohlédl jsem se na Æthelreda, jako bych čekal, že na to odpoví on, a také Alfred se k němu obrátil, když viděl, kam se dívám. Æthelred chvíli přemýšlel a pak, místo aby přiznal, že to neví, řekl první, co ho napadlo: „Osm set prutů, králi.“

„Délka hradby obrácená do vnitrozemí je šest set devadesát dva pruty,“ řekl jsem, „a hradba podél řeky přidává dalších tři sta padesát osm prutů. Takže celá délka, kterou musíme bránit, je tisíc padesát prutů.“

„To je čtyři tisíce dvě stě mužů,“ dodal vzápětí biskup Erkenwald a musím přiznat, že to na mě udělalo dojem. Mně samému trvalo mnohem déle, než jsem dospěl k témuž počtu, a i tak jsem si nebyl jistý, jestli jsem to spočetl správně, dokud mi to Gisela nepotvrdila.

„Žádný nepřítel však nebude útočit na celou délku v jednom okamžiku,“ pokračoval jsem, „takže podle mě by k obraně stačily tři tisíce čtyři sta mužů.“

Jeden z mercijských thénů tiše hvízdl, jako by si tak velké vojsko ani nedovedl představit. „To je jen o tisíc mužů víc, než kolik jich máš ty ve Wintanceasteru, králi,“ dodal jsem. Rozdíl byl ovšem v tom, že Wintanceaster ležel v západosaském hrabství věrném králi, v němž bylo zvykem, že se muži, kteří sloužili ve fyrdu, střídali.

„A kde chceš tolik mužů vzít?“ zeptal se jeden mercijský thén.

„Vy mi je dodáte!“ řekl jsem tvrdě.

„Ale…,“ pokusil se thén něco namítnout, ale pak zmlkl. Zřejmě chtěl říct, že mercijský fyrd není k ničemu, neboť jeho muži si už ani nepamatují, kdy naposledy bojovali, a také že jakýkoliv pokus fyrd svolat by mohl vzbudit nežádoucí pozornost dánských hrabat v severní Mercii. Proto se tito muži naučili být raději zticha a neupozorňovat na sebe. Byli jako lovečtí psi, kteří se krčí v podrostu a třesou se strachy, aby k sobě nepřilákali vlky.

„Ale nic,“ dopověděl jsem za něj nesmlouvavě. „Ten, kdo se nechce podílet na obraně země, by měl být považován za zrádce. Měla by se mu odebrat půda, on sám by měl být zabit a jeho rodina uvržena do otroctví.“

Předpokládal jsem, že Alfred bude proti tak tvrdým slovům protestovat, ale ani nehlesl, dokonce přikývl na souhlas. Byl jsem mečem v jeho pochvě a zřejmě mu vyhovovalo, že jsem na okamžik ukázal svou čepel. Mercijští théni mlčeli.

„Potřebujeme však také muže pro lodě, králi,“ pokračoval jsem.

„Pro lodě?“ podivil se.

„Pro lodě?“ opakoval po něm Erkenwald.

„Ano, potřebujeme posádky,“ řekl jsem. Dobytím Lundene jsme se také zmocnili jednadvaceti nepřátelských lodí, z toho sedmnácti válečných. Zbývající byly širší, určené k převážení zboží, ale i ty nám mohly být užitečné. „Ukořistili jsme spoustu lodí, ale je třeba je obsadit posádkami. A musí je tvořit dobří bojovníci.“

„Chceš snad bránit město loděmi?“ zeptal se Erkenwald, jako by mi chtěl oponovat.

„Odkud pocházejí peníze?“ obrátil jsem se k němu. „Z celních poplatků. Jenže dnes se k nám žádný obchodník neodváží plout. Proto musíme vyčistit ústí Temesu od nepřátelských lodí a pobít piráty. A k tomu potřebuju posádky složené z bojovníků. Mohu k tomu samozřejmě použít muže ze své družiny, ale ty by pak zase musel nahradit někdo v posádce města.“

„Lodě potřebuju já,“ ozval se náhle Æthelred.

Æthelred potřebuje lodě? Zůstal jsem nad tím tak užaslý, že jsem se nezmohl na slovo. Úkolem mého bratrance bylo bránit jižní Mercii a vytlačovat Dány ze zbytku své země na sever, a to znamenalo bojovat na pevnině. A teď najednou potřebuje lodě? Co s nimi chce podniknout? Veslovat kolem pastvin?

„Navrhuji, králi,“ obrátil se s úsměvem a úctou v hlase k Alfredovi, „aby všechny lodě, které jsou na západ od mostu, připadly mně a mohly tak sloužit tobě, zatímco můj bratranec by dostal lodě uvázané na východ od mostu.“

„Ale to je…,“ začal jsem protestovat, Alfred mě však zvednutou rukou umlčel.

„To je správný návrh," prohlásil rezolutně. Samozřejmě že nebyl správný, protože byl absurdní. V úseku řeky na východ od mostu stály pouze dvě válečné lodě, zatímco na západní straně jich bylo patnáct, což svědčilo o tom, že Sigefrid připravoval velký vpád na Alfredovo území. Pomocí těchto lodí jsem chtěl vyčistit ústí Temesu od nepřátelských plavidel, avšak Alfred, vždy ochotný podpořit svého zetě, moje námitky šmahem zamítl. „Použiješ lodě, které budeš mít, pane Uhtrede," trval na svém, „a já ti dám pro posádku jedné z nich sedmdesát mužů ze své družiny."

Měl jsem tedy vyhnat Dány z ústí Temesu dvěma loděmi. Vzdal jsem to. Opřel jsem se o zeď, nechal je, aby se dál dohadovali, většinou o výši celních poplatků nebo o tom, jaké daně uvalit na sousední hrabství, a znovu si říkal, proč nejsem někde na severu, kde jsou muži meče svobodní a kde je málo zákonů, zato hodně veselí a radosti ze života.

Když vše skončilo, přistoupil ke mně biskup Erkenwald. Právě jsem si připínal opasek s meči, když jsem si všiml, že stojí vedle mě a upírá na mě své potměšilé korálkovité oči. „Měl bys vědět, že jsem byl proti tvému jmenování," prohlásil.

„Stejně jako bych byl já proti tvému jmenování, kdyby se mě na to král ptal," odsekl jsem, stále plný hněvu z toho, jak mi Æthelred ukradl patnáct lodí.

„Bůh sice nepohlíží na pohanského bojovníka milostivě, ale král ve své moudrosti uvážil tvou válečnickou zkušenost a rozhodl se jí využít."

„A Alfredova moudrost je pověstná," odpověděl jsem s chladnou zdvořilostí.

„Hovořil jsem s panem Æthelredem," pokračoval biskup, aniž reagoval na mou poznámku, „a on souhlasil s tím, že jsem oprávněn povolávat muže z hrabství přilehlých k Lundene k branné povinnosti. Máš proti tomu nějaké námitky?"

Erkenwald mi chtěl sdělit, že nyní má pravomoc svolávat fyrd. To spíš mělo příslušet mé funkci, ale těžko jsem si mohl dělat naději, že by s tím Æthelred souhlasil. A také jsem nemohl předpokládat, že by se biskup, jakkoliv svou podstatou podlý, choval k Alfredovi jinak než jako jeho přisluhovač. „Ne," zavrtěl jsem hlavou. „Žádné."

„Pak tedy sdělím panu Æthelredovi, že s tím souhlasíš."

„A až s ním budeš mluvit, řekni mu, aby přestal bít svou ženu," dodal jsem vyzývavě.

Trhl sebou, jako bych právě teď udeřil jeho. „To je jeho křesťanská povinnost naučit svou ženu poslušnosti a ona se mu musí podrobit. Copak jsi neposlouchal mé kázání?"

„Poslouchal," přikývl jsem, „každé tvé slovo."

„Sama si to způsobila," zasyčel Erkenwald nenávistně. „Je vzpurná a vzdoruje mu!"

„Je spíš ještě dítě," řekl jsem, „a k tomu navíc nosí dítě v sobě."

„Nerozum a pošetilost jsou hluboko uloženy v srdci dítěte," odpověděl Erkenwald. „To jsou slova Boží! A jaká je náprava? Trestající hůl, říká opět Bůh, ta z dítěte nerozum a pošetilost vyžene. To je třeba dělat, pane Uhtrede, trestající holí přivést dítě k poslušnosti. Utrpěnou bolestí se dítě učí a i těhotné dítě se musí učit – učit se poslušnosti. Bůh si to přeje! Chvalme Boha!"

Teprve minulý týden jsem se dozvěděl, že Erkenwald má být prohlášen za svatého. Do mého domu na břehu moře na severu přišli kněží. Řekli mi, že se nacházím jen pár kroků od ohňů pekelných a jediné, co mě od nich může zachránit, je pokání. Pak prý odejdu do nebe a budu tam žít na věky v požehnané společnosti svatých.

Ale to budu radši hořet tak dlouho, dokud peklo nespálí samo sebe.

Kapitola sedmá

Z listů zvednutých vesel kapala voda a kruhy, které se na klidné hladině od kapek šířily, vlnily neustále se rozdělující a zase spojující odlesky světla rodícího se dne.

Uprostřed té měnlivé hry tiše stála naše loď.

Obzor na východě zářil jako roztavené zlato a zář se nedočkavě rozlévala kolem okrajů obláčků, zatímco zbývající část oblohy nad mořem byla modrá – na východě světlá a čím dál na západ, kam do neznámých zemí za vzdáleným oceánem odplývala noc, temnější.

Na jihu ohraničovalo obzor ploché pobřeží Wessexu – pobřeží bez stromů, místy zelené, místy hnědé a ne moc vzdálené, i když blíž k němu už bych se neodvážil, neboť jsem věděl, že by loď mohla uvíznout v jeho zrádných bahnitých mělčinách. Naše vesla odpočívala a vzduch se snad ani nepohnul, přesto se loď pomalu, ale neustále pohybovala k východu, hnaná říčním proudem. Tak tohle bylo ústí Temesu: široká rozloha vody, bahna a písku. Místo plné obrovských nástrah a hrozeb.

Naše loď neměla jméno a na přídi ani na zádi nenesla hlavu žádné obludy. Byla to obchodní loď, jedna ze dvou, které jsem ukořistil při dobytí Lundene, široká, břichatá, pomalá a nemotorná. Měla plachtu, ale ta teď byla svinutá na ráhnu a ráhno leželo uložené na vidlicích na palubě. Moře nás unášelo k zlatavému úsvitu.

Stál jsem na zádi s pravou rukou na žerdi kormidelního vesla. Byl jsem v drátěné košili, ale neměl jsem nasazenou přilbu. U pasu se mi houpaly meče, ale zakrýval je špinavě hnědý vlněný plášť. Na lavicích

sedělo dvanáct veslařů, vedle mě se krčil Sihtric a jeden muž byl na plošině na přídi. Podobně jako já měli všichni zbroj a zbraně schované pod plášti.

Vypadali jsme jako obchodní loď, která pluje podél pobřeží Wessexu a dělá si naději, že ji nikdo ze severní strany ústí neuvidí.

Ale někdo nás uviděl.

Sledovala nás pirátská loď.

Veslovali severně od nás směrem k jihovýchodu, protože čekali, že se otočíme a pokusíme se uniknout do řeky. Byli asi míli od nás a jasně jsem viděl krátký klounovec jejich lodě s hlavou obludy na konci. Nijak se za námi nehnali. Jejich kapitán viděl, že neveslujeme, a zřejmě předpokládal, že nás zachvátila panika a nevíme, co dělat. Veslovali pomalu, ale každým rázem se blížili k místu, kam se chtěli dostat, aby nám odřízli únikovou cestu.

Finan, který seděl u jednoho z vesel na přídi, se ohlédl. „Padesát?“ zavolal na mě.

„Možná víc,“ odpověděl jsem.

„Tak kolik myslíš?“

„Možná k sedmdesáti,“ odhadl jsem.

Nás bylo čtyřicet tři a všichni ostatní, kromě nás patnácti, byli skryti v prostoru určeném pro zboží. Leželi tam pod starou plachtou, takže to vypadalo, jako bychom vezli náklad soli nebo obilí, který je třeba chránit před deštěm a sprškami vodní tříště. „To si pěkně zabojujem, jestli je jich sedmdesát,“ řekl Finan, jako by se už těšil.

„Podle mě k žádnému boji nedojde. Nebudou čekat, že by jim posádka kupecké lodi kladla odpor,“ řekl jsem a byla to pravda. Vypadali jsme jako snadná oběť, hrstka mužů na břichatém plavidle, takže jsem si klidně mohl představit, co se bude dít. Přirazí k nám, tucet mužů přeskočí na naši loď a zbytek posádky bude sledovat, jak nás pobijí jako ovce. Aspoň jsem doufal, že to tak bude, tedy až na to pobíjení. Přihlížející posádka bude samozřejmě ozbrojená, ale nikdo z nich nebude připraven na boj. Zato mí muži na něj byli připraveni už teď.

„Pamatujte, že je musíme pobít všechny, do posledního!“ zvolal jsem tak hlasitě, aby to slyšeli i ti pod plachtou.

„Ženy taky?“ zeptal se Finan.

„Ženy ne!“ Pochyboval jsem, že by na palubě pirátské lodi nějaké byly.

Sihtric, který dřepěl vedle mě, zvedl hlavu a podíval se na mě. „Proč je máme pobít všechny, pane?“ zeptal se.

„Aby se nás naučili bát,“ odpověděl jsem.

Zlatavá zář na východě se jasnila a bledla. Slunce se vyhouplo nad hradbu mraků a hladina se zatřpytila oslepujícím jasem, v němž se rýsovala temná skvrna nepřátelské lodi.

„Pravobok!“ zvolal jsem. „Zabrat zpátky. Jako v panice!“

Veslaři se zazubili, ponořili vesla do vody a nekoordinovanými záběry začali otáčet špičku lodě do řeky, aby si piráti mysleli, že se snažíme uniknout. Pokud bychom skutečně byli obchodní loď, bylo by v naší situaci nejrozumnější zamířit k jižnímu pobřeží, pokusit se přistát a zachránit si životy útěkem. Jenže my jsme začali veslovat proti odlivu i proudu řeky, navíc vesla bouchala o sebe, jako když posádka propadne naprosté panice a každý v pudu sebezáchovy dělá, co považuje za nejlepší.

„Skočili na špek,“ křikl jsem na veslaře, i když sami viděli, že se veslaři pirátské lodi opřeli do vesel a pouští se za námi. Dvě řady jejich vesel se zvedaly a klesaly jako křídla obrovského ptáka a kolem jejich přídi se vzdouvala a pěnila voda.

Mí muži stále předstírali paniku. Jejich vesla se nořila do vody chaoticky, tloukla o sebe, a tak nebylo divu, že jimi spíš jen vířili vodu kolem bachratého trupu, než hnali loď do bezpečí. Kolem našeho krátkého stěžně kroužili dva racci a v průzračném ránu se ozýval jejich naříkavý křik. Když jsem pohlédl k západu, uviděl jsem na obloze ztemnělé kouřem z Lundene tenkou tmavou čárku, kterou nemohlo být nic jiného než stěžeň další lodi. Blížila se k nám a museli ji vidět i piráti, takže možná začali uvažovat, zda je to jejich spojenec, nebo nepřítel.

Na druhou stranu jim to mohlo být jedno, protože si museli říkat, že nás v okamžiku dostihnou, a než neznámá loď připluje, bude po všem. V každém případě se k nám loď vikinských pirátů rychle blížila, a to znamenalo, že ve chvíli, kdy nás dostihne, budou její veslaři sotva popadat dech. I to mi vyhovovalo, neboť unavení veslaři budou stěží připraveni chopit se zbraní a bojovat. Teď už jsem viděl, že se na jejich přídi hrdě vypíná hlava orla s otevřeným zobákem natřeným rudou

barvou, jako by pták právě rval ze své oběti krvavé maso. Na plošině na přídi se tísnilo asi deset ozbrojených mužů. To byli ti, kteří měli přeskočit na naši loď a pobít nás.

Dvacet vesel na jedné straně znamenalo čtyřicet veslařů, dále dva muži u kormidelního vesla a deset nebo dvanáct ozbrojenců na přídi. „Je jich tak padesát až šedesát," zvolal jsem. Už jsem také viděl, že nepřátelští veslaři nemají drátěné košile, což jen potvrzovalo můj předpoklad, že nepočítají s bojem, a většina z nich má meče u nohou a štíty naskládané na dně lodi.

„Dost!" houkl jsem na veslaře. „Pusťte vesla!"

Příď s orlí hlavou už byla blízko. Slyšel jsem skřípot vesel i šplouchání jejich listů ve vodě a viděl lesklé hlavice seker, blýskající se přilby a tváře mužů, kteří nepochybovali, že nás v příštích chvílích pobijí. A viděl jsem i napětí na tváři kormidelníka soustředěného na to, aby navedl loď tam, kam potřeboval. Moji muži už pustili vesla, vstávali a dál předstírali paniku. Vikinští veslaři naposledy zvedli vesla a na povel kapitána je složili do lodě. Kormidelník vedl loď tak, aby její příď sklouzla podél našeho boku. Pták složil křídla a střemhlav se vrhal na svou oběť.

Ještě okamžik jsem počkal, až jsem měl jistotu, že nám nepřátelská loď nemůže uniknout, a pak jsem spustil past. „Teď!" zvolal jsem.

Předem určení muži stáhli plachtu a náhle byla naše loď plná ozbrojených bojovníků. Odhodil jsem plášť a Sihtric mi podal přilbu a štít. Na nepřátelské lodi kdosi vykřikl varování a kormidelník se celou vahou opřel do vesla, aby strhl loď stranou. Pozdě. V tu chvíli už jejich příď najela do změti našich vesel a zazněly zvuky lámaného dřeva. „Na ně!" houkl jsem, i když to nebylo potřeba. Mí muži věděli, co mají dělat.

Ty na přídi vedl Clapa a sám také vrhl hákovací kotvici, aby přitáhl nepřátele do našeho smrtícího objetí. Kotvice bouchla přes okraj pirátské lodi, a když se její špice zasekly do dřeva, Clapa se zapřel a vší silou táhl za lano a strhával její záď, až bok vikinského plavidla narazil do našeho boku. To byla chvíle pro jeho muže, bojovníky mé družiny cvičené k boji, oblečené v drátěných košilích a dychtící zabíjet, kteří se nyní vrhali na druhou loď jako rojící se sršni a skákali mezi neozbrojené veslaře, šokované a naprosto nepřipravené na boj. Také vikinští ozbrojenci, přichystaní k útoku, zůstali zaskočeni, ale přesto byli schopni bránit svou

loď, kdyby je jejich velitel místo toho neposlal na naši palubu. Myslel si, že pobijí nás na zádi a zmocní se naší lodi, a nebyl to v náhle vzniklé situaci hloupý nápad, jenže nás zbývalo na zádi stále dost, abychom jim dokázali vzdorovat. „Do nich!“ zařval jsem. „Pobijte je, všechny je pobijte!“

Jeden Dán – aspoň jsem ho měl za Dána – se pokusil vyskočit na plošinu, na níž jsem stál, ale mně stačilo srazit ho štítem do mezery mezi loděmi, kde ho těžká drátěná košile okamžitě stáhla pod vodu. Dalším vikinským útočníkům se však podařilo dostat na veslařskou lavici na zádi a tam začali dotírat na mé muže. Stál jsem za nimi na vyvýšené kormidelní plošině a se mnou tam byl jen Sihtric. Mohl jsem tam zůstat a čekat, aniž by mě někdo ohrožoval, ale muže nelze vést do boje tak, že se držíte stranou. „Zůstaň tady,“ řekl jsem Sihtrikovi a skočil dolů.

Sotva jsem dopadl, vyrazil proti mně vysoký Dán. Měl přilbu s rozepjatými orlími křídly, lesklou drátěnou košili, paže plné blýskavých náramků a štít se znakem orla, takže to musel být majitel pirátské lodi, typický vikinský pán se světlým vousem a hnědýma očima. V rukou třímal sekeru s dlouhým toporem, jejíž čepel už byla rudá krví, a tou teď máchl proti mně. Kryl jsem ránu štítem, ale sekera po něm sklouzla a nebýt Thora, který náhle zhoupl lodí, zřejmě by mě sekla do nohy. Můj sok zavrávoral, sekera mu vyklouzla a těžká čepel bouchla do žebra lodi. Jenže Seveřan byl zkušený bojovník a zatímco se kryl před mým mečem štítem, podařilo se mu shýbnout a sekeru zvednout. Ale právě v tu chvíli jsem do něj plnou silou vrazil svým štítem.

Kdyby za ním nikdo nebyl, musel padnout na záda, ale takhle narazil do jednoho ze svých mužů a díky tomu se udržel na nohou. Sekl jsem mu po nich, ale čepel Hadího dechu zaskřípala o kov, takže měl boty stejně jako já vyztužené kovovými pláty. Vzápětí jsem musel krýt štítem další ránu sekerou, zároveň mi vrazil štítem do meče a tento dvojí útok mě odhodil dozadu. Narazil jsem zády na okraj kormidelní plošiny. Dán viděl, že jsem se dostal do úzkých, a chtěl mě dorazit. Podvědomě jsem si uvědomil, že na plošině nade mnou stojí Sihtric, a vtom jsem zahlédl blýsknout čepel meče, která sklouzla po Dánově přilbě. Zřejmě to byla jen lehká rána a neotřásla jím, neboť využil toho, že jsem ještě vrávoral, podkopl mi nohy a srazil mě na palubu.

„Saská svině!“ zavrčel na mě dánsky a o krok ustoupil. Jeho muži za ním umírali, ale jemu zbývalo dost času na to, aby mě zabil, než zemře sám. „Jsem Olaf Orlí spár,“ prohlásil hrdě, „setkáme se v síni mrtvých.“

„Uhtred z Bebbanburgu,“ odpověděl jsem, a když zvedal sekeru, stále jsem ležel na prknech paluby.

A pak Olaf Orlí spár vykřikl.

Nesrazil mě jeho útok, padl jsem schválně. Byl těžší než já a zatlačil mě do úzkých a bylo jasné, že by do mě bušil dál a já bych nebyl schopen ho odtlačit. Proto jsem padl. Nahoře ho před čepelí meče chránila skvělá drátěná košile a ještě skvělejší přilba, ale teď jsem bodl Hadím dechem nahoru pod suknici jeho zbroje přímo do nechráněných slabin a přitom jsem se pozvedl a vrazil mu čepel meče hluboko do těla. Zpod drátěné košile se mu vyřinula krev. Chvíli na mě zíral s otevřenými ústy a vytřeštěnýma očima. Sekera zvednutá nad hlavou mu vypadla z ruky, ale to už jsem vstával, pořád s mečem v jeho těle, a on padl dozadu a škubal sebou v křečích a strašlivých bolestech. Vytrhl jsem Hadí dech z jeho těla a všiml si, že hmatá pravou rukou po násadě sekery. Kopl jsem ji k němu, a když jsem viděl, že ji sevřel, zabil jsem ho jedinou ranou meče do hrdla. Na prkna paluby vystříkla další sprška krve.

Může se zdát, že to byl krátký a pro mě snadný boj. Nebyl snadný. Padl jsem sice schválně, ale byla to má jediná obrana, protože v situaci, do níž mě dostal, bych mu na nohou vzdorovat nedokázal. Ještě dnes, když jsem starý, se občas v noci probudím a celý se třesu při vzpomínkách na všechny ty dávné okamžiky, kdy jsem měl zemřít, ale osud mě ušetřil a zachoval při životě. Tohle byl jeden z nich. Nebo to bylo jinak? Stáří dávné události zamlžuje. Přece tam musel znít dupot nohou po palubě, hekání mužů při boji a výkřiky zraněných. Vzpomínám si na nával svíravého strachu a paniky z neodvratné smrti, když jsem padl. Byl to jen okamžik života, jenž brzy pominul, chaos ran a výkřiků, boj, který sotva stál za to, aby zůstal v paměti, a přesto mě Olaf Orlí spár dodnes probouzí a já pak ležím v noční tmě, naslouchám hukotu vln, jež bez ustání narážejí na pobřeží, a uvědomuji si, že na mě čeká v síni mrtvých, aby se mě zeptal, jestli jsem ho zabil díky pouhému štěstí, nebo tu osudnou ránu vedl s rozmyslem. Jistě si také vzpomene, že jsem k němu kopl sekeru, aby ji mohl uchopit a zemřít se zbraní v ruce, a poděkuje mi za to.

Už se na setkání s ním těším.

V době, kdy Olaf zemřel, už byla jeho loď v našich rukou a posádka pobitá. Útok na *Mořského orla* vedl Finan. Jméno vikinské lodi jsem se dozvěděl z runových písmen vyřezaných do klounovce. „To nebyl žádnej pořádnej boj," hlásil mi Finan znechuceně.

„Vždyť jsem ti to říkal," odpověděl jsem.

„Pár veslařů sice našlo zbraně, ale to bylo všechno," zhodnotil Finan zoufalou snahu posádky o obranu a pak ukázal na dno lodi zalité kalužemi krve. Krčilo se tam pět mužů vystrašených k smrti. „To jsou Sasové, pane," dodal Finan na vysvětlenou, proč ještě žijí.

Byli to rybáři a řekli mi, že pocházejí z místa, které nazývali Fughelness. Stěží jsem jim rozuměl. Mluvili anglicky, ale tak zvláštně, že to znělo skoro jako cizí jazyk. Přesto jsem pochopil, že Fughelness je pustý ostrov uprostřed bažin a močálovitých zátok, na němž žije hrstka ubohých lidiček, kteří se živí chytáním ptactva, úhořů a ryb. Řekli mi, že je Olaf odvlekl z jejich domovů před týdnem a přinutil veslovat. Původně jich bylo jedenáct, ale šest z nich zemřelo dřív, než se těm, co přežili, podařilo přesvědčit mé muže, že jsou Olafovi zajatci.

Svlékli jsme zabité nepřátele, vzali jim vše, co mělo cenu, a pak jsme jejich drátěné košile, zbraně, náramky a oblečení naskládali na hromadu u paty stěžně Mořského orla, abychom vše později rozdělili. Každý z mužů měl dostat jeden díl, Finan tři a já pět. Správně bych měl třetinu ze svého podílu odvést Alfredovi a další třetinu biskupu Erkenwaldovi, ale z kořisti získané bojem jsem jim jen zřídkakdy něco dal.

Nahé mrtvoly jsme naházeli do obchodní lodi, kde ležely jako děsivý náklad zkrvaveného lidského masa. Vzpomínám si, že mě napadlo, jak bílá jsou jejich těla a jak tmavé mají obličeje. Nad námi se už houfovali křičící racci, kteří se nemohli dočkat, až budou moct zahájit hostinu. Zatím, když jsme byli blízko, se toho neodvažovali. Mezitím už k nám připlula loď, kterou jsem uviděl na západě. Byla to jedna ze dvou válečných lodí, jež jsme ukořistili v Lundene, a Ralla jí dal jméno *Boží meč*. Alfred by s tím jistě souhlasil. Veslaři zpomalili, loď zastavila a Ralla, její kapitán, si přiložil ruce k ústům. „Dobrá práce!" houkl na nás.

„Přišli jsme o tři muže," odpověděl jsem. Všichni tři zemřeli v boji s Olafovými útočníky na naší lodi a jejich těla jsme přenesli na *Mořského orla*. Já bych je svrhl do vody a nechal klesnout do náruče mořských

bohů, ale byli to křesťané a jejich druzi je chtěli dopravit do Lundene a pohřbít na křesťanském hřbitově.

„Chceš, abych ji vzal do vleku?“ zeptal se a ukázal na obchodní loď.

Řekl jsem, že ano. Museli jsme počkat, až připojí lano k jejímu klounovci, a pak jsme společně zamířili ústím Temesu na sever. Teď už si racci dodali odvahy a začali vyklovávat oči mrtvých mužů.

Bylo už k polednímu a odliv ustával. Pomalu, abychom šetřili síly, jsme veslovali po klidné vodě v ústí, na jejíž hladině, postříbřené sluncem, se líně převalovaly dlouhé hladké vlny. A stejně pomalu se k nám blížily severní břehy ústí.

Nízké vrchy se chvěly v horkém poledním vzduchu. Už jsem podél těchto břehů plul dříve a věděl jsem, že za plochami mokřin se pevnina zvedá k zalesněným kopcům. Přesto nás vedl Ralla, který to tady znal mnohem lépe, a já jsem se snažil zapamatovat si význačné body, jako třeba vyšší kopec, strmý sráz nebo skupinu stromů, abych se tady příště lépe orientoval. Věděl jsem, že to budu potřebovat, neboť jsme pluli k Beamfleotu, hnízdu pirátů a jiné mořské havěti a místu, kam se uchýlil Sigefrid.

Bylo to však také někdejší východosaské království, které zaniklo před dávnými časy, i když podle starých příběhů mělo ve své době velkou moc. Žili v něm mořští lidé, nájezdníci, ale pak přišli ze severu Anglové a podrobili si je a dnes toto pobřeží patřilo do Guthrumova království Východní Anglie.

Pobřeží bez zákonů, daleko od Guthrumova sídelního města. Do zdejších zátok, které při odlivu vysychají, se uchylovaly pirátské lodě, a za přílivu z nich opět vyplouvaly, aby přepadaly obchodníky, kteří se snaží dopravit zboží po Temesu do vnitrozemí. Bylo to hnízdo pirátů a nyní zde měli Sigefrid, Erik a Haesten svůj tábor.

Museli nás vidět, když jsme se blížili, ale co viděli? *Mořského orla*, jednu ze svých lodí, a s ní další dánskou loď s hrdě se vypínající hlavou obludy. A viděli i třetí loď, břichaté obchodní plavidlo, a nemohli si myslet nic jiného, než že se Olaf vrací z úspěšné loupežné výpravy. Zkrátka viděli nás, ale neměli důvod se znepokojovat.

Když jsme se blížili k pevnině, poručil jsem sejmout z obou lodí zvířecí hlavy. Věděl jsem, že když se lodě vracejí do domovských vod, nikdy tyto symboly nevystavují, protože jsou určeny k tomu, aby strašily

nepřátelské duchy. A Olaf by jistě předpokládal, že duchové beamfleotské zátoky jsou mu přátelsky nakloněni, a neměl by důvod je strašit. Takže ti, co sledovali náš příjezd, viděli, jak snímáme zvířecí hlavy, a to muselo ještě posílit dojem, že patříme k nim a vracíme se domů.

Napjatě jsem hleděl na břeh, neboť jsem věděl, že mě sem cesty osudu přivedou znovu. Také jsem se dotkl jílce Hadího dechu, protože i on měl svůj osud a nepochyboval jsem, že rovněž jemu je souzeno se sem vrátit. To bylo místo, kde měl můj meč zpívat.

Beamfleot ležel pod vrchem, jenž se strmě svažoval k zátoce. Vedle mě stál jeden z rybářů, který měl podle mého mínění víc rozumu než jeho druhové, a pojmenovával mi místa, na něž jsem ukazoval. Potvrdil mi, že osada pod kopcem je Beamfleot, a řekl, že zátoka je vlastně ústí řeky Hothlege. Beamfleot ležel na jejím severním břehu, zatímco jižní břeh tvořil rozlehlý, ponurý, bažinatý ostrov. „To je Caninga," řekl mi rybář.

Zopakoval jsem to jméno a snažil se vštípit si ho do paměti stejně jako obraz pevniny, na kterou jsem se díval.

Caninga byl ostrov plný bažin, rákosí a vodního ptactva, zkrátka jeden velký močál. Říčka Hothlege, jejíž ústí vypadalo spíš jako zátoka, byla změť bahnitých břehů, mezi nimiž se proplétalo řečiště směrem k zalesněnému kopci nad Beamfleotem. A pak, když jsme obepluli východní cíp Caningy, jsem na vrcholu kopce uviděl Sigefridův tábor obehnaný hliněným valem s dřevěnými palisádami. Svah z jižní strany valu byl velmi prudký a strmě klesal k místu, kde v bahně, obnaženém odlivem, leželo na boku několik lodí. Ústí říčky Hothlege střežila loď, která stála napříč řečištěm a blokovala ho. Byla připoutaná dvěma řetězy, aby ji nápory přílivu a odlivu neodnášely pryč, přičemž jeden řetěz vedl k silnému kůlu zaraženému do břehu ostrova, zatímco druhý byl uvázán k osamocenému stromu na menším ostrůvku, který tvořil severní břeh ústí říčky. Ostrov dvou stromů, řekl rybář, když jsem mu ukázal na ostrůvek.

„Ale já tam vidím jen jeden strom," poznamenal jsem.

„V dobách, kdy žil můj otec, tam byly stromy dva, pane," odpověděl rybář zdvořile.

Odliv skončil a nastal příliv, který začal unášet naše tři lodě k nepřátelskému táboru. „Otočte!“ křikl jsem na Rallu a na jeho tváři se objevil výraz úlevy. „Ale nejdřív nasaďte orlí hlavu!“

Sigefridovi muži uviděli, že znovu nasazujeme na klounovec Mořského orla hlavu s krvavým zobákem, a museli poznat, že něco není v pořádku. Ne pouze kvůli té hlavě, ale také proto, že jsme se obraceli a Ralla odsekl vlečné lano menší obchodní lodi. A když nás pozorovali z pevnosti na vrcholu kopce, uviděli také můj praporec, který jsem dal vyvěsit na stěžeň ukořistěné lodi – praporec s vlčí hlavou. Zhotovila mi ho Gisela se svými ženami a nyní vlál nad Mořským orlem, aby všichni věděli, kdo pobil jeho posádku.

Pak jsme tvrdě veslovali proti postupujícímu přílivu, až jsme zatočili kolem Caningy k jihozápadu a nechali se přílivem zahnat do širokého ústí Temesu a dál unášet k Lundene.

A týž příliv unášel obchodní loď plnou zkrvavených mrtvol s vyklovanýma očima proti proudu Hothlege, až narazila na loď zakotvenou napříč jejím řečištěm.

Teď jsem tedy měl tři válečné lodě, zatímco můj bratranec jich vlastnil patnáct. A všechny přesunul po Temesu do vnitrozemí, kde, pokud vím, bez užitku hnily. Kdyby zůstaly mně a měl jsem dost mužů, abych je obsadil posádkami, dokázal bych Beamfleot dobýt. Jenže já jsem měl jen tři lodě a zátoka pod pevností na kopci se jen ježila stěžni.

A přesto jsem tam vyslal vzkaz.

Vzkaz, že se smrt k Beamfleotu blíží.

Ještě předtím však navštívila Hrofeceastre, město blízko Lundene, které leželo na jižním břehu ústí Temesu v někdejším království Centu. Římané tam postavili pevnost a uvnitř jejích hradeb i kolem nich vyrostlo později dosti velké město. Cent už byl samozřejmě dávno součástí Wessexu a Alfred poručil posílit jeho obranu, což nebyl problém, neboť římské hliněné valy dosud stály, a tak stačilo jen prohloubit příkopy, postavit dubové palisády a zbořit staré domy blízko valů. Naštěstí už byly tyto práce dokončeny, protože počátkem léta připlula ze země Franků velká flotila dánských lodí. Hlavní útočiště našly jejich posádky ve Východní Anglii, a právě odtud vyrazily na jih,

vpluly s přílivem do ústí Temesu a nakonec vytáhly lodě na břeh říčky Medwaeg před Hrofeceastrem. Chtěli se vrhnout na město jako bouře a zachvátit ho ohněm a hrůzou, ale posádka pevnosti na nových valech jim odolala.

Ke mně o tom dorazila zpráva dřív než k Alfredovi, a tak jsem vyslal ke králi posla, aby ho o útoku Dánů informoval. Ještě týž den jsem pak vyplul na *Mořském orlu* po Temesu dolů a pak proti proudu Medwaegu, ale když jsem se přiblížil k Hrofeceastru, zjistil jsem, že jsem bezmocný. Na bahnitém říčním břehu tam leželo nejméně šedesát válečných lodí a dvě další, spojené řetězy k sobě, zahrazovaly tok Medwaegu, aby bránily případnému útoku západosaských lodí. Také jsem viděl, že útočníci začínají vršit hliněný val, kterým zřejmě chtěli obklopit celé město.

Vedl je muž jménem Gunnkel Rodeson. Později jsem se dozvěděl, že připlul po špatném roce v zemi Franků a chtěl se zmocnit stříbra, které, jak se doslechl, bylo ve velkém hrofeceasterském kostele a připojeném mužském klášteře. Obrátil jsem tedy *Mořského orla*, dal vytáhnout plachtu a nechal loď hnát čerstvým jihovýchodním větrem napříč ústím Temesu. Doufal jsem, že najdu Beamfleot opuštěný, ale i když bylo zřejmé, že mnohé ze Sigefridových lodí se přidaly ke Gunnkelovi, šestnáct plavidel v zátoce zůstalo a na palisádách pevnosti se to jen hemžilo bojovníky a ježilo hroty kopí.

A tak mi nezbývalo, než se vrátit do Lundene.

„Znáš toho Gunnkela?“ zeptala se mě Gisela. Jako téměř vždy jsme spolu hovořili dánsky.

„Nikdy jsem o něm neslyšel.“

„Takže nový nepřítel?“ poznamenala s úsměvem.

„Ti přicházejí ze severu pořád,“ odpověděl jsem. „Zabiješ jednoho a na jih už plují další dva.“

„Pak je to dobrý důvod k tomu, abys je přestal zabíjet,“ řekla. Pochopil jsem to jako výčitku, že zabíjím muže z jejího národa – jemnou, ale zatím nejsilnější, jakou jsem kdy od ní slyšel.

„Přísahal jsem věrnost Alfredovi,“ řekl jsem.

Když jsem se následující den probudil, proplouvaly mostem lodě. Vzbudil mě poplašný zvuk rohu, do něhož zadula stráž na malém *burhu*, který jsem dal postavit na jižním konci mostu. Nazvali jsme ho Suthriganaweorc, což je něco jako jižní obrana, a jeho posádku tvořili

muži ze suthrigského fyrdu. Patnáct válečných lodí proplulo pobořeným mostem v době přílivu, kdy byl proud v mezeře nejklidnější. Všechny se dostaly přes kritické místo bez problémů a na třetí z nich jsem uviděl vlát praporec se vzpínajícím se bílým koněm, znakem bratrance Æthelreda. Jakmile byly za mostem, doveslovaly jejich posádky k přístavní hrázi a uvázaly je po třech vedle sebe. Vše nasvědčovalo tomu, že se Æthelred vrací do Lundene. Počátkem léta odjel s Æthelflaed na své panství v západní Mercii, aby tam bojoval s waleskými zloději dobytka, neboť Mercie byla oblíbeným cílem jejich lupičských nájezdů. A teď byl zpátky.

Z lodi se Æthelred odebral do svého paláce. Æthelflaed byla samozřejmě s ním. Věděl jsem, že ji s sebou nevozí z lásky, ale z žárlivosti. Zpola jsem očekával, že si mě předvolá, abych ho informoval o situaci, ale žádné pozvání jsem nedostal, a když se druhý den ráno Gisela vypravila do paláce, nevpustili ji za ní. Paní Æthelflaed prý není dobře. „Nebyli ke mně hrubí, jenom neústupní," řekla mi.

„Možná Æthelflaed opravdu není dobře," poznamenal jsem.

„Ale to by spíš byl důvod k tomu, aby svou přítelkyni přijala," odpověděla Gisela a dívala se přitom otevřenými okny na hladinu Temesu postříbřenou letním sluncem. „Zavřel ji do klece a teď ji v ní drží, nemyslíš?"

Z dalších úvah nás vyrušil biskup Erkenwald, či vlastně jeden z jeho sluhů, který ohlásil biskupův příchod. Gisela věděla, že před ní biskup nikdy nemluví otevřeně, a proto odešla do kuchyně.

Nikdy jsem neměl Erkenwalda rád a on mě samozřejmě taky ne, ale na druhou stranu stál věrně při Alfredovi a musel jsem uznat, že je to schopný a svědomitý člověk. Také teď neztrácel čas planými řečmi a hned mi sdělil, že vydal nařízení, aby byl svolán místní fyrd. „Král poručil mužům své osobní stráže, aby se přidali k lodím tvého bratrance," dodal.

„A co já?"

„Ty zůstaneš tady," odpověděl, „stejně jako já."

„A fyrd?"

„Ten bude zajišťovat obranu města místo královských mužů."

„To všechno kvůli tomu, co se děje v Hrofeceastru?"

„Král se rozhodl pohany potrestat," řekl Erkenwald, „ale zatímco bude konat Boží dílo v Hrofeceastru, mohli by toho jiní pohané využít k útoku na Lundene. A my musíme zajistit, aby se takový útok nezdařil." Žádní pohané na Lundene nezaútočili, a tak jsem trčel ve městě, zatímco se v Hrofeceastru děly věci a řízením osudu se později staly slavnými. Dnes za mnou chodí lidé a ptají se mě na Alfreda, protože jsem jedním z mála těch, kteří ho pamatují a jsou dosud naživu. Všichni, kdo se o něj zajímají, jsou kněží, a pochopitelně chtějí slyšet o jeho zbožnosti. Předstírám, že o tom nic nevím, ale někteří, i když jejich málo, se ptají na jeho boje. Vědí o jeho útěku do bažin i o vítězství u Ethandunu, ale chtějí se také dozvědět, jak to bylo v Hrofeceastru. Je to zvláštní. Alfred dobyl nad svými nepřáteli mnohá vítězství a to, které vybojoval u Hrofeceastru, k nim nepochybně patřilo, ale nešlo o žádný velký triumf, za jaký se to považuje dnes.

Samozřejmě to bylo vítězství, ale mohlo a mělo to být velké vítězství. U Hrofeceastru byla skvělá příležitost zničit celou vikinskou flotilu a zbarvit vody Medwasgu doruda jejich krví, avšak příležitost k tomu zůstala nevyužita. Alfred věřil, že nové valy nepřítele zadrží a obrana města to plnila, zatímco on shromažďoval vojsko bojovníků na koních. Měl muže ze své královské družiny a doplnil je o další z družin všech ealdormanů mezi Wintanceastrem a Hrofeceastrem, a takhle všichni vyrazili na východ, přičemž cestou se vojsko ještě rozrůstalo. Shromáždili se u Mæides Stany, kousek na jih od staré římské pevnosti přeměněné v město Hrofeceastre.

Alfred se přesunul rychle. Obrana města mezitím odrazila dva útoky Dánů a nyní Gunnkelovi muži viděli, že už je neohrožuje pouze posádka obléhaného Hrofeceastru, ale navíc ještě tisícovka nejlepších wessexských bojovníků. Za této situace si Gunnkel uvědomil, že svou hru prohrál, a vyslal k Alfredovi posla se žádostí o jednání. Alfred souhlasil. Čekal totiž, až do ústí Medwaegu připluje Æthelred se svými loděmi, protože pak by se Gunnkel ocitl v pasti. A tak Alfred jednal a jednal, ale lodě se stále neobjevovaly. A když potom Gunnkel poznal, že ho západosaský král nehodlá nechat odtáhnout a jedná s ním jen proto, že čeká na posily pro boj, jímž ho chce zničit, uprchl. O půlnoci po dvou dnech vyjednávání, které k ničemu nevedlo, opustili Dánové tábor – nechali hořet ohně, aby se zdálo, že jsou stále v něm, a za pomoci odlivu

odpluli do Temesu. Tak skončilo obléhání Hrofeceastru a celé vítězství spočívalo v tom, že vikinské vojsko bylo hanebně vyhnáno z Wessexu. Ale vody Medwægu se nezbarvily doruda krví, Gunnkel zůstal živ a lodě, které připluly z Beamfleotu, se tam zase vrátily a s nimi ještě další, takže Sigefridův tábor posílily nové posádky dychtivých severských bojovníků. Zbytek Gunnkelovy flotily se vydal hledat snadnější kořist v zemi Franků, nebo našel útočiště někde na východoanglickém pobřeží.

A zatímco se tohle všechno dělo, Æthelred se nehnul z Lundene.

Stěžoval si, že pivo na jeho lodích je zkyslé. Biskupu Erkenwaldovi řekl, že jeho muži nemohou bojovat, když je jim z piva špatně a buď sedí na latríně, nebo se ohýbají přes okraj lodě a krmí ryby. Trval proto na tom, že se soudky se špatným pivem musí vylít a naplnit čerstvě uvařeným. To trvalo dva dny a potom zase prohlásil, že musí vynášet rozsudky, což sice příslušelo Erkenwaldovi, ale Æthelred k tomu měl jako ealdorman Mercie plné právo. A tak jsme konečně uviděli Æthelflaed. Æthelred si mohl desetkrát přát nesetkat se se mnou a Giselu mohli každý den vracet z paláce domů, ale protože žádnému svobodnému občanu nesmělo být bráněno přihlížet soudu, přišli jsme do paláce i my a vmísili se do davu ve velké sloupové síni.

Æthelred se rozvalil v křesle, které mohlo klidně sloužit za královský trůn. Mělo vysoké zadní opěradlo, opěrky pro ruce bohatě zdobené řezbami a bylo vyložené kožešinou. Nevím, jestli nás Æthelred viděl, a pokud ano, nedal to nijak najevo, ale Æthelflaed, jež seděla v nižším křesle vedle něj, nás uviděla určitě. Chvíli na nás hleděla jako na cizí lidi a pak otočila hlavu jinam. Spory, které měl Æthelred rozhodnout, byly zcela banální, přesto trval na tom, že musí vyslechnout všechny svědky. První žaloba byla vedena proti mlynáři a vinila ho z toho, že používá nepoctivé váhy. A Æthelred vyslýchal a donekonečna vyslýchal. Jeho přítel a nohsled Aldhelm, jenž seděl hned za ním, mu neustále šeptal do ucha rady. Aldhelmova dříve hezká tvář byla poznamenaná jizvami a zdeformovaným nosem po výprasku, který jsem mu uštědřil. I já jsem často rozhodoval podobné spory a od počátku se mi zdálo, že mlynář je zcela jasně vinen, avšak Æthelredovi a Aldhelmovi trvalo neuvěřitelně dlouho, než došli ke stejnému závěru. Muž byl nakonec odsouzen ke ztrátě ucha a vypálení cejchu na tvář. Potom mladý kněz hlasitě přečetl obvinění jakési doroty z toho, že ukradla peníze z pokladničky pro chudé

v kostele sv. Albana. A kněz ještě nedomluvil, když pozornost všech upoutala Æthelflaed, která se náhle předklonila a chytila se za břicho. V první chvíli jsem myslel, že se jí udělalo špatně a bude zvracet, ale z jejích otevřených úst vyšlo jen bolestné zaúpění. Zůstala předkloněná s otevřenými ústy a rukou přitisknutou na břicho, na němž stále nebyly patrné žádné známky těhotenství.

Síň ztichla. Æthelred hleděl na svou mladou ženu a zjevně nevěděl, jak se zachovat. Pak se v otevřeném klenutém průchodu objevily dvě ženy, krátce poklekly před Æthelredem na koleno, a když kývl na souhlas, odvedly Æthelflaed pryč. Pobledlý Æthelred pokynul knězi. „Přečti celé obvinění znovu od začátku," řekl. „Nemohl jsem se na ně soustředit."

„Už jsem skoro končil, pane," odpověděl kněz, „a jsou tady svědci, kteří provinění té ženy popíší."

„Ne, ne!" ozval se rezolutně Æthelred. „Chci slyšet celé obvinění znovu. Musí být zřejmé, že k posouzení viny přistupujeme důkladně."

Kněz tedy začal znovu od začátku. Lidé v síni přešlapovali z nohy na nohu, když drmolil, co už slyšeli, a pak jsem ucítil, že mě Gisela zatahala za ruku. Uviděl jsem, že s ní mluví jakási žena. Gisela mě znovu zatahala za rukáv, otočila se a následovala ženu do zadní části síně. Vydal jsem se za nimi. Doufal jsem, že Æthelred je plně zaujat svou snahou působit dojmem přepečlivého spravedlivého soudce a našeho odchodu si nevšimne.

Šli jsme za ženou chodbou, která byla kdysi krytou arkádou dvora, ale dnes vyplňovala otevřenou stranu mezi sloupy zeď z proutí omazaného hlínou. Chodba končila hrubými dřevěnými dveřmi zasazenými v kamenném ostění, jež zdobily vytesané snítky pnoucí se vinné révy. Dveře vedly do místnosti s mozaikovou podlahou, na níž byl zobrazen jakýsi římský bůh metající blesk, a za ní se nacházela prosluněná zahrada s třemi hrušněmi, které vrhaly stín na trávník posetý sedmikráskami a pryskyřníky. Tam pod stromy na nás čekala Æthelflaed.

Nebyly na ní patrné žádné známky nevolnosti nebo jakýchkoliv jiných potíží, kvůli nimž, jak se zdálo, ji obě ženy odvedly z velké síně. Naopak stála vzpřímeně a s vážným výrazem, třebaže ve chvíli, kdy

uviděla Giselu, její tvář rozjasnil úsměv. Obě ženy se objaly a já jsem viděl, že Æthelflaed má zavřené oči, jako by potlačovala slzy.

„Ty nejsi nemocná, paní?“ zeptal jsem se.

„Nemocná ne, jenom těhotná,“ odpověděla stále se zavřenýma očima.

„Ale před chvílí v síni…“

„Chtěla jsem s vámi mluvit,“ přerušila mě a vymanila se z Giselina objetí. „Jenom jsem předstírala, že se mi udělalo nevolno, abych se s vámi mohla setkat o samotě. Můj manžel nesnáší, když je mi špatně. Vždycky, když začnu zvracet, odejde.“

„A bývá ti často špatně?“ zeptala se Gisela.

„Ano,“ přikývla Æthelflaed. „Každé ráno, a hodně. Ale to je normální, ne?“

„V tomhle období ne,“ řekla Gisela a dotkla se amuletu. Měla na krku malý obrázek bohyně Frigg, Odinovy ženy a královny Asgardu, kde bohové žijí. Frigg je bohyně mateřství a Gisela nosila její amulet, aby jí bohyně pomohla porodit dítě, kterým byla obtěžkána. U našich prvních dvou dětí jí to pomohlo a já jsem se denně modlil, aby to tak bylo i do třetice.

„Každé ráno zvracím,“ řekla Æthelflaed, „ale pak se po zbytek dne cítím dobře.“ Dotkla se břicha a potom pohladila břicho Giselino, které už bylo zřetelně vyboulené. „Musíš mi povědět, jaké to je, když se rodí,“ dodala úzkostně. „Asi to bolí, že?“

„Bolí, ale to hned překoná radost, kterou ucítíš.“

„Bojím se bolesti.“

„Jsou byliny, které ji tiší,“ snažila se ji uklidnit Gisela, „a radost, když je dítě na světě, je tak velká, že na bolest zapomeneš.“

Mluvily spolu dál o porodu, zatímco já jsem se opřel o cihlovou zeď a zahleděl se na modrou oblohu mezi korunami hrušní. Žena, která nás přivedla, mezitím odešla a zůstali jsme sami. Někde za zdí kdosi cvičil nové muže z fyrdu – křičel na ně, aby drželi štíty zvednuté, a do toho se ozývalo bouchání holí do dřeva. Pomyslel jsem na nové Lundene vně římských hradeb, kde si Sasové zbudovali vlastní město. Chtěli ode mě, abych i kolem něj postavil palisádu a nechal ji střežit posádkou svých mužů, ale já jsem to odmítal, protože mi tak poručil Alfred, a také bych neměl dost mužů, abych jimi obsadil všechny lundenské hradby a palisády. Mým i Alfredovým cílem bylo, aby se Sasové přestěhovali do

starého města. Ti, co si uvědomili výhodu bezpečí, které jim mohou poskytnout staré římské valy, to udělali, ale většina tvrdošíjně zůstávala v novém městě. „Na co myslíš?“ vytrhla mě náhle z úvah Æthelflaed.

„Děkuje Thorovi, že je muž a nemusí rodit,“ řekla Gisela.

„To je pravda,“ přikývl jsem, „a taky myslím na to, že pokud lidé dávají přednost smrti v novém městě před životem v městě starém, nemělo by se jim v tom bránit.“

Æthelflaed se mému cynickému názoru zasmála a udělala směrem ke mně znamení kříže. Byla bosá a zdála se velmi malá. „Ty Giselu nebiješ, že?“ zeptala se náhle a upřela na mě pohled.

Podíval jsem se na Giselu a usmál se. „Ne, paní,“ odpověděl jsem.

Æthelflaed na mě hleděla dál. Měla modré oči s drobnými hnědými skvrnkami, trochu tupý nos a spodní ret větší než horní. Modřiny už zmizely, ale lehce ztemnělé místo na pravé tváři stále prozrazovalo, kam ji manžel naposledy uhodil. Tvářila se velmi vážně. „Proč jsi mě nevaroval, Uhtrede?“

„Protože jsi o žádné varování nestála,“ odpověděl jsem.

Chvíli o tom uvažovala. „Máš pravdu,“ vyhrkla náhle. „Sama jsem vlezla do klece, a ještě ji za sebou zamkla.“

„Tak ji zase odemkni,“ řekl jsem.

„Ne,“ zavrtěla hlavou, „to nejde.“

„Proč ne?“ zeptala se Gisela.

„Protože klíč od ní má Bůh.“

Usmál jsem se a zakroutil hlavou. „Nikdy jsem neměl vašeho boha rád,“ řekl jsem.

„Takže můj manžel má pravdu, když říká, že jsi zlý člověk,“ odpověděla s laškovným úsměvem.

„Vážně to řekl?“

„Tvrdí, že jsi zlý, zrádný a nelze ti věřit ani slovo.“

Usmál jsem se, ale nic jsem na to neodpověděl.

„A k tomu je ještě tvrdohlavý, hloupý a krutý,“ dodala Gisela.

„Ano, to jsem,“ souhlasil jsem.

„Ale taky moc milý a přátelský,“ zakončila Gisela.

Æthelflaed se na mě stále upřeně dívala. „Nenávidí tě,“ řekla po chvíli, „a Aldhelm taky. Kdyby mohl, neváhal by tě zabít.“

„Vždyť to může zkusit,“ odpověděl jsem.

„Aldhelm chce, aby se můj manžel stal králem.“

„A co si o tom myslí tvůj manžel?“ zeptal jsem se.

„Líbilo by se mu to,“ řekla Æthelflaed. To mě nepřekvapilo. Mercie postrádala krále a Æthelred měl právo na její trůn, ale bez Alfredovy podpory nebyl nic a Alfred nechtěl, aby se kdokoliv stal v Mercii králem.

„Proč se tvůj otec neprohlásí sám za mercijského krále?“ zeptal jsem se Æthelflaed. „Myslím, že to jednou udělá,“ odpověděla.

„Jednou? Teď ještě ne?“

„Mercie je hrdá země a ne všichni Merciané milují Wessex.“

„A to je máš naučit ty, aby ho milovali?“

Znovu se dotkla břicha. „Možná můj otec chce, aby se králem Mercie stal jeho první vnuk,“ řekla. „Král se západosaskou krví.“

„A taky s Æthelredovou,“ dodal jsem trpce.

Æthelflaed povzdechla. „Není tak špatný,“ řekla smutně, jako by se o tom snažila přesvědčit sama sebe.

„Vždyť tě bije,“ namítla Gisela.

„Chce být správný muž,“ řekla Æthelflaed a dotkla se mé paže. „Chce být jako ty.“

„Jako já?“ Málem jsem se rozesmál.

„Aby byl obávaný bojovník,“ vysvětlila Æthelflaed.

„Tak proč marní čas tady?“ zeptal jsem se. „Proč nevezme své lodě a nevytáhne do boje proti Dánům?“

Æthelflaed znovu povzdechla. „Protože mu Aldhelm radí, aby to nedělal,“ řekla. „Tvrdí, že když zůstane Gunnkel v Centu nebo ve Východní Anglii, bude muset můj otec držet hlavní síly v Lundene.“

„To udělá tak jako tak,“ namítl jsem.

„Ano, ale Aldhelm si myslí, že když se můj otec bude muset neustále bát pohanských lodí v ústí Temesu, nebude si tak všímat toho, co se děje v Mercii.“

„A Æthelred se tam bude moct prohlásit králem, že?“

„Ano,“ přikývla Æthelflaed. „To je cena, kterou bude žádat za obranu severní hranice Wessexu.“

„A ty se staneš královnou,“ dodal jsem.

„Myslíš, že o to mi jde?“ ušklíbla se.

„Ne,“ připustil jsem.

„Samozřejmě že ne. Chci, aby Dáni odešli z Mercie, ale taky z Východní Anglie a Northumbrie.“ Byla ještě dítě, drobné děvčátko s tupým nosem a jasnýma očima, ale v tu chvíli z ní vyzařovala síla, kterou by jí mohl závidět leckterý muž. Věděla, že mám Dány rád, protože mě vychovali a mám za ženu Dánku, ale nijak se nesnažila svá tvrdá slova změkčit. Byla v nich nenávist k Dánům, kterou zdědila po otci. Pak se náhle zachvěla a zdání síly bylo to tam. „A taky chci žít,“ dodala tiše.

Nevěděl jsem, co na to říct. Blesklo mi hlavou, kolik žen umírá, když rodí nový život. V obou případech, když se blížila Giselina hodina, jsem obětoval Odinovi a Thorovi, a přesto jsem byl bez sebe strachem a cítím ho i teď, v jejím dalším těhotenství.

„Budeš u sebe mít ty nejlepší porodní báby a musíš věřit bylinám a kouzlům, která používají.“

„Ne, tak jsem to nemyslela,“ řekla Æthelflaed.

„Tak jak?“

„Dnes v noci, v kostele svatého Albana…“

„Co?“ nechápal jsem. „Co se má dít v noci v kostele?“

Upírala na mě velké modré oči. „Možná mě zabijí,“ řekla.

„Ne!“ vykřikla Gisela zděšeně. „To přece…“

„Chce mít jistotu, že to dítě je jeho,“ přerušila ji náhle Æthelflaed. „Samozřejmě že je, koho jiného by bylo? Ale oni chtějí mít jistotu a já mám strach.“

Gisela si ji přitáhla do náruče a pohladila ji po vlasech. „Nikdo tě nezabije,“ řekla tiše s pohledem upřeným na mě.

„Buďte tam taky, prosím,“ zamumlala do Giseliny hrudi.

„Budeme s tebou,“ uklidňovala ji Gisela.

„Běžte do velkého kostela, toho, který je zasvěcený Albanovi,“ řekla Æthelflaed. Poznal jsem, že pláče. „Jak moc to tedy bolí?“ zeptala se po chvíli. „Jako když člověka trhají napůl? Aspoň tak mi to říkala matka.“

„Dost to bolí,“ připustila Gisela, „ale vede to k radosti, jakou jsi dosud nepoznala.“ Pohladila Æthelflaed a hleděla přitom na mě, jako by čekala, že jí vysvětlím, co se má v noci v kostele svatého Albana dít. Jenže já jsem to nevěděl. Neměl jsem tušení, co se usídlilo v podezíravé mysli mého bratrance.

Vtom se znovu objevila žena, která nás do zahrady s hrušněmi přivedla.

„Tvůj manžel chce, aby ses vrátila do síně, paní," řekla. „Musím jít," povzdechla Æthelflaed. Utřela si uslzené oči rukávem, smutně se na nás usmála a odešla.

„Co s ní chtějí dělat?" zeptala se mě Gisela plná hněvu i úzkosti.

„Nevím."

„Nějaké čáry? Křesťanská kouzla?"

„Nevím," opakoval jsem a byla to pravda. Věděl jsem jen, že se to má odbývat uprostřed noci, kdy panuje tma a dějí se zlé věci, kdy se objevují vlkodlaci a chodící stíny.

Kapitola osmá

Kostel svatého Albana byl starý. Naspodu byly jeho zdi z kamene, takže pocházel z dob Římanů, ale původní střecha už dávno spadla, horní části zdí se drolily a téměř vše, co přesahovalo výšku člověka, bylo ze dřeva nebo z proutí omazaného hlínou a střecha z došků. Kostel stál v hlavní lundenské ulici, která probíhala od severu k jihu, konkrétně od takzvané Biskupské brány k pobořenému mostu. Jednou mi Beocca řekl, že to byla kaple mercijských králů, a možná měl pravdu. „A Alban byl voják," dodal s nadšením, jež zaznívalo v jeho slovech vždy, když mluvil o svatých, jejichž příběhy znal. „Proto by sis ho měl zamilovat."

„To bych si ho měl zamilovat jen proto, že byl voják?" zeptal jsem se pochybovačně.

„Protože byl statečný voják," řekl Beocca, na chvíli se odmlčel a potáhl nosem, „a když byl mučen, vypadly jeho trýzniteli oči," dodal to nejdůležitější a rozzářeně na mě upřel své jediné dobré oko. „Opravdu mu vypadly, Uhtrede! Prostě se samy od sebe vylouply z hlavy! To byl Boží trest, víš? Zabiješ svatého muže a Bůh tě připraví o oči!"

„Takže bratr Jænberht nebyl svatý?" zeptal jsem se. Jænberht byl mnich, kterého jsem k hrůze otce Beoccy a dalších přihlížejících duchovních zabil přímo v kostele. „Nemohl být, protože já své oči stále mám," ukázal jsem.

„Zasloužíš si být oslepen," prohlásil Beocca, „ale Bůh je milosrdný. A musím říct, že občas až nepochopitelně milosrdný."

Chvíli jsem o Albanovi přemýšlel. „Ale proč tvůj bůh nezachránil Albanův život, když má takovou moc, že dokáže jeho nepříteli vyloupnout oči?“ zeptal jsem se pak.

„Protože se rozhodl takhle,“ odpověděl Beocca popuzeně, jako ostatně odpovídají všichni křesťanští kněží, když je člověk žádá, aby vysvětlili nevysvětlitelné jednání jejich boha.

„Alban byl římský voják?“ zeptal jsem se, neboť jsem usoudil, že nemá smysl zkoumat nevypočítatelnost jeho boha.

„Byl Brit,“ řekl Beocca, „a velmi statečný a velmi zbožný Brit.“

„Takže Walesan?“

„Samozřejmě!“

„Možná proto ho nechal tvůj bůh zemřít,“ prohlásil jsem. Beocca se pokřižoval a obrátil své jedno jediné vidoucí k nebi.

Takže třebas byl Alban Walesan a my Sasové nechováme k Walesanům žádnou lásku, nesl kostel v Lundene jeho jméno, a když jsme k němu s Giselou a Finanem přišli, zdál se být stejně bez života jako mrtvola jeho svatého patrona. Z krčmy ve vedlejší ulici doléhal zpěv pijáků a okenicemi v několika domech prosvítala slabá zář ohně, ale jinak ulice tonula ve tmě a kostel v ní byl temný a tichý. „To se mi nelíbí,“ zašeptala Gisela a já jsem věděl, že se dotkla amuletu, který měla pověšený na krku. Ještě před odchodem z našeho domu vrhla runové hůlky v naději, že z nich vyčte, co nás v tuto noc čeká, ale náhodná změť hůlek jí žádné světlo do tmy nevnesla.

Ve vedlejší uličce se něco hnulo. Možná tam jen přeběhla krysa, ale já i Finan jsme se otočili a sáhli po mečích. Nic, opět nastalo ticho. Nechal jsem Hadí dech sklouznout zpátky do pochvy.

Všichni tři jsme měli tmavé pláště s kapuci, takže kdokoliv by nás viděl, musel si myslet, že jsme kněží nebo mniši. Kolem okrajů kostelních dveří neprosvítalo žádné světlo. Zatahal jsem za krátký provaz, který zvedl petlici uvnitř, ale dveře byly zřejmě zajištěné závorou a nepovolily. Zkusil jsem jimi zalomcovat silněji, dokonce jsem do nich udeřil pěstí, ale nikdo se neozval. Pak se Finan dotkl mé paže a vzápětí jsem zaslechl kroky. „Tam,“ ukázal jsem. Opatrně jsme se

přikradli do uličky, z níž se předtím ozvaly podezřelé zvuky. Byla úzká, temná a páchla splašky.

„To jsou kněží," zašeptal Finan.

Uličkou kráčeli dva muži. Objevili se v pruhu světla nedovřené okenice a na okamžik jsme uviděli jejich černé kutny, na nichž se jim na hrudi zaleskly stříbrné kříže. Došli ke kostelním dveřím a jeden z nich na ně rázně zabouchal. Bouchl na ně třikrát, pak po krátké odmlce ještě jednou a po další odmlce znovu třikrát.

Po chvíli jsme zaslechli, že někdo zvedl závoru, potom vrzly veřeje, a když kdosi odhrnul závěs za dveřmi, padlo do ulice světlo svící. Nějaký kněz nebo mnich nechal oba muže vstoupit a pak se zkoumavě rozhlédl. Pátral ve tmě po rušiteli, který před chvíli cloumal dveřmi a neznal smluvené znamení. Potom na něj zřejmě někdo zevnitř zavolal, protože se otočil. „Nikdo tu není, pane," odpověděl a zavřel dveře. Zaslechl jsem bouchnout závoru, na okamžik zasvítilo kolem dveřního rámu světlo, ale pak uvnitř zatáhli závěs a kostel se znovu ponořil do tmy a ticha.

„Musíme čekat," řekl jsem.

Čekali jsme a naslouchali šustění větru v doškových střechách. Čekali jsme dlouho a v hlavách se nám honily myšlenky, co má tohle všechno znamenat.

„Už musí být skoro půlnoc," zašeptala v jednu chvíli Gisela.

„Až zase někdo otevře, musíme ho umlčet," řekl jsem tiše. Netušil jsem, co se děje uvnitř kostela, ale v každém případě to bylo natolik tajné, že měli smluvené znamení, aby se tam nedostal nikdo nevítaný. Bylo mi jasné, že tím nevítaným jsem především já, a pokud nám někdo otevře, spustí povyk, takže bychom se nedozvěděli, jaké nebezpečí Æthelflaed hrozí.

„Nech ho mně," zazubil se ve tmě Finan.

„Bude to duchovní," řekl jsem. „To ti nevadí?"

„Ve tmě je každá kočka černá, pane," odpověděl.

„Co tím chceš říct?"

„Abys ho nechal mně."

„Dobrá, tak pojďme na to," řekl jsem. Přešli jsme ulici a zastavili se před dveřmi kostela. Třikrát jsem na ně zabouchal, chvíli jsem počkal, pak jsem bouchl pěstí jednou a po další chvíli znovu třikrát.

Trvalo dlouho, než se dveře otevřely. „Už jsme začali," zašeptal muž v kutně, ale pak už jen přidušeně vzdechl, když jsem ho uchopil za límec a vytáhl ven, kde mu dal Finan ránu pěstí do břicha. Finan byl postavou malý, ale měl neobyčejnou sílu a kněz po dvou ranách dvakrát hekl a zlomil se v pase. Závěs za dveřmi se už dávno zhoupl zpátky, takže zevnitř nikdo neviděl, co se stalo. Finan srazil třetí ranou muže na zem a klekl na něj. „A teď zmiz, jestli chceš zůstat naživu," zasyčel na něj. „Zmiz, a někam daleko od kostela… A zapomeň, žes nás kdy viděl, rozuměls?"

„Ano," vydechl muž.

Finan ho ještě pleskl přes hlavu, aby potvrdil, že to myslí vážně, a vstal. Muž se vyhrabal na nohy a předkloněný utíkal potácivě pryč. Počkal jsem, až zmizí ve tmě, a pak jsme všichni tři vstoupili do kostela. Finan zavřel dveře a zajistil je závorou.

A já jsem opatrně odhrnul závěs.

Byli jsme v nejtemnější části kostela, ale přesto jsem měl pocit, že mě musí všichni vidět, protože na druhém konci, kde byl oltář, plálo množství voskových a lojových svící. Před oltářem stála řada mužů v kněžských hábitech a jejich stíny dopadaly až na nás. Jeden z nich se otočil a pohlédl směrem k nám, ale uviděl jen tři postavy v pláštích s kápěmi na hlavách a musel usoudit, že jsme kněží, protože se obrátil zpátky k oltáři.

Chvíli mi trvalo, než jsem poznal ty, co stáli na širokém oltářním stupínku, protože byli zakryti řadou kněží a mnichů, ale pak se celá řada uklonila stříbrnému kříži a v tu chvíli jsem uviděl nalevo od oltáře Æthelreda a Aldhelma a napravo biskupa Erkenwalda. A mezi nimi byla Æthelflaed. Měla na sobě bílou plátěnou tuniku, přepásanou těsně pod malými ňadry, a rozpuštěné vlasy jí splývaly na záda, jako by se znovu vrátila do dívčího stavu. Vypadala vyděšeně. Za Æthelredem stála starší žena s tvrdým výrazem a šedivými vlasy, které měla stažené do malého drdůlku na temeni hlavy.

Biskup Erkenwald se modlil latinsky a přihlížející kněží a mniši – bylo jich celkem devět – po něm každou chvíli něco mumlavě opakovali. Erkenwald byl v rudém rouchu pošitém kříži, na nichž jiskřily drahokamy. Æthelred se tvářil znuděně, zato Aldhelm vypadal, jako by se těšil na to, co se zde mělo odbývat.

Biskup skončil s modlením a mniši a kněží řekli amen. Erkenwald chvíli počkal, pak vzal z oltáře nějakou knihu a otevřel ji v místě, které měl označené raccím perem. „Poslyšte slovo Boží," řekl anglicky.

„Slyšme slovo Boží," zamumlali sborem kněží a mniši.

„Zmocní-li se muže podezření, že se jeho žena poskvrnila," promluvil biskup hlasitě, až se jeho ostrý hlas odrážel od kamenných stěn, „nechť ji přivede ke knězi a nechť s ní přinese oběť. Nechť s ní přinese oběť!" opakoval a pohlédl na Æthelreda, který byl v drátěné košili, přes niž měl přehozený bílý plášť. Dokonce se mu u pasu houpal meč, což by většina kněží nikdy v kostele nepřipustila. „Oběť!" řekl znovu biskup.

Æthelred vypadal, jako by ho vyrušili z dřímoty. Sáhl pod plášť, vytáhl malý váček a podal ho biskupovi. „Ječná mouka," řekl.

„Jak přikazuje Bůh," odpověděl Erkenwald, ale nabízený váček nepřijal.

„A stříbro," dodal rychle Æthelred a vytáhl zpod pláště druhý váček.

Teď už Erkenwald oba váčky vzal, položil je na oltář před kříž, potom se uklonil blýskající se sošce svého ukřižovaného boha a znovu sáhl po knize. „Poslyšte slovo Boží," řekl. „Pak vezme kněz do hliněné nádoby svatou vodu, nabere trochu prachu z podlahy a dá jej do vody."

Opět knihu odložil na oltář a jeden z kněží mu podal hrubou hliněnou nádobu, v níž zřejmě byla svěcená voda, protože se jí Erkenwald uklonil. Potom se shýbl, shrábl dlaní z podlahy hrst hlíny a prachu, nasypal ji do vody, pak položil nádobu na oltář a znovu zvedl knihu. „Zapřísahám tě, ženo," zvolal a pohlédl na Æthelflaed, „jestliže se s tebou nikdo nestýkal a ty ses nedostala na scestí a neposkvrnila se před svým mužem, buď nedotčena touto hořkou vodou prokletí!"

„Amen," řekl jeden z kněží.

„Tak pravil Bůh," dodal jiný.

„Ale jestliže ses dostala na scestí a poskvrnila se stykem s jiným mužem," pokračoval Erkenwald jako by vyplivoval nechutná sousta, „pak Bůh způsobí, aby tvůj klín potratil a tvé břicho nabobtnalo." Dočetl a odložil knihu na oltář. „A nyní promluv, ženo."

Æthelflaed hleděla na biskupa, ale mlčela. Viděl jsem, že má v očích strach.

„Mluv, ženo," zasyčel biskup. „Ty víš, jaká slova máš říct. Tak je řekni!" Zdálo se, že Æthelflaed je ochromená strachem a není schopna

promluvit. Aldhelm něco zašeptal Æthelredovi, ten přikývl, ale nic neudělal. Aldhelm se k němu znovu naklonil. Æthelred opět přikývl, a tentokrát Aldhelm přikročil k Æthelflaed a udeřil ji. Nebyl to tvrdý úder, spíš jen pohlavek, ale stačilo to, abych se pohnul dopředu. Gisela mě však chytila za paži a zadržela mě. „Tak mluv, ženo!“ poručil Aldhelm Æthelflaed. „Amen,“ zašeptala Æthelflaed, „amen.“

Gisela mě stále držela. Pohladil jsem jí prsty na znamení, že jsem klidný. Žasl jsem, vřel ve mně hněv, ale byl jsem klidný. Pohladil jsem Giselinu ruku a nahmatal jílec Hadího dechu.

Æthelflaed zřejmě řekla správné slovo, protože biskup Erkenwald vzal z oltáře hliněnou nádobu, pozvedl ji před krucifixem, jako by ji ukazoval Bohu, a opatrně z ní odlil trochu kalné vody do stříbrného poháru. Potom znovu zvedl hliněnou nádobu a obřadně ji podal Æthelflaed. „Napij se hořké vody prokletí,“ poručil jí.

Æthelflaed váhala, ale když viděla, že Aldhelm je připraven udeřit ji znovu, poslušně pohár přijala a přiložila si ho k ústům. Znovu na chvíli zaváhala, ale pak zavřela oči a s tváří zkřivenou odporem začala pít. Muži ji napjatě pozorovali, aby měli jistotu, že vypije obsah poháru do dna. Plameny svící poblikávaly a kdesi ve městě zavyl pes. Cítil jsem, že mi Gisela křečovitě zatíná prsty do paže.

Erkenwald vzal pohár, a když se přesvědčil, že je prázdný, pohlédl na Æthelreda a přikývl. „Vypila to,“ dodal. Na Æthelflaedině tváři se zaleskly slzy. Teprve teď jsem si všiml, že na oltáři leží brk, nádobka s inkoustem a arch pergamenu. „To, co teď udělám, je v souhlase se slovem Božím,“ prohlásil slavnostně Erkenwald.

„Amen,“ zamumlali kněží. Æthelred se na svou ženu díval, jako by očekával, že se její tělo před jeho očima rozpadne. Æthelflaed se viditelně chvěla, až jsem začal mít strach, že se zhroutí.

„Bůh mi přikazuje zapsat kletbu,“ oznámil biskup, sklonil se nad oltářem a dlouho škrábal brkem po pergamenu. Æthelred na svou ženu stále napjatě hleděl. Také kněží ji po celou dobu, co biskup psal, pozorovali. „A napsaná slova kleteb nyní smažu tak, jak říkají příkazy Všemohoucího, našeho otce na nebesích.“

„Slyšeli jsme slovo Boží,“ řekl jeden z kněží.

„Chvalme jeho jméno,“ odpověděl jiný.

Erkenwald vzal stříbrný pohár, nalil do něj trochu špinavé vody z hliněné nádoby, pokapal jí čerstvě napsaná slova na pergamenu, inkoust rozmazal prstem a pak pergamen ukázal na znamení, že kletba je smazána. „Uděláno," prohlásil důležitě a pokynul šedovlasé ženě. „Teď konej svou povinnost ty," řekl.

Žena s nevlídným výrazem přistoupila k Æthelflaed. Ta se pokusila couvnout, ale Aldhelm ji chytil za ramena a nedovolil jí to. Æthelflaed vykřikla hrůzou a Aldhelm ji znovu udeřil dlaní přes hlavu. Čekal jsem, že teď už Æthelred musí zasáhnout a ztrestat násilí na své ženě, ale on s tím, co se dělo, zjevně souhlasil, neboť neudělal nic a dál přihlížel, jak Aldhelm znovu sevřel Æthelflaedina ramena. Takhle ji držel, aby nemohla ucuknout, zatímco se šedovlasá žena sehnula a uchopila lem Æthelflaediny tuniky. „Ne!" zaúpěla Æthelflaed zoufale.

„Ukaž nám ji!" vyštěkl Erkenwald. „Ukaž nám její klín a břicho!"

Žena poslušně zvedla lem tuniky a odhalila Æthelfiaedina stehna.

„Dost!" zařval jsem.

Žena strnula. Kněží se už skláněli, aby si prohlédli Æthelflaediny nahé nohy, a s napětím čekali, až žena odhalí i břicho. Aldhelm stále držel Æthelflaed za ramena, ale biskup se pátravě zahleděl ke dveřím kostela, kde jsme v temnotě stáli my. „Kdo je tam?" zvolal.

„Ty odporný bastarde!" řekl jsem a vystoupil ze stínu. Šel jsem a mé kroky zněly ozvěnou od kamenných stěn. „Ty zatracený špinavý parchante!" Vzpomínám si, jaký hněv se mě tehdy zmocnil. Nepřemýšlel jsem, jaké to bude mít důsledky, v tu chvíli mě hnala pouze neovladatelná zuřivost. Kněží mé dnešní ženy káží, že hněv je hřích, ale válečník, kterého se nikdy nezmocnil hněv, není válečník. Hněv je to, co přemáhá strach a dává muži sílu k boji, a já jsem v tu noc bojoval za Æthelflaed. „Odstup od ní!" vyštěkl jsem na starou ženu. „Je to dcera wessexského krále!"

„Dělej to, co ti přikazuje Bůh," zasyčel na ni Erkenwald. Žena nepustila lem Æthelflaediny tuniky, ale ani se ho neodvážila zvednout výš.

Protlačil jsem se řadou skloněných kněží, přičemž jsem jednoho kopl do zadku, až odletěl na stupínek k biskupovým nohám. Erkenwald se chopil biskupské hole se stříbrným zakrouceným koncem a rozpřáhl se jí proti mně, ale pak uviděl můj pohled a zarazil se. Vytáhl jsem Hadí dech

a do ticha zaznělo skřípění dlouhé čepele o hrdlo pochvy. „Chceš zemřít?“ zeptal jsem se Erkenwalda. Poznal, že v tuhle chvíli jsem schopen všeho, a nechal ruku s berlou klesnout. „Odstup od ní,“ řekl jsem znovu ženě. Stále váhala. „Tak bude to, babo zatracená?“ houkl jsem na ni. Postřehl jsem, že se biskup pohnul, a švihl jsem Hadím dechem tak, že mu hrot čepele blýskl těsně pod hrdlem. „Jedno slovo, biskupe,“ řekl jsem, „jedno jediné slovo a setkáš se svým bohem. Giselo!“ zvolal jsem a Gisela přišla k oltáři. „Vezmi tu babu a spolu se podívejte, jestli její klín potratil a břicho nabobtnalo, ale tak, aby tomu nikdo jiný nepřihlížel. A ty,“ namířil jsem hrot meče na Aldhelmovu zjizvenou tvář, „pusť dceru krále Alfreda, nebo tě pověsím na lundenském mostu a ptáci ti budou klovat oči a vyplazený jazyk.“ Poslechl a odstoupil od Æthelflaed.

„Nemáš právo…,“ ozval se Æthelred, jako by se teprve teď vzpamatoval.

„Přišel jsem se zprávou od Alfreda,“ přerušil jsem ho. „Chce vědět, kde jsou tvé lodě. Přeje si, abys okamžitě vyplul a konal svou povinnost. Nechápe, proč tady lelkuješ, když je třeba bojovat s Dány.“ Zastrčil jsem hrot Hadího dechu do hrdla pochvy a nechal meč sklouznout dovnitř. „A taky ti vzkazuje, že jeho dcera je mu drahá a pranic se mu nelíbí, když se dozvídá, že s tím, co je mu drahé, někdo zle nakládá.“ Samozřejmě jsem si všechno vymyslel.

Æthelred na mě jen tupě civěl. Neřekl nic, i když mu svaly ve tváři cukaly nevolí. Uvěřil, že jsem opravdu přišel se zprávou od Alfreda? Pochybuji, ale zřejmě takovou zprávu čekal a bál se jí, neboť dobře věděl, že se vyhnul své povinnosti.

Také biskup Erkenwald byl bez sebe nevolí. „Jak ses mohl odvážit tasit meč v chrámu Páně?“ vyjel na mě vztekle.

„Jestli nezmlkneš, biskupe, odvážím se mnohem víc,“ řekl jsem. „Slyšels o bratru Jænberhtovi? O jednom z tvých předrahých mučedníků? Zabil jsem ho v kostele a tvůj bůh můj meč nezastavil a nezachránil ho.“ Usmál jsem se při vzpomínce, jak jsem sám užasl, když jsem proťal Jænberhtovo hrdlo. Byl to mnich, kterého jsem už dlouho nenáviděl. „Král chce, aby bylo dílo tvého boha dokončeno,“ pokračoval jsem k Erkenwaldovi, „a tím dílem je pobíjet Dány, ne se bavit pohledem na ženskou nahotu.“

„Tohle je Boží dílo!“ vykřikl Æthelred. „To mi přikázal Bůh udělat!“

V tu chvíli jsem byl blízko toho, abych ho zabil. Cítil jsem, jak mi ruka cukla k jílci Hadího dechu, ale právě v tom okamžiku se ozvala šedivá baba. „Není na ní…,“ začala, ale když zahlédla nenávistný pohled, který jsem upíral na Æthelreda, zmlkla.

„Tak mluv, ženo,“ vyštěkl Erkenwald.

„Nic se s ní nestalo, pane,“ řekla žena. „Její kůže je nepoznamenaná.“

„A klín a břicho?“ naléhal Erkenwald.

„Je neposkvrněná,“ ozvala se Gisela z výklenku na boku kostelního prostoru, kde objímala Æthelflaed, aby ji utěšila.

Zdálo se, že to Erkenwalda zaskočilo, jako by na takový výrok nebyl připraven, ale nezbylo mu než zdráhavě uznat, že se Æthelflaed neprovinila. „Zřejmě je opravdu neposkvrněná, pane,“ obrátil se k Æthelredovi. Finan stál za řadou přihlížejících kněží, usmíval se a pozorně sledoval Aldhelma, který si, podobně jako Æthelred, nechal meč. Oba měli dost důvodů k tomu, aby se mě pokusili srazit, ale ani jeden z nich se své zbraně nedotkl.

„Tvoje žena není neposkvrněná,“ řekl jsem Æthelredovi. „Je poskvrněná tebou.“

Trhl sebou, jako bych mu uštědřil políček. „Ty, ty…,“ začal.

A v tu chvíli jsem popustil uzdu svému hněvu. Byl jsem mnohem vyšší a širší v ramenou než můj bratranec, a když jsem se na něj vrhl, srazil jsem ho z oltářního stupínku až k boční zdi a tam ho přitiskl a syčel mu do tváře jako rozzuřený had. Nikdo jiný neslyšel, co mu říkám. Aldhelm se sice mohl pokusit přijít mu na pomoc, ale věděl jsem, že ho hlídá Finan, a Irova pověst stačila, aby se Aldhelm ani nepohnul. „Znám Æthelflaed od doby, kdy byla malé děvčátko,“ řekl jsem Æthelredovi, „a mám ji rád jako své dítě. Dokážeš to pochopit, ty parchante? Je pro mě jako má vlastní dcera a tobě je dobrou ženou, až moc dobrou. A jestli se jí ještě jednou dotkneš, bratránku, jestli na její tváři uvidím jedinou modřinu, najdu si tě a zabiju tě jako psa!“ Odmlčel jsem se, ale Æthelred se nezmohl na slovo.

Otočil jsem se k Erkenwaldovi. „Pověz mi, biskupe, co bys udělal, kdyby paní Æthelflaed potratila a ty bys usoudil, že je poskvrněná. Odvážil by ses zabít Alfredovu dceru?“

Erkenwald zamumlal cosi o tom, že by ji poslal do kláštera, ale já už jsem na něj nedbal. Přistoupil jsem k Aldhelmovi a pohlédl na něj. „A ty," řekl jsem, „tys udeřil královu dceru!" Srazil jsem ho pěstí na oltář a pak jsem počkal, aby se mohl vzpamatovat a postavit se mi na odpor. Jenže na to už mu nezbyla odvaha, a tak jsem ho další ranou poslal na zem. Potom jsem odstoupil a zvedl hlas, aby mě slyšeli všichni přítomní. „Král Wessexu poroučí panu Æthelredovi, aby okamžitě vyplul."

Alfred žádný takový rozkaz nevydal, ale byl jsem si jist, že se na to Æthelred svého tchána nezeptá. V případě Erkenwalda jsem zase nepochyboval, že na mě bude Alfredovi žalovat a řekne mu, že jsem v kostele tasil meč a hrozil mu smrtí. V Alfredovi to samozřejmě vzbouří hněv, dokonce se bude víc hněvat na mě, než by se hněval na tu kněžskou bandu za to, že ponížila jeho dceru, ale to mi vyhovovalo. Chtěl jsem, aby se na mě Alfred hněval. A chtěl jsem, aby mě i potrestal tím, že mě zprostí mé přísahy věrnosti a uvolní mě ze své služby. Chtěl jsem, aby mě osvobodil a mohl jsem opět být mužem s mečem, štítem a nepřáteli. Chtěl jsem se Alfreda zbavit, ale Alfred byl příliš chytrý, aby to dovolil. Věděl, jak mě nejlépe potrestat.

Tak, že mě donutí, abych svou přísahu dodržel.

Æthelred vyplul až o dva dny později, dávno po tom, co Gunnkel uprchl z Hrofeceastru. Jeho flotilu patnácti válečných lodí, nejsilnější loďstvo, jaké kdy Wessex měl, unášel po řece proud i odliv, navíc ji hnalo poselství od krále, které Æthelredovi doručil Steapa. Alfred chtěl vědět, co je s jeho flotilou, když poražení Vikingové unikají. Steapa zůstal na noc v našem domě. „Král je vztekem bez sebe," řekl mi u večeře. „Takového jsem ho ještě neviděl." Gisela jím byla fascinovaná, neboť to, jak Steapa jedl, zase ještě neviděla ona. V jedné ruce držel pečené vepřové žebro a okusoval ho a druhou si cpal do opačného koutku úst kus chleba. „Je vzteklej jako pes," řekl Steapa a odmlčel se, aby se napil piva. „Sture," dodal záhadně a vybral si z mísy další žebro.

„Co Sture?" nechápal jsem.

„Tam si Gunnkel zřídil tábor a Alfred si myslí, že se do něj vrátil."

Sture byla řeka ve Východní Anglii severně od Temesu. Jednou jsem tam byl a vzpomínám si na široké ústí chráněné před bouřemi z východu dlouhou písečnou mělčinou. „Tam je bezpečný," řekl jsem.

„Proč?" zeptal se Steapa.

„Protože to je Guthrumovo území."

Steapa se odmlčel, aby si mohl vytáhnout šlachu uvízlou mezi zuby. „Jo," přikývl pak. „Tam ho Guthrum ukryje, a to se Alfredovi nelíbí. Myslí si, že by Guthrum měl dostat přes prsty."

„Alfred chce začít válku s Východní Anglií?" zeptala se překvapeně Gisela.

„Válku ne, paní, jenom chce dát Guthrumovi menší lekci," odpověděl Steapa plnými ústy, v nichž mu křupaly chrupavky. Zdálo se mi, že už snědl půl prasete, přitom nejevil známky, že by se chystal skončit. „Guthrum nechce válku, paní, ale musí dostat lekci, aby neposkytoval útočiště pohanům. Proto Alfred poslal pana Æthelreda, aby zaútočil na Gunnkelův tábor na Sture, a když už tam bude, aby taky ukrad Guthrumovi nějakej dobytek. Aby mu prostě dal přes prsty, to je celý." Steapa na mě vrhl vážný pohled. „Škoda, že tam nebudeš," řekl.

„Taky si myslím," souhlasil jsem.

A pak jsem uvažoval, proč Alfred pověřil Æthelreda, aby vedl trestné tažení proti Guthrumovi. Vždyť Æthelred ani nebyl Západosas, třebaže přísahal věrnost králi Wessexu, navíc byl můj bratranec Mercian a Merciané nikdy neměli žádné pořádné loďstvo. Proč si tedy vybral Æthelreda? Vysvětloval jsem si to jen tím, že Alfredův nejstarší syn Edward byl stále ještě chlapec s dětským hlasem a Alfred sám nemocný muž. Král se bál, že zemře předčasně, a pokud by na trůn zasedl nedospělý Edward, upadl by Wessex do chaosu. Zřejmě proto poskytl Æthelredovi příležitost, aby se rehabilitoval za to, jak selhal během tažení proti Gunnkelovi na Medwaegu, a také možnost vybojovat si pověst, kterou by přesvědčil wessexské thény a ealdormany, že jim je schopen vládnout, kdyby král zemřel dřív, než jeho syn dospěje.

Æthelredova flotila nesla zprávu východoanglickým Dánům. Alfred jim vzkazoval, že pokud budou podnikat nepřátelské nájezdy do Wessexu, oplatí jim stejnou mincí. I my dokážeme pustošit vaši zem, vypalovat vaše domovy, potápět vaše lodě a zamořit vaše pobřeží pachem smrti, říkal Alfred. Poslal tedy proti vikingům Æthelreda a já

jsem se užíral žárlivostí. Chtěl jsem vzít své lodě a vyplout také, ale měl jsem příkaz zůstat v Lundene a poslechl jsem – poslechl a musel se dívat, jak velká Æthelredova flotila vyplouvá. A byl to úchvatný pohled. Šest největších ukořistěných lodí mělo na každé straně třicet vesel a zbývající po dvaceti. Æthelred tak vedl téměř tisíc mužů a všichni byli dobří, zkušení a vycvičení bojovníci z Alfredovy nebo vlastní Æthelredovy družiny. Sám Æthelred plul na jedné z větších lodí, která předtím měla na klounovci velkou hlavu havrana opálenou ohněm. Teď už tam hlava černého ptáka nebyla a loď se jmenovala *Rodbora*, což znamená „ten, kdo nese kříž“. A skutečně byl její klounovec ozdoben velkým křížem a na palubě byli bojovníci, kněží a samozřejmě také Æthelflaed, protože bez ní by se Æthelred nehnul nikam ani na krok.

Bylo léto. Lidé, kteří nikdy nežili v létě ve městě, si nedovedou představit zápach, jenž ho prostupuje a vznáší se nad ním spolu s mračny much. V ulicích a uličkách se slétali luňáci živící se mršinami, a když zavanul vítr od severu, mísil se puch lidských výkalů s ještě horším puchem kvasící moči a zvířecího trusu, který se táhl od jam koželuhů za městem. Giselino břicho se zvětšovalo a zároveň s tím vzrůstala moje obava o ni.

Kdykoliv jsem mohl, opouštěl jsem Lundene a vyrážel po Temesu k moři. Vzal jsem *Mořského orla* a *Boží meč*, za odlivu jsme vypluli a s přílivem se vraceli zpátky. Naším cílem byly lodě z Beamfleotu, ale Sigefridovy posádky se už poučily a nikdy nevyplouvaly v menším počtu než ve třech lodích. Ale přestože přepadávaly obchodní lodě a vylupovaly je, nezabránily obchodníkům, aby se konečně dostávali do Lundene, neboť ti se také poučili a vyplouvali ve velkých konvojích, navíc si najímali ozbrojence, aby se dokázali bránit. A tak výtěžek Sigefridových pirátských výprav, stejně jako výprav proti jeho lodím, byl skrovný.

Dva týdny trvalo, než přišly zprávy o Æthelredově tažení, a o jeho osudu jsem se dozvěděl právě v den, kdy jsem podnikl další ze svých výprav k ústí Temesu. To pro mě byly vždy šťastné chvíle, když jsme opouštěli zakouřené a zapáchající město a ucítil jsem čistý vzduch vanoucí od moře. Tok řeky se vinul širokou bažinatou krajinou plnou volavek a jiného vodního ptactva. Vzpomínám si, jakou radost mi ten den působil pohled na poletující modré motýly, kteří sedali na *Mořského*

orla i *Boží meč*. Jeden mi dokonce usedl na natažený prst a otevíral a zavíral křídla.

„To je znamení, že budeš mít štěstí, pane," řekl Sihtric.

„Myslíš?"

„Čím dýl ti na prstu vydrží, tím dýl to štěstí potrvá," prohlásil a taky natáhl ruku. Žádný motýl mu však na ni neusedl.

„Vypadá to, že na tebe žádné štěstí nečeká," poznamenal jsem s úsměvem. Pozoroval jsem motýla na prstu a myslel na Giselu a její porod. Zůstaň ještě dlouho, prosil jsem v duchu motýla, a on zůstával.

„Já mám štěstí i bez motýlů, pane," zazubil se Sihtric.

„Jak to?"

„Ealhswith je v Lundene," řekl. Ealhswith byla děvka, do níž se zamiloval.

„V Lundene bude mít možná víc zákazníků než v Cocchamu, že?" podotkl jsem.

„S tím už přestala," ohradil se Sihtric.

Překvapeně jsem na něj pohlédl. „Vážně?"

„Ano, pane. Chce si mě vzít."

Sihtric byl pohledný mladík, černovlasý, s ostře řezanými rysy a urostlý. Poznal jsem ho v Cair Ligualidu jako vylekaného chlapce, jemuž jsem ušetřil život a přijal ho za svého sluhu, a pořád jsem ho jako chlapce vnímal. Ealhswith v něm však zřejmě viděla mladého udatného muže, kterým se mezitím stal. Zahleděl jsem se na jižní močálovitý břeh, kde z jednoho místa stoupal tenký proužek kouře, a uvažoval, jací lidé ho zapálili a jak mohou žít v bažinách zamořených komáry. „Už jsi s ní hodně dlouho," odpověděl jsem Sihtrikovi.

„Ano, pane, jsem."

„Tak ji pošli za mnou." Sihtric mi přísahal věrnost a potřeboval můj souhlas, aby se mohl oženit, protože jeho žena se pak stane součástí mé domácnosti a budu za ni zodpovědný. „Promluvím s ní," dodal jsem.

„Bude se ti líbit, pane."

„To doufám," usmál jsem se.

Mezi loděmi proletělo hejno labutí a v teplém letním vzduchu se ještě chvíli ozýval svistot jejich křídel. Až na strach o Giselu jsem se cítil spokojený, ale motýl na prstu mé obavy mírnil, třebaže po chvíli přece jen zamával křídly a odlétl třepetavě k jihu, jako by ho strhl proud

vzduchu zvířený labutěmi. Dotkl jsem se jílce Hadího dechu, pak i amuletu na krku a vyslal modlitbu k bohyni Frigg, aby Giselu chránila od všeho zlého.

Kolem poledne jsme se dostali na úroveň Caningy. Probíhal odliv a kolem ústí říčky se rozprostíraly bahnité pláně, které odkryla ustupující voda. Zamířil jsem s Mořským orlem blíž k jižnímu břehu Caningy a pak jsem pátravě hleděl do beamfleotské zátoky, ale v oparu z tepla, který se vznášel nad ostrovem, jsem nic zvláštního neviděl. „Vypadá to, že odtáhli," poznamenal Finan.

„Ne," zavrtěl jsem po chvíli hlavou, „tam jsou lodě," ukázal jsem k místu, kde jsem v chvějivém vzduchu spatřil stěžně Sigefridových lodí.

„Ale je jich míň, než bych čekal," řekl Finan, když se tam také zadíval.

„Tak to obhlédneme," rozhodl jsem. Veslovali jsme kolem východního cípu ostrova a zjistili jsme, že Finan měl pravdu. Víc než polovina Sigefridových lodí z kanálu v ústí říčky Hothlege zmizela.

Jen tři dny předtím tam bylo šestatřicet stěžňů a teď jsme jich napočítali jenom čtrnáct. Věděl jsem, že chybějící lodě nevypluly k Lundene, neboť to bychom na ně narazili. Zbývaly tedy dvě možnosti: buď se vydaly na východ, případně na západ kolem pobřeží Východní Anglie, nebo zamířily k jihu, aby podnikly další vpád do Centu. Zahlédl jsem, jak se v jasném poledním slunci blýskají na palisádách vikinského tábora hroty kopí. Muži nás pozorovali a viděli, že obracíme a napínáme plachty, abychom využili slabého severovýchodního větru a nechali se jím unášet napříč ústím k jihu. Pátral jsem po sloupu kouře, který by mi prozradil, kde vikinské lodě přistály a jejich posádky plení, loupí a vypalují nějakou osadu, ale nebe nad Centem bylo čisté. Později jsme svinuli plachtu a veslovali na východ k ústí Medwasgu, ale stále nic, žádný kouř. A potom na mě Finan z přídi zavolal a ukázal k východu.

Bylo tam šest lodí.

Pátral jsem po flotile nejméně dvaceti lodí, ne po malé skupince, a v první chvíli jsem těch šest považoval za konvoj obchodních plavidel, která veslují k Lundene. Ale pak se Finan přihnal z přídě ke mně. „To jsou válečné lodě," řekl vzrušeně.

Znovu jsem pohlédl k východu. Viděl jsem tmavé skvrny trupů, ale neměl jsem tak dobré oči jako Finan a nerozeznal jsem jejich tvar. „Pohybují se?“ zeptal jsem se.

„Ne, pane.“

„Ale proč by tam kotvily?“ uvažoval jsem. Lodě stály na vzdálené straně ústí Medwaegu nedaleko místa nazývaného Scerhnesse, což znamená „zářivý mys“, a bylo to podivné místo ke kotvení, protože tam vířily silné proudy.

„Podle mě jsou vytažené na břehu,“ mínil Finan. Kdyby byly lodě zakotvené, myslel bych si, že čekají na příliv, aby je odnesl proti proudu řeky, ale pokud byly vytažené na břeh, obvykle to znamenalo, že se jejich posádky vydaly na pevninu. A k tomu mohly mít jediný důvod – drancování a loupení.

„Ale na Scaepegu už nic k loupení nezůstalo,“ řekl jsem. Scerhnesse leželo na západním konci Scaepegu, ostrova na jižní straně ústí Temesu, který byl opakovaně pleněn a pustošen vikinskými nájezdníky. Žilo tam jen málo obyvatel a ti se ukryli v zátokách a kanálech kolem. Kanál mezi ostrovem a pevninou se nazýval Swealwe a za špatného počasí tam nacházely útočiště celé vikinské flotily. Scaepege a Swealwe byla nebezpečná místa a v žádném případě se tam nedalo ukořistit stříbro ani zajmout otroci.

„Podíváme se blíž,“ řekl jsem. Finan se vrátil na příď. Právě v tu chvíli doplul po bok *Mořského orla* Ralla s *Božím mečem*. Ukázal jsem na vzdálené lodě. „Chceme se podívat, co je těch šest lodí zač!“ zavolal jsem na něj. Ralla přikývl, křikl rozkaz a jeho muži se opřeli do vesel.

Přepluli jsme napříč širokým ústím Medwaegu a teprve pak jsem uviděl, že Finan měl pravdu. Byly to válečné lodě, všechny delší a štíhlejší než jakékoliv obchodní plavidlo. A všech šest leželo na boku na mělčině. Kousek od nich se vzhůru vinul proužek kouře, takže posádky rozdělaly na břehu oheň. Lodě neměly na přídi žádné zvířecí hlavy, ale to nemuselo nic znamenat – Vikingové zřejmě považovali celý Scaepege za dánské teritorium, a tak své draky, orly, havrany a hady sejmuli, aby jimi neděsili duchy ostrova.

Zavolal jsem na Clapu, aby se chopil kormidelního vesla. „Přímo k těm lodím,“ poručil jsem mu a odešel jsem za Finanem na příď. U

jednoho z vesel seděl Osferth, celý lesklý potem. „Vesla, to je na sílu to nejlepší," řekl jsem mu s úsměvem. Zato on se na mě zamračil.

Vystoupil jsem na plošinu vedle Ira. „Vypadá to na Dány," zamumlal.

„S šesti posádkami bojovat nemůžeme," řekl jsem.

Finan se poškrábal v rozkroku. „Myslíš, že si tam budujou tábor?" zeptal se. Na to se mi nechtělo ani pomyslet. Stačilo, že Sigefridovy lodě vyplouvaly ze severní strany ústí Temesu, a kdyby si teď Seveřané zbudovali další zmijí hnízdo na jižním břehu…

„Ne," zavrtěl jsem hlavou, protože v tuto chvíli jsem pro změnu viděl ostřeji já než Finan. „Žádný tábor nebudují," řekl jsem a dotkl se amuletu.

Finan si všiml, co jsem udělal, a slyšel hněv v mém hlase. „Tak co dělají?" zeptal se.

„Ta nalevo," ukázal jsem na loď, která měla ke klounovci upevněný kříž, „je *Rodbora*."

Finan otevřel ústa, ale chvíli neříkal nic, jen civěl, jako by si to nemohl srovnat v hlavě. Šest lodí, pouhých šest lodí, přitom z Lundene jich vyplulo patnáct. „Panebože…," vydechl konečně a pokřižoval se. „Možná ty ostatní plujou po řece nahoru."

„To bychom je viděli."

„Nebo někde zůstaly a připlujou později."

„Kéž bys měl pravdu," řekl jsem chmurně, „protože jinak jsou ztracené."

„Panebože, ne."

Už jsme byli blízko. Muži na pobřeží uviděli orlí hlavu na mé lodi, a protože nás měli za Vikingy, vyběhli někteří z nich na mělčinu a mezi dvěma ležícími loděmi začali řadit štítovou hradbu. „To je Steapa," zvolal jsem, když jsem poznal v jejich středu jeho obrovitou postavu. Poručil jsem orlí hlavu sejmout a pak jsem stál na přídi se zvednutýma rukama, abych ukázal, že připlouváme v míru. Steapa mě poznal, štíty šly dolů a meče do pochev. O chvíli později sklouzla příď *Mořského orla* měkce po písčitém dnu a loď se zastavila. Nastával příliv, takže jsme se nemuseli obávat, že tu uvízneme.

Skočil jsem do vody, která mi sahala do pasu, a brodil se ke břehu. Bylo tam daleko víc mužů, než odpovídalo posádkám šesti lodí, odhadl jsem, že jich je nejméně čtyři sta, a mnozí leželi se zakrvácenými obvazy

neschopní se zvednout. Mezi nimi klečeli kněží, a pak jsem uviděl na nízkém pahorku porostlém ostřicí hrubě zhotovené kříže na čerstvých hrobech.

Steapa se tvářil ještě pochmurněji než kdy předtím. „Co se stalo?“ zeptal jsem se.

„Na to se ptej tam toho,“ odpověděl a ukázal hlavou na břeh. Teprve teď jsem uviděl, že u ohně, nad nímž bublal kotlík, sedí Æthelred. Měl kolem sebe své obvyklé nohsledy včetně Aldhelma, který na mě upřel nasupený pohled. Nikdo nepromluvil, jen oheň praskal. Æthelred prohrabával kusem dřeva oheň, a třebaže o mně musel vědět, zíral dál do plamenů.

Zastavil jsem se pár kroků od ohně. „Kde máte zbývajících devět lodí?“ zeptal jsem se.

Æthelred zvedl hlavu a zatvářil se překvapeně. Pak se usmál. „Mám dobrou zprávu,“ řekl. Zřejmě čekal, že se ho zeptám, jakou dobrou zprávu má, ale já jsem na něj jen hleděl a mlčel jsem. „Zvítězili jsme,“ prohlásil, „dobyli jsme velkého vítězství.“

„Skvělého vítězství,“ dodal Aldhelm.

Æthelred se stále usmíval, ale byl to křečovitý úsměv, do kterého se musel nutit, stejně jako do dalších slov, při nichž se zadrhával, jako by mu něco svíralo hrdlo. „Dali jsme Gunnkelovi poznat moc našich mečů.“

„Spálili jsme jejich lodě,“ pochlubil se Aldhelm.

„A pobili mnoho nepřátel,“ dodal Æthelred a já jsem si všiml, že se mu lesknou oči.

Rozhlédl jsem se po břehu plném mužů – zranění odevzdaně polehávali a nezranění seděli se skloněnými hlavami. „Ale vypluli jste s patnácti loděmi,“ řekl jsem.

„Spálili jsme jejich lodě,“ opakoval Æthelred po Aldhelmovi. Zdálo se mi, že nemá daleko k pláči.

„Kde je dalších devět lodí?“ nedal jsem se odbýt.

„Zastavili jsme se tady, protože jsme nemohli veslovat proti odlivu,“ řekl Aldhelm v zoufalé snaze uniknout mé otázce.

„Ptám se na těch zbývajících devět lodí?“ trval jsem na svém. Nic, žádná odpověď. Znovu jsem se rozhlédl po pobřeží, ale to, po čem jsem pátral, jsem neviděl. Vrátil jsem se pohledem k Æthelredovi. Už opět

seděl se skloněnou hlavou. Bál jsem se tu otázku vyslovit, ale musel jsem to udělat. „Kde je tvoje žena?“

Æthelred mlčel.

„Kde je Æthelflaed?“ zeptal jsem se o poznání důrazněji.

Do ticha zazněl táhlý, truchlivý křik racka. „Odvezli ji,“ odpověděl Æthelred tiše, že to bylo sotva slyšet.

„Jak odvezli?“

„Do zajetí,“ hlesl Æthelred.

„Panebože,“ vydechl jsem podle Finana. „Panebože.“ Závan větru mi vehnal do tváře kouř. V prvním okamžiku jsem se tomu zdráhal uvěřit, ale pak jsem si začal uvědomovat pravdu, kterou všechno kolem jasně dokazovalo – pravdu o tom, že Æthelredovo velké vítězství byla ve skutečnosti katastrofální porážka. Ztratil devět lodí a polovinu mužů! Jenže lodě a mrtví bojovníci se dají nahradit, ale jak nahradit královskou dceru? „Kdo ji zajal?“ zeptal jsem se.

„Sigefrid,“ zamumlal Aldhelm.

To vysvětlovalo, kam se poděly chybějící lodě z Beamfieotu.

A Æthelflaed, rozkošná dívčí Æthelflaed, které jsem přísahal věrnost, byla v zajetí Seveřanů.

Příliv nesl našich osm lodí po Temesu k Lundene. Byl tichý letní večer, a když jsme se blížili k městu, visela nad ním rudá koule zapadajícího slunce, jako by uvízla v závoji kouře. Æthelred plul na *Rodboře*, a ve chvíli, kdy jsem dal zpomalit a *Mořský orel* se dostal na její úroveň, jsem uviděl na palubě Æthelredovy lodě černé šmouhy zaschlé krve. Raději jsem poručil veslařům, aby se opět opřeli do vesel.

Steapa plul se mnou a cestou mi vylíčil, co se na řece Sture stalo.

Opravdu to bylo skvělé vítězství. Æthelredova flotila překvapila Vikingy při budování tábora na jižním břehu Sture. „Připluli jsme tam za úsvitu,“ řekl.

„To jste zůstali celou noc na moři?“ zeptal jsem se.

„Pan Æthelred to poručil,“ odpověděl Steapa.

„To bylo odvážné.“

„Byla klidná noc,“ řekl Steapa, jako by chtěl naznačit, že o žádné hrdinství nešlo, „a když začalo svítat, našli jsme jejich lodě. Bylo jich

šestnáct.“ Náhle se odmlčel. Steapa byl nemluva a dělalo mu potíže říct dvě tři věty za sebou.

„Měli je vytažené na břehu?“ zeptal jsem se.

„Ne. Byly na vodě.“

Takže Dáni měli lodě zakotvené, aby nemuseli brát ohled na odliv a příliv, ale to zároveň znamenalo, že je nemohli bránit, protože posádky byly z velké většiny na břehu a vršily hliněný val pro budoucí tábor. Na lodích zůstalo jen pár mužů, s nimiž si Æthelredova flotila rychle poradila, pak odsekli těžké kameny použité jako kotvy, všech šestnáct lodí odvlekli k severnímu břehu a vytáhli je na něj. „Chtěl je tam mít, dokud nebudem hotový, a pak je zase stáhnout na vodu,“ dodal Steapa na vysvětlenou.

„S čím hotoví?“ zeptal jsem se.

„Chtěl všechny pohany pobít, než odplujem,“ řekl Steapa a vylíčil mi, jak Æthelredova flotila vplula do Sture a vyplenila tábory Seveřanů. A potom se za šerého úsvitu, letního lijáku a stoupajícího přílivu posilovaného měsícem v úplňku objevilo v ústí Sture osmatřicet lodí.

„Byla neděle a pan Æthelred poručil, že musíme poslouchat kázání.“

„Z toho by měl Alfred radost,“ poznamenal jsem hořce.

„Uďáli mši na břehu, kde jsme měli ty dánský lodě,“ pokračoval Steapa.

„Proč tam?“

„Protože kněží chtěli vyhnat z těch lodí zlý duchy,“ odpověděl a potom vyprávěl o tom, jak odstranili z ukořistěných lodí zvířecí hlavy a na písku z nich navršili velkou hranici. Kolem naskládali suché naplavené dřevo a došky z nedaleké chýše a vše pak za hlasitých modliteb kněží zapálili. Z dračích, orlích, havraních a vlčích hlav šlehaly vysoko plameny, a když potom oheň uhasil déšť, zřejmě vítr zavál kouř do vnitrozemí. A zatímco se kněží modlili, vyzpěvovali a radovali se z vítězství nad pohany, nikdo si nevšiml, že v drobném mžení se od moře vynořily stíny lodí.

Mohl jsem si tu hrůzu, úprk a pak vraždění jen představit. Viděl jsem Dány, jak vyskakují z lodí a ženou se na břeh – severské válečníky s meči, kopími a sekerami. Jediným důvodem, proč jim tolik Æthelredových mužů uniklo, bylo, že jich Dáni museli mnohem víc

pobít, a proto se ani nesnažili pronásledovat ty, kteří prchali k lodím. Jiné dánské lodě útočily na saskou flotilu, ale *Rodbora* útok odrazila.

„Nechal jsem svý muže na palubě," řekl Steapa.

„Proč?"

„Nevím," pokrčil rameny. „Prostě jsem měl takovej divnej pocit."

„Znám to," řekl jsem. Ano, znal jsem ten pocit. Najednou vás začne svědit vzadu na krku a vy víte, že vás cosi upozorňuje na blížící se nebezpečí. Takové varování by člověk nikdy neměl přehlížet. Vídával jsem, jak mí psi z ničeho nic zvedli ze spánku hlavy, začali tiše vrčet nebo žalostně skučet a obraceli ke mně oči. V tu chvíli jsem věděl, že se blíží bouře, a vždy se to potvrdilo. Dodnes nevím, jak to psi poznají, ale musí to být podobný pocit, o jakém mluvil Steapa – neklid ze skrytého nebezpečí.

„Byl to pěknej boj," řekl Steapa.

Proplouvali jsme posledním ohybem řečiště před Lundene a vpředu se na pravém břehu objevily opravené valy – palisády z čerstvého dřeva na starém římském zdivu. Z jejich vrcholu visely vlajky se svatými nebo kříži, symboly, jež provokovaly nepřítele, který připlouval denně od východu, aby si město prohlédl a zkoumal, jak se ho opět zmocnit – nepřítele, jenž právě dobyl vítězství, které vyrazí Alfredovi dech.

Steapa byl skoupý na podrobnosti, ale já jsem musel být vděčný i za to, co jsem se od něj dozvěděl. Řekl mi, že nepřátelské lodě přirazily k východnímu konci pobřeží, protože je tam přilákaly plameny velkého ohně, přitom *Rodbora* spolu se sedmi dalšími saskými loděmi stála dál na západ. Na ni a na těch sedm se pak snažili prchající Sasové dostat a Steapa utvořil štítovou hradbu, aby lodě chránil, když na ně uprchlíci vylézali.

„AÆthelred byl mezi nimi, že?" poznamenal jsem trpce.

„Umí rychle utíkat," řekl Steapa.

„A Æthelflaed?"

„Pro ni jsme už jít nemohli."

„Chápu," přikývl jsem. Nepochyboval jsem, že je to pravda. Pak mi řekl, jak Æthelflaed obstoupili nepřátelé. Byla se svými služkami blízko ohně, zatímco Æthelred provázel kněze, kteří stříkali svěcenou vodu na přídě ukořistěných dánských lodí.

„Ale chtěl se pro ni vrátit," řekl Steapa.

„A proč to neudělal?“

„Už to nešlo. Tak jsme veslovali pryč.“

„A to se vás nepokusili zastavit?“

„Pokusili,“ přikývl.

„A co?“

„Některý se dostali na palubu,“ řekl a pokrčil rameny. Představil jsem si, jak je Steapa sráží těžkou sekerou. „Podařilo se nám proplout kolem nich,“ dodal, jako by to bylo celkem jednoduché. Dáni se zřejmě snažili zastavit všechny prchající lodě, ale šest jim přece jen uniklo na volné moře. „Původně nás odplouvalo osm…, myslím osm lodí,“ dodal Steapa.

Takže na dvě saské lodě se Dáni dostali a já jsem si představil jatka, která se na nich rozpoutala, a paluby kluzké krví. „Viděls Sigefrida?“ zeptal jsem se.

Steapa přikývl. „Byl přivázanej ke křeslu.“

„A myslíš, že Æthelflaed zůstala naživu?“ zeptal jsem se.

„Zůstala,“ přikývl. „Viděl jsem ji, když jsme odplouvali. Na tý lodi, co byla v Lundene…, s kterou jsi jim dovolil odplout.“

„Na *Krotiteli vln*?“

Steapa opět přikývl. „Je to Sigefridova loď. Ukázal nám ji, myslím Æthelflaed. Přinutil ji, aby vystoupila na kormidelní plošinu.“

„Byla oblečená?“

„Oblečená?“ Zamračil se, jako by se mu ta otázka nelíbila. „Jo, byla oblečená.“

„Doufám, že budou mít dost rozumu a neznásilní ji,“ řekl jsem. „Bude pro ně cennější, když jí neublíží.“

„Jak cennější?“

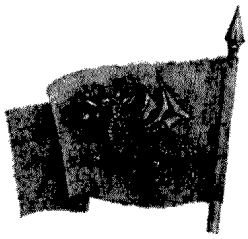
„Musíme se připravit na to, že za ni budou žádat výkupné,“ řekl jsem. Teď už se k nám donesl puch z lundenských ulic.

Mořský orel přirazil k hrázi. Byla tam Gisela a já jsem jí řekl, co se stalo. Tiše vykřikla, jako by v ní bodla bolest, a pak čekala, až vystoupí na břeh Æthelred. Ten si ji ale ani nevšiml a celý bledý zamířil vzhůru do paláce. Kolem něj se těsně semkli muži z jeho stráže – ti, co přežili.

A já jsem našel zpola vyschlou nádobku s inkoustem, vzal brk a pergamen a napsal další dopis Alfredovi.

ČÁST TŘETÍ

Jednání

Kapitola devátá

Zakázali mi plout do ústí Temesu.

Sdělil mi to biskup Erkenwald a já jsem mu podrážděně odpověděl, že by tam naopak měly vyplout všechny saské lodě a Dány nemilosrdně pronásledovat. Nechal mě mluvit, a když jsem skončil, ukázalo se, že mě snad vůbec neposlouchal. Psal, nebo přesněji opisoval jakousi knihu. „A čeho bys tou svou násilností dosáhl?“ zeptal se mě sarkastickým tónem.

„Toho, že by z nás měli strach,“ odpověděl jsem.

„Že by z nás měli strach…,“ opakoval a dal si záležet, aby v každém slově zazněl naplno výsměch, přitom jeho brk dál škrábal po pergamenu. Pozval si mě do svého domu, který stál hned vedle Æthelredova paláce a byl překvapivě stroze zařízen, takže v jeho největší místnosti nebylo nic než ohniště, lavice a vysoký stolek, u něhož psal. Na lavici seděl mladý kněz. Celou dobu mlčel, ale dychtivě nás poslouchal. Usoudil jsem, že je zde jako svědek, kterého by biskup použil na podporu své verze, kdyby o obsahu našeho rozhovoru vznikl jakýkoliv spor. Na druhou stranu vlastně o žádný rozhovor nešlo, protože si mě Erkenwald opět dlouho nevšímal a skloněný nad stolkem celou dobu civěl na pergamen, na nějž pracně škrábal jedno slovo za druhým. „Jestliže mám správné informace,“ ozval se náhle, třebaže ani teď nezvedl oči od psaní, „zničili Dánové největší flotilu lodí, jakou kdy Wessex poslal do boje. Proto pochybuji, že jim nažene strach, když začneš vířit vodu těmi několika vesly, které máš.“

„Takže máme raději nechat vodu klidnou?“ zeptal jsem se podrážděně.

„Troufám si tvrdit…,“ řekl a odmlčel se, aby napsal další písmeno, „že král bude chtít, abychom nedělali nic, co by mohlo…,“ znovu se odmlčel, „zhoršit už tak špatnou situaci.“

„Situaci, kdy je králova dcera denně znásilňovaná Dány,“ dodal jsem trpce. „A ty tvrdíš, že nemáme nic dělat?“

„Správně. Vidím, že jsi pochopil podstatu toho, co jsem ti chtěl říct. Nebudeš dělat nic, co by mohlo špatnou situaci ještě zhoršit.“ Stále na mě ani nepohlédl. Namočil brk a opatrně otřel přebytečný inkoust o okraj nádobky. „Jak se uchráníš toho, aby tě vosy nepoštípaly?“ zeptal se.

„Tak, že je budu zabíjet,“ odpověděl jsem.

„Ne. Tak, že zůstaneš v klidu,“ prohlásil biskup. „A stejně se teď musíme chovat my, zůstat v klidu a nedělat nic, co by mohlo situaci zhoršit. Máš nějaké důkazy, že paní Æthelflaed znásilňují?“

„Ne.“

„Je pro ně cenným rukojmím,“ řekl, „proto si myslím, že neudělají nic, co by ji jakkoliv znehodnotilo.“ Musel jsem uznat, že má pravdu, neboť použil stejný argument jako já v rozhovoru se Steapou. „Nepochybuji, že jsi s pohanskými způsoby obeznámen lépe než já,“ pokračoval biskup, „ale pokud naši nepřátelé mají aspoň trochu zdravého rozumu, budou se k ní chovat s respektem, který náleží jejímu stavu.“ Konečně zvedl hlavu a vrhl na mě pohled plný odporu. „Až přijde čas na shromažďování výkupného, budu potřebovat bojovníky.“

Jinými slovy viděl ve mně pouze nástroj k tomu, abych vyrazil peníze z každého, kdo vlastní aspoň jednu odřenou minci. „A jak velké to výkupné bude?“ zeptal jsem se a v duchu uvažoval, jakou částkou budu muset přispět na zahlazení Æthelredovy neschopnosti já.

„Před třiceti lety byl v klášteře v Saint Denis v zemi Franků zajat opat Louis,“ řekl biskup, už opět skloněný nad psaním. „Opat Louis byl zbožný muž a dobrý člověk a výkupné za něj a za jeho bratra činilo šest set osmdesát šest liber zlata a tři tisíce dvě stě padesát liber stříbra. Paní Æthelflaed je sice jen žena, ale pochybuji, že se naši nepřátelé spokojí s menší sumou.“ Nic jsem na to neřekl. Výkupné, které biskup zmínil, bylo nepředstavitelně vysoké, přesto měl pravdu, když předpokládal, že Sigefrid bude za Æthelflaed žádat stejně, ne-li ještě víc. „Vidíš tedy,“

pokračoval biskup, „že paní Æthelflaed je pro pohany cenná, velmi cenná, a jistě nebudou chtít její hodnotu snižovat. Už jsem o tom ubezpečil pana Æthelreda a byl bych ti vděčný, kdybys ho této naděje nezbavoval.“

„Tys dostal nějakou zprávu od Sigefrida?“ zeptal jsem se, neboť se mi jeho jistota, že Seveřané budou s Æthelflaed zacházet dobře, zdála podezřelá.

„Ne,“ odpověděl. „A ty?“ pohlédl na mě, jako by mě podezíral, že bych mohl být se Sigefridem tajně spolčen. Neodpověděl jsem a biskup to ani nečekal. „Předpokládám,“ pokračoval, „že král bude chtít dohlížet na vyjednávání osobně. Proto do doby, než sem přijede nebo než mi dá jiné příkazy, zůstaneš v Lundene a tvé lodě odtud nevyplují.“

A také nevypluly. Ale lodě Seveřanů vyplouvaly dál. Obchod, který přes léto začal rozkvétat, znovu ustal, protože v ústí Temesu se to jen hemžilo loděmi se zvířecími hlavami z Beamfleotu. Tím jsem také přišel o své nejlepší informátory, třebaže občas si nějaká loď cestu do Lundene přece jen našla. Obvykle to byli rybáři, kteří prodávali v místní tržnici své úlovky, a ti tvrdili, že v písečném bahně vysychající zátoky pod beamfleotskou pevností jsou zabořené kýly nejméně padesáti lodí. Ústí Temesu ovládli Vikingové.

„Cítí, že Sigefrid a jeho bratr budou bohatí,“ řekl jsem Gisele ten večer, kdy mi biskup poručil, že nesmím dělat nic, co by naše nepřátele provokovalo.

„Velmi bohatí,“ odpověděla.

„V každém případě dost bohatí na to, aby shromáždili vojsko,“ pokračoval jsem trpce, neboť mi bylo jasné, že jakmile Alfred zaplatí výkupné, budou bratři Thurgilsonové rozdávat zlato plnými hrstmi a do zátoky pod Beamfleotem se pohrnou lodě ze všech moří. A co potom Sigefridovi a Erikovi zabrání, aby s touto flotilou nevytáhli proti proudu Temesu až do Wessexu? Věděl jsem, že bratři touží zmocnit se všech saských území, ale zatímco dříve to záviselo na Ragnarově pomoci, nyní se zdálo, že to budou moct uskutečnit sami, a to vše díky tomu, že zajali Æthelflaed.

„Myslíš, že zaútočí na Lundene?“ zeptala se Gisela.

„Kdybych byl Sigefridem, překročil bych Temes a vtrhl do Wessexu přes Cent,“ řekl jsem. „Bude mít dost lodí na to, aby přepravil vojsko

přes řeku, a my bychom mu v tom nemohli zabránit, protože máme lodí jen pár.“

Stiorra si hrála s dřevěnou panenkou, kterou jsem jí vyřezal a na niž jí Gisela ušila oblečení z drobných hadříků. Dcera byla hrou zcela zaujatá a vypadala šťastná a já jsem se pokusil představit si, že bych o ni přišel. Snažil jsem se tak vžít do Alfredových pocitů a uvědomil si, že mi je těžké snést byť jen pomyšlení na něco takového. „Kope,“ řekla Gisela a pohladila si břicho.

Zmocnil se mě panický strach, který jsem cítil vždy, když jsem pomyslel na blížící se Giselin porod. „Musíme pro něj najít jméno,“ poznamenal jsem, abych skryl své myšlenky.

„Nebo pro ni?“

„Pro něj,“ řekl jsem pevně, i když bez radosti, protože ten večer se mi budoucnost jevila chmurná.

Biskup měl pravdu, Alfred opravdu připlul a znovu jsem byl předvolán do paláce, třebaže teď už se to odbylo bez kázání. Král přijel se Steapou, svým jediným tělesným strážcem, který mu po katastrofě na řece Sture zůstal, a já jsem se s ním pozdravil na vnějším nádvoří, kde jsme odevzdali správci meče. Zato kněží přišli v hojném počtu, jako když se slétne hejno krákajících vran. Naštěstí mezi nimi byly známé tváře otce Pyrliga a otce Beoccy a k mému překvapení také otce Willibalda. Willibald, plný energie a veselé mysli, se ke mně rozběhl a objal mě. „Ty jsi snad ještě větší než dřív, pane!“ zvolal.

„Jak se ti daří, otče?“

„Bůh pokládal za vhodné požehnat mě milostí spokojenosti,“ odpověděl se šťastným výrazem. „Pečuji teď o křesťanské duše v Exanceasteru.“

„Mám to město rád,“ řekl jsem.

„Vždyť jsi měl nedaleko panství, ne? Se svou…,“ rozpačitě se zarazil.

„Se svou nábožnou chudinkou, kterou jsem měl za ženu před Giselou,“ řekl jsem. Mildrith stále žila, i když teď už jako jeptiška v kláštеře, a já jsem na většinu trápení s ní dávno zapomněl. „A co ty?“ zeptal jsem se, „jsi ženatý?“

„Ano, s rozkošnou ženou," odpověděl Willibald nadšeně. Kdysi byl mým učitelem, i když mě toho moc nenaučil, ale přesto jsem ho považoval za laskavého muže a dobrého člověka.

„A co exanceasterský biskup?" ptal jsem se dál. „Pořád si užívá s místními děvkami?"

„Uhtrede," prohlásil káravě, „já vím, že říkáš takové věci jen proto, abys viděl, jaké to ve mně vyvolává pohoršení."

„Možná, ale přesto je to pravda," zasmál jsem se a skutečně to byla pravda. „Nejradši měl jednu zrzku," pokračoval jsem. „Říká se, že jí rád navlékal svůj biskupský hábit a pak…"

„Všichni jsme hříšní," přerušil mě rychle Willibald, „nikdo z nás nenaplňuje očekávání Stvořitele."

„Takže i ty?" podivil jsem se. „A je to taky zrzka?" Chudák Willibald byl ze mě celý nesvůj, a tak jsem ho raději přestal škádlit. „Jsem rád, že tě zase vidím, otče. Co tě vlastně přivedlo z Exanceasteru do Lundene?"

„Král, Bůh mu žehnej, chtěl, aby ho doprovázeli jeho staří přátelé," odpověděl Willibald a povzdechl. „Ale teď je na tom špatně, moc špatně. Prosím tě, neříkej před ním nic, co by ho mohlo rozzlobit. Teď potřebuje modlitby."

„Potřebuje nového zetě," prohlásil jsem nakvašeně.

„Pan Æthelred je věrný sluha Boží a slavný válečník," namítl Willibald. „Možná nemá takovou pověst jako ty, ale i jeho jméno vzbuzuje mezi našimi nepřáteli strach."

„Opravdu? A čeho se bojí? Že by mohli umřít smíchy, kdyby proti nim znovu vytáhl?"

„Pane Uhtrede," pokáral mě znovu.

Jen jsem se zasmál a pak jsem Willibalda následoval do sloupové síně, kde už se shromáždili thénové, kněží a ealdormani. Tohle nebyl oficiální witanegemot, královská rada nejvýznamnějších mužů, která se schází dvakrát do roka, přesto se zde sešli skoro všichni, kdo se witanu zúčastňovali. Přijeli ze všech koutů Wessexu a také z jižní Mercie, aby obě království podpořila to, co rozhodne Alfred. Æthelred už tam byl také. Seděl sklesle v křesle pod stupínkem, na němž měl vyhrazené místo král, a díval se do země, aby nemusel nikomu pohlédnout do očí. Ale možná to bylo zbytečné, protože všichni se od něj drželi dál, samozřejmě s výjimkou Aldhelma, který se k němu skláněl a něco mu šeptal do ucha.

A pak přišel Alfred, provázený biskupem Erkenwaldem a bratrem Asserem. Ještě nikdy jsem neviděl krále tak strhaného. Jednou rukou si tiskl břicho, takže opět trpěl bolestmi útrob, ale nemyslím, že to byla příčina, která vryla do jeho tváře hluboké vrásky a vtiskla jí vyčerpaný a téměř zoufalý výraz. Vlasy mu ještě víc zřídly a poprvé jsem v něm viděl starého člověka. Posadil se do křesla na stupínku, ukázal přítomným, že se také mohou posadit, ale neřekl nic a nechal Erkenwalda zadrmolit krátkou modlitbu. Pak se zeptal, kdo chce promluvit.

Hlásili se jeden za druhým a mluvili a mluvili a mluvili. Záhadou pro všechny bylo, proč dosud nepřišla z tábora v Beamfleotu žádná zpráva. Jistý zvěd hlásil Alfredovi, že jeho dcera je naživu, a dokonce s ní zacházejí se vší úctou, jak předpovídal Erkenwald, ale od Sigefrida žádný posel nedorazil. „Chce nás dostat do pozice prosebníků," prohlásil biskup Erkenwald a nikoho žádné lepší vysvětlení nenapadlo. Jeden z mužů pak poukázal na to, že Æthelflaed je držena v zajetí na území Východní Anglie, v Æthelstanově království, a proto by měli při řešení problému pomoct křesťanští Dánové. Na to odpověděl biskup Erkenwald, že už vyjelo poselstvo pověřené jednáním s východoanglickým králem.

„Guthrum bojovat nebude," ozval jsem se poprvé i já.

„Král Æthelstan," odpověděl Erkenwald se zdůrazněním králova křesťanského jména, „se projevuje jako spolehlivý spojenec a já nepochybuji, že nám nabídne pomoc."

„Nebude bojovat," opakoval jsem.

Alfred mávl unaveně rukou na znamení, aby mě nechali mluvit.

„Guthrum je starý a žádnou válku vést nechce," řekl jsem. „Sigefrid, Erik a Haesten jsou den ode dne silnější, a kdyby proti nim vytáhl, mohl by se dočkat porážky. Pak by byl Sigefrid na nejlepší cestě stát se králem Východní Anglie." Nikomu se ta myšlenka nelíbila, ale nikdo proti ní nic nenamítl. Navzdory těžkému zranění, které utrpěl, se Sigefrid stával stále silnějším a už teď měl dost stoupenců, aby mohl Guthrumovu vojsku vzdorovat.

„Nechci, aby král Æthelstan bojoval, protože jakýkoliv boj by ohrožoval život mé dcery," řekl Alfred sklesle. „Musíme přijmout, že místo boje budeme nuceni zaplatit výkupné."

Nastalo ticho, v němž si zřejmě všichni přítomní představili obrovskou sumu, kterou by mohl nepřítel žádat. Ti bohatší uhýbali před Alfredovým pohledem a nepochyboval jsem, že všichni horečně uvažují, kde ukrýt své bohatství, než je navštíví Alfredovi výběrčí doprovázeni jeho vojáky. Pak se ozval biskup Erkenwald, který s politováním konstatoval, že církev je zbídačelá, takže jakkoliv by rád přispěl, těžko to od něj lze čekat. „To málo, co máme, je určeno ke službě Bohu," dodal.

„Svatá pravda," ozval se tlustý opat, jemuž se na hrudi leskly tři stříbrné kříže.

„Navíc paní Æthelflaed je teď Mercianka, takže největší tíži toho problému musí nést Merciané," poznamenal thén z Wiltunsciru.

„Je to má dcera a já samozřejmě poskytnu vše, co budu moct," řekl Alfred tiše.

„Ale jak velké výkupné bude třeba?" zeptal se otec Pyrlig. „Tohle musíme vědět nejdřív, králi. A to znamená, že někdo bude muset odjet k pohanům a vyjednávat s nimi. Jestli nechtějí mluvit oni s námi, musíme začít jednat my s nimi. Jak řekl biskup," kývl Pyrlig vážně směrem k Erkenwaldovi, „chtějí nás dostat do pozice prosebníků."

„Chtějí nás pokořit," ozval se kdosi z přítomných.

„Samozřejmě," souhlasil Pyrlig. „Proto k nim musíme vyslat někoho, kdo toto ponížení strpí."

„Ty bys do Beamfleotu jel?" zeptal se Alfred s nadějí v hlase.

Walesan zavrtěl hlavou. „Já nejsem ten pravý, králi. Sigefrid má důvod mě nenávidět. Ale mohl by to být pan Uhtred," obrátil se Pyrlig ke mně. „Zachoval se k Eriku Thurgilsonovi velkoryse, prokázal mu laskavost."

„Jakou laskavost?" zeptal se okamžitě Asser.

„Varoval jsem ho před zrádností waleských mnichů," odpověděl jsem. Ozval se smích a Alfred na mě vrhl hněvivý pohled. „Dovolil jsem mu, aby si vzal svou loď a odplul z Lundene," řekl jsem teď už vážně.

„A tím jsi tohle všechno umožnil," prohlásil Asser. „Kdybys Thurgilsony zabil, jak jsi měl udělat, nemuseli jsme zde být."

„Ne!" ohradil jsem se. „Sem nás přivedlo nesmyslné zdržení na řece Sture. Když shromáždíte stádo tučného dobytka, necháte ho, aby se páslo u vlčího doupěte?"

„Tak dost!“ ozval se Alfred ostře. Æthelred se chvěl hněvem. Do této chvíle neřekl ani slovo, ale nyní se otočil a ukázal na mě. Otevřel ústa a já jsem čekal vzteklou odpověď, jenže místo toho se odvrátil a začal zvracet. Přišlo to tak náhle, že se nestačil vzdálit, a tak se dávil a vyvrhoval páchnoucí zvratky na stupínek před sebou. Zděšený Alfred jen beze slova zíral, Aldhelm uskočil stranou a někteří z kněží se pokřižovali. Nikdo nepromluvil ani se nepohnul, aby mu jakkoliv pomohl. Už se zdálo, že ze sebe Æthelred dostal vše, ale pak se mu z úst vyřinul nový proud zvratků. Konečně vyplivl poslední zbytky, utřel si ústa rukávem a se zavřenýma očima a bledou tváří se opřel dozadu a zaklonil hlavu.

Alfred, který celou dobu zetě sledoval, se otočil do síně, ale stále mlčel. Po stranách přešlapovali sluhové, nikdo z nich se však neodvážil přiblížit ke stupínku, na němž seděl král. Æthelred tiše vzdychal a držel si ruku na žaludku. Aldhelm civěl na louži zvratků, jako by nikdy nic takového neviděl.

„Pane Uhtrede,“ prolomil konečně král tíživé ticho.

„Prosím, králi,“ ozval jsem se s lehkou úklonou.

Alfred svraštil čelo. „Někteří říkají, že máš se Seveřany přátelské vztahy. Je to pravda?“

„Přísahal jsem ti věrnost, králi, a potvrdil tu přísahu otci Pyrligovi a pak ještě tvé dceři,“ řekl jsem pevně. „Pokud mě ti, co rozhlašují, že mám přátelské vztahy se Seveřany, chtějí obvinit z porušení trojnásobné přísahy, jsem ochoten se s nimi setkat s mečem v ruce, kdykoliv a kdekoliv si budou přát. A bude to meč, který zabil víc Seveřanů, než dokážu spočítat.“

Opět nastalo ticho. Viděl jsem, že se Pyrlig potutelně usmál. Nikdo se mnou nechtěl bojovat a Steapa, jediný, kdo by mě mohl porazit, se rovněž usmíval, i když jeho úsměv by nahnal strach hejnu zlých duchů.

Král povzdechl, jako by ho už projevy mého hněvu unavovaly. „Bude s tebou Sigefrid mluvit?“ zeptal se.

„Hrabě Sigefrid mě nenávidí, pane.“

„Ale bude s tebou mluvit?“ opakoval Alfred.

„Možná bude, možná mě zabije,“ odpověděl jsem, „ale jeho bratr mi má za co děkovat a Haesten je mým dlužníkem, takže ano, myslím, že se mnou budou mluvit.“

„Mohl bys k nim vyslat schopného vyjednavače, králi,“ ozval se Erkenwald, „někoho, kdo by nebyl v pokušení prokazovat pohanům další laskavosti. Nabídl bych ti svého pokladníka, je to velmi chytrý a obratný člověk.“

„Ale taky je to kněz,“ řekl jsem, „a Sigefrid všechny kněze nenávidí. Vím, že by dal nevím co za to, aby viděl křesťanského kněze umírat na kříži.“ Pohlédl jsem na Erkenwalda a usmál se. „Můžeš zkusit poslat za Sigefridem svého pokladníka. Nebo by ses tam měl vypravit sám.“

Erkenwald na mě beze slova hleděl. Myslím, že prosil svého boha, aby do mě udeřil hromem a ztrestal mě, ale jeho bůh mu nevyhověl. Král znovu povzdechl. „Byl bys schopen vyjednávat sám?“ zeptal se trpělivě.

„Už jsem obchodoval s koňmi, tak bych snad mohl i vyjednávat.“

„Handrkovat se o ceně koní není totéž jako…,“ ozval se Erkenwald podrážděně, ale zmlkl, když Alfred rozmrzele mávl rukou.

„Přece vidíš, že pan Uhtred využívá každé příležitosti, aby tě popudil,“ řekl. „Není třeba, abys mu dopřával uspokojení z toho, že se mu to daří.“

„Dokázal bych vyjednávat, ale tentokrát půjde o kobylku příliš velké ceny,“ řekl jsem. „A ta nebude malá.“

Alfred přikývl. „Možná by sis s sebou měl vzít biskupova pokladníka,“ navrhl váhavě.

„Chci s sebou jen jednoho muže, pane,“ odpověděl jsem, „Steapu.“

„Steapu?“ opakoval Alfred překvapeně.

„Když stojíš před nepřítelem, pane, je dobré mít vedle sebe muže, který vyvolává strach už jen svou přítomností.“

„Budeš s sebou mít dva společníky,“ prohlásil král. „Přes Sigefridovu nenávist ke kněžím chci, aby moje dcera přijala Nejsvětější svátost. Proto s sebou musíš vzít kněze, pane Uhtrede.“

„Pokud na tom trváš,“ řekl jsem, aniž jsem se namáhal potlačit pohrdlivý úsměšek.

„Trvám,“ odpověděl Alfred už opět mnohem pevnějším hlasem. „A vrať se brzy,“ dodal. „Chápeš snad, jak dychtím po zprávách o ní.“ Vstal a také všichni ostatní se zvedli a uklonili se.

Æthelred neřekl jediné slovo.

A mě čekala cesta do Beamfleotu.

Jelo nás sto. Do Sigefridova tábora jsme měli jít pouze tři, ale krajem mezi Lundene a Beamfleotem nemohli v té době cestovat samotní tři muži bez ochrany. Byl to pustý kraj při jižní hranici Východní Anglie a jeli jsme ve zbroji, se štíty a zbraněmi, aby každý, na koho narazíme, viděl, že jsme připraveni bojovat. Lodí bychom tam byli rychleji, ale podařilo se mi přesvědčit Alfreda, že je výhodnější cestovat po souši a na koních. „Viděl jsem Beamfleot z ústí řeky a odtud se zdá pevnost nedobytná," řekl jsem mu večer předtím, než jsme vyrazili. „Je na vrcholu strmého kopce, pane. Z vnitrozemí jsem ji neviděl a potřebuju ji poznat i odtud."

„Proč?" zeptal se Asser, který stál vedle Alfredova křesla, jako by měl za úkol krále přede mnou chránit.

„Pokud dojde k boji, mohli bychom zaútočit z pevninské strany," odpověděl jsem.

Král na mě unaveně pohlédl. „A ty chceš, aby došlo k boji?" zeptal se.

„Paní Æthelflaed zemře, jestliže začnou bojovat," ozval se znovu Asser.

„Jde mi o to, abych ti vrátil dceru, o nic víc," řekl jsem, aniž jsem reagoval na poznámku waleského mnicha. „Ale jen hlupák si může myslet, že s nimi můžeme věčně žít v míru. Sigefrid je každým dnem silnější, a jestliže ho necháme, aby dál shromažďoval vojsko, budeme v něm mít za chvíli nepřítele schopného ohrozit celý Wessex. Proto se s ním musíme vypořádat dřív, než bude příliš silný."

„Ale teď bojovat nebudete," prohlásil Alfred. „Dojeď tam po souši, jestli to musí být, jednej s nimi a přivez mi co nejdřív zprávu."

Stále trval na tom, že se mnou musí jet kněz, ale k mé úlevě k tomu vybral otce Willibalda. „Znám paní Æthelflaed od dětství," řekl mi Willibald, když jsme vyjížděli z Lundene. „Vždycky mě měla ráda a já zase ji," dodal.

Jel jsem na Smokovi. Měl jsem s sebou samozřejmě Finana a bojovníky ze své družiny, ale k nim jsem přibral ještě padesát vybraných Alfredových mužů, kterým velel Steapa. Nejeli jsme pod žádnou vlajkou, pouze Sihtric nesl zelenou olšovou větvičku na znamení, že jsme vyjednavači.

Kraj na východ od Lundene byl pustý a téměř neobydlený, byla to země močálů, rákosí, vysoké ostřice a vodního ptactva. Po pravé straně, kde se občas zaleskla šedivá hladina Temesu, se táhly bažiny, i v jasném letním slunci hnědé. Přesto jsme občas uviděli shluk bídných chýší pokrytých rákosovými došky. Věděl jsem, že jejich obyvatelé se živí chytáním úhořů, ale nikoho z nich jsme ani nezahlédli, protože se před námi včas uchýlili do skrýší.

Cesta, po níž jsme jeli – i když to byl spíš jen náznak cesty –, vedla po okraji bažin vyšším zvlněným terénem, v němž se už objevovala jílovitá políčka vroubená trnitými keři. Rostlo tam málo stromů, přičemž ty, co se přece jen místy uchytily, byly zakrslé a ohnuté větrem. Čím jsme však postupovali dál na východ, tím se objevovalo víc chýší, a také byly větší. Kolem poledne jsme se zastavili u jednoho velkého domu, abychom napojili koně a dopřáli jim odpočinku. Dům byl obehnán palisádou a z brány vyšel sluha a opatrně se nás anglicky zeptal, co jsme zač. „Jak se to tady jmenuje?“ zeptal jsem se ho dřív, než jsem odpověděl na jeho otázku.

„Wocca’s Dun, pane.“

Zasmál jsem se, protože dun znamená kopec, přitom široko daleko kolem jsem žádný kopec neviděl. Zřejmě se tím myslela nepatrná vyvýšenina, na které dům stál. „A Wocca je přítomen?“ zeptal jsem se.

„Teď to tady vlastní jeho vnuk, pane,“ odpověděl muž. „A ten odjel.“

Seskočil jsem ze sedla a podal uzdu Sihtrikovi. „Proveď Smoku a napoj ho,“ řekl jsem a znovu se otočil k sluhovi.

„A komu ten Woccův vnuk přísahal věrnost?“ zeptal jsem se.

„Slouží Hakonovi, pane.“

„A Hakon?“ ptal jsem se dál, protože síň vlastnil Sas, ale přísahal věrnost Dánovi.

„Ten slouží králi Æthelstanovi, pane.“

„Guthrumovi?“

„Ano, pane.“

„A Guthrum svolává vojsko?“

„Ne, pane,“ zavrtěl muž hlavou.

„Ale kdyby to udělal,“ pokračoval jsem, „poslechli by Hakon a tvůj pán?“

Sluha se zatvářil rozpačitě. „Odešli do Beamfleotu," řekl. To byla velmi zajímavá informace. Jak jsem se od sluhy dozvěděl, Hakon vlastnil široké rozlohy zdejší jílovité půdy, kterou dostal od Guthruma, ale nyní se zřejmě musel rozhodovat mezi přísežnou věrností Guthrumovi a strachem ze Sigefrida.

„Takže Hakon se přidal k hraběti Sigefridovi?" zeptal jsem se.

„Myslím, že ano, pane. Vím, že sem přijel posel z Beamfleotu a můj pán tam pak s Hakonem odjel."

„Se svými muži?"

„Jenom s několika, pane."

„A jejich bojovníci nebyli povoláni?"

„Ne, pane."

Takže Sigefrid ještě neshromažďoval vojsko, ale svolával bohatší muže Východní Anglie, aby jim řekl, co od nich očekává. Bojovníky bude žádat, až přijde čas, ale zatím se snaží získat si jejich pány přísliby bohatství, které mezi ně rozdělí, až dostane výkupné za Æthelflaed. A Guthrum? Byl jsem přesvědčen, že se tomu ani nepokusil zabránit a jen tiše přihlíží. Zřejmě se cítil bezmocný tváří v tvář štědrým příslibům bratří Thurgilsonových, kterými získávali jeho velmože na svou stranu. Navíc pro něj bylo výhodnější nechat Sigefrida, aby táhl proti Wessexu, než aby se Seveřan obrátil proti němu a snažil se zmocnit východoanglického trůnu. „A tvůj pán, Woccův vnuk, je Sas?" zeptal jsem se, třebaže jsem znal odpověď.

„Ano, pane. Ale jeho dcera se provdala za Dána."

Zdálo se tedy, že Sasové z tohoto bídného kraje s chudou půdou budou zřejmě bojovat za Dány, protože nemají jinou možnost, a navíc se jejich loajalita sňatky změnila.

Sluha nás pohostil pivem, uzenými úhoři a tvrdým chlebem, a když jsme se najedli, vyrazili jsme na další cestu. V tu dobu se už slunce sklánělo k západu a ozářilo dlouhou řadu kopců, které se náhle zvedaly z ploché krajiny. Jejich strmé západní svahy připomínaly valy pevnosti.

„To je Beamfleot," řekl Finan.

„Ano, tam nahoře," souhlasil jsem. Beamfleotská pevnost ležela na jižním okraji pásu kopců a z téhle dálky bylo těžké ji rozeznat. Cítil jsem, že klesám na duchu. Nedovedl jsem si představit, že bychom vedli útok do tak strmých svahů. Viděl jsem, že Steapa si val kopců prohlíží s

podobnými pocity. „Kdyby mělo dojít k boji, pošlu tě s tvými muži nahoru jako prvního," zavolal jsem na něj vesele.

Neodpověděl, jenom se na mě zamračil.

„Uvidí nás," řekl jsem Finanovi.

„Už nás pozorujou hodnou dobu, pane."

„Myslíš?"

„Zahlíd jsem, jak se tam lesknou hroty kopí," prohlásil Ir. „Ale snaží se před náma schovat."

V době, kdy jsme začali stoupat do kopce, se už schylovalo k letnímu večeru. Bylo teplo a ostré světlo zapadajícího slunce vrhalo dlouhé stíny. Vystupovali jsme po cestě, která se klikatila vzhůru, a teď už jsem i já občas zahlédl na valech pevnosti záblesk hrotu kopí nebo přilby bojovníka. Naši nepřátelé nás sledovali a byli na nás připraveni.

Ale vstříc nám vyjeli jen tři jezdci. Všichni byli v drátěných košilích a na hlavách měli přilby s dlouhými koňskými ohony jako chocholy. Jakmile nás uviděli v čele se Sihtrikem se zelenou větvičkou, pobídli koně a rozjeli se nám naproti. Zvedl jsem ruku na znamení, aby se všichni za mnou zastavili, a dál jsem pokračoval pouze s Finanem.

„Konečně jste se ukázali," zavolal jeden z nich špatnou angličtinou.

„Přijíždíme v míru," odpověděl jsem dánsky.

Muž se zasmál. Tvář mu zakrývaly lícní štíty přilby, a tak jsem z ní viděl jen vous a lesk očí. „Samozřejmě že přijíždíte v míru, protože jinak se sem neodvážíte," prohlásil zpupně. „Nebo chcete, abychom se na dceři vašeho krále všichni vystřídali a pak ji vykuchali jako rybu?"

„Chci mluvit s hrabětem Sigefridem," odpověděl jsem, aniž jsem reagoval na jeho provokaci.

„A myslíš, že on chce mluvit s tebou?" zeptal se muž. Pobídl koně ostruhami a hřebec se poslušně otočil dokola. Věděl jsem, že to udělal jen proto, aby mi ukázal, jak dobrý je jezdec. „A kdo jsi ty?" houkl na mě.

„Uhtred z Bebbanburgu."

„To jméno jsem už slyšel."

„Tak běž a pověz ho hraběti Sigefridovi. A taky mu vyřiď, že mu vezu pozdravy od krále Alfreda."

„I o něm jsem už slyšel," řekl muž. Odmlčel se a díval se na nás, jako by zkoušel naši trpělivost. „Můžete jet dál," mávl konečně rukou směrem

k místu, kde cesta mizela za vrcholem stoupání kopce. „Přijedete k velkému kamenu. Blízko je síň, a v té všichni počkáte. Hrabě Sigefrid vám dá zítra vědět, jestli bude mít chuť s vámi mluvit, nebo vás pošle zpátky. Anebo se možná pobaví pohledem na to, jak umíráte," dodal, obrátil koně a všichni tři odcválali.

A my jsme jeli hledat síň u velkého kamene.

Byla to velmi stará síň z dubového dřeva zčernalého věkem a strmou doškovou střechou, kterou stínily koruny vysokých dubů. Před vchodem stál ve vysoké trávě neotesaný kamenný pilíř vyšší než muž. V pilíři byl otvor, a když jsem přijel blíž, uviděl jsem, že jsou v něm oblázky a úlomky kostí. Zřejmě je tam uložili lidé, kteří věřili, že kámen má kouzelnou moc. Finan se pokřižoval. „To tam museli dát starobylí lidi," prohlásil.

„Jací starobylí?"

„Ti, co tady žili, když svět začínal," řekl, „co sem přišli před náma. Tyhle kameny jsou po celým Irsku." Ostražitě pilíř pozoroval, jako by se bál jeho neznámých sil, a pak ho širokým obloukem objel.

Před síní na nás čekal sluha s chromou nohou. Byl to Sas a řekl, že tohle místo se jmenuje Thunresleam a je to velmi staré jméno. Znamenalo Thorův háj a z toho jsem usoudil, že síň stojí na místě, kde staří Sasové, kteří neznali křesťanského ukřižovaného boha, uctívali mnohem staršího boha, kterého jsem uctíval i já – Thora. Sklonil jsem se ze sedla, dotkl se kamene a vyslal k Thorovi tichou prosbu, aby Gisela přežila narození dítěte a aby se mi podařilo zachránit Æthelflaed.

„Je pro vás připravené jídlo," řekl chromý sluha a chopil se Smokovy uzdy.

Nebylo to jen jídlo a pivo, byla to hostina, a připravily ji saské ženy, které nám také nalévaly pivo, medovinu a březové víno. K jídlu bylo vařené vepřové a hovězí, pečené kachny a husy, krabi, sušené tresky a úhoři a k tomu chléb, sýr, med a máslo. Otec Willibald měl strach, že by jídlo mohlo být otrávené, a s obavou sledoval, jak si pochutnávám na pečeném husím stehnu. „Vidíš," prohlásil jsem plnými ústy a utřel si hřbetem ruky mastnotu, která mi stékala po bradě, „pořád jsem živý."

„Díky Bohu," řekl Willibald, ale stále mě pozoroval pohledem plným neklidu.

„Díky Thorovi," opravil jsem ho. „Tohle je jeho hora."

Willibald se pokřižoval a pak opatrně nabodl nožem kousek pečené kachny. „Slyšel jsem, že Sigefrid nenávidí křesťany," ozval se po chvíli nervózně.

„To je pravda, zvlášť kněze."

„Tak proč nás takhle hostí?"

„Aby nám ukázal, jak námi pohrdá," řekl jsem.

„Ne aby nás otrávil?" nepřestával se Willibald obávat.

„Ber, co ti nabízejí, a pochutnávej si." Nevěřil jsem, že by nás Seveřané chtěli otrávit. Ne že by se nás báli zabít, ale udělali by to až potom, co by nás ponížili. Přesto jsem postavil na cestu k síni stráž. Trochu jsem se bál, že by Sigefrid mohl uprostřed noci starou síň zapálit, a tak nás ponížit a zabít zároveň. Jednou jsem viděl síň v plamenech a bylo to hrůzné. Venku stáli ozbrojenci a honili obyvatele, kteří se snažili uniknout, zpátky do ohnivého pekla, kde na ně padaly kusy hořících došků. Ještě dnes slyším jejich strašlivý křik, než zemřeli. Druhý den ráno jsem viděl v doutnajících troskách těla scvrklá a zčernalá, se zkroucenými údy a děsivě vyceněnými zuby za spálenými rty v jejich posledním věčném výkřiku.

Nikdo se nás však v té krátké letní noci nepokusil zabít. K ránu jsem se postavil na stráž i já a poslouchal přitom houkání sov a pozoroval, jak se změtí dubových větví prodírá vycházející slunce. Někdy později jsem zaslechl troubení rohu, podobné kvílení truchlícího. Zaznělo třikrát a po krátké odmlce se trojí zadutí opakovalo. Věděl jsem, že Sigefrid svolává své muže. Předpokládal jsem, že pro nás brzy pošle, a připravil jsem se na to. Oblékl jsem si svou nejlepší drátěnou košili, válečnou přilbu s vlčí hlavou, a třebaže ráno slibovalo teplý letní den, také černý plášť s bleskem na zádech. Nakonec jsem si natáhl vysoké boty a připnul oba meče. Také Steapa si oblékl drátěnou košili, a přestože měl zbroj zašlou špínou a nelesklou, boty odřené a potah pochvy potrhaný, vypadal mnohem hrozivěji než já. Otec Willibald byl v obvyklé černé tunice a přes rameno měl menší plátěný vak, v němž nosil evangeliář a svátosti. „Doufám, že mi budeš překládat," obrátil se na mě.

„Pověz mi, proč se mnou Alfred poslal kněze, který neumí dánsky?“ zeptal jsem se.

„Trochu dánsky umím, ale ne tak, jak bych si přál,“ odpověděl. „Ale král mě s tebou poslal, protože chce, abych paní Æthelflaed poskytl duchovní útěchu.“

„Ano, tím bych jí já mohl těžko posloužit,“ řekl jsem ironicky a otočil se, neboť po cestě mezi stromy k nám přibíhal Cerdic.

„Už přijíždějí, pane,“ hlásil mi.

„Kolik jich je?“

„Šest, pane. Šest jezdců.“

Šest jezdců vjelo na mýtinu před síní. Zastavili se a chvíli se rozhlíželi kolem. Všichni měli přilby s lícními štíty, které jim omezovaly výhled, takže museli směšně kroutit hlavami. Počítali koně, aby se ujistili, že jsem nevyslal skupinu zvědů na průzkum jejich opevnění. Teprve po hodné chvíli se jejich vůdce konečně uráčil pohlédnout na mě. Zdálo se mi, že je to týž muž, který se mnou mluvil předešlý den, kdy nás zastavili na vrcholu kopce. „Musíš jít sám,“ řekl a ukázal na mě.

„Půjdeme tři,“ odpověděl jsem.

„Ne. Půjdeš sám.“

„V tom případě se vracíme do Lundene,“ řekl jsem a otočil se k svým lidem. „Balte! Sedlejte! Hoďte sebou, vracíme se!“

„Dobrá, tak půjdete tři,“ ustoupil vůdce šesti jezdců, i když to řekl ledabyle, jako by mu na tom nezáleželo. „Ale ne na koních. Před hraběte Sigefrida musíte předstoupit pěšky.“

Teď jsem pro změnu ustoupil já. Bylo mi jasné, že to je součást Sigefridovy snahy ponížit nás, a jak lépe to mohl udělat, než že nás přinutí, abychom do jeho tábora vstoupili pěšky. Páni jezdí na koni, zatímco obyčejný lid chodí po svých. V tuhle chvíli jsem se však rozhodl slevit ze své hrdosti, a tak jsme já, Steapa a otec Willibald poslušně vykročili za šesticí jezdců a následovali je cestou, jež se zprvu vinula mezi stromy a pak se táhla vzhůru po rozlehlém travnatém svahu, z něhož se otevíral výhled na stříbřitý tok Temesu. Pláň byla plná hrubých přístřešků, které si tam postavili ti, co přicházeli podpořit Sigefrida v předtuše, že bude brzy rozdávat plnými hrstmi bohatství.

Než jsme vystoupili k opevnění Sigefridova tábora, pot ze mě jen lil. Teď už byl vidět ostrov Caninga a východní část ústí Hothlege – místa,

která jsem dobře poznal z lodi, ale nyní jsem měl možnost prohlédnout si je z orlích výšin. A také jsem viděl, že ve vysychajícím řečišti je teď mnohem víc lodí než dřív. Vikingové se neustále toulají po světě a hledají vhodná místa, kam vtrhnout s meči, sekerami a kopími a dobývat kořist. A v Æthelflaedině zajetí a Sigefridových ambicích viděli skvělou příležitost, jak se dostat ke kořisti, a tak se sem stahovali ze všech moří.

Za bránou opevnění na nás čekaly stovky mužů. Když jsme vstoupili, utvořili uličku k velké síni, a dál jsme tedy museli jít provázeni pohledy hrozivě se tvářících ozbrojených vousatých bojovníků. Takhle jsme došli k dvěma selským vozům postaveným tak, aby tvořily dlouhou vyvýšenou plošinu. Uprostřed tohoto pódia seděl v křesle Sigefrid. Navzdory letnímu horku měl na sobě opět černý medvědí plášť. Napravo od Sigefridova křesla stál Erik a nalevo zlomyslně se usmívající Haesten. Za touto trojicí stála řada strážců v plné zbroji a před ní visely z plošin vozů praporce s havrany, orly a vlky. Na zemi před vozy ležely vlajky ukořistěných lodí z Æthelredovy flotily. Poznal jsem mezi nimi i Æthelredovu se vzpínajícím se bílým koněm a další s kříži a svatými. Všechny byly špinavé a potrhané a zřejmě se na ně vymočila celá armáda Dánů. Æthelflaed jsem nikde neviděl. Tak trochu jsem čekal, že ji vystaví před všemi jako nejvzácnější kořist, ale zřejmě ji střežili v některé z mnoha budov na vrcholu kopce.

„Alfred posílá svá štěňata, aby na nás ňafala," oznámil Sigefrid svým bojovníkům, když jsme došli k zmuchlaným vlajkám na zemi.

Sňal jsem přilbu. „Alfred ti posílá pozdravy," řekl jsem. Původně jsem předpokládal, že mě Sigefrid přijme ve své síni, ale pak jsem si uvědomil, že takhle je to pro něj výhodnější, neboť může všem svým stoupencům nabídnout pohled na mé ponížení.

„Opravdu kňučíš jako štěně," odpověděl Sigefrid.

„A přeje ti, aby ses těšil ze společnosti paní Æthelflaed," dodal jsem.

Zamračil se, jako bych ho tím úvodem zmátl. Připadlo mi, že ztloustl. Rána, kterou mu zasadil Osferth, ho zřejmě připravila pouze o schopnost chodit, ne o chuť k jídlu, a tak seděl rozvalený v křesle a nasupeně na mě zíral. „Potěšení z její společnosti?" ozval se pohrdlivým tónem. „O čem to ňafáš, štěně?"

„Wessexský král má i jiné dcery," řekl jsem tak hlasitě, aby mě slyšeli všichni kolem. „Má krásnou Æthelgifu a stejně líbeznou

Æfthrythu, tak k čemu by mu byla Æthelflaed? A k čemu vlastně jsou dcery dobré? Je král a má syny Edwarda a Æthelwearda. Pýchou muže jsou synové, zatímco dcery jen zdrojem starostí. Proto ti přeje radost, kterou si s ní užíváš, a mě poslal, abych se s ní za něj rozloučil.“

„Štěně se mě snaží za každou cenu pobavit,“ řekl Sigefrid opovržlivě. Samozřejmě mi nevěřil, ale mně šlo jen o to, abych zasel do jeho mysli zrnko pochybnosti, která by ho přiměla zvážit nízké výkupné, jež jsem se mu chystal nabídnout. Stejně jako Sigefrid jsem věděl, že konečná cena bude vysoká, ale přesto jsem chtěl zkusit, zda ho neustálým opakováním nepřesvědčím, že Alfredovi na Æthelflaedině osudu nezáleží. „Ale možná bych si z ní mohl udělat milenku, co říkáš?“ nadhodil.

Všiml jsem si, že Erik neklidně přešlápl z nohy na nohu.

„To by ji potkalo velké štěstí,“ prohlásil jsem ledabyle.

„Lžeš, štěně?“ zabručel Sigefrid, ale v jeho hlase už zazněl náznak nejistoty. „Ta saská čubka je těhotná. Možná by chtěl její otec koupit to dítě?“

„Možná,“ pokrčil jsem rameny, „kdyby to byl chlapec.“

„Tak řekni nabídku.“

„Ano, za vnuka by se zřejmě Alfred uvolil zaplatit menší sumu,“ začal jsem.

„Mně ne,“ zarazil mě. „Mně to neříkej. Welanda musíš přesvědčit, že má smysl s tebou jednat.“

„Waylanda?“ zeptal jsem se v domnění, že myslí božského kováře.

„Welanda Obra,“ řekl Sigefrid s úsměvem a ukázal za mě. „Dána a bojovníka, kterého ještě nikdo nepřemohl.“

Otočil jsem se a pohled mi padl na největšího muže, jakého jsem kdy spatřil – skutečného obra a nepochybně bojovníka, třebaže neměl žádnou zbraň ani drátěnou košili. Měl na sobě kožené kalhoty a vysoké boty, ale od pasu nahoru byl nahý, aby ukázal pletence svalů, které se mu rýsovaly pod kůží, a mohutnou hruď, pokrytou, stejně jako paže, obrazci černých draků. Na předloktí se mu blýskaly široké náramky, větší, než jsem kdy viděl, protože ty běžné velikosti by zřejmě nenavlékl. Vousy, černé jako obrazce draků na těle, měl svázané malými amulety, ale hlavou měl lysou, a když jsem zachytil jeho pohled, roztáhla se jeho hrubá, zjizvená tvář zlým úsměvem.

„Welanda musíš přesvědčit, že nelžeš, štěně, jinak se s tebou nebudu bavit.“

Čekal jsem, že na mě vytáhne něco podobného. Podle Alfredovy představy jsme měli přijet do Beamfleotu, vést civilizovaný rozhovor a dosáhnout rozumné dohody, o níž bych ho neprodleně informoval. Jenže já jsem znal svět Severanů mnohem lépe než Alfred a věděl jsem, že takhle to u nich nechodí. Že se potřebují pobavit. Věděl jsem předem, že pokud chci, aby se mnou jednali, musím se nejdřív předvést. Jenže když jsem uviděl Welanda, bylo mi jasné, že ho mohu v zápase těžko porazit. Byl o hlavu vyšší než já, přitom já jsem byl o hlavu vyšší než většina mužů, ale týž instinkt, který mě před touto zkouškou varoval, mi vnukl, abych s sebou vzal Steapu.

A když jsem na něj pohlédl, uviděl jsem na jeho děsivé tváři úsměv. Nerozuměl ani slovu z toho, o čem byla řeč, ale pochopil, jakou roli v tom hraje Weland. „Toho je třeba porazit?“ zeptal se mě.

„Nech to na mně,“ řekl jsem.

„Ne,“ zavrčel. „Na to bych se nedokázal dívat.“ Odepnul si opasek s meči, podal ho otci Willibaldovi a stáhl si přes hlavu drátěnou košili. Přihlížející pochopili, co se chystá, a davem zazněl jásot.

„Myslíš si, že tvůj muž vyhraje, štěně?“ ozval se za mnou Sigefrid.

„Nemyslím, vím to,“ řekl jsem s jistotou, kterou jsem necítil.

„Na jaře jsem se chystal ukřižovat pár křesťanských kněží, ale tys mi to překazil, štěně,“ zavrčel Sigefrid. „Jenže já bych to chtěl pořád vidět. Takže když tvůj muž prohraje, ukřižuju to hovno v kněžské kutně, co sis s sebou přivedl.“

„Co říká?“ zeptal se nervózně Willibald, když si všiml, že po něm Sigefrid šlehl zlým pohledem.

„Že nesmíš ovlivnit boj žádnými křesťanskými kouzly,“ zalhal jsem.

„Stejně se budu modlit,“ prohlásil Willibald statečně.

Weland rozpřáhl obrovské paže, zacvičil prsty, pak několikrát dupl, jako by zkoušel pevnost země, a přikrčil se do zápasnického postavení, i když jsem pochyboval, že to, k čemu se chystá, se bude odbývat podle zápasnických pravidel. Pozorně jsem ho sledoval. „Dává přednost pravé noze,“ řekl jsem tiše Steapovi, „možná měl někdy levou zraněnou.“

Bylo to zbytečné, protože Steapa mě neposlouchal. Sledoval svého soka přimhouřenýma očima a jeho děsivá tvář byla nyní napjatá maska

soustředění a hněvu. Vypadal jako šílenec. Vzpomněl jsem si na svůj souboj s ním. Bylo to den před svátkem Yule, týž den, kdy Guthrumovi Dáni nečekaně vtrhli do Cippanhamu. Tehdy byl Steapa před bojem klidný, jako je klidný řemeslník, který se chystá k něčemu, co umí a má na to dobré nástroje. Jenže teď se tvářil úplně jinak. Teď byl v zajetí hněvu a já jsem uvažoval, zda proto, že se chystá bojovat s pohanem, nebo jestli si vzpomněl, jak se mu tenkrát v Cippanhamu vymstilo, že mě podcenil. Ostatně na tom nezáleželo. „Pamatuj, že kovář Wayland byl chromý," zkusil jsem na něj znovu promluvit.

„Začněte!" zvolal za mnou Sigefrid.

„Jménem Boha a Ježíše!" zvolal Steapa. Věděl jsem, že tak nereagoval na Sigefridův povel, dokonce jsem pochyboval, že ho vůbec slyšel, jenom tím výkřikem soustředil veškeré napětí těla i mysli, jako když lučištník natahuje tětivu na nejzazší mez, aby dal šípu smrtonosnou sílu. Teprve pak zařval jako raněné zvíře a vyrazil.

Také Weland se vrhl proti němu a oba se do sebe zaklesli jako jeleni v říji.

Dánové i Norové se stáhli blíž a utvořili kolem zápasníků kruh, přičemž je v dostatečném odstupu udržovala pouze napřažená kopí Sigefridových tělesných strážců, a když se oba obři na sebe vrhli, všichni prudce vydechli nebo vykřikli. Steapa zaútočil se skloněnou hlavou ve snaze udeřit svého soka čelem do tváře, ale Weland v posledním okamžiku uhnul, a tak na sebe narazili těly a každý se snažil zuřivým chňapáním svého soupeře za cokoliv uchopit. Steapovi se podařilo chytit Welanda za kalhoty, zatímco ten mu sevřel chomáč vlasů a oba do sebe druhou rukou tloukli, kam se dalo. Steapa se pokusil Welanda kousnout, ale Dán ho udeřil hlavou, pak mu Steapa chňapl do rozkroku, aby ho chytil za varlata, ale Weland mu stačil vrazit koleno mezi nohy.

„Panebože!" vydechl otec Willibald vedle mě.

Welandovi se podařilo vytrhnout ze Steapova sevření a pěstí ho tvrdě udeřil do tváře, až to mlasklo, jako když řezník zatne sekeru do masa. Ze Steapova nosu vytryskla krev, ale mohutný Sas na to v zápalu boje nehleděl. Tloukl svého soka pěstmi do žeber a do hlavy, pak náhle rozevřel pěst a pokusil se bodnout Dána nataženými prsty do oka. Jenže Weland opět trhl hlavou a unikl mu a pak naslepo máchl pěstí a zasáhl Steapu do hrdla. Ten zavrávoral a zalapal po dechu.

„Panebože,“ zašeptal znovu otec Willibald. „Panebože,“ opakoval a pokřižoval se.

Weland se snažil využít toho, že jeho sok je otřesen, a tloukl ho do hlavy paží plnou náramků, až kovové kroužky řinčely Steapovi o lebku. Steapa se zapotácel, dusil se, lapal po dechu. Náhle klesl na koleno a dav kolem spustil řev a jásot. Weland se rozmáchl k další ráně pěstí, kterou chtěl soka dorazit, ale než pěst dopadla, vrhl se Steapa dopředu, chytil Dána za levou nohu a škubl jí. Weland padl dozadu jako podťatý strom a Steapa, celý zkrvavený, na něj skočil a začal ho tlouct pěstmi jako šílený.

„Panebože, vždyť se zabijí navzájem!“ vyhrkl vyděšený Willibald.

„Sigefrid nedovolí, aby jeho nejlepší bojovník zemřel,“ řekl jsem, i když jsem si tím moc jistý nebyl. Pohlédl jsem na Sigefrida a všiml si, že mě pozoruje. Dokonce se na mě usmál, ale hned se zase obrátil k zápasníkům. Pochopil jsem, že je to jen hra, kterou uspořádal pro své pobavení; hra, jejíž výsledek nebude mít na nic – možná s výjimkou života otce Willibalda – vliv.

Welandovi se podařilo Steapu shodit a odvalil se stranou. Krátký okamžik leželi oba vedle sebe a oddychovali, ale pak jako na povel vyskočili na nohy, nabrali dech a znovu se na sebe vrhli. Steapův obličej byl zalitý krví a také Weland krvácel ze spodního rtu a natrženého ucha, přitom jedno oko měl opuchlé, že na něj nemohl vidět. A opět po sobě oba chňapali, horečně hledali, za co svého soka uchopit, až se Welandovi podařilo chytit Steapu za kalhoty, zvednout mu nohu a znovu ho shodit na zem. Už se chystal dupnout mu do rozkroku, ale Steapa ho popadl za nohu a zkroutil mu ji.

Weland vyjekl. Byl to zvláštní výkřik od tak mohutného muže a po zběsilé bitce, kdy si oba zasazovali tvrdé rány pěstmi. Zdálo se, že se mu nemohlo nic stát, ale Steapa si konečně vzpomněl na to, jak zchromil král Nidung kováře Waylanda, a tím, že zkroutil Welandovi nohu, mu obnovil staré zranění. Dán se mu pokusil nohu vytrhnout, ale ztratil rovnováhu a znovu upadl a vzápětí byl Steapa na něm a slepě ho tloukl pěstmi do hrudi a do hlavy. Teď se naopak Weland pokusil bodnout soka prsty do očí, ale Steapa mu po nich chňapl zuby a pak se ozvalo zřetelné křupnutí, jak mu ukousl malíček. Weland zařval, Steapa vyplivl prst a sevřel obrovskýma rukama Dánovi krk. Weland vytušil, že je zle, a začal se proti němu vzpínat a zmítat sebou jako ryba vyhozená na břeh.

„Dost!“ zvolal náhle Erik.

Nikdo se nepohnul. Welandovi vylézaly oči z důlků, ale Steapa, celý zkrvavený a s vyceněnými zuby, mu dál zatínal prsty ho hrdla.

„Dost!“ zařval Sigefrid.

Dánovi kapala na obličej Steapova krev. Slyšel jsem, jak Steapa heká a vrčí jako šelma, a bylo mi jasné, že svého soka pustí, leda až bude mrtvý. Protlačil jsem se mezi strážci s kopími dopředu a křikl jsem na něj, aby Dána pustil. Steapa nereagoval. Vytáhl jsem tedy Vosí žihadlo a uhodil ho plochou čepele přes hlavu. „Dost!“ houkl jsem.

Otočil se a v první chvíli jsem myslel, že se pro změnu vrhne na mě, ale pak se vzpamatoval, pustil Welanda a pohlédl na mě. „Vyhrál jsem,“ zamumlal přes zaťaté zuby. „Řekni, že jsem vyhrál.“

„Ano, vyhrál jsi,“ potvrdil jsem.

Steapa se pomalu zvedl. Nejdřív téměř zavrávoral, ale pak se rozkročil a máchl oběma pěstmi do vzduchu, jako by bušil do dalšího soka. „Vyhrál jsem!“ zařval.

Weland zůstal ležet na zemi a lapal po dechu. Po chvíli se pokusil vstát, ale znovu klesl na zem.

Obrátil jsem se k Sigefridovi. „Sas vyhrál,“ řekl jsem, „a kněz zůstane naživu.“

„Kněz zůstane naživu,“ odpověděl místo Sigefrida Erik. Haesten se usmíval a Sigefrid se tvářil pobaveně. Weland na zemi sípavě oddychoval.

„Tak řekni, co za tu Alfredovu děvku nabízíš,“ ozval se konečně Sigefrid.

A dohadování mohlo začít.

Kapitola desátá

Čtyři muži zvedli Sigefrida a s křeslem ho opatrně snesli na zem. Vrhl na mě zlý pohled, jako by ze své nemohoucnosti vinil mě. A měl by pravdu. Jeho muži ho pak odnesli do síně a Haesten, který dal do této chvíle najevo, že mě bere na vědomí, pouze krátkým úsměškem, mi nyní pokynul, abychom ho následovali.

„Musíme pomoct Steapovi," řekl jsem.

„Ženy ho umyjí," mávl ledabyle rukou. Pak se na mě podíval a zasmál se. „Tak jsi poznal, že s Bjornem to byl podfuk?"

Přikývl jsem. „A dobře připravený. Vypadal jako mrtvý."

„Už je mrtvý," řekl Haesten se stejnou lítostí, jako by mluvil o zdechlém psu. „Dva týdny po tom, cos ho viděl, dostal horečku a bylo po něm. Ale teď už z hrobu nevstane, bastard!" Haestenovi visel na krku zlatý řetěz. Vzpomněl jsem si, jak jsem ho jako mladíka zachránil z otroctví a zřejmě i před smrtí, ale nyní to byl dospělý muž, na němž toho nebylo moc, co by se mi líbilo. V očích měl sice přátelský výraz, ale za ním se skrývala ostražitost hada, který je kdykoliv připraven zaútočit. Plácl mi po rameni, jako bychom byli staří přátelé. „Asi víš, že vás ta saská královská děvka bude stát hromadu stříbra," řekl.

„Jestliže se Alfred rozhodl, že ji chce zpátky, musí počítat s tím, že ho to bude něco stát," odpověděl jsem.

Haesten se zasmál. „Kdyby ji nechtěl zpátky, vozili bychom ji s sebou po Británii a po zemi Franků a pak ji vzali k nám domů a tam ji svlékli do naha a přivázali s roztaženýma nohama k trojnožce, aby se

všichni mohli podívat, jak vypadá dcera wessexského krále. Chceš, aby musela tohle podstoupit, pane Uhtrede?“

„Chceš ze mě mít svého nepřítele, hrabě Haestene?“ odpověděl jsem.

„Myslím, že nepřátelé jsme už teď,“ řekl, a třebaže to byla pravda, hned se usmál, jako by chtěl dodat, že to nemyslel vážně. „Lidé by platili stříbrem, aby se mohli podívat na dceru krále Wessexu, a muži zlatem, aby si s ní užili.“ Znovu se zasmál. „Myslím, že ten váš Alfred udělá všechno, aby ji takového ponížení ušetřil.“

Samozřejmě měl pravdu, ale já jsem se mu to neodvažoval potvrdit. „A už jste ji nějakému ponížení vystavili?“ zeptal jsem se.

„Erik nás na ni nechce pustit,“ odpověděl pobaveně. „Ne, nikdo se jí ani nedotkl. Jestliže chceš prodat svini, nebudeš ji přece bít holí z cesmíny.“

„To je pravda,“ přikývl jsem. Když se bije prase klackem z cesmíny, zůstávají na jeho těle tak hluboké podlitiny, že se pak maso nedá pořádně prosolit. Na Haestena už čekali jeho lidé a mezi nimi jsem poznal Eilafa Rudého, muže, v jehož síni mě uvítali, když mi chtěli ukázat Bjorna. Eilaf se mi lehce uklonil, ale já jsem dělal, že ho nevidím.

„Pojďme, abychom viděli, kolik zlata můžeme vymáčknout z Wessexu,“ zvolal Haesten a ukázal k Sigefridově síni.

„Nejdřív se musím podívat na Steapu,“ řekl jsem. Našel jsem ho obklopeného saskými otrokyněmi, které mu smyly krev a nyní mu ošetřovaly rány hojivou mastí. Přesvědčil jsem se, že je o něj dobře postaráno, a mohl jsem klidně následovat Haestena do síně.

Kolem ohniště uprostřed už byl rozestaven kruh stoliček a lavic. Willibald a já jsme dostali dvě nejnižší stoličky, zatímco Sigefrid na nás shlížel z křesla na druhé straně prázdného ohniště. Haesten a Erik opět zaujali místa po jeho pravé a levé straně. Kruh doplnili další muži, všichni s mnoha náramky na pažích. Předpokládal jsem, že to jsou Sigefridovi nejdůležitější spojenci – ti, co mu přivezli nejméně dvě lodě a očekávají, že když mu pomohou dobýt Wessex, odmění je úrodnou půdou. Jejich stoupenci se shromáždili na okrajích síně, kde ženy roznášely pivo. „Řekni nabídku,“ vyzval mě stroze Sigefrid.

„Je to dcera, ne syn,“ začal jsem, „takže Alfred nemá v úmyslu zahrnout tě zlatem a stříbrem. Za odpovídající cenu tedy považuje tři sta liber stříbra.“

Sigefrid se na mě dlouho díval a pak se rozhlédl po síni. „To byl saský pšouk, co jsem slyšel?“ zeptal se a přítomní muži ho odměnili smíchem. Sigefrid začichal a pokrčil nos a ze shluku mužů se sborem ozvaly zvuky napodobující pšoukání. Náhle Sigefrid bouchl pěstí do opěrky křesla a síň okamžitě ztichla. „To je urážka!“ zvolal a v očích mu zasvítil hněv. „Jestliže mi Alfred hodlá nabídnout tak málo, dám tu holku hned teď přivést a ty se budeš dívat, jak ji budeme jeden po druhém trtkat. Proč ne, kdo mi v tom zabrání?“ Vzepřel se v křesle, jako by pokoušel vstát, ale znovu klesl. „Tohle chceš, ty saský pšouku? Chceš vidět, jak se na ní budeme střídat?“

Usoudil jsem, že Sigefrid hněv jen předstírá. Podobně jako jsem se já snažil snižovat Æthelflaedinu cenu, musel on zveličovat, co jí u nich hrozí. Přitom jsem si všiml, že se Erik zatvářil znechuceně, když jeho bratr mluvil o znásilňování. Proto jsem zachoval klid. „Král mi řekl, že kdyby nastaly problémy, mohu nabídku podle své úvahy zvýšit,“ oznámil jsem.

„Ach, jaké to překvapení!“ prohlásil Sigefrid posměšně. „Tak mi pověz, jaká je hranice, kterou je tvá úvaha omezená. Já bych se spokojil s deseti tisíci liber stříbra a pěti tisíci liber zlata.“ Odmlčel se a čekal na odpověď, ale já jsem na to nic neřekl. „A peníze sem musí přivézt sám Alfred a osobně mi je předat,“ dodal po chvíli.

Byl to dlouhý, velmi dlouhý den, během něhož se popíjelo pivo, medovina a březové víno, padaly hrozby a urážky a klidná slova se střídala s hněvivými. Já jsem pil málo a pouze pivo, zato Sigefrid a jeho vůdčí mužové do sebe lili všechno a plnými hrdly, a zřejmě proto jsem dosáhl víc, než jsem čekal. Bylo jasné, že potřebují peníze, spoustu stříbra a zlata, aby mohli najmout další bojovníky a opatřit si další zbraně na tažení proti Wessexu. Pokusil jsem se zhruba odhadnout, jak velké vojsko v pevnosti je, a vyšlo mi, že Sigefrid mohl shromáždit na tři tisíce mužů. Jenže to bylo pro útok proti Wessexu málo. Potřeboval pět až šest tisíc mužů, a i to nemuselo stačit, ale kdyby jich dal dohromady osm tisíc, měl by vítězství jisté. S takovým vojskem si mohl Wessex podrobit a stát se zchromlým králem jeho úrodné půdy, a aby ty další potřebné bojovníky shromáždil, potřeboval zlato a stříbro, a kdyby nezískal výkupné, mohli by se ti, které už měl, rychle rozprchnout a najít si nové, bohatší pány.

Někdy uprostřed odpoledne se mi podařilo dosáhnout toho, že se spokojili s třemi tisíci liber stříbra a pěti sty liber zlata. Stále však trvali na tom, že peníze musí přivézt Alfred osobně, ale to jsem rezolutně odmítal, dokonce jsem v jednu chvíli vstal a řekl otci Willibaldovi, že odcházíme, protože dohoda není možná. Většina přihlížejících zívala nudou a mnozí už byli opilí, a když viděli, že chci odejít, neměli daleko k tomu, aby se na nás vrhli. A v tu chvíli se do věci vložil Haesten.

„A co manžel té děvky?“ řekl.

„Co je s ním?“ Otočil jsem se a síň pomalu ztichla.

„Neprohlašuje se snad za pána Mercie?“ zeptal se Haesten posměšným tónem. „Ať tedy ty peníze přiveze pán Mercie.“

„A ještě mě na kolenou o svou ženu poprosí,“ dodal Sigefrid.

„Dobrá, dohodnuto,“ souhlasil jsem. Zřejmě jsem je překvapil, jak rychle jsem na Haestenův návrh kývl.

Sigefrid se zamračil, jako by mě podezíral, že za mou ochotou je nějaká lest. „Dohodnuto?“ opakoval.

„Ano, dohodnuto,“ přikývl jsem a znovu si sedl. „Pán Mercie vám přiveze výkupné a předstoupí před tebe na kolenou.“ Sigefrid si mě stále měřil podezíravým pohledem. „Pán Mercie je můj bratranec a já toho malého bastarda nenávidím,“ vysvětlil jsem. Tomu se i Sigefrid zasmál.

„Výkupné tu musí být ještě předtím, než měsíc doroste do úplňku,“ řekl pak a namířil na mě prst. „A ty sem den předtím připluješ a oznámíš mi, že peníze jsou na cestě. Budeš mít na vrcholu stěžně zelenou větvičku na znamení, že přicházíš v míru.“

Pochopil jsem, o co mu jde. Chtěl shromáždit co nejvíc mužů, aby byli svědky jeho triumfu, a protože jsem ani proti tomu nic neměl, souhlasil jsem, že ho o Æthelredově příjezdu zpravím den předem. Ale dodal jsem, že to nebude brzy, poněvadž dát dohromady tak velkou sumu vyžaduje jistý čas. Sigefrid se zamračil, ale já jsem ho rychle ujistil, že Alfred je muž, který dodržuje dané slovo, a do příštího úplňku jistě pošle aspoň zálohu dohodnuté částky. Opět se kolem toho zvedlo smlouvání, ale teď už i Sigefrid cítil, že mezi znuděnými muži v síni vzrůstá neklid a podráždění, a tak nakonec souhlasil, že výkupné bude doručeno ve dvou splátkách, přičemž Æthelflaed propustí až po zaplacení celé částky. „A teď bych rád paní Æthelflaed navštívil a promluvil s ní,“ vznesl jsem poslední požadavek.

Sigefrid mávl ledabyle rukou. „Proč ne? Erik tě za ní zavede.“ Erik téměř po celou dobu jednání mlčel. Podobně jako já zůstal střízlivý a také se zdržoval jakýchkoliv urážek a posměšků. Většinou seděl, s vážnou tváří poslouchal a díval se na nás, jako by byl duchem někde jinde. „Dnes večer budeš jíst s námi,“ řekl Sigefrid. Náhle se usmál a ukázal něco z šarmu, kterým na mě zapůsobil při našem prvním setkání v Lundene. „Oslavíme dohodu hostinou. Tví muži v Thunresleamu taky dostanou najíst. A teď můžeš navštívit tu holku, můj bratr tě k ní dovede.“

Spolu s otcem Willibaldem jsem následoval Erika k menší síni střežené tuctem mužů v dlouhých drátěných košilích, se štíty a zbraněmi. Zde tedy Æthelflaed drželi. Všiml jsem si, že síň leží blízko palisády obrácené k moři. Erik cestou mlčel, dokonce vypadal, jako by mě nevnímal. Šel s hlavou skloněnou, a kdybych ho neupozornil, zřejmě by vrazil do stojanů, na nichž muži hoblovali nová vesla. Od nástrojů jim odletovaly dlouhé zakroucené hobliny a v teplém vzduchu pozdního odpoledne se šířila zvláštní nasládlá vůně. Erik se kousek za nimi zastavil, otočil se ke mně a zamračil se. „To jsi myslel vážně, cos dnes řekl?“ zeptal se.

„Já jsem toho dnes řekl, že už si ani všechno nepamatuju,“ odpověděl jsem opatrně.

„Myslím to, že král Alfred nechce za paní Æthelflaed zaplatit moc, protože je to jen dcera.“

„Synové jsou mnohem cennější než dcery,“ řekl jsem známou pravdu.

„Anebo ses tím snažil usmlouvat nižší cenu?“

Uvažoval jsem, o co mu jde. Erik byl dost chytrý na to, aby mu bylo jasné, že jsem se tak snažil snížit cenu Æthelflaedina výkupného, přesto se mě na to zeptal, navíc naléhavým tónem, jako by skutečně chtěl slyšet pravdu. Bylo to zvláštní už proto, že na mé dohodě se Sigefridem nemohl nic změnit. Zapili jsme to spolu, pak jsme si plivli do dlaní, vzájemně si jimi plácli o sebe a přísahali na Thorovo kladivo, že své slovo dodržíme. Dohoda tedy byla uzavřená, takže jsem mohl Erikovi odpovědět podle pravdy. „Samozřejmě že jsem se tím snažil usmlouvat nižší cenu,“ řekl jsem. „Alfred Æthelflaed miluje a je mu nade vše drahá. Viděl jsem, jak trpí a má o ni strach.“

„Myslel jsem si, že to tak je," poznamenal zamyšleně. Otočil se a pohlédl k širokému ústí Temesu. Příliv právě unášel do kanálu další loď s dračí hlavou na přídi a její vesla se zvedala a nořila do vody, jako by chtěla každým rázem chytit odraz zapadajícího slunce na hladině. „Kolik by byl tedy král ochoten za dceru zaplatit?" zeptal se.

„Tolik, kolik by bylo třeba."

„Opravdu?" podivil se. „Nestanovil ti žádnou mez?"

„Řekl mi, abych v případě nutnosti přistoupil na jakoukoliv cenu, jen abych mu Æthelflaed vrátil," odpověděl jsem podle pravdy.

„Spíš jejímu manželovi, ne?" řekl Erik.

„Ano, jejímu manželovi," přikývl jsem.

„Který si zaslouží zemřít," prohlásil Erik s překvapující nenávistí.

„Radím vám, abyste se ho ani nedotkli, až přiveze zlato a stříbro. Připluje pod znamením vyjednavače."

„Je pravda, že ji bil?" zeptal se náhle Erik.

„Je," potvrdil jsem.

Chvíli na mě hleděl – bylo zřejmé, že se přemáhá, aby nevybuchl hněvem. Pak se otočil a vedl mě dál k malé síni. Všiml jsem si, že všichni strážci jsou starší muži. Erik se zřejmě obával, že mladší by se mohli pokusit Æthelflaed znásilnit. „Nikdo se jí ani nedotkl," řekl, jako by mi četl myšlenky.

„Už mě o tom ujistil Sigefrid."

„Má u sebe tři své služky," pokračoval Erik, „a já jsem jí ještě přidělil dvě dánské dívky, obě moc pěkné. A ke vchodu jsem postavil strážce."

„Ty, kterým věříš, že?" poznamenal jsem.

„Ano," přikývl, „své muže, kterým věřím." Zvedl ruku a zastavil mě. „Počkej tady, přivedu ji," řekl. „Je ráda, když se dostane ven."

Čekal jsem. Otec Willibald se nervózně ohlížel k Seveřanům, kteří stáli před Sigefridovou síní a pozorovali nás. „Proč se s ní máme setkat venku?" zeptal se.

„Erik řekl, že je ráda, když může být na čerstvém vzduchu," odpověděl jsem.

„Ale nezabijí mě, když jí poskytnu svaté přijímání tady?"

„Protože si budou myslet, že provozuješ křesťanská kouzla?" zeptal jsem se. „Pochybuji, otče." Sledoval jsem, jak Erik odhrnul kožený závěs, který zakrýval vchod do síně. Nejdřív řekl něco strážcům a ti

odstoupili na stranu a nechali prostor mezi průčelím budovy a opevněním volný. Opevnění zde tvořil hliněný násep vysoký jen asi do pasu dospělého muže, ale já jsem věděl, že druhá strana valu klesá mnohem níž a je tedy vyšší. Na vrcholu byla dřevěná palisáda z tlustých dubových kůlů, nahoře přitesaných do špice. Nedovedl jsem si představit, že bychom se škrábali od zátoky do strmého kopce a pak ještě měli překonat tuhle hradbu. Ale stejně nepředstavitelný byl pro mě útok z pevninské strany, kde bychom museli stoupat vzhůru po široké travnaté stráni, pak slézt do příkopu a znovu vzhůru na hliněný val, na němž by proti nám opět stála palisáda z dubových kůlů. Byl to dobře zbudovaný tábor. Samozřejmě by bylo možné ho dobýt, ale za cenu obrovských obětí na životech bojovníků.

„Ona žije!“ vydechl náhle otec Willibald. Znovu jsem se obrátil ke vchodu do síně. Zpod závěsu, který držel kdosi uvnitř, vyšla ven Æthelflaed. Zdála se mi nějak menší a mladší, a i když už na ní bylo patrné těhotenství, vypadala stále štíhlá. A také bezbranná, pomyslel jsem si. Ale to už mě uviděla a tvář se jí roztáhla do úsměvu. Otec Willibald se k ní chtěl vrhnout, ale já jsem ho chytil za paži a zadržel ho. V té krátké chvíli jsem si uvědomil, že je tu něco zvláštního. Čekal jsem, že se ke mně Æthelflaed rozběhne a přivítá se se mnou, ale ona zůstala stát u vchodu a její úsměv se mi náhle zdál jaksi strojený. Jistě, měla radost, že mě vidí, ale v jejím pohledu jsem postřehl ostražitost, která pominula, až když za ní zevnitř vyšel Erik. Pokynul jí, že se se mnou může jít přivítat, a teprve teď, když měla jeho souhlas, mi vyšla vstříc.

A až teď se naplno rozzářila.

Vzpomněl jsem si, jak zářila štěstím ve svůj svatební den v otcově kostele ve Wintanceasteru. Úplně stejně vypadala teď – rozzářená štěstím. Šla ke mně lehce jako tanečnice a usmívala se tak líbezně, že se mi znovu vybavila chvíle ve wintanceasterském kostele, kdy jsem na ní viděl, že je zamilovaná do svého budoucího manžela. A pak jsem si náhle uvědomil rozdíl mezi tehdejším a dnešním dnem.

Úsměv, který na její tváři zářil teď, nebyl určen mně. Znovu se ohlédla a zachytila Erikův pohled a já jsem jen zíral. Mělo mě to napadnout dřív, protože po tom všem, co řekl Erik, to bylo zřejmé jako čerstvá krev na panensky bílém sněhu.

To, že se Æthelflaed a Erik do sebe zamilovali.

Láska je nebezpečná věc.

Přichází náhle a nepozorovaně a zcela mění životy lidí. Myslel jsem si, že svou první ženu Mildrith miluju, ale pak jsem poznal, že to nebyla láska, pouze smyslná touha. Smyslnost je podvodná. Touha smyslnosti křiví naše životy a tomu, kdo jí propadne, přestává záležet na všem jiném a vidí jen ji, i když křivě, protože ji považuje za lásku. Pod jejím klamným kouzlem zabíjíme a dáváme jí vše, a když pak máme, co jsme chtěli, vidíme, že šlo jen o iluzi a skutečného nezůstalo nic. Smyslná touha je cesta nikam, plavba do prázdné země, ale někteří muži dávají právě těmto cestám přednost a o cíl se nestarají.

Také láska je cesta, která nemá jiný cíl než smrt, ale je to cesta naplněná štěstím. Miloval jsem Giselu a byli jsme spolu šťastní, protože vlákna našich osudů se propletla a už tak zůstala. Byli jsme jimi spojeni a tři Norny nám přály, aspoň po nějakou dobu. Láska trvá, i když vlákna osudů neleží dokonale vedle sebe. Pochopil jsem, že Alfred miluje Ælswith, třebaže byla jako příměs octa v jeho mléku. Možná si na ni pouze zvykl, nebo je pravda, že v lásce hraje větší roli přátelství než smyslná touha těla, i když bohově vědí, že smyslnost je v ní vždy. Gisela a já jsme dospěli ke spokojenosti, podobně jako Alfred s Ælswith, ačkoli si myslím, že naše cesta byla šťastnější, neboť naše loď se kolébala na hladině jiskřící sluncem a hnal ji čerstvý teplý vítr.

A Æthelflaed? Díval jsem se na ni a za její rozzářeností jsem viděl náhlé vzplanutí lásky a všechno neštěstí, které jí přinese, všechny slzy a všechno hoře s ní spojené. Vydala se na cestu, a byla to cesta lásky, jenže její loď plula do bouře tak temné a pustošivé, že se mi lítostí k ní svíralo srdce.

„Pane Uhtrede," řekla, když ke mně přicházela.

„Paní Æthelflaed," odpověděl jsem a uklonil se jí. To bylo všechno, pak už jsme mlčeli.

Mluvil Willibald, nebo spíš brebentil, ale ani já, ani Æthelflaed jsme ho neposlouchali. Díval jsem se na ni. Usmívala se na mě a nad námi zářilo slunce a zpívali skřivani, ale já jsem slyšel pouze dunění bouře a viděl jen zpěněnou zuřivost vzdutých vln, potápějící se loď a zoufalství tonoucí posádky. Æthelflaed se zamilovala.

„Tvůj otec má o tebe starost," řekl jsem konečně.

„Chudák otec," povzdechla. „Zlobí se na mě?"

„Nezlobí se na nikoho, ale měl by se zlobit," řekl jsem. „Na tvého manžela, a moc."

„Ano," přikývla klidně, „měl."

„Přijel jsem, abych dojednal, za jakých podmínek tě propustí," pokračoval jsem, i když jsem si byl jistý, že to je to poslední, po čem teď Æthelflaed touží. „A mohu tě potěšit, paní. Všechno je dohodnuté a brzy se budeš moct vrátit domů."

Žádné potěšení neprojevila. Jen otec Willibald, slepý k jejím citům, zářil a Æthelflaed ho odměnila trpkým úsměvem. „A já jsem přijel, abych ti poskytl Nejsvětější svátost," řekl kněz.

„Ano, budu ráda," odpověděla vážně a znovu se obrátila ke mně. „Počkáš tady na mě?" zeptala se a na okamžik zaznělo v jejím hlase zoufalství.

„Jestli na tebe počkám?" zeptal jsem se zmaten její otázkou.

„Myslím tady venku," řekla, „otec Willibald se zatím se mnou uvnitř pomodlí."

„Ano, jistě," přikývl jsem.

Vděčně se na mě usmála a odvedla Willibalda do síně. Zamířil jsem k opevnění a vystoupil na hliněný val, abych se podíval přes palisádu na kanál hluboko pod sebou. Od moře právě připlouvala vikinská loď se sejmutou dračí hlavou a já jsem chvíli pozoroval, jak jí posádka lodi, která stála napříč řečiště Hothlege, uvolňuje cestu. Strážní loď byla na jedné straně připoutaná silným řetězem k tlustému kůlu, zaraženému do bahnitého břehu ostrova Caningy, a na druhé k osamocenému stromu. Posádka řetěz na zádi rozpojila, navázala na něj dlouhé lano, aby ho mohla spustit do vody, a proud stočil loď ke břehu. Jakmile nová loď proplula, strážní posádka opět řetěz vytáhla a připoutala svou loď tak, že znovu stála napříč řečiště. Viděl jsem na ní nejméně čtyřicet mužů a nebyli tam jen proto, aby povolovali a znovu poutali řetěz. Boky lodě byly pobity silnými dřevěnými deskami tak, že jakékoliv plavidlo, které by na ně zaútočilo, značně převyšovaly. Pomyslel jsem si, že útočit proti této strážní lodi by bylo jako zdolávat palisádu pevnosti. Vikinská loď zatím míjela lodě vytažené vysoko na bahnitý břeh kanálu, na nichž muži z jejich posádek utěsňovali spáry a praskliny vlasy a smolou. Kouř z

ohňů pod kotli se smolou stoupal k obloze mezi poletujícími racky, jejichž křik doléhal v teplém odpoledním vzduchu až do pevnosti.

„Čtyřiašedesát lodí," ozval se náhle za mnou Erikův hlas.

„Já vím," odpověděl jsem, „spočítal jsem si je."

„A během příštího týdne tady budeme mít stovku posádek."

„Pro které nebudete mít dost jídla."

„Jídla je tu spousta," řekl Erik. „Máme pasti na ryby a na úhoře, chytáme vodní ptactvo… Nikdo tady hladem netrpí. A až nám zaplatíte výkupné, nakoupíme pšenici, ječmen, oves i maso, ryby a pivo."

„A taky bojovníky."

„Jistě," přikývl.

„Takže Alfred si bude platit svou zkázu," poznamenal jsem.

„Vypadá to tak," souhlasil klidně Erik s pohledem upřeným na jih, kde se nad Centem začínaly kupit mraky. Jejich vrcholky se stříbřitě třpytily, ale těžká břicha, která visela nad vzdáleným zeleným krajem, byla temná.

Obrátil jsem se do tábora, sevřeného prstencem opevnění, a zahlédl Steapu. Vyšel z chýše, kde ho ošetřovali. Měl ovázanou hlavu a trochu kulhal. Mávl mi na pozdrav, posadil se do stínu Sigefridovy síně a za chvíli zřejmě usnul. „Myslíš, že Alfred neví, k čemu to výkupné použijete?" zeptal jsem se stále zády k Erikovi.

„Ale co proti tomu může dělat?"

„Snad nečekáš, že ti to řeknu," poznamenal jsem, aby si uvědomil, že Alfredovo postavení nemusí být bezvýchodné. Popravdě řečeno, kdyby do Wessexu vtrhlo sedm nebo osm tisíc Seveřanů, neměli bychom jinou možnost než bojovat, a byl by to zoufalý boj, ještě krvavější než u Ethandunu, a až by skončil, měl by Wessex zřejmě nového krále i nové jméno – Norseland.

„Pověz mi něco o Guthredovi," řekl náhle Erik.

„O Guthredovi?" Překvapeně jsem se otočil. Guthred byl Giselin bratr a král Northumbrie a v tuto chvíli jsem si nedovedl představit, co by měl mít společného s Alfredem, Æthelflaed a Erikem.

„Je křesťan, že?"

„Říká to o sobě."

„Takže je?"

„Jak to mám vědět?“ pokrčil jsem rameny. „Tvrdí, že je křesťan, ale pochybuju, že se vzdal uctívání pravých bohů.“

„A máš ho rád?“ vyzvídal Erik.

„Guthreda mají rádi všichni,“ odpověděl jsem a byla to pravda. Přesto mě neustále udivovalo, jak je možné, že tak nerozhodný a málo tvrdý člověk je schopen udržet si trůn tak dlouho. Na druhou stranu jsem věděl, že je to především díky Ragnarově podpoře. Ragnar byl můj nejlepší přítel a proti němu se v Northumbrii nikdo neodvážil vystoupit.

„Uvažuju…,“ začal Erik, ale hned zmlkl. A právě v tu chvíli mě napadlo, co asi chtěl říct.

„Uvažuješ, že bys vzal loď, možná tu tvého bratra, odplul s Æthelflaed do Northumbrie a tam žil pod Guthredovou ochranou, že?“

Erik na mě zíral, jako by si myslel, že vládnu nadpřirozenými schopnostmi. „Ona ti to řekla?“ vyhrkl po chvíli.

„Tvoje tvář mi to řekla,“ odpověděl jsem.

„Guthred nás bude chránit.“

„Jak?“ zeptal jsem se. „Myslíš, že začne shromažďovat vojsko, až si pro tebe přijde tvůj bratr?“

„Můj bratr?“ opakoval, jako by se divil, co by proti tomu mohl jeho bratr mít.

„Ano, tvůj bratr,“ přikývl jsem, „protože čeká, že dostane tři tisíce liber stříbra a pět set liber zlata. A kdybys Æthelflaed odvezl, nedostal by nic. Myslíš, že by se nepokusil dostat ji zpátky?“

„Ale tvůj přítel Ragnar…,“ začal Erik váhavě.

„Ty chceš, aby za tebe Ragnar bojoval?“ zeptal jsem se. „Proč by to měl dělat?“

„Protože ho o to požádáš,“ prohlásil Erik pevně. „Æthelflaed říká, že jste jako dva bratři.“

„Ano, jsme.“

„Tak se za nás přimluv.“

Povzdechl jsem a s pohledem na vzdálená mračna jsem uvažoval, jak láska překrucuje naše životy a přivádí nás do stavu blouznivého šílenství. „A co budeš dělat proti vrahům, až se jednou přikradou v noci?“ zeptal jsem se. „Jak se zajistíš proti pomstychtivým lidem, kteří ti zapálí síň?“

„Postavím stráže,“ řekl.

Viděl jsem, že val mraků narůstá, a pomyslel si, že Thor začne šlehat blesky do zelených plání Centu ještě před příchodem letní noci. „Æthelflaed je vdaná," řekl jsem tiše.

„Za mizerného bastarda," vyhrkl vztekle.

„Ale pro jejího otce je to manželství posvátné."

„Z Northumbrie si ji Alfred zpátky neodvede," prohlásil Erik sebevědomě. „Tak daleko žádné západosaské vojsko táhnout nemůže."

„Alfred tam nepošle vojsko. Pošle kněze, kteří budou nahlodávat její svědomí," řekl jsem. „A jak víš, že tam nepošle ozbrojence? To nemusí být zrovna vojsko, stačí oddíl vybraných mužů."

„Nechci nic jiného než naději," řekl Erik. „Síň někde v údolí, nějakou půdu, pastviny pro dobytek, zkrátka místo, kde bych mohl žít v klidu a míru."

Chvíli jsem mlčel. Viděl jsem, že si Erik v duchu buduje loď, krásnou a rychlou, ale byl to pouhý sen. Zavřel jsem oči a snažil se najít vhodná slova. „Æthelflaed je skvělá dívka, která stojí za to, aby o ni muž bojoval. Je to královská dcera a jejím svatebním věnem byla půda. Je bohatá, krásná a cenná. Každý muž, který chce zbohatnout, bude vědět, kde je. Každý mizera, který chce získat velké výkupné, si ji najde. S ní se žádného života v klidu a míru nedočkáš." Otočil jsem se a pohlédl na něj. „Každý večer, kdy budeš zajišťovat dveře závorou, pocítíš strach z nepřátel skrytých ve tmě a každý den budeš pátrat po podezřelých cizincích. Vedle Æthelflaed zapomeň na klid a mír, nic takového mít nebudeš."

„V Dunholmu ano."

Usmál jsem se. „Znám Dunholm," řekl jsem.

„Pak víš, že je to pevnost, kterou nelze dobýt."

„Já jsem ji dobyl."

„Ale nikdo jiný to nedokázal," namítl Erik. „A nedokáže to do konce světa. Můžeme žít v Dunholmu."

„Ale Dunholm je Ragnarův."

„Tak mu odpřisáhnu věrnost. Stanu se jeho mužem."

Chvíli jsem o tom přemýšlel a snažil se zařadit Erikovy poblázněné sny do tvrdé skutečnosti tohoto života. Dunholm, pevnost na skalním útesu obkrouženém tokem řeky, byla opravdu téměř nedobytná a její držitel mohl pomýšlet na to, že zemře v posteli, neboť jedinou

přístupovou cestu, která se vinula vzhůru po strmém úbočí, byla schopna bránit hrstka mužů proti celému vojsku. Navíc Ragnar by byl jistě potěšen, kdyby se k němu Erik a Æthelflaed uchýlili, a tak jsem cítil, že mě Erikovo nadšení svádí k souhlasu. Možná jeho sen není tak bláznivý, jak jsem si zprvu myslel. „Ale jak chceš odtud Æthelflaed odvést, aniž by se o tom tvůj bratr dozvěděl?“ zeptal jsem se.

„Ty bys mi v tom pomohl,“ řekl Erik.

V tu chvíli jsem měl pocit, že slyším, jak se tři Norny smějí. V táboře zadul roh – Sigefridova hostina byla připravená. „Přísahal jsem věrnost Alfredovi,“ namítl jsem.

„Já tě nežádám, abys tu přísahu porušil.“

„Ale ano, žádáš,“ odpověděl jsem ostře. „Alfred mě poslal, abych jednal o výkupném a vrácení jeho dcery. Zatím jsem splnil jen polovinu toho úkolu. Tou druhou polovinou je, že se Æthelflaed vrátí domů.“

Viděl jsem, jak se Erikovy velké pěsti křečovitě svírají kolem špic kůlů palisády. „Tři tisíce liber stříbra a pět set liber zlata,“ řekl. „Uvažuj, kolik mužů se za to dá koupit.“

„Už jsem to udělal.“

„Za libru zlata lze najmout posádku zkušených bojovníků.“

„To je pravda,“ přikývl jsem.

„A už teď jich máme dost na to, abychom zaútočili na Wessex.“

„Můžete na Wessex zaútočit, ale ne ho porazit.“

„Ale až budeme mít zlato, pak ho porazíme.“

„Ano,“ přikývl jsem znovu.

„Za zlato si pořídíme další muže a další lodě,“ pokračoval Erik, „a buď tenhle podzim nebo příští jaro vtrhneme do Wessexu s mnohem větším vojskem, než jaké jste porazili u Ethandunu. Zaplavíme vaši zem meči, kopími a sekerami. Spálíme wessexská města, znásilníme vaše ženy a vaše děti odvedeme do otroctví. Vezmeme si vaši půdu a pobijeme vaše muže. To je pro tebe ta nejlepší služba Alfredovi?“

„Takhle si to představuje tvůj bratr?“

„A aby toho dosáhl,“ pokračoval Erik, neboť věděl, že odpověď znám, „musí prodat Æthelflaed zpátky jejímu otci.“

„Ano,“ souhlasil jsem. Nebude-li zaplaceno výkupné, pak muži, kteří už teď tábořili kolem Beamfleotu, zmizí jako mlha v teplém letním ránu. Žádné další lodě nepřiplují a hrozba Wessexu pomine.

„Tvá přísaha tě zavazuje sloužit Alfredovi, králi Wessexu," řekl Erik. „A myslíš, pane Uhtrede, že mu sloužíš, když umožníš mému bratru, aby zbohatl a tím ho zničil?"

Takže láska obrátila Erika proti jeho bratrovi, pomyslel jsem si. A stejně tak ho přinutí hodit za hlavu všechny přísahy, které kdy komu složil. Láska, síla nad jiné mocnější. Znovu zadul roh a k velké síni se ze všech stran scházeli muži. „Tvůj bratr ví, že ses do Æthelflaed zamiloval?" zeptal jsem se.

„Tuší to, ale myslí si, že si s ní chci jen užít a pak dám přednost stříbru a zlatu. Spíš se tím baví, než by mu to vadilo."

„A užil sis s ní?" zeptal jsem se ironicky a zpříma pohlédl do jeho upřímných očí.

„Do toho ti nic není," ohradil se.

„Není, ale tys mě požádal o pomoc."

Chvíli váhal a potom přikývl. „Tak bych to sice nenazval, ale milujeme se," řekl.

Takže Æthelflaed vypila hořkou vodu prokletí před hříchem, a to od ní bylo chytré, pomyslel jsem si. Nezbývalo mi, než se usmát a odebrat se na Sigefridovu hostinu.

Æthelflaed seděla na čestném místě po Sigefridově pravici a hned vedle ní jsem dostal místo já. Erik zasedl nalevo od Sigefrida a vedle sebe měl Haestena. Všiml jsem si, že Æthelflaed na Erika ani nepohlédla. Nikoho nemohlo napadnout, že se stala jeho milenkou, přitom spousta přítomných mužů byla jistě zvědava na dceru krále Wessexu.

Seveřané umí hodovat. Jídla byla hojnost, stejně jako piva a zábavy. K našemu pobavení vystoupili kejklíři, chodci na chůdách, hudebníci, akrobaté a také blázni, jejichž pitvoření vyvolávalo výbuchy smíchu. „Slaboduchým lidem bychom se neměli smát," řekla mi Æthelflaed. Skoro nic nejedla, jenom uždibovala z misky, do níž si nabrala trochu vařených mořských mlžů.

„Ale jinak se o ně dobře starají," namítl jsem. „Je lepší, když jim dají najíst a poskytnou jim střechu nad hlavou, než kdyby je nechali napospas šelmám." Sledoval jsem nahého blázna, který si pohrával s přirozením a zjevně celý ten halas kolem sebe nechápal. Pak se jakási žena se

zcuchanými vlasy, podněcovaná nevázanými výkřiky, začala svlékat, i když ani ona nevěděla, proč to dělá.

Æthelflaed zírala do stolu. „Jsou přece kláštery, kde se o takové lidi starají," řekla.

„Ale u Dánů to tak není," odpověděl jsem.

Chvíli mlčela. Dva trpaslíci dovlekli nahou ženu k nahému muži a hodovníci se ohýbali smíchy. Æthelflaed krátce zvedla hlavu, zachvěla se odporem a opět sklopila pohled. „Mluvil jsi s Erikem?" zeptala se náhle. Hovořili jsme spolu anglicky, aby nám nikdo nerozuměl.

„Ano…, jak jsi chtěla," řekl jsem a uvědomil si, že to byl pravý důvod, proč mě požádala, abych počkal venku. „A co ty? Vyzpovídala ses řádně?"

„Dostals za úkol na to dohlédnout?"

„Ne," zasmál jsem se.

Vrhla na mě ostýchavý úsměv a všiml jsem si, že zčervenala. „Tak pomůžeš nám?"

„S čím?"

„Copak ti to Erik neřekl?"

„Řekl mi, že mě chceš požádat o pomoc, ale o jakou, to nevím."

„Chci, abys nám pomohl dostat se odtud."

„A co se mnou udělá tvůj otec, když ti vyhovím?" zeptal jsem se, ale neodpověděla mi. „Myslel jsem, že Dány nenávidíš," dodal jsem.

„Erik je Nor," řekla.

„Dánové, Norové, Seveřané, pohané…, ti všichni jsou nepřátelé tvého otce."

Pohlédla za ohniště, kde se dva nazí blázni místo obcování rvali jako psi. Ostatně o to těm, co je k sobě svedli, zřejmě šlo. Muž byl mnohem silnější, ale také tupější, a žena ho za mohutného povzbuzování přihlížejících tloukla přes hlavu rákosovou rohoží. „Proč je takhle nechají?" zeptala se znovu pobouřeně Æthelflaed.

„Protože z toho mají zábavu," odpověděl jsem, „a protože kolem sebe nemají houf kněží v černých kutnách, kteří by jim říkali, co je dobré a co špatné. Proto je mám rád, paní."

Opět sklopila pohled. „Nechtěla jsem se do Erika zamilovat," řekla skoro šeptem.

„Ale udělalas to."

V očích se jí zaleskly slzy. „Nemohla jsem se tomu ubránit," povzdechla. „Modlila jsem se, ale nepomohlo to. Stejně jsem na něj musela pořád myslet."

„Takže ho opravdu miluješ."

„Ano."

„Je to dobrý člověk," řekl jsem.

„Myslíš?" zeptala se dychtivě.

„Vím to."

„A chce se stát křesťanem," pokračovala nadšeně. „Slíbil mi to. Opravdu chce."

To mě příliš nepřekvapilo. Věděl jsem, že se Erik o křesťanství zajímá už dlouho, a zřejmě ho Æthelflaed moc přemlouvat nemusela. „A co Æthelred?" zeptal jsem se.

„Nenávidím ho," vyhrkla tak tvrdě, že se Sigefrid otočil a chvíli na ni hleděl. Naštěstí jí nerozuměl, a tak se opět odvrátil.

„Ale ztratíš tím i svou rodinu," varoval jsem ji.

„Budu mít vlastní," prohlásila odhodlaně. „Erik a já budeme rodina."

„A budeš žít mezi Dány, které nenávidíš, jak jsi mi řekla."

„Ty taky žiješ mezi křesťany, pane Uhtrede," odpověděla a blýskla po mně svým starým šelmovským úsměvem.

„Takže ses rozhodla?" zeptal jsem se.

„Ano," přikývla a já jsem věděl, že v ní promluvila láska.

„Dobrá," povzdechl jsem, „jestli budu moct, pomůžu vám."

„Díky," řekla a dotkla se malou ručkou mé paže.

U ohniště se do sebe pustili dva psi a hodovníci povzbuzovali pro změnu je. Venku se zešeřilo a sluhové zapálili svíce. Pak přinesli další pivo a také březové víno a za chvíli se ozvalo první rozjařené hulákání a pijácký zpěv. „Brzy se začnou rvát jako ti psi," řekl jsem Æthelflaed. Měl jsem pravdu a než skončila hostina, odplazili se čtyři muži se zlomenou rukou, nohou nebo žebrem. Ještě hůř však dopadl další muž, kterému jeho sok stačil vydloubnout oko, než je od sebe odtrhli. Steapa seděl vedle Welanda, popíjeli z jednoho rohu, a každý ve své řeči mumlal pohrdlivě poznámky o mužích, kteří se v opilosti rvali a váleli po zemi. I Weland už byl zřejmě opilý, protože objal Steapu těžkou paží kolem ramen a dal se do zpěvu.

„Ječíš, jako když se kastruje prase,“ houkl na něj nespokojeně Sigefrid a dožadoval se opravdového pěvce. Po chvíli tedy přivedli slepého skalda s harfou, posadili ho vedle ohniště a pěvec spustil dlouhou píseň o Sigefridových hrdinských skutcích. Zpíval o franckých a saských bojovnících, které Sigefrid pobil, a o nesčetných fríských ženách, z nichž udělal vdovy. Zpíval také o hrdinských činech Sigefridových mužů a pokaždé, když zaznělo nové jméno, jeho nositel vstal a všichni mu provolávali slávu. A pokud už byl hrdina mrtvý, udeřili jeho druzi třikrát pěstí do stolu, aby mrtvý slyšel až v Odinově síni, že na něj vzpomínají. Největší ovace však sklidil Sigefrid, který vždy, když zaznělo jeho jméno, pozvedl roh s pivem.

Já jsem zůstal střízlivý, i když jsem se musel přemáhat. Měl jsem chuť vyrovnat se Sigefridovi, ale věděl jsem, že se druhý den ráno vydám na zpáteční cestu do Lundene, a to znamenalo, že se mnou ještě v noci bude chtít mluvit Erik, třebaže v době, kdy jsem opouštěl síň, začínala pomalu noční tma blednout v předzvěst úsvitu. Æthelflaed odvedli už dávno předtím dva starší strážci, kteří zůstali střízliví. Na zemi pod lavicemi se povalovali chrápající opilci a u stolu zůstal jediný Sigefrid, i když i on s hlavou na stole spal. Přesto postřehl, že odcházím, otevřel jedno oko a zamračil se. „Tak co, dohodnuti?“ zeptal se.

„Dohodnuti,“ přikývl jsem.

„Přivez peníze, Sase,“ zavrčel a hlava mu znovu klesla na stůl.

Před místností, v níž spala Æthelflaed, stál Erik. Čekal jsem, že tam bude. Odešli jsme na val, kde jsme spolu mluvili vpodvečer. Nad klidnou hladinou kanálu začínalo sedavé svítat.

„Tam je *Krotitel vln*“ ukázal Erik na lodě vytažené na břeh. Možná rozeznal mezi ostatními krásnou loď, kterou sám postavil, ale já jsem viděl jen neurčité temné tvary vystupující ze tmy. „Dal jsem oškrábat trup a nově utěsnit spáry, takže je rychlá a připravená vyplout,“ řekl.

„Můžeš její posádce věřit?“ zeptal jsem se.

„Jsou to mí přísežní muži. Věřím jim.“ Odmlčel se a nechal vítr, aby mu čechral vlasy. „Ale proti mému bratrovi by určitě nebojovali,“ dodal po chvíli.

„Může se stát, že budou muset.“

„Pak se budou bránit, ale ne útočit,“ řekl Erik. „Na obou stranách jsou příbuzní.“

Protáhl jsem se, zívl a pomyslel na dlouhou cestu do Lundene. „Takže teď ti jde o to, jak překonat strážní loď, která blokuje řečiště, že?“

„Ano,“ přikývl. „Navíc jsou na ní Sigefridovi muži.“

„Ne Haestenovi?“

„Ty bych klidně pobil,“ řekl, „k nim nás žádné příbuzenské vztahy nepoutají.“

A zřejmě ani žádná náklonnost, pomyslel jsem si. „Takže ode mě chceš, abych tu loď odstranil?“ zeptal jsem se.

„Chci, abys mi uvolnil cestu,“ opravil mě.

Hleděl jsem na loď zakotvenou napříč řečištěm – na malou vodní pevnost s vlastní palisádou. „A nestačilo by, kdybys jim poručil, aby tě nechali proplout?“ navrhl jsem. Zdálo se mi to jako nejméně komplikovaný a nejbezpečnější způsob, jak by se odtud mohl dostat. Pro posádku strážní lodi přece nebylo nic neobvyklého otevírat cestu lodím, které zná, aby mohly vyplout na moře nebo se naopak z plavby vrátit. Proč by to tedy neměla udělat v případě jednoho ze tří hlavních vůdců?

„To nejde,“ odpověděl Erik. „Dokud nebude zaplacené výkupné, nesmějí pustit žádnou loď.“

„Žádnou?“

„Žádnou,“ přikývl.

Bylo to rozumné opatření. Co mohlo zabránit nějakému odvážnému muži, aby se s třemi nebo čtyřmi loděmi ukryl někde v rákosí na horním toku Hothlege, počkal tam, až připluje Alfredova flotila s výkupným, a pak nečekaně zaútočil? Bylo zřejmé, že Sigefridovy dobyvatelské plány jsou podmíněny penězi z výkupného, proto nemohl riskovat, že ho o něj připraví nějaký Viking, který je ještě ničemnější než on sám. A když jsem si to uvědomil, napadl mě jediný, koho by se mohl Sigefrid obávat. „Takže tvůj bratr nevěří Haestenovi?“ zeptal jsem se.

„Ne,“ potvrdil Erik. „Haestenovi se věřit nedá. Je to prohnaný člověk.“

„Prohnaný a proradný,“ dodal jsem. „Člověk, který porušuje přísahu.“

„Samozřejmě se bude podílet na výkupném,“ pokračoval Erik, jako by nebral v úvahu, že pokud se uskuteční jeho plán, žádné výkupné zaplaceno nebude, „ale určitě by ho raději vzal celé.“

„Ale dokážeš dopravit Æthelflaed na loď, aniž by se o tom dozvěděl tvůj bratr?“ zeptal jsem se.

Erik místo odpovědi vytáhl z pochvy u pasu nůž. „Do příštího úplňku zbývá čtrnáct dní,“ řekl a vyryl do dubového kůlu hluboký vryp. „Tohle je dnešní den,“ ukázal na vryp a vyryl špičkou nože do dřeva další značku. „A tohle zítřejší,“ dotkl se druhého vrypu a pak dělal postupně vrypy v dalších kůlech, až jich bylo sedm. „Můžeš připlout ode dneška za týden? Myslím hned za úsvitu?“

Opatrně jsem přikývl. „Jenže v okamžiku, kdy zaútočím, zatroubí někdo na roh a vzbouří celý tábor,“ namítl jsem.

„V tu dobu už budeme na lodi a připraveni vyplout,“ řekl. „Než z tábora doběhnou k lodím a spustí je, budete dávno zpátky na moři.“ Zdálo se, že ho mé pochybovačné námitky začínají znepokojovat. „Zaplatím ti,“ dodal.

Usmál jsem se. Svět kolem nás se dál jasnil a úsvit zbarvoval pásy nízkých oblaků nazlátlými stříbřitými odstíny. „Dostanu zaplaceno tím, že Æthelflaed bude šťastná,“ řekl jsem. „Ode dneška za týden ti otevřu cestu. Můžeme odplout spolu, pak přistát v Gyruumu a odtud odjedete do Dunholmu a předáte mé pozdravy Ragnarovi.“

„Pošleš mu zprávu?“ zeptal se Erik dychtivě. „Oznámíš mu, že tam míříme?“

Zavrtěl jsem hlavou. „Ty mu zprávu ode mě doručíš,“ řekl jsem. A potom mě jakýsi šestý smysl přiměl, abych se otočil. Před velkou síní stál Haesten, připínal si meče, které musel předat Sigefridovým sluhům před hostinou, a pozoroval nás. Na tom, co dělal, nebylo nic zvláštního a už vůbec ne podezřelého, přesto mě můj instinkt varoval. Zdálo se mi, že se na nás dívá až příliš pozorně, jako by byl ve střehu, a náhle mě napadlo hrozné podezření, že ví, o čem mluvíme. Stál a díval se na mě, pak se mi posměšně uklonil a zamířil pryč. Teprve teď jsem poznal, že jedním ze dvou mužů, kteří ho doprovázeli, je Eilaf Rudý. „Ví Haesten o tobě a Æthelflaed?“ zeptal jsem se Erika.

„Samozřejmě že neví. Myslí si, že mě Sigefrid pověřil, abych ji hlídal.“

„Chtěl jsem říct, jestli ví o tvé náklonnosti k ní.“

„Možná, ale to je tak všechno,“ odpověděl Erik.

Prohnaný a proradný Haesten, kterému jsem zachránil život a on se mi odvděčil tím, že porušil přísahu věrnosti, jíž se mi zavázal. Člověk, jehož ctižádost zřejmě míří ještě dál než Sigefridovy sny. Díval jsem se za ním, dokud nezmizel ve dveřích jiné, zřejmě své síně. „Měj se před ním na pozoru," řekl jsem Erikovi. „Není radno ho podceňovat."

„Ničeho se neodváží," mávl rukou nad mými obavami. „Co tedy po mně vzkážeš Ragnarovi?"

„Pověz mu, že jeho sestra je šťastná, a nech Æthelflaed, aby mu o ní řekla, co je s ní nového." Nemělo smysl, abych mu cokoliv psal, protože Ragnar neuměl číst, ale Æthelflaed Thyru znala, a tím, že mu o ní bude vyprávět, ho nejlíp přesvědčí, že milenci na útěku mluví pravdu. „Ode dneška za týden, ve chvíli, kdy se kotouč slunce dotkne obzoru, buďte připraveni."

Erik chvíli mlčel, jako by uvažoval. „To bude voda na nejnižší úrovni po odlivu," řekl. „Dobře, budeme připraveni."

Na šílenství a na lásku, pomyslel jsem si. Nebo spíš na šílenství lásky.

A znovu jsem slyšel, jak se tři sestry u kořenů stromu světa smějí.

Na zpáteční cestě jsem většinou mlčel, zato Finan nadšeně brebentil o Sigefridově štědré hostině, na níž si užil dosyta jídla i otrokyň. Poslouchal jsem ho na půl ucha, až nakonec poznal, že mám myšlenky jinde, a také zmlkl. Teprve když jsme v dáli uviděli vlajky na východním křídle lundenského opevnění, pokynul jsem mu, aby se zařadil vedle mě. „Chci, abys přichystal *Mořského orla* na cestu. Ode dneška za šest dní vyrazíme," řekl jsem mu, když jsme zůstali trochu zpátky, aby nikdo ani nezaslechl, o čem mluvíme. Nepředpokládal jsem, že budeme pryč dlouho, ale musel jsem počítat se všemi možnostmi, které by mohly nastat. „Oškrábej mezi odlivem a přílivem trup a zajisti, aby byli všichni střízliví, až budeme vyplouvat. Střízliví, s naostřenými zbraněmi a připravení na boj."

Finan se pousmál, ale nic na to neřekl. Projížděli jsme mezi chýšemi roztroušenými v močálech podél Temesu. Mnozí z těch, co tu žili, byli otroci, kteří uprchli svým pánům ve Východní Anglii a nyní se živili sbíráním odpadků v ulicích města, i když pár jich pěstovalo na malých

políčkách žito, ječmen nebo oves. Právě teď sklízeli chudou úrodu a já jsem poslouchal, jak chrastí srpy podtínající suchá stébla.

„V Lundene se nesmějí dozvědět, že se někam chystáme," řekl jsem Finanovi.

„Nikdo se to nedozví," potvrdil.

„Čeká nás boj," dodal jsem, i když jsem to řekl už předtím.

„Budem na něj připravený."

Znovu jsem jel chvíli mlčky. Lidé viděli mou zbroj a ustupovali nám z cesty, dotýkali se čela a klekali do bláta a pak se rychle vrhali tam, kam jsem jim hodil pár mincí. Schylovalo se k večeru a slunce zašlo za velký mrak kouře z lundenských kuchyňských ohňů. Už jsem také cítil těžký nakyslý pach města. „Viděls tu loď zakotvenou v kanálu u Beamfleotu?" zeptal jsem se Finana.

„Mrkl jsem na ni jedním okem, pane."

„Kdybychom na ni útočili, viděli by, jak se blížíme, a čekali by na nás za palisádou, kterou má přibitou na boku," poznamenal jsem, jako bych jen planě uvažoval.

„Vím," přikývl Finan, „je skoro o výšku muže nad naší palubou." Bylo zřejmé, že si loď prohlédl lépe než jen mrknutím jednoho oka.

„Tak přemýšlej, jak by se z toho kanálu dala odstranit."

„Ale ne že bysme to chtěli udělat, že?" zeptal se.

„Samozřejmě že ne, ale stejně o tom přemýšlej."

Ozvalo se skřípění špatně namazaných závěsů a za chvíli jsme vjížděli nejbližší bránou do města.

Alfred už měl zprávy, že se vracíme, a tak jsem musel do paláce dřív, než jsem se stačil přivítat s Giselou. Šel jsem tam s otcem Willibaldem, Steapou a Finanem. Král na nás čekal ve velké síni osvětlené vysokými svícemi, jimiž měřil ubíhající čas. Po jejich dlouhých sloupcích stékal vosk a sluha přistřihával knoty, aby plameny neplápolaly. Alfred psal, ale jakmile jsme vešli, okamžitě brk odložil. Æthelred už tam byl také, stejně jako bratr Asser, otec Beocca a biskup Erkenwald.

„Tak co?" vyštěkl na nás Alfred ostře. Věděl jsem, že ho k tomu nevedl hněv, ale úzkost živená dlouhým čekáním.

„Paní Æthelflaed žije, chovají se k ní s náležitým respektem a dobře ji střeží. Dojednal jsem, za jakých podmínek nám ji vrátí."

„Díky Bohu,“ vydechl s úlevou Alfred a pokřižoval se. „Díky Bohu,“ opakoval a už jsem myslel, že padne na kolena. Æthelred neřekl nic, jenom na mě civěl svýma hadíma očima.

„Kolik za ni chtějí?“ zeptal se biskup Erkenwald.

„Tři tisíce liber stříbra a pět set zlata,“ řekl jsem a dodal, že první splátka musí být doručena do příštího úplňku a zbytek do měsíce potom lodí. „A nepropustí paní Æthelflaed dřív, než bude splacena celá suma do poslední mince.“

Všiml jsem si, že biskup Erkenwald a bratr Asser zkřivili tváře, když jsem vyslovil výši výkupného, ale Alfred nedal nijak najevo, co si o tom myslí. „Budeme si platit svou zkázu,“ poznamenal Erkenwald.

„Moje dcera je pro mě nade vše drahá,“ řekl Alfred.

„S našimi penězi shromáždí nepřítel tisíce mužů ve zbrani,“ varoval biskup.

„A když jim je nezaplatíme, co s mou dcerou pak bude?“ obrátil se Alfred na mě.

„Dočká se ponížení,“ odpověděl jsem. Byla tu samozřejmě třetí možnost, že Æthelflaed uprchne s Erikem a Alfred žádné výkupné nezaplatí, ale to jsem před těmito lidmi říct nemohl. Místo toho jsem jim zopakoval, čím tak chlípně hrozil Haesten. „Vozili by ji po všech místech, kde žijí Seveřané, a ukazovali ji nahou k posměchu davu,“ řekl jsem. Alfred zkřivil tvář nevolí. „A pak,“ pokračoval jsem nelítostně, „by ji nabízeli jako děvku a dávali těm, kteří zaplatí nejvíc.“

Æthelred se díval do země, kněží mlčeli. „V sázce není jen má dcera, ale také čest Wessexu,“ řekl tiše Alfred.

„Takže za čest Wessexu budou muset umírat muži?“ zeptal se biskup Erkenwald.

„Ano!“ vyštěkl Alfred v náhlém návalu hněvu. „Země má svou historii, v níž jsou obsaženy všechny její osudy. Jsme to, čím nás učinili naši otcové, a co máme, vyrostlo z jejich vítězství. A ty chceš, abych našim potomkům zanechal příběh o ponížení Wessexu? O tom, jak se stal terčem posměchu skučících Seveřanů? Na tenhle příběh by se nikdy nezapomnělo, protože by pálil jako nikdy nezhojená rána, a kdykoliv by muži pomysleli na Wessex, vždy by viděli pohanu dcery wessexského krále, kterou ukazovali nahou hordám pohanů. A totéž by se jim vybavilo, kdykoliv by pomysleli na Anglii!“

To mě zaujalo. Anglie – v té době jsme toho názvu užívali zřídkakdy. Byl to Alfredův sen, ne skutečnost, avšak král ho nyní v hněvu odhalil a já jsem věděl, že chce, aby jeho vojsko postupovalo na sever, stále dál, až by nebyl pouhý Wessex, pouhá Východní Anglie, Mercie či Northumbrie, ale jen Anglie.

„Králi," ozval se Erkenwald s nezvyklou pokorou, „nejsem si jist, zda vůbec nějaký Wessex bude, pokud pohani za naše stříbro a zlato zverbují vojsko."

„Zverbovat vojsko nějakou dobu trvá," odpověděl Alfred, „a žádné pohanské vojsko na nás nezaútočí před sklizní úrody. A až bude po ní, můžeme povolat fyrd a budeme mít dost mužů, abychom se jim ubránili." To byla pravda, i když většinu těch mužů by tvořili nevycvičení a špatně ozbrojení rolníci, zatímco Sigefrid by vedl hordy skučících Seveřanů vychovaných k boji a lačných po kořisti. „A očekávám, že na naší straně by stál i fyrd jižní Mercie," obrátil se Alfred k zeti.

„Samozřejmě, pane, samozřejmě," ujistil ho horlivě Æthelred. Nepozoroval jsem na něm žádné známky nemoci, která ho postihla, když jsem ho naposledy viděl v této síni. Do tváří se mu vrátila barva a s ní i furiantská sebedůvěra.

Alfred se znovu obrátil k Erkenwaldovi. „Možná je to Boží dílo," řekl. „Ve svém milosrdenství chce Bůh dopřát našim nepřátelům, aby shromáždili velké vojsko, které pak s jeho pomocí v jediné velké bitvě slavně porazíme. Bůh je na mé straně, s ním se nemám čeho bát." Jeho hlas zazněl pevně, jako by do něj s vidinou vítězství vstoupila nová síla.

„Chvalme Boha mocného," ozval se Asser a pokřižoval se.

„Amen," dodal Æthelred. „Slavně nad nimi zvítězíme, pane."

„Ale dřív, než k tomu slavnému vítězství dospěješ, tě čeká jedna povinnost," řekl jsem bratranci plný zlomyslného potěšení z toho, co jsem se mu chystal sdělit. „To výkupné předáš ty, osobně."

„Ne! V žádném případě!" zvolal Æthelred a vyskočil, ale když zachytil Alfredův pohled, znovu klesl do křesla.

„A poklekneš před Sigefridem," dodal jsem, jako bych kroutil čepelí nože vraženého do jeho těla.

Teď už se i Alfred zatvářil pobouřeně. „To je Sigefridova podmínka?" zeptal se.

„Ano, pane,“ přikývl jsem, „třebaže jsem se proti tomu ohradil. Žádal jsem ho, a pak dokonce prosil, aby se spokojil s penězi, ale trval na svém.“

Æthelred na mě jen zíral a v očích měl hrůzu.

„Pak se musíme podvolit,“ prohlásil Alfred. „Někdy od nás Bůh žádá víc, než jsme ochotni snést, ale kvůli jeho slávě to musíme strpět.“

„Amen,“ řekl jsem vroucně jako ten nejvěrnější křesťan, ale vysloužil jsem si za to pouze Alfredův pochybovačný pohled.

Mluvili potom tak dlouho, že se jedna označená svíce zkrátila o dva dílky, jimiž Alfred dělil denní dobu. Diskutovali o tom, jak shromáždit peníze, jak je dopravit do Lundene a pak doručit do Beamfleotu, a já jsem k tomu říkal své návrhy, které si Alfred poznamenával na okraj pergamenu. Přitom jsem doufal, že to všechno je jen zbytečná námaha, neboť pokud se podaří, na čem jsme se domluvili s Erikem, Wessex žádné výkupné platit nebude, Æthelflaed se nevrátí a Alfredův trůn zůstane neohrožen.

A tohle všechno jsem měl spustit já.

Ode dneška za šest dní.

Kapitola jedenáctá

Byla tma. Poslední zbytky denního světla pohltila noc a obestřela nás temnotou.

Na obloze sice plul měsíc, ale byl schovaný, jako by nás nechtěl prozradit, a tak jen stříbřil okraje mraků, pod nimiž jsme spustili na vodu *Mořského orl*a a vypluli po proudu Temesu.

U kormidelního vesla stál Ralla. Byl mnohem lepší námořník, než bych kdy mohl být já, a proto jsem nepochyboval, že proplujeme širokými zákruty řeky ve tmě bezpečně. Po většinu času jsem nedokázal rozeznat, kde plyne voda a kde začíná břeh, ale Ralla se zdál klidný. Stál rozkročený, jednou nohou klepal do prken paluby v pomalém rytmu rázů vesel a čas od času pohnul dlouhou žerdí vesla, aby poopravil směr plavby, přitom ani jednou nezachytil jeho listem o mělké dno na kraji řečiště. Tu a tam vykoukl zpoza mraku měsíc a řeka před námi se stříbřitě zaleskla. Někdy jsem také ve tmě zahlédl rudé světélko ohně v nějaké chýši v mokřinách.

Využívali jsme končícího odlivu, který nás unášel k ústí řeky. Pokaždé, když vyšel měsíc, se břeh objevil dál, jak se řeka k ústí rozšiřovala. Stále jsem vyhlížel k severu a čekal, kdy zahlédnu světla ohňů, která by nám prozradila, že se blížíme k Beamfleotu.

„Kolik mají pohané v Beamfleotu lodí?“ zeptal se náhle Ralla.

„Před týdnem jich tam bylo čtyřiašedesát,“ odpověděl jsem, „ale teď to bude víc. Řekl bych nejméně osmdesát, možná dokonce sto.“

„A proti nim jen my, co?“ poznamenal pobaveně.

„Jen my,“ přikývl jsem.

„A další lodě budou na mořském pobřeží. Slyšel jsem, že si budujou tábor u Sceobyrigu.“

„Tam už jsou aspoň měsíc,“ řekl jsem, „a měli tam přinejmenším patnáct posádek. Ale teď jich tam bude tak třicet.“ Sceobyrig byl pustý bažinatý kus země pár mil na východ od Beamfleotu, kde přistálo patnáct dánských lodí a jejich posádky tam založily tábor obehnaný hliněným valem a palisádou z kůlů. Měl jsem za to, že si vybrali Sceobyrig, protože v zátoce u Beamfleotu už pro ně nezbývalo místo, ale stále tam byli pod ochranou blízké Sigefridovy flotily. Jistě mu za to platili stříbrem a doufali, že s ním budou moct jít do Wessexu a přiživit se na jeho kořisti. Všude, na mořských pobřežích, táborech na řekách a vůbec po celém světě, kam se Seveřané dostávali, se mezi nimi šířily zvěsti, že wessexské království je zralé na dobytí, a tak se k němu bojovníci ze severu stahovali ze všech stran.

„Ale dnes ještě bojovat nebudem, že?“ zeptal se Ralla.

„Doufám, že ne,“ odpověděl jsem. „Boj je nebezpečná věc.“

Ralla se ušklíbl, ale nic na to neřekl.

„Vlastně bychom neměli vůbec bojovat,“ dodal jsem po chvíli.

„Já jen, že kdyby k tomu přece došlo, nemáme s sebou kněze.“

„Nikdy s sebou žádné kněze nevozíme,“ odpověděl jsem.

„Ale měli bysme, pane,“ namítl vyčítavě.

„Proč?“

„Ty chceš umřít s mečem v ruce a my zase s rozhřešením od kněze,“ řekl Ralla.

Cítil jsem to jako výčitku a Ralla měl pravdu. Bylo mou povinností zajistit jim kněze, když jejich náboženství žádá, aby byl nablízku umírajícím. Chvíli jsem nevěděl, co odpovědět, ale pak mi náhle bleskl v hlavě nápad. „Dnes může být naším knězem bratr Osferth,“ řekl jsem.

„Ano, budu,“ ozval se Osferth z veslařské lavice. Byl jsem rád, protože se konečně uvolil udělat něco, do čeho zřejmě příliš velkou chuť neměl. Později jsem zjistil, že jako zběhlý mnišský novic nemá oprávnění vykonávat jakékoliv křesťanské obřady, ale mí muži byli přesvědčeni, že Osferth je blíž jejich bohu než oni, a jak se ukázalo, stačilo to.

„Ale já si nemyslím, že budeme bojovat,“ dodal jsem.

Část veslařů, kteří seděli blízko kormidelní plošiny, nás poslouchala. Měl jsem s sebou samozřejmě Finana, Cerdika, Sihtrika, Rypera a Clapu. To byli muži z mé družiny, na něž jsem se mohl kdykoliv spolehnout, mí přísežní bojovníci, druhové, které jsem považoval skoro za své pokrevní bratry. Ti tedy se mnou dnes vypluli směrem k moři a věřili mi, třebaže nevěděli, kam plujeme ani co mám v úmyslu.

„Co tedy budeme dělat?“ zeptal se Ralla.

Chvíli jsem váhal, protože jsem věděl, jaké vzrušení mezi nimi vyvolám, když jim to prozradím. „Pokusíme se osvobodit paní Æthelflaed,“ řekl jsem konečně.

Ze tmy se ozval povzdech těch, co mě slyšeli, a pak mumlání hlasů, jak zpráva postupovala od lavice k lavici směrem k přídi *Mořského orla*. Asi tušili, že tahle výprava nebude jednoduchá, navíc v nich jistě vzbudil zvědavost můj požadavek, že se nikdo nesmí o naší plavbě nic dozvědět, a když si to vše dali dohromady, muselo je napadnout, že to má něco společného s Æthelflaed. A teď jsem jim to potvrdil.

„A jak to uděláme?“ zeptal se Ralla.

Místo odpovědi jsem se obrátil ke všem mužům. „Král teď začne shánět peníze na výkupné za dceru,“ zvolal jsem nahlas, aby mě slyšeli i na přídi. „Kdyby měl někdo z vás deset náramků, musel by čtyři odevzdat. A kdyby měl ukrytý poklad stříbra, královští výběrčí by ho našli a část z něj odnesli. Ale tohle všechno skončí, pokud bude naše dnešní výprava úspěšná.“

Znovu se ze tmy ozývalo mumlání hlasů. Už teď se celý Wessex hrozil toho, kolik peněz bude král žádat od vlastníků půdy a obchodníků. Alfred byl samozřejmě připraven poskytnout vlastní majetek, ale to zdaleka nestačilo. Potřeboval víc, mnohem víc a jediným důvodem, proč ještě nezačal vybírat po celé zemi, byly hádky mezi jeho rádci. Někteří chtěli, aby přispěla i církev, neboť navzdory tvrzení duchovních, že žádné peníze nemají, všichni věděli, že kláštery jsou plné bohatství. Církev odpověděla tím, že pohrozila vyobcováním každému, kdo se odváží dotknout byť jen jednoho stříbrného, který patří Bohu nebo přesněji biskupům a opatům. Přestože jsem doufal, že žádné výkupné nebude třeba, doporučil jsem Alfredovi, aby celou sumu vybral od církve. Jenže král, jak jsem ostatně čekal, odbyl mou moudrou radu podrážděným mávnutím ruky.

„A kdyby bylo výkupné zaplaceno," pokračoval jsem k mužům v lodi, „získali by naši nepřátelé peníze, za které by mohli najmout deset tisíc bojovníků. A pak by tohle vojsko vtrhlo do naší země a celý Wessex by se ocitl ve válce. Pohané by zapalovali vaše domy, znásilňovali vaše ženy, odvlékali pryč vaše děti a brali váš majetek. Ale to, co se dnes chystáme udělat, může válku odvrátit!"

Samozřejmě jsem všechno trochu zveličil, ale ne zase tak moc. Nepochyboval jsem, že za výkupné by Sigefrid mohl najmout pět tisíc mužů s meči, sekerami a kopími, a to byl také důvod, proč se Vikingové ze všech koutů světa stahovali k ústí Temesu. Cítili slabost, a slabost znamená krev, a krev znamená bohatství. Vikinské válečné veslice připlouvaly na jih, mířily k Beamfleotu a chystaly se pokračovat dál do Wessexu.

„Ale chtivost Seveřanů po penězích nezná mezí," pokračoval jsem. „Vědí, že Æthelflaed je velmi cenné rukojmí, a vrčí na sebe jako hladoví psi. Jeden z nich je dokonce připraven ostatní zradit. Dnes před úsvitem vyvede Æthelflaed z tábora a předá ji nám. Spočítal si, že je pro něj výhodnější, když sám vezme menší sumu, než by se měl dělit s ostatními o větší. Samozřejmě tím zbohatne, ale zase ne tak, aby si mohl najmout velké vojsko."

Něco jsem jim povědět musel a tohle jsem považoval za nejpřijatelnější. Nemohl jsem se vrátit do Lundene a říct, že jsem pomohl Æthelflaed k útěku s jejím milencem. Proto jsem se rozhodl předstírat, že plujeme na pomoc Erikovi, který je připraven zradit svého bratra, aby se s ním nemusel dělit o výkupné. Později jsem chtěl prohlásit, že Erik porušil dohodu se mnou a místo aby předal Æthelflaed mně, odplul s ní někam pryč. Musel jsem samozřejmě počítat, že tím vyvolám Alfredův hněv, ale nebude mě moct obvinit z toho, že jsem zradil Wessex. Dokonce jsem nechal na loď donést velkou dřevěnou truhlu naplněnou pískem a uzamčenou dvěma těžkými petlicemi, navíc s víkem zatlučeným hřeby. Všichni viděli, jak ji mí sluhové na *Mořského orla* přinášejí a ukrývají pod kormidelní plošinu, a nemohlo je napadnout nic jiného, než že jsou v ní peníze pro Erika.

„Před úsvitem vyvedou paní Æthelflaed na loď," pokračoval jsem ke svým mužům, „a s prvními paprsky slunce nad obzorem ji ta loď odveze z Beamfleotu. Ale aby to mohla udělat, je třeba jí uvolnit cestu a

odstranit strážní loď, která stojí napříč řečištěm a je přivázaná k oběma břehům. To je celý náš úkol, uvolnit cestu na moře, a paní Æthelflaed bude volná. Pak se s ní vrátíme do Lundene jako hrdinové a král nám bude vděčný.“

To se jim líbilo. Každého potěší představa, že ho čeká králův vděk a s ním královská odměna, ale mě sevřel strach z toho, že je podvádím a díky mně se spíš dočkají králova hněvu, třebaže mu ušetříme výkupné a pomine hrozba pro Wessex.

„Neřekl jsem vám to předem,“ mluvil jsem dál, „a neví o tom ani Alfred, protože kdybyste věděli, co se chystá, nebo to věděli králové lidé, mohl by se někdo v krčmě opít a vyblábolit to. Pak by o tom nepřátelští zvědové poslali zprávu Sigefridovi, a až bychom připluli k Beamfleotu, přivítalo by nás celé jejich vojsko. Takhle klidně spí a my budeme moct zachránit Æthelflaed i výkupné za ni!“

Ze tmy mi odpověděl jásot, jenom Ralla mlčel. „A jak tu strážní loď odstraníme?“ zeptal se mě, když rozjařené hlasy utichly. „Je větší než naše, navíc má zvýšené a opevněné boky a posádka nespí a je připravená k boji.“

„Udělám to já,“ řekl jsem. „A pomůžou mi s tím Clapa a Rypere. My tři tu loď odstraníme.“

A Æthelflaed bude volná a láska zvítězí a vždy bude vát teplý větřík a celou zimu bude dost jídla a nikdo nikdy nezestárne a stříbro bude růst na stromech a zlato se bude třpytit v trávě jako rosa a šťastná hvězda milenců bude zářit až na věky.

Všechno je přece tak jednoduché.

A my jsme veslovali k východu.

Než jsme vypluli z Lundene, dal jsem sejmout stěžeň a uložit ho na stojany uprostřed lodi, aby nevyčníval nad hladinu a nebylo nás z dálky vidět. Ze stejného důvodu jsme neměli na přídi ani na zádi nasazené orlí hlavy. Zkrátka jsem chtěl, abychom se jevili jako neurčitá temná skvrna na vodě, jakýsi mořský chodící stín.

Dotkl jsem se jílce Hadího dechu, ale necítil jsem v něm žádné chvění, žádnou dychtivost po krvi, a to mě uklidnilo. Doufal jsem, že otevřeme Erikovi cestu na moře bez boje, a pak se budeme dívat, jak

Æthelflaed pluje vstříc svobodě, a Hadí dech bude spát v pochvě vyložené ovčí vlnou.

A potom jsem konečně uviděl na obloze slabou narudlou zář. Věděl jsem, že pochází z ohňů v Sigefridově pevnosti na vrcholu kopce, a jak jsme veslovali stojatou vodou před začátkem přílivu a blížili se k beamfleotskému kanálu, zář se jasnila a za ní se nad kopci, které se mírně svažovaly k východu, objevovaly jiskřičky dalších ohňů. Ty už plály v nových táborech založených posádkami připlouvajících vikinských lodí a táhly se od Beamfleotu k bažinatému Sceobyrigu. „Budou v pokušení zaútočit i bez výkupného," poznamenal Ralla.

„Možná," připustil jsem, i když jsem si nemyslel, že Sigefrid má dost mužů na to, aby si mohl být jistý úspěchem. Wessex nebyl se všemi novými *burhy* tak bezbranný a spíš jsem předpokládal, že Sigefrid bude chtít shromáždit nejméně o tři tisíce mužů víc, než se rozhodne vytáhnout do války, a aby je získal, potřebuje výkupné. „Víš, co máš dělat?" zeptal jsem se Rally.

„Vím," přikývl trpělivě. A věděl i to, že mě k té otázce nevedla nutnost, ale neklid. „Budu čekat na moři a pak tě naložím na východním konci Caningy."

„A když kanál neuvolníme?" zeptal jsem se.

Tušil jsem, že se ve tmě zazubil. „Pak tě naložím stejně a ty rozhodneš, co dál," řekl.

Protože kdyby se mi nepodařilo cestu k ústí uvolnit, zůstala by Æthelflaed uvězněná v zátoce a já bych se musel rozhodnout, jestli poslat *Mořského orla* do boje proti lodi s vyššími boky a po zuby ozbrojenou posádkou. Do toho jsem samozřejmě neměl žádnou chuť a pochyboval jsem, že bychom mohli být úspěšní. Z toho vyplývalo, že musím cestu uvolnit dřív, než bychom byli k boji donuceni nevyhnutelností.

„Zpomalit!" zavolal Ralla na veslaře. Otočil loď k severu a nyní jsme pomalu a opatrně pluli směrem k temnému pobřeží Caningy. „Budeš se muset brodit," řekl mi.

„Jak dlouho zbývá do úsvitu?"

„Víc než polovina noci."

„To je dost času," řekl jsem a právě v tu chvíli *Mořský orel* zadrhl kýlem o bahnitou mělčinu a loď se s trhnutím zastavila.

„Zpátky! Zabrat zpátky!“ houkl Ralla a veslaři se opřeli do vesel opačným směrem, aby *Mořského orla* uvolnili a dostali ho dál od zrádné mělčiny. „Hoďte sebou,“ obrátil se Ralla ke mně. „Tady probíhá odliv rychle. Nechtěl bych zůstat trčet na suchu.“

Dovedl jsem Clapu a Rypera na příď. Dlouho jsem uvažoval, jestli si vzít zbroj a zbraně, když jsem se chtěl vyhnout boji, ale nakonec převážila opatrnost a oblékl jsem si drátěnou košili a připnul oba meče. Jenom svou krásnou přilbu jsem nechal na lodi, neboť jsem se bál, že by mě ve tmě mohl prozradit náhodný odlesk od vlčí hlavy na jejím vrcholu, a místo ní jsem si přetáhl přes hlavu tmavou koženou vložku přilby. Vzal jsem si také černý plášť s bleskem na zádech, který mi Gisela vyšila. Rovněž Rypere a Clapa si zakryli drátěnou košili černým pláštěm a vzali si meče. Clapa si navíc připásal na záda těžkou válečnou sekeru.

„Měls mě vzít taky,“ řekl mi dotčeně Finan.

„Ty budeš velet lodi,“ odpověděl jsem. „A když se dostaneme do problémů, bude na tobě, jak se rozhodneš. Možná nás budete muset opustit a odplout.“

„Zpátky! Zabrat zpátky!“ houkl opět Ralla a veslaři se znovu snažili loď uvolnit, aby neuvázla.

„V žádném případě vás neopustíme,“ prohlásil Finan a podal mi ruku, aby mi pomohl dolů. Chytil jsem se jí, spustil se po boku a nakonec seskočil do bahnité mělčiny.

Mávl jsem Finanovi na rozloučenou a spolu s Clapou a Ryperem jsme se začali brodit ke břehu. Ještě jsem zaslechl zaskřípat a šplouchnout vesla *Mořského orla*, ale když jsem se ohlédl, splynul už temný tvar lodi s tmou.

Přistáli jsme na západním konci Caningy, ostrova, který ohraničoval beamfleotskou zátoku, a vstoupili jsme na pevninu daleko od místa, kde ležely na břehu Sigefridovy lodě. Proto jsem neměl obavu, že by nás stráže na palisádách pevnosti viděly připlouvat. Teď nás však čekala dlouhá cesta tmou. Začali jsme se brodit napříč širokým pásem bahnitého pobřeží, které odliv obnažil, ale šlo se nám těžko a místy jsme museli s bahnem doslova bojovat, abychom se dostali dál. Zapadali jsme do něj, ztěžka vytahovali nohy, brodili se a znovu zapadali až po kolena a kleli přitom. Přílivový pobřežní pás nebyl ani pevnina, ani voda. Ke

všemu nad námi začali létat probuzení vodní ptáci. Měl jsem strach, že nás svým křikem prozradí, ale nemohli jsme proti tomu nic dělat, jen se modlit, abychom už měli pod nohama pevnější zem. Konečně se nám to splnilo, takže jsme mohli postupovat rychleji, i když půda stále páchla solí. Ralla mi řekl, že při vrcholícím přílivu může Caninga zcela zmizet pod vodou, a přitom jsem si vzpomněl na Dány, které jsem kdysi na západním pobřeží Wessexu vylákal těsně před přílivem do bažin a pak je tam nechal, aby se všichni do jednoho utopili. To bylo ještě před bitvou u Ethandunu v době, kdy se zdálo, že osud Wessexu je zpečetěn. Ale Wessex stále žil a Dáni, kteří usilovali o jeho konec, byli mrtví.

Našli jsme stezku. Mezi trsy vysoké trávy spaly ovce, takže to byla ovčí stezka, i když jsme i na ní museli dávat pozor, abychom nezapadli do stružek a tůní, v nichž bublala ustupující voda. Napadlo mě, jestli je tu někde nablízku pastevec, ale na žádného jsme nenarazili – naštěstí, protože by nás mohli prozradit štěkotem jeho psi. Na ostrově zřejmě ovce před vlky nikdo hlídat nemusel. Znovu jsem se ohlédl, jestli uvidím *Mořského orla*, ale přestože se hladina širokého ústí Temesu leskla odrazem měsíčního světla, žádnou loď jsem nespatřil.

Také jsme si už mohli odpočinout, i když předtím jsme museli z jednoho suššího kousku země vyhnat ovce. Clapa téměř okamžitě usnul a začal hlasitě chrápat, zatímco já jsem znovu vyhlížel k ústí Temesu a hledal ve tmě *Mořského orla*. Opět marně. Také jsem myslel na svého přítele Ragnara a na to, jak se zachová, až se před bránou Dunholmu objeví Erik s Alfredovou dcerou. Věděl jsem, že je zprvu bude brát jako zpestření svého života, ale jak dlouho mu to vydrží? Alfred samozřejmě vyšle posly k northumbrijskému králi Guthredovi s žádostí, aby mu dceru vrátil, navíc k Dunholmu upře vlčí pohled snad každý Seveřan, který vládne mečem. Šílenství, pomyslel jsem si, to je správné pojmenování toho, do čeho chce Erik jít a v čem se mu chystám pomoct.

„Co se to děje, pane," vyrušil mě polekaně Rypere a ukázal k Beamfleotu. Otočil jsem se. V pevnosti na kopci plála jasná zář. Než jsem si stačil uvědomit, co to může znamenat, vyšlehly nad palisádou plameny, v horkém vzduchu zavířily jiskry a k temné obloze začal stoupat sloup hustého kouře osvětlený ohněm. Hořela Sigefridova síň! Zaklel jsem, probudil Clapu a vstal.

Sigefridova síň byla v plamenech, a to znamenalo, že celý tábor je na nohou. V tuhle chvíli jsem mohl těžko soudit, jestli oheň vznikl něčí neopatrností, nebo záměrně. Napadlo mě, že ho založil Erik, aby odvrátil pozornost od menší síně a mohl odvést Æthelflaed na loď, ale nezdálo se mi, že by byl Erik schopen riskovat kvůli tomu bratrovu smrt. Znovu jsem zaklel. „Ať ten oheň vznikl jakkoliv, je to pro nás špatné," řekl jsem.

Byla to chvilka, co oheň vznikl, ale rychle přeskočil na vyschlé došky střechy a šířil se dál jako záplava. Zář se zvětšovala, osvětlovala vrchol kopce a vrhala mihotavé stíny přes celou bažinatou pláň Caningy. „Uviděj nás, pane," zamumlal Clapa neklidně.

„Nemáme na vybranou," řekl jsem. Spoléhal jsem se na to, že pozornost posádky strážní lodi bude upřená k ohni a nikdo nebude pátrat po nepříteli na ostrově.

Chtěl jsem dojít k místu na jižním břehu kanálu, kde byla ke kůlu připoutaná záď strážní lodi, přetnout nebo odvázat řetěz a pak nechat proud, aby ji odnesl k druhému břehu, k němuž zůstane připoutaná přídí.

„Jdeme," řekl jsem. Vykročili jsme po ovčí stezce a teď už se šlo snadněji, protože až k nám sahalo světlo požáru. Stále jsem se ohlížel k východnímu obzoru, kde začínala obloha pomalu šednout. Úsvit se blížil, ale do východu slunce zbývala ještě dlouhá doba. V jednu chvíli se mi zdálo, že jsem v dálce zahlédl temnou skvrnu *Mořského orla*, ale mohl to být klam.

Po nějaké době jsme sešli z ovčí stezky a začali se prodírat mezi trsy rákosí, které bylo dost vysoké, abychom se v něm skryli. Znovu nad námi poletovali a křičeli ptáci. Teď už jsme postupovali s nejvyšší opatrností, každých pár kroků jsme se zastavovali a sledovali muže na lodi. Ale jak jsem předpokládal, všichni byli zaujati požárem v táboře a pozorovali ohnivé peklo, z něhož šlehaly plameny vysoko k obloze a ozařovaly mraky rudým světlem. Došli jsme na kraj rákosí a skrčili se za posledními trsy. Asi sto kroků od nás jsem uviděl kůl, k němuž byla připoutaná záď strážní lodi.

„Možná tu sekeru nebudeme potřebovat," řekl jsem Clapovi. Vzali jsme ji s sebou ne jako zbraň, ale jako nástroj, kterým jsme chtěli přeseknout železný řetěz.

„To ten řetěz chceš překousnout, pane?" zeptal se pobaveně Rypere.

Dal jsem mu přátelský pohlavek. „Uděláme to jinak," řekl jsem. „Vylezeš Clapovi na ramena a přetáhneš smyčku řetězu přes vrchol kůlu. Tak to bude rychlejší."

„Ale měli bysme to udělat, ještě než bude světlo," mínil Clapa.

„To nejde," odpověděl jsem. „Nesmíme jim dopřát čas, aby loď znovu připoutali." Uvažoval jsem, že jsem měl možná s sebou vzít víc mužů, a vzápětí jsem si tím byl jistý.

Protože jsme nebyli na ostrově sami.

Položil jsem Clapovi ruku na rameno, aby byl zticha. Vše se změnilo – můj plán se hroutil.

Po jižním břehu kanálu běželi nějací muži. Bylo jich šest a měli meče a sekery – šest ozbrojených mužů, kteří se hnali ke kůlu, k němuž byla připoutaná loď. V tom okamžiku jsem začal chápat, co se stalo, nebo jsem spíš doufal, že to chápu. Musel jsem se okamžitě rozhodnout, i když jsem už věděl, co udělám. Pomyslel jsem na tři Norny u kořenů Yggdrasilu a napadlo mě, že když to bude rozhodnutí špatné, vše, o co se teď snažím, celá naše výprava, skončí fiaskem.

Je možné, že se Erik rozhodl uvolnit si cestu sám, uvažoval jsem horečně.

Třeba nevěřil, že budu včas na místě a pomůžu mu, nebo přišel na to, že takhle dokáže odstranit strážní loď, aniž by útočil na její posádku. Těch šest mužů mohli být Erikovi lidé.

Mohli, ale nemuseli.

„Zabijeme je," zašeptal jsem, i když jsem si byl stěží vědom, že jsem promluvil, stejně jako jsem si stěží uvědomoval důsledky svého rozhodnutí.

Clapa na mě pohlédl, jako by se chtěl přesvědčit, jestli to myslím vážně.

„Jdeme!" zasyčel jsem a zároveň jsem vyskočil. „Za mnou, rychle!"

Ze strážní lodi začali po těch šesti vrhat kopí, ale zatím žádného nezasáhli. V tu chvíli jsme se už všichni tři hnali ke kůlu. Rypere, nejlehčí a nejrychlejší z nás, se dostal přede mě, a tak jsem ho levou rukou stáhl zpátky, zatímco pravou jsem vytahoval Hadí dech.

Těch šest bylo u kůlu dřív než my a jeden z nich, mohutný muž, se rozmáchl sekerou, aby přeťal řetěz. Než to však stačil udělat, zabodlo se mu do stehna kopí vržené z lodi. Muž vykřikl, zavrávoral a divoce

zaklel. To už nás ale zaslechli jeho druzi, otočili se a chvíli na nás v úžasu civěli. Překvapili jsme je.

Vyrazil jsem bojový pokřik a vrhl se na ně. Byl to šílený, bezhlavý útok. Kterýkoliv z té šestice mi mohl vrazit meč do břicha a pak už bych se jen válel v kaluži krve, ale bohové stáli při mně. První rána Hadího dechu bouchla do kovové puklice štítu, ale byla tak mocná, že jsem jí srazil muže k zemi. Stačil jsem postřehnout, že Clapa se už ohání mohutnou sekerou a Rypere tančí mečový tanec, jak ho to naučil Finan, takže jsem se mohl věnovat muži, kterého jsem srazil. Pokusil se zvednout, ale znovu jsem ho srazil ranou do přilby, pak jsem se otočil a zaútočil na toho se sekerou, který se předtím chystal přeseknout řetěz.

Uviděl mě a ve chvíli, kdy se otočil, jsem ve světle odraženém od mraků zahlédl pod horním okrajem jeho přilby jasně rudé vlasy a za lícními štíty rudý vous. Eilaf Rudý, blesklo mi v mysli, Haestenův přísežný muž. A v tu chvíli jsem věděl s naprostou jistotou, co se v dnešní zrádné ráno stalo.

Že Sigefridovu síň zapálil Haesten.

A že se musel zmocnit Æthelflaed.

A že se nyní jeho lidé snaží otevřít zatarasený kanál. Přišli jsme, abychom to udělali my, a teď budeme bojovat na Sigefridově straně, aby zůstal zavřený. Proto jsem na Eilafa zaútočil, a když uskočil, rozmáchl jsem se k další ráně a zůstal na chvíli nekrytý. Využil toho a sekl mě sekerou do boku, ale zásah neměl sílu a čepel mi sklouzla po drátěné košili, aniž mě zranila. Kolem hlavy mi proletělo kopí vržené z lodi a další se zabodlo do kůlu. Eilaf byl rychlý a znovu po mně máchl sekerou. Neměl jsem štít, kterým bych se mohl krýt, a nezbývalo mi než uskočit, a to bylo na močálovité půdě riskantní. Navíc on štít měl a mé útoky jím kryl. V jednu chvíli jsem za sebou zaslechl čvachtání a pomyslel si, že nám jdou na pomoc muži ze strážní lodi. Pak se z místa, kde bojovali Clapa a Rypere, ozval výkřik, ale neměl jsem čas starat se, kdo to byl. Opět jsem zaútočil ve snaze využít toho, že meč je rychlejší zbraň než těžká sekera, ale i Eilaf se už znovu rozmachoval, a tak v okamžiku, kdy měl pravou ruku vzadu, musel vyrazit štítem proti mé ráně. Stihl to, jenže místo aby ránu kryl, stačil ji jen okovaným lemem štítu srazit, takže čepel Hadího dechu po kovu sklouzla a hrot zasáhl Eilafa do čela těsně pod okrajem přilby.

Byla to jen sražená rána, přesto jsem cítil, že ostrý hrot zbraně prorazil kost. To už měl Eilaf sekeru nad hlavou a ťal po mně, ale chabě, a já jsem stačil zachytit levou rukou topor a odvrátit zbraň stranou. Tím jsem zároveň vyvedl Eilafa z rovnováhy, až se zapotácel. Z čela se mu řinula krev a stékala mu do očí. Kopl jsem ho do zraněné nohy, a když znovu zavrávoral, bodl jsem ho zespodu do břicha a tentokrát pronikl hrot meče drátěnou košilí do těla. Ryšavec sebou škubl jako nabodnutý úhoř, ale sekeru nepustil, dokonce se mi ji snažil vytrhnout, třebaže se mu obličej stále víc zaléval krví. Zaklel jsem, vykopl mu sekeru z ruky a pak mu jedinou ranou Hadího dechu proťal hrdlo. Padl do bláta a škubal sebou v smrtelných křečích. Kolem proběhlo několik mužů z posádky strážní lodi. Sehnul jsem se, strhl z Eilafovy hlavy přilbu, a i když z ní kapala krev, narazil jsem si ji na hlavu. Doufal jsem, že mi lícní štíty zakryjí tvář.

Nemohl jsem si být jistý, jestli mě někdo z posádky strážní lodi neviděl na Sigefridově hostině, a kdyby mě teď poznal, mohli by obrátit meče proti mně. Bylo jich deset nebo jedenáct a během chvíle pobili Eilafovy muže, ale až potom, co Clapa utržil své poslední a smrtelné zranění. Chudák Clapa, dobrácký obr s pomalým myšlením, ale neohrožený bojovník, ležel na zemi s otevřenými ústy a vousem plným krve. Nevěděl jsem, co se stalo, ale když jsem viděl, jak se jeho mohutné tělo křečovitě zachvívá, skočil jsem k němu, našel jeho meč, vložil mu ho do ruky a sevřel mu prsty kolem jílce. Teprve pak jsem uviděl hroznou ránu na hrudi, zřejmě sekerou, protože mu z rozseknuté drátěné košile trčela zpřerážená žebra a z protržených plic bublala krev.

„Kdo jsi?“ vyštěkl na mě jeden z mužů.

„Ragnar Olafson,“ řekl jsem první dánské jméno, které mě napadlo.

„A co tady děláš?“

„Naše loď uvízla na pobřeží,“ odpověděl jsem. „Vydali jsme se hledat pomoc.“

Ryperovi tekly po tváři slzy. Držel Clapu za levou ruku a pořád dokola opakoval jeho jméno.

Bojovníci navazují přátelství v boji. Popichují se, posmívají se jeden druhému, někdy se i urážejí, ale boj proti společnému nepříteli je sbližuje těsněji, než kdyby byli bratři. A Clapa a Rypere byli přátelé, kteří tohle poznali a sblížili se víc než jiní, třebaže Clapa byl Dán a Rypere Sas.

Jenže teď Clapa umíral a Rypere plakal. Nebyly to však slzy slabosti, ale hněvu a mně nezbylo, než držet Clapovy prsty sevřené kolem jílce meče. „Pane," řekl náhle Rypere. Otočil jsem se a uviděl, že se k nám řítí další horda mužů.

Haesten poslal celou posádku jedné lodi, aby uvolnila kanál. Samotná loď stála zabořená v bahně asi sto kroků od nás a za ní jsem viděl další lodě připravené vyplout, až bude cesta na moře volná. Takže Haesten a všichni jeho bojovníci prchali z Beamfleotu a unášeli Æthelflaed s sebou, zatímco na druhé straně kanálu se ze strmého svahu bezhlavě hnali Sigefridovi a Erikovi muži, aby se pokusili zrádného Haestena zastavit.

A Haestenovi bojovníci se zase hnali na nás.

„Štítovou hradbu!" zvolal kdosi. Neměl jsem ponětí, kdo to byl, jenom mě napadlo, že zde, na tomhle pustém bažinatém břehu, zemřeme. Pohladil jsem Clapovu zkrvavenou tvář a pak mi padl pohled na jeho sekeru, která ležela vedle v blátě. V tu chvíli jsem pocítil stejný hněv jako Rypere. Zastrčil jsem Hadí dech do pochvy a chopil se těžké sekery s širokou čepelí.

Haestenovi muži přibíhali s řevem, hnáni vědomím, že musí uniknout ze zátoky dřív, než je Sigefridovi muži pobijí. Haesten udělal, co mohl, aby Sigefridovi ztížil pronásledování, a zapálil také lodě vytažené na břeh na druhé straně kanálu. Zahlédl jsem ty nové ohně a stačil si všimnout, jak rychle se šíří do lanoví napuštěného smolou, ale na víc jsem neměl čas, protože jsem se musel připravit na boj.

A ten se blížil, jak se k nám blížili Haestenovi řvoucí muži. Zdálo se, že jim nemůžeme odolat, ale ten, kdo zvolal, abychom utvořili štítovou hradbu, si vybral skvělé místo, protože před ním se napříč klikatila jedna z mnoha stružek, které protkávaly ostrov. Nebyla široká, jen takový bahnitý potůček, ale útočníci začali na jeho březích klouzat a my jsme se vrhli vpřed. Teď jsme křičeli my a já jsem cítil, že se hněv ve mně změnil v bojovou zuřivost. Máchl jsem sekerou proti muži, který se právě zvedal, a můj válečný řev přešel v triumfální výkřik, když jsem ucítil, že mu těžká čepel rozpoltila přilbu, prorazila lebku a rozsekla mozek. Kolem se rozstříkla temná krev a já jsem vytrhl sekeru a s řevem se rozmáchl k další ráně. Neuvědomoval jsem si nic kolem sebe, jen jsem cítil, že mě ovládla zuřivost boje, to zvláštní šílenství, které ústí až

v radost a rozkoš z krve. Celá naše štítová hradba se posunula k okraji strouhy, kde se v bahně potáceli naši nepřátelé, a začalo zabíjení. V měsíčním světle se matně blýskaly čepele, všude stříkala krev černá jako smola a muži křičeli stejně divoce jako ptáci ve tmě nad námi.

Zaskočili jsme je, ale to nám vydrželo jen chvíli, a pak nás začali obkličovat z obou boků, protože jich bylo víc. Opět se mi zdálo, že nemáme naději a musíme u toho prokletého kůlu zemřít, ale pak jsem uviděl, že ze strážní lodi seskakují další muži a brodí se mělčinou, aby napadli útočníky na levém křídle. Haestenovi bojovníci však byli stále v přesile a za těmi, které jsme srazili k zemi, se drali další, překračovali své umírající druhy, útočili na naši štítovou hradbu a pomalu nás tlačili zpátky. Stále jsem bojoval bez štítu, ale to mi umožňovalo ohánět se sekerou, kterou jsem držel oběma rukama, a tak se bránit proti dotírajícím útočníkům, třebaže jeden muž, na něhož jsem sekerou nedosáhl, na mě neustále dorážel dlouhým kopím. Rypere vedle mě sebral ze země odhozený štít a snažil se mě jím krýt, ale kopiníkovi se v jednu chvíli podařilo bodnout nízko pod spodní okraj štítu a zasáhnout mě hrotem do lýtka levé nohy. Mrštil jsem po něm sekeru, zasáhl ho těžkou hlavicí do tváře a pak jsem vytrhl z pochvy Hadí dech a nechal ho křičet jeho válečnou píseň. Cítil jsem, že zranění na lýtku je jen lehké, zato ta, která jsem rozdával Hadím dechem, byla smrtelná. Jeden z Dánů, s výrazem šílence a široce otevřenými bezzubými ústy, po mně máchl sekerou, ale Hadí dech ho zbavil duše s takovou lehkostí, že jsem se neubránil triumfálnímu smíchu, když jsem vytrhával čepel z jeho břicha. „Držíme je!“ zařval jsem a naštěstí si nikdo nevšiml, že to bylo anglicky. Ale i když naše štítová hradba před kůlem opravdu odolávala náporu útočníků, Haestenovi muži postupně obklíčili levé křídlo naší řady a ta, napadána z obou stran, se nakonec rozpadla. Muži ze strážní lodi utíkali a nám nezbylo, než je následovat. Klopýtali jsme zpátky, do štítů nám tloukly čepele mečů, těžké sekery štípaly jejich desky, kov třeskal o kov a my jsme ustupovali stále dál, neschopni udržet pozici proti velké přesile. Zahnali nás až za uvazovací kůl a teď už bylo tolik světla, že jsem uviděl zelený sliz na jeho patě, kterou obepínal masivní zrezivělý řetěz.

Haestenovi muži vyrazili triumfální pokřik. Křičeli s široce rozevřenými ústy, oči rozzářené odrazem světla z východu i radostí,

neboť si byli jisti, že zvítězili. A my jsme prchali pryč, protože jsme neměli sílu je zastavit. Jinak ty chvíle těsně před rozbřeskem neumím a nemohu popsat. Šedesát nebo sedmdesát mužů se nás snažilo pobít a už také pobili část posádky strážní lodi a my zbývající jsme prchali zpátky a já jsem byl znovu přesvědčen, že zde, na tomto pustém přílivovém pásu plném hustého bahna, musím zemřít. Jenže útočníci se spokojili s tím, že nás zahnali, a otočili se zpátky k uvazovacímu kůlu a řetězu. Někteří nás stále provokovali a vyzývali k boji, ale další se už pokoušeli řetěz přetnout. Za nimi jsem viděl proti temné obloze ještě temnější siluetu Haestenovy lodi připravené k tomu, aby ji posádka stáhla do vody a vyplula.

Čepele seker zvonily o kov, pak se ozvaly radostné výkřiky a těžký řetěz sklouzl bahnem do vody jako had. Teď už probíhal příliv a nápor stoupající vody začal unášet uvolněnou loď k západu. Uvědomil jsem si, že nemohu dělat nic víc než sledovat, jak se Haestenovi otvírá cesta k úniku.

Haestenovi muži se rozběhli zpátky ke své lodi. Řetěz mezitím zmizel pod vodou, jak ho strážní loď pomalu táhla pryč. Vzpomínám si, že jsem vrávoral bahnem opřený o Rypera a v levé botě mi čvachtala krev. Svíral jsem jílec Hadího dechu, ale věděl jsem, že jsem bezmocný a nemohu zabránit, aby další únosce odvezl Æthelflaed do ještě horšího zajetí.

Teď bude výkupné za ni dvakrát tak vysoké, pomyslel jsem si, a Haesten získá větší bohatství, než si kdy jeho nezřízená chtivost dokázala představit – takové, které mu umožní shromáždit dostatečně velké vojsko, aby mohl zničit Wessex. A pak se stane králem, a to jen proto, že jeho lidé přesekli řetěz a cesta po Hothlege se otevřela.

Dračí spár – tak se jmenovala jeho loď – byl připraven vyplout jako první, jakmile se cesta k moři uvolní. Haesten, pyšný jako vždy, stál v plné zbroji a ve vlajícím plášti na přídi, přilba se mu v mdlém ranním světle leskla, čepel meče se blýskala a on se usmíval. Byl vítěz. Nepochyboval jsem, že má s sebou Æthelflaed, a za *Dračím spárem* bylo připraveno dalších dvacet lodí – jeho flotila, jeho bojovníci.

Teprve teď doběhli Sigefridovi a Erikovi muži na břeh, spouštěli na vodu lodě, které zůstaly ušetřeny ohně, a dávali se do boje se zadními loděmi Haestenovy flotily. V záři hořících lodí jsem viděl, jak se blýskají zbraně. Jenže teď už bylo pozdě. Cesta kanálem se otvírala.

Strážní loď, připoutaná pouze přídí, se odsouvala stále rychleji k protějšímu břehu a bylo jasné, že během několika dalších chvil se úzký kanál zcela uvolní. Posádka Haestenovy lodi vnořila vesla do vody, aby udržela *Dračí spár* v klidu proti postupujícímu přílivu, a já jsem věděl, že každým okamžikem mohou veslaři zabrat a štíhlé plavidlo propluje kolem bezmocné strážní lodi k východu, k novému táboru a k budoucnosti, která položí k Haestenovým nohám království jménem Wessex.

Nikdo kolem mě neřekl ani slovo. Neznal jsem muže, vedle nichž jsem bojoval, a oni neznali mě, jenom jsme tam stáli a bezmocně sledovali, jak se kanál rozšiřuje a nebe na východě jasní. Slunce se teprve chystalo vykouknout nad obzor, ale obloha nad ním už teď plála rudým, zlatavým a stříbřitým jasem, v němž se na chvíli zaleskly mokré plochy vesel Haestenovy lodi, když je veslaři zvedli, připraveni vyplout. A pak už Haesten křikl povel, vesla se ponořila do vody a dlouhá vikinská loď vyplula.

Jenže v tu chvíli jsem si uvědomil, že v Haestenově hlase nezazněl triumf, ale panika. „Vpřed!“ houkl. „Zaberte! Vpřed!“

Nechápal jsem, co se stalo. Žádná ze Sigefridových lodí, chvatně spuštěných na vodu, mu nebyla nablízku a před sebou měl volnou cestu k moři, a přesto jsem v jeho hlase jasně rozeznal strach. „Zaberte! Hněte sebou! Rychle!“ poháněl veslaře a *Dračí spár* klouzal stále rychleji k východu a do bezpečí. Jeho dračí hlava s tlamou plnou vyceněných zubů jako by vyzývala k boji samotné slunce.

A pak jsem konečně uviděl, co způsobilo Haestenovu paniku.

Připlouval *Mořský orel*.

* * *

Finan se rozhodl jednat. Později se mi to snažil vysvětlit, ale ani pak nedokázal říct, co ho k tomu přimělo. Možná pouhý instinkt, možná něco jiného. Věděl, že chci uvolnit kanál, ale také si uvědomoval, že když do něj vpluje s *Mořským orlem*, zase ho zatarasí. Přesto se k tomu rozhodl. „A pak jsem uviděl tvůj plášť, pane,“ řekl.

„Můj plášť?“

„Poznal jsem tě podle toho blesku. A neútočils na kůl, ale bránils ho.“

„Co kdyby mě zabili a někdo si můj plášť vzal?“ namítl jsem.

„Taky jsem poznal Rypera," pokračoval Finan. „Takového malýho škaredu si člověk nemůže splíst." A tak řekl Rallovi, aby vplul s *Mořským orlem* do kanálu. Čekali připraveni u východního konce Ostrova Dvou stromů, bažinatého a mokřinatého kousku země, který tvořil severní břeh vstupu do kanálu, takže stačilo odrazit a příliv je začal unášet do Hothlege. Těsně předtím, než vpluli do kanálu, pak Ralla poručil složit vesla do lodě a řídil *Mořského orla* tak, aby narazil přídí do řady vesel na levé straně *Dračího spáru*.

Sledoval jsem to. *Mořský orel* plul středem kanálu, zatímco Haestenova loď blíž k našemu břehu, takže jsem neviděl, jak se dlouhá vesla lámou, zato jsem zaslechl praskot dřeva. Slyšel jsem, jak se láme jedno veslo po druhém, a také výkřiky Haestenových veslařů, kterým náraz vrazil žerdě vesel do hrudi. Pak najel Mořský *orel* do kormidelního vesla *Dračího spáru*, vrhl Haestenovu loď na mělký bahnitý břeh Caningy a nakonec se zarazil i on, když se vzpříčil mezi odsunutou strážní lodí a *Dračím spárem*. Kanál byl tedy znovu zablokován, tentokrát dokonce třemi plavidly.

To už vyšel nad mořskou hladinu celý kotouč slunce a zaplavil svět oslepujícím jasem nového dne.

A v beamfleotské zátoce znovu propukl boj na život a na smrt.

Haesten poručil svým mužům, aby na *Mořského orla* zaútočili a jeho posádku pobili. Nemohl vědět, čí je to loď, ale zmařila mu cestu k úniku, a to stačilo. Jeho muži se tedy s řevem vrhli na nového nepřítele a přeskakovat na *Mořského orla*, jenže tam už na ně čekal Finan s bojovníky mé družiny a na veslařských lavicích na přídi se střetly dvě štítové hradby. Sekery a kopí, meče a štíty. Chvíli jsem mohl boj jen sledovat. Slyšel jsem bouchání štítů o sebe a viděl blýskat se čepele. Na *Mořského orla* se však hrnuli další Haestenovi muži.

Ve vstupu do kanálu se rozpoutal boj. Za třemi loděmi, které ho blokovaly, odnášel příliv zbývající plavidla Haestenovy flotily zpátky k lodím hořícím na břehu. Ale to už proti nim vyplouvaly Sigefridovy lodě, které nezachvátily plameny, a i tam se schylovalo k boji. Síň v pevnosti na vrcholu kopce stále hořela, stejně jako lodě na břehu Hothlege, a světlo nového dne tak zastíral závoj kouře. A pod ním umírali muži, na jejichž těla se jako vločky černého sněhu snášel popel.

Houf Haestenových mužů, kteří nás zahnali do bahna a uvolnili řetěz připoutané lodi, se nyní snažil dostat mělkou vodou k *Dračímu spáru*, aby podpořil své druhy v boji s posádkou *Mořského orla*. Rozhlédl jsem se kolem sebe. „Za nimi!“ zvolal jsem.

Nebyl důvod, proč by mě měli Sigefridovi muži poslechnout. Nevěděli, kdo jsem, viděli jen, že jsem bojoval po jejich boku, ale pochopili, co je v tuto chvíli třeba udělat. Haesten zradil jejich vůdce, a proto musel zemřít!

A ti, co nás předtím donutili k potupnému ústupu, na nás zapomněli. Teď už byli na palubě *Dračího spáru* a drali se na *Mořského orla*, takže když jsme vylézali na jejich loď, nikdo nám nekladl odpor. Muži, které jsem vedl, byli mí nepřátelé, ale oni to nevěděli a šli za mnou ochotně, dychtiví sloužit svému pánu. Udeřili jsme na Haestenovy muže zezadu a v prvních chvílích jsme je pobíjeli jako mouchy. Naše meče je bodaly do zad a oni umírali, aniž viděli, kdo na ně útočí. Jenže to trvalo jen krátce a pak se ti, co přežili náš první nápor, otočili a naráz stála naše hrstka znovu proti obrovské přesile.

Haestenova loď byla doslova přecpaná bojovníky, přitom na přídi *Mořského orla* už nebylo místa, kam by mohli přeskočit a zapojit se do boje. Teď však měli muži na *Dračím spáru* svého nepřítele – nás.

Opět jsme tedy stáli proti přesile, ale ve zcela jiné situaci. Jejich loď byla úzká a naše malá štítová hradba, kterou na břehu snadno z obou stran obklíčili, se táhla přes celou šířku paluby, navíc útočníkům překážely veslařské lavice, takže museli postupovat pomalu, aby o ně nezakopli. Avšak stále v nich žil sen, který jim vylíčil Haesten, a dychtivost po zlatu a stříbru je hnala proti nám. Měli Æthelflaed a potřebovali nás pobít, aby si otevřeli cestu k bohatství. Teď už jsem měl štít po bojovníkovi, kterého jsem zabil při našem prvním náporu, a stál jsem, s Ryperem napravo a neznámým mužem nalevo, připravený čelit dalšímu útoku.

A znovu jsem svíral v ruce Hadí dech. V štítové hradbě je obvykle výhodnější kratší meč, ale teď jsme stáli za veslařskou lavicí a nepřítel nemohl až těsně k nám. Uprostřed lodi sice žádná lavice nebyla, ale zase tam vadil stojan na uložení stěžně, a tak jsem musel dávat pozor na situaci na obou stranách stojanu a hlídat si, odkud mi hrozí větší nebezpečí. V jednu chvíli vylezl na lavici před Rypera muž s

rozsochatým vousem a rozmáchl se, aby Ryperovi rozpoltil hlavu sekerou. Zdvihl však štít příliš vysoko a Hadí dech v mé ruce mu zespodu proklál břicho, přitom jsem nalehl na meč a smýkl vousáčem do strany, takže sekera švihla do prázdna za Rypera. Muž zařval bolestí a ve stejném okamžiku mi do štítu bouchla rána mečem nebo sekerou, ani jsem nevěděl odkud. Vyrval jsem zkrvavenou čepel z probodnutého břicha a muž se sesul a zkroucený spadl z lavice na stranu.

Pak jsem postřehl, že přede mnou bleskl hrot kopí, a ještě jsem stačil ránu odvrátit štítem. Vzápětí jsem srovnal štít s Ryperovým štítem a hned nato jsme tak kryli další ránu kopím. Pomyslel jsem si, že takhle do nás mohou bušit celé dopoledne a k ničemu to nepovede. Aby naši obranu prolomili, museli by přelézt všechny překážky a bojovat s námi tváří v tvář. Díval jsem se přes okraj štítu a viděl vousaté tváře plné nenávisti. Křičeli na nás urážky, a i když jsem jim nerozuměl, protože řvali jeden přes druhého, věděl jsem, že zaútočí znovu. A zaútočili. Vyrazil jsem štítem proti prvnímu, který vylezl na lavici po mé levé straně, a současně ho bodl Hadím dechem do nohy. Byla to jen lehká rána, zato hrot puklice mého štítu ho zasáhl tvrdě do břicha a srazil dozadu. Ucítil jsem, že i mě zasáhl nepřátelský meč pod štít, ale čepel nepronikla drátěnou košilí a nezranila mě. Všichni Haestenovi muži na lodi se teď obrátili proti nám a ti vzadu tlačili své druhy před naše zbraně. Stále jsme se jim stačili bránit, ale velká přesila nás nutila k ústupu už jen svým množstvím. Také jsem si nejasně uvědomoval, že část našich spolubojovníků nám kryje záda před útoky Haestenových mužů, kteří přeskočili na *Mořského orla* a teď se snažili vrátit na svou loď. Dvěma mužům se podařilo dostat se za stojan na uložení stěžně a vrazit do mě štíty. Zapotácel jsem se dozadu, přitom jsem o něco zakopl a ztěžka dosedl na okraj veslařské lavice. V panice jsem naslepo bodl Hadím dechem a ucítil, že hrot meče prorazil drátěnou košili a vnikl do těla. Do štítu mi bouchl něčí úder. Bezděčně jsem štít zvedl, abych odvrátil další útok, přitom můj meč stále vězel v těle muže, kterého jsem probodl, takže jsem v tu chvíli byl téměř bezbranný. Naštěstí mě jako zázrakem žádná rána nesrazila. Pak už jsem vytrhl Hadí dech, vstal, a právě když jsem srovnal svůj štít s ostatními, zachytil mi jeho horní okraj ozubem sekery kdosi z nepřátel přede mnou a snažil se mi ho stáhnout dolů. Prudkým trhnutím jsem se sekery zbavil, znovu štít zvedl, a

protože už jsem měl meč volný, bodl jsem jím proti útočníkovi se sekerou. Všechno jsem to dělal instinktivně, veden bojovou zuřivostí a nenávistí k nepříteli, a dnes mi to vše splývá v jednu neurčitou šmouhu.

Jak dlouho ten boj trval?

Mohla to být chvíle, ale také celá věčnost. Dodnes o tom nemám představu. Poslouchám pěvce, jak zpívají o dávných bojích, a vždy si myslím ne, takhle to nebylo. Ani boj na Haestenově lodi se nepodobal ničemu z toho, co o něm slýchám v jejich písních. Nebylo na něm nic skvělého ani hrdinského a nebojoval tam žádný nepřemožitelný rek, který pobíjí všechny kolem svým nezdolným mečem. Byl to zmatek a panika. Byl to potupný strach. Byli to muži, kteří si káleli a močili do kalhot hrůzou ze smrti, kteří krváceli z ran, křičeli bolestí a naříkali nebo plakali zoufalstvím jako malé děti. Byl to chaos míhajících se čepelí, praskajících štítů a výpadů naslepo, ale také nohou klouzajících v kalužích krve, mrtvol s rozhozenými údy a zraněných, kteří si drží vyhřezlá střeva, třebaže jim už stejně nikdo a nic nepomůže a zemřou. A tohle všechno pěvci oslavují, protože se to od nich čeká, a opěvují to vzletnými slovy, neboť lidí chtějí slyšet o hrdinech a hrdinských skutcích, ne o chaosu, vyhřezlých střevech a krvi, jež stékala do beamfleotského kanálu a v praménccích se kroutila ve vodě, až ji proud rely odnesl do chladného zeleného moře, kde se rozplynula.

Na začátku to byly dvě bitvy. Moji muži na *Mořském orlu*, vedeni Finanem a podpořeni zbytky posádky Sigefridovy strážní lodi, se zoufale bránili přesile Haestenových bojovníků. My jsme jim útokem na *Dračí spár* pomohli, zatímco na vzdáleném konci kanálu, kde hořely lodě, útočili Sigefridovi a Erikovi muži na zadní voj Haestenovy flotily.

Ale teď se situace změnila. Erik už dávno poznal, co se stalo v ústí kanálu, a místo aby se pokusil vyplout se svými lidmi lodí, vedl je po jižním břehu a přebrodil s nimi úzký kanál oddělující Ostrov Dvou stromů, až se dostali k strážní lodi uvízlé na břehu, vrhli se na ni a posílili Finanovu štítovou hradbu. A byla to posila v pravý čas, neboť první lodě Haestenovy flotily už připlouvaly na pomoc svému vůdci a na *Mořského orla* se pokoušeli dostat další a další muži, zatímco zbývající vylézali na palubu *Dračího spáru*. Když Sigefridovi muži uviděli, o co se snaží Erik, mnozí se vrhli za ním. Sám Sigefrid pak našel na vodě dost místa a vedl svou menší loď proti přílivu k boji v ústí kanálu, který

blokovaly tři lodě zaklesnuté do sebe. Teď už nastal takový zmatek, že muži bojovali, aniž vlastně věděli s kým, možná dokonce s každým, kdo právě stál proti nim. Vzpomínám si, že takhle nějak jsem si představoval boje, které nás čekají v Odinově síni mrtvých, v místě nekonečných radostí, v němž mrtví válečníci celý den bojují, aby nakonec ti padlí vstali a mohli spolu všichni celou noc pít, hodovat a milovat se s ženami.

Erikovi muži tedy vtrhli na *Mořského orla* a pomohli Finanovi vytlačit útočníky z lodi. Někteří Haestenovi bojovníci skákali do vody, i když tam byla dost velká hloubka na to, aby se utopili, jiným se podařilo uniknout na Haestenovy lodě, které právě připluly, ale ti nejurputnější utvořili na přídi *Mořského orla* štítovou hradbu, stále ochotní bojovat. Jenže Finan s Erikovou pomocí mezitím již svou bitvu vyhrál, a to znamenalo, že mnozí z jeho mužů mohli přeskočit na palubu *Dračího spáru* a posílit naši sužovanou štítovou hradbu. A když Haestenovi muži viděli, že je nečeká nic jiného než smrt, jejich bojové odhodlání opadlo, stáhli se zpátky a z bezpečné vzdálenosti na nás pokřikovali urážky. Teď čekali oni na náš útok.

A právě v tu dobu, v tu krátkou přestávku, během níž muži na obou stranách zvažovali, co je čeká nebo může čekat v příštích chvílích, jsem uviděl Æthelflaed.

Krčila se pod kormidelní plošinou *Dračího spáru*, odkud sledovala boj. Držela kolem ramen své dvě služky a pozorovala krvavá jatka před sebou vytřeštěnýma očima, ale zdálo se, že beze strachu. Anebo možná toho strachu prožila v posledních hodinách tolik, že už všechny ty hrůzy přestala vnímat. Později jsme se dozvěděli, jak to bylo. Haesten poručil zapálit Sigefridovu síň, v nastalém zmatku přepadli jeho muži stráž, kterou Erik postavil před malou síní, strážce pobili, vyvlekli Æthelflaed ven a dopravili ji na čekající *Dračí spár*. Byl to chytře vymyšlený a dobře provedený plán a zřejmě by Haestenovi vyšel, nebýt nás, připraveného *Mořského orla* a Finanovy rozhodnosti. To Haestenovi vše zhatilo, a proto nyní do sebe stovky mužů sekaly a bodaly v divoké řeži, v níž nikdo pořádně nevěděl, kdo je jeho nepřítel, a možná už bojovali jen z pouhé radosti ze zabíjení, jež se tak málo liší od šílenství.

A pak jsem zaslechl Haestena a jeho řev, kterým hnal své muže do boje. „Bijte je! Všechny je pobijte!“ V tuto chvíli by mu stačilo pobít nás a Erikovy bojovníky a stále ještě mohl uniknout, ale už se rychle blížila

Sigefridova loď. Její kormidelník ji vedl přímo k třem plavidlům blokujícím kanál, a když jsem ji uviděl, zbývaly jí k nim jen tři rázy vesel. Vrazila do přídi *Mořského orla* právě tam, kde stáli ve štítové hradbě poslední Haestenovi muži, povalila je a klounovcem prorazila bok přídě Mořského orla. Prudký náraz také málem svrhl Sigefrida z křesla, ale udržel se v něm a v medvědím plášti a s mečem v ruce křičel na nepřátele a vyzýval je, ať k němu přijdou blíž, aby je mohl pobít.

Sigefridovi muži se okamžitě vrhli do boje, zatímco Erik, s divoce vlajícími vlasy, už přeběhl záď *Mořského orla*, přeskočil na palubu *Dračího spáru* a prosekával se k Æthelflaed. Vývoj boje se v tuto chvíli zcela obrátil. Příchod Erika a nyní i Sigefrida donutil Haestenovy bojovníky k ústupu. Nejdřív se k němu rozhodli ti, co zůstali na *Mořském orlu*. Viděl jsem, jak se derou zpátky na *Dračí spár*, a myslel si, že je k tak rychlému útěku dohnal zuřivý útok Sigefridových mužů. Ale pak jsem uviděl, že důvod je jiný. *Mořský orel* se potápěl. Sigefridova loď mu prorazila bok a dírou se dovnitř valila voda.

„Bijte je!“ křičel Erik. „Bijte je!“ Naše hradba se pohnula vpřed a nepřátelé před námi ustupovali od jedné lavice k druhé. Tlačili jsme je neúprosně, přelézali překážky, ale stále jsme přitom museli krýt štíty déšť ran. Znovu jsem bodl naslepo Hadím dechem, ale zasáhl jen něčí štít. Nad hlavou mi zasvištěla sekera a minula mě jen proto, že se loď prudce naklonila, když ji postupující příliv zvedl z bahna. *Dračí spár* plul.

„Vesla!“ houkl nějaký mocný hlas.

Další sekera mi bouchla do štítu takovou silou, že v něm zůstala zaseknutá. Přes okraj štítu jsem uviděl muže s očima vytřeštěnýma jako šílenec, který se snažil sekeru vytrhnout. Bodl jsem ho Hadím dechem do hrudi a muž na mě civěl ještě ve chvíli, kdy mu hrot čepele vnikl do srdce.

„Vesla!“ ozvalo se znovu. Byl to Ralla a křičel na ty z mých mužů, kteří se už nemuseli bránit před Haestenovými útočníky. Pomyslel jsem si, že se musel zbláznit, když se pokouší plout s potápějící se lodí.

Jenže Ralla se nezbláznil, naopak uvažoval rozumně. *Mořský orel* se skutečně potápěl, ale *Dračí spár* plul a jeho příď mířila do otevřeného ústí kanálu. Při předchozím nárazu zpřerážel Ralla Haestenově lodi celou

jednu řadu vesel a teď honil své muže, aby na ni přenesli vesla z *Mořského orla*. Pochopil jsem, že se chce *Dračího spáru* zmocnit.

Avšak na Haestenově lodi stále zuřil boj. Sigefridovi bojovníci přeběhli potápějící se příď *Mořského orla*, dostali se na kormidelní plošinu nad Æthelflaed a odtud sekali do nepřátel, kteří ustupovali před naší hradbou, a dotírajícími Erikovými muži. Erik neměl štít, a když jsem viděl, jak bezhlavě se vrhá do boje, nechápal jsem, jak je možné, že už dávno neleží v krvi. Ale jeho bohové stáli při něm, aspoň do této chvíle, a Erik žil, zatímco jeho nepřátelé umírali. A ze zádě se hrnulo stále víc Sigefridových mužů, takže Haesten a jeho posádka byli sevřeni ze všech stran.

„Haestene!“ zvolal jsem, „pojď si pro smrt!“

Uviděl mě a zatvářil se užasle, ale těžko jsem mohl čekat, že mě poslechne. Chtěl žít, aby mohl znovu bojovat. Jeho *Dračí spár* plul, i když v tak mělké vodě, že drhl kýlem o bahnité dno, ale Haesten zvolil jinou cestu úniku. Skočil do vody a spolu se svými muži se brodil podél břehu ke svým dalším lodím, takže během krátké chvíle zuřivý boj ustal.

„Mám ji! Mám tu děvku!“ zvolal Sigefrid, jemuž se nějak podařilo dostat na *Dračí spár*. Nepřenesli ho tam jeho muži, protože křeslo s madly na přenášení bylo stále na lodi, která narazila do *Mořského orla*, takže se tam musel dovléct obrovskou silou svých paží, a teď ležel na palubě Haestenovy lodě s mečem v jedné a hrstí rozpuštěných Æthelflaediných zlatých vlasů v druhé ruce.

Jeho muži se usmívali. Zvítězili a vrátili cenné rukojmí svému pánu.

Sigefrid se podíval na bratra a taky se usmál. „Mám tu děvku,“ opakoval.

„Dej mi ji,“ řekl Erik.

„Vezmeme ji zpátky,“ odpověděl Sigefrid. Pořád ještě nepochopil, jak se věci mají.

Æthelflaed hleděla na Erika. Ležela na prknech paluby, kde ji stále držel za vlasy Sigefrid.

„Dej mi ji,“ opakoval Erik.

Nedá se říct, že nastalo ticho. Nemohlo, když u Haestenových lodí pokračovala bojová vřava, ozýval se praskot ohně a sténali zranění, ale to vše se v tu chvíli zdálo jako ticho. Sigefrid pomalu přejížděl pohledem

po řadě Erikových mužů, až se zastavil u mě. „Sundej přilbu," poručil mi podivně vysokým hlasem.

„Nepatřím k tvým mužům, abych poslouchal tvé rozkazy," odpověděl jsem.

Kolem mě bylo stále několik jeho bojovníků ze strážní lodi, kteří se spolu s námi snažili zmařit Haestenův první pokus uvolnit kanál, a ti se teď obrátili ke mně a pozvedli zbraně. Ale byl tam také Finan a s ním muži z mé družiny.

„Nezabíjej je," řekl jsem mu, „jenom je shoď přes palubu. Bojovali po našem boku."

Sigefrid pustil Æthelflaediny vlasy, postrčil ji zpátky ke svým mužům a zvedl mohutné bezmocné tělo. „Takže ty ses spřáhl s tímhle Sasem?" zasyčel na Erika. „Ty a ten proradný Sas? Mám si myslet, žes mě zradil, bratře?"

„Zaplatím ti tvůj podíl z výkupného," řekl Erik.

„Ty? A čím mi ho zaplatíš? Chcankami?"

„Své výkupné dostaneš," opakoval Erik.

„Ty nejsi schopen zaplatit ani koze, aby ti olízala koule!" zařval Sigefrid. „Odveďte ji na břeh!" houkl na své muže.

A Erik zaútočil, i když Sigefridovi muži nemohli Æthelflaed odvést na břeh, protože příliv unášel *Dračí spár* kolem zpola potopeného *Mořského orla* k Haestenovým lodím. Začal jsem mít strach, že na nás jejich posádky každou chvíli zaútočí, a také Ralla měl stejnou obavu, protože už odváděl některé z mých mužů k veslařským lavicím na přídi a poručil jim, aby nasadili vesla.

V každém případě Erik vyrazil proti mužům, kteří drželi Æthelflaed, ale musel se prosmýknout kolem bratra. A Sigefrid, jenž seděl na zkrvavených prknech paluby, zvedl meč. Stačil jsem zahlédnout úžas v Erikových očích, jako by nevěřil, že je bratr schopen obrátit zbraň proti němu, a pak zazněl Æthelflaedin výkřik. V Sigefridově tváři v tu chvíli nebylo nic, ani hněv, ani žal, pouze držel meč zabodnutý do bratrova břicha. A pak, aniž k tomu dal někdo povel, jsme zaútočili my spolu s Erikovými muži. Bok po boku vedle sebe jsme znovu začali zabíjet a já jsem se zastavil, jen abych chytil jednoho ze svých bojovníků za rameno. „Postarej se, aby Sigefrid zůstal naživu," poručil jsem mu, aniž jsem

věděl, kdo to je, a pak jsem dopřál Hadímu dechu poslední boj toho krvavého rána.

Pobili jsme je rychle. Sigefridových mužů bylo jen pár a nás mnoho. Chvíli se nám snažili odolávat sevřenou štítovou hradbou, ale my jsme na ně udeřili se zuřivostí živenou hořkým hněvem a píseň Hadího dechu zněla pronikavě a zoufale jako křik racků. Odhodil jsem štít, protože jsem chtěl jen sekat, ne se bránit, a prvním úderem jsem srazil štít a rozsekl čelist muži, který chtěl vykřiknout, ale už jen zachrčel a ze zejících rudých úst, do nichž mu Sihtric vrazil meč, mu vytryskla krev. Štítová hradba padla pod náporem naší zuřivosti. Erikovy bojovníky hnala touha pomstít svého pána a mí muži bojovali za Æthelflaed, která se krčila na prknech s rukama přes hlavu, jako by se jimi chránila před dalšími hrůzami. Křičela a plakala jako křičí a pláčí ženy při pohřbu někoho drahého, a možná jí právě to zachránilo život, protože pověrčiví muži se jejího vřískání báli. Slyšel jsem ji po celou dobu boje, její nářek plný hněvu, zoufalství a žalu, který pokračoval i po tom, co poslední Sigefridův muž skočil do vody, aby unikl našim mečům a sekerám.

Jenom Sigefrid zůstal a *Dračí spár*, poháněn několika málo vesly, plul proti přílivu na volné moře.

Zahalil jsem Æthelflaed svým pláštěm postříkaným krví. Rallovi veslaři postupně získávali rytmus, a když stále víc mužů odkládalo štíty a zbraně a usedalo k nově založeným veslům, loď zrychlovala. „Zaberte!“ houkl Ralla, už opět u kormidelního vesla.

Sigefrid zůstal a Sigefrid žil. Seděl na zakrvácených prknech paluby bez meče, naopak na hrdle měl čepel meče cizího. Držel ho Osferth, Alfredův syn, a neklidně na mě hleděl. Sigefrid klel. Vedle něj leželo tělo jeho bratra, stále ještě s mečem v břiše. A do širokého plochého pobřeží východního výběžku ostrova Caningy se rozlévaly vlny pokračujícího přílivu.

Zastavil jsem se nad Sigefridem. Díval jsem se na něj, ale jeho urážky létaly kolem mě jako obtížný hmyz, který člověk nebere na vědomí. Pohlédl jsem na Erikovu mrtvolu a pomyslel si, že to byl muž, kterého bych si zřejmě zamiloval, s nímž bych mohl bojovat bok po boku a mít ho jako vlastního bratra. A pak jsem se podíval na Osfertha, na jeho tvář tak podobnou tváři jeho otce. „Jednou jsem ti vyčetl, že zabitím mrzáka si jméno neuděláš,“ řekl jsem.

„Ano, pane.“

„Mýlil jsem se. Zabij ho.“

„Dej mi můj meč!“ žádal Sigefrid.

Osferth zaváhal a já jsem znovu pohlédl na muže pod sebou. „Já strávím svůj posmrtný život v Odinově síni,“ řekl jsem, „a budu tam hodovat s tvým bratrem. Ale ani já, ani on nebudeme stát o to, abys tam s námi byl ty. Zabij ho,“ obrátil jsem se k Osferthovi.

Shodili jsme mrtvolu Sigefrida Thurgilsona do moře, pak jsme otočili loď k západu a nechali se unášet přílivem do širokého ústí Temesu a dál proti jeho toku. Haestenovi se podařilo dostat na jednu ze svých lodí a nějakou dobu se nás snažil pronásledovat, ale my jsme měli delší a rychlejší loď a nechali ho za sebou. Nakonec to vzdal. Také kouř nad Beamfleotem se vzdaloval, až vypadal jako dlouhý, nízko plující temný mrak. A Æthelflaed stále plakala.

„Co teď bude s námi?“ zeptal se mě vůdce třiadvaceti Erikových mužů, kteří zůstali na *Dračím spáru*.

„Můžete si dělat, co chcete,“ odpověděl jsem.

„Slyšeli jsme, že váš král všechny Seveřany zabíjí,“ namítl.

„Pak by musel nejdřív zabít mě,“ řekl jsem. „Ne, nikdo vás nezabije. V Lundene vám dám loď a můžete odplout, kam je vám libo. Ale taky můžete zůstat v mých službách,“ dodal jsem.

Položili Erikovo tělo s úctou na plášť, pak z něj vytáhli Sigefridův meč a podali ho mně. Ale já jsem ho vzápětí předal Osferthovi. „Zasloužíš si ho,“ řekl jsem a byla to pravda, protože v tom chaosu smrti v zátoce pod Beamfleotem bojoval jako opravdový muž. Erik zemřel s mečem v ruce a já jsem doufal, že už hoduje v síni mrtvých a čeká na mě.

Musel jsem Æthelflaed odvést na záď, co nejdál od Erikovy mrtvoly, a tam ji dlouho držet v náručí, neboť stále nebyla k utišení. Její zlaté vlasy se zaplétaly do mého vousu. Tiskla se ke mně, skrývala tvář na mé zkrvavené drátěné košili a pořád vzlykala, třebaže už neměla žádné slzy.

„Král z nás bude mít radost,“ řekl Finan.

„Ano, bude,“ přikývl jsem. Ušetří si výkupné, navíc hrozba pro Wessex pominula. Seveřané bojovali proti sobě a zabíjeli se navzájem. Jejich lodě hořely a jejich sny byly v troskách.

Cítil jsem, jak se Æthelflaedino tělo chvěje, a díval se k východu, kde nad mrakem kouře z hořícího Beamfleotu vycházelo jasné slunce. „Vezeš mě zpátky k Æthelredovi, že?“ zašeptala Æthelflaed vyčítavě.

„Vezu tě zpátky k tvému otci, kam jinam,“ odpověděl jsem. Nic na to neřekla, věděla, že jinou možnost nemám. *Wyrd bið ful ãræd*. „A o tobě a o Erikovi se nikdo nikdy nesmí dozvědět,“ dodal jsem tiše.

Ani teď neodpověděla, ale také nemohla. Její tělo se znovu roztřáslo hořkými vzlyky a já jsem ji držel v náručí, jako bych ji chtěl skrýt před pohledy mužů na lodi, před celým světem i před jejím manželem, který na ni čekal. Dlouhá vesla se nořila do vody, říční břehy se přibližovaly a pak se na západní obloze objevila šmouha kouře z lundenských ohňů.

A já jsem přivážel Æthelflaed domů.

Historická poznámka

V Písni meče je víc románových fikcí než v předchozích knihách o Uhtredovi z Bebbanburgu. Pokud někdy Vikingové Alfredovu dceru Æthelflaed zajali, pak o tom historické kroniky mlčí, takže tato nit příběhu je výsledkem mé invence. Pravda však je, že Alfredova dcera se skutečně provdala za Æthelreda z Mercie, a existuje dost důkazů o tom, že jejich manželství nebylo nejlepší. Přesto si myslím, že jsem byl vůči Æthelredovi velmi nespravedlivý. Na druhou stranu není prvořadou povinností spisovatelů historických románů, aby byli k postavám svých knih spravedliví.

Zápisy o Alfredově panování jsou poměrně bohaté, mimo jiné proto, že král byl vzdělanec a sám se staral, aby se pořizovaly. Přesto zůstávají některé události té doby nejasné. Víme, že Alfredovo vojsko dobylo Londýn, ale panují spory o tom, v kterém roce bylo město včleněno do Wessexu. Z hlediska tehdejšího práva patřilo k Mercii, ale Alfred byl ctižádostivý muž a zřejmě se rozhodl udržovat v Mercii bezvládí, aby byla tato země podřízena Wessexu. Ovládnutím tehdejšího Lundene zahájil neúprosnou expanzi směrem na sever, jež nakonec, po jeho smrti, proměnila království Sasů Wessex v zemi, kterou dnes známe jako Anglii.

Většina zbývajících událostí popisovaných v knize je založena na pravdě. Skutečně došlo k útoku Vikingů na Rochester (Hrofeceastre) v hrabství Kent, které skončilo naprostým fiaskem. Tento neúspěch potvrdil správnost Alfredovy politiky budování řetězce wessexských *burhů*, opevněných měst obsazených fyrdem jako stálou posádkou. To

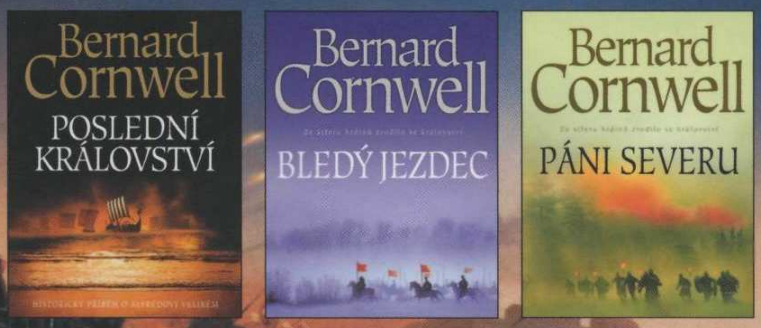
sice nebránilo vikinským vůdcům podnikat nájezdy do Wessexu, ale jen málo jejich vojsk bylo při takových taženích vybaveno na obléhání, a když Vikingové *burhy* obcházeli, vždy riskovali, že jim za zády zůstává silný nepřítel. Systém *burhů* byl pečlivě organizován, což bylo zřejmě výsledkem Alfredovy posedlosti po řádu, a my si o tom můžeme dnes udělat reálnou představu díky dokumentu známému pod názvem *Burghal Hildage* (je to kopie dokumentu z šestnáctého století, který je kopií původního dokumentu, pořízenou v jedenáctém století). *Burghal Hildage* popisuje organizaci *burhů*, stanovuje, kolik mužů mají mít jejich jednotlivé posádky a jak se mají získávat, a je dokladem Alfredova neobyčejného úsilí zajistit obranu Wessexu. Zároveň se obnovovala polorozpadlá města po Římanech a opravovala a posilovala jejich opevnění. Alfred dokonce některá z těchto měst pomáhal navrhovat, a když dnes chodíte Warehamem v hrabství Dorset nebo Wallingfordem v hrabství Oxford, procházíte ulicemi, jejichž rozvržení naplánovali Alfredovi stavitelé, a míjíte hranice pozemků, které zůstávají stejné po dvanáct století.

Jestliže dnes hodnotíme Alfredův obranný plán jako velmi úspěšný, jeho první snahy o ofenzivní válku už tak významné nebyly. Nemám žádný důkaz o tom, že Æthelred vedl flotilu, která zaútočila na Dány na řece Stouru, dokonce pochybuji, že se na té akci jakkoliv podílel, ale ostatní je pravdivé. K podobné vojenské výpravě skutečně došlo, ale po počátečním úspěchu byli Sasové Vikingy poraženi. Stejně tak nemám ani nejmenší střípek důkazu o tom, že by Æthelred podrobil svou mladou ženu zkoušce hořkou vodou prokletí, ale čtenář, kterého by taková prastará zlovolná magie zajímala, může najít její přesný popis v bibli ve Starém zákonu ve čtvrté knize Mojžíšově.

V době, kdy děj *Písně meče* končí, má Alfred Veliký před sebou stále ještě několik let vlády, Æthelflaed spěla ke slávě a Uhtreda z Bebbanburgu, románovou postavu, třebaže založenou na skutečně existujícím muži, jenž patřil k mým dávným předkům z otcovy strany, čeká dlouhá cesta. Anglie byla koncem devátého století stále ještě pouhý sen v myslích několika vizionářů. Přesto se jim jejich sen splní a šťastnější z postav mých knih se toho dočkají. A tak bude Uhtredův příběh pokračovat.

Román *Píseň meče* představuje čtvrtou část rozsáhlé ságy z raně středověké Anglie, v níž autor líčí dobu po vítězství krále Alfreda, později zvaného Veliký, nad Dány u Ethandunu.

V nakladatelství BB/art již vyšlo:

ISBN 978-80-7381-414-4
9 788073 814144
Cena 249 Kč
Nakladatelství BB/art
bbart@bbart.cz
www.bbart.cz